

سرمایه‌گذاری

رئیس هیات مدیره بورس تهران:

افزایش معاملات؛ دستاورد مهم تالار شیشه‌ای

The chairman of the board of directors of the Tehran Stock Exchange:

Increase the volume and value of transactions

The most important achievement of the stock market

صرح رئیس مجلس إدارة بورصة طهران

زیادة حجم وقيمة المعاملات؛ أهم إنجاز لسوق الأسهم

با آثار و گفتاری از:

محمدرضا پورابراهیمی

حسن قالیباف اصل

محمد کاظم چقازردی

حجت‌الله مهدیان

عباس اشرف‌نژاد

امیرتقی خان تجریشی

علی اکبر امین تفرشی

علی صحرایی

یاسر فلاح

ناصر تقی‌زاده

حسن منتظر تربتی

محمودرضا خواجه‌نصیری

محمد مراد بیات

ابراهیم جمیلی

چهل و یکمین جشنواره حساب‌های قرض الحسنه پس‌انداز

زندگی فرصتی است برای مهربانی

با افتتاح یا تکمیل موجودی حساب قرض الحسنه پس‌انداز، فرصت زندگی بهتر را به دیگران هدیه دهید

۹۹ گمک هزینه خرید واحد مسکونی هر یک به مبلغ ۱ میلیارد ریال
 ۲۹۹ گمک هزینه خرید خودرو داخلی هر یک به مبلغ ۷۰۰ میلیون ریال
 ۱۳۹۹ گمک هزینه خرید کالای آپراتی هر یک به مبلغ ۲۰۰ میلیون ریال

www.bmi.ir 021-64140

bankmail1307

مهلت افتتاح حساب و یا تکمیل موجودی تا پایان مرداد ۹۹

بانک ملی ایران

بانک توسعه صادرات ایران

سامانه جدید بانکداری الکترونیک

انتقال وجه

انتقال وجه درون بانکی بدون محدودیت، انتقال بین بانکی از طریق سامانه پاپا، انتقال وجه ارزی هم نام بین بانکی

بهرت حساب ارزی و ریالی

انتقال وجه مشاهده در صورتحساب خدمات مربوط به چک و کارت های بانکی

گزارش های تراکنش

امکان گزارش ارزی تراکنش های انجام شده حساب های صاف و کارت های تراکنش های مربوط به تسهیلات و حساب های ارزی

خدمات چک

تعیین تاریخ سررسیدها و اعلام وضعیت چک های صادر شده

سایر خدمات

اطلاع نرخ ارز اعلام شماره قسای حساب ها شعب بانک و ...

کارت به کارت

انجام عملیات کارت به کارت بانکهای عضو شبکه شتاب

روشن های ارتباطی

امکان ارتباط با سامانه های بانک از طریق اینترنت و پیامک

پرداخت اقساط و قیوض

پرداخت اقساط تسهیلات بین و درون بانکی و همچنین امکان پرداخت قیوض از طریق مختلف

www.edbi.ir

www.edbi.ir

www.edbi.ir

www.edbi.ir

www.edbi.ir

SEPEHR A1

تمام نیاز کسب و کار
شما فقط در یک دستگاه

- کارخوان سیار انحصاری یا سرعت و امنیت بالا
- قابلیت نصب نرم افزار
- دارای دوربین 5 مگاپیکسل
- بدون نیاز به صندوق های فروشگاهی و بارکدخوان
- قابلیت اتصال به اینترنت

sepehr-pay
Sepehrpay.com
۰۲۱-۲۷۸۸۳۰۰۰

طرح همراه

پرداخت تسهیلات به میزان سپرده سرمایه گذاری

بانک توسعه تعاون
TOSE'E TA'AVON BANK

درخواست تسهیلات = پرداخت تسهیلات
به همین سادگی

آزمی به اتفاق جهان می توان گرفت

www.ttbank.ir

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار عنوان کرد

بازار سرمایه

مسیر امن توسعه اقتصاد کشور ۱۲

۶۰

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی:

**روند صعودی قیمت
سهام باید با نرخ بازدهی
هم‌خوانی داشته باشد**

۴۲

مدیر عامل انجمن جامعه ایمن کشور تاکید کرد

**بهینه‌سازی
مصرف انرژی
با اصلاح تعرفه‌ها**

دنیای صنعت
۵۶ تا ۴۸

دنیای انرژی
۴۶ تا ۴۲

پرونده ویژه
۴۰ تا ۲۸

اقتصاد بازار
۲۶ تا ۱۲

منتخب صاحبان سرمایه و تجارت

صاحب امتیاز:

مر تظی فغانی

مدیر مسئول:

حمید اسدی

قائم مقام مدیر مسئول:

رضا فغانی

سر دبیر:

فرهاد امیرخانی

مدیر هنری:

سیدعلیر ضاحاج میربابا

مدیر بازرگانی:

سارا نظری

ویراستار:

مصطفی حاتمی

عکاس:

محمدحسین موحدی نژاد

هیات علمی:

به ترتیب حروف الفبا:

■ دکتر مرتضی بانک دبیر شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی

■ دکتر محمد بیگدلی مدیرعامل بانک ملت

■ دکتر محمدابراهیم پور زرنندی رئیس هیات مدیره بورس تهران

■ دکتر جمشید حمزه‌زاده رئیس جامعه هتلداران کشور

■ دکتر محمد دامادی کارشناس ارشد حوزه عمران

■ دکتر امیرحامد رضایی مدیر روابط عمومی و امور بین‌الملل

بورس اوراق بهادار تهران

■ مهندس تورج زارع مدیرعامل شرکت آومینای ایران

■ دکتر غلامرضا سلیمانی رئیس کل بیمه مرکزی ایران

■ دکتر علی صحرایی مدیرعامل بورس تهران

■ دکتر عزیزالله عساری مدیر ارشد حوزه اقتصاد

■ دکتر یاسر فلاح مدیرعامل شرکت اطلاع‌رسانی و خدمات بورس

مهندس محمد کلانتری مدیرعامل شرکت صبانور

■ دکتر مهدی کریمی تفرشی رئیس هیات مدیره خانه صنعت،

معادن و تجارت جوانان تهران

گروه دبیران:

قاسم قاری، مصطفی حاتمی، محمدجعفری، عرفان فغانی،

سعید عدالت‌جو، سهیلا زمانی

نشانی:

تهران، خیابان شهیدمفتح

کوچه مرزبان‌نامه، پلاک ۲۷، واحد ۳

صندوق پستی: ۸۹۱۵ - ۱۵۸۷۵

تلفن: ۰۲۱-۸۸۸۶۴۸۴۲

بخش آگهی: ۰۲۱-۸۸۸۶۴۸۳۵-۷

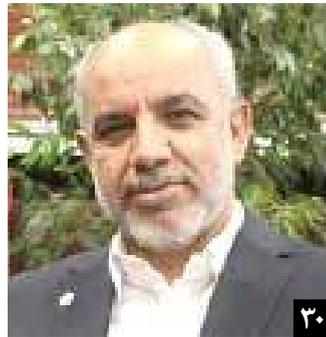
دورنگار: ۰۲۱-۸۸۸۶۴۷۸۶

وبسایت: WWW.DSG-M.COM

پست الکترونیک: Dsarmayeh@gmail.com

لیتوگرافی، چاپ و توزیع: شرکت خاتم‌نو

تلفن: ۷۷۸۱۳۳۴۹

مدیرعامل بانک سپه خبر داد

اعطای تسهیلات به کسب و کارهای آسیب دیده از کرونا

مدیرعامل جادرملو تاکید کرد

کشف قیمت واقعی فرآورده‌های فولادی با عرضه در بورس کالا

بررسی روابط اقتصادی و بازرگانی ایران و جمهوری آذربایجان

۱۸

از سوی مدیرعامل بورس تهران مطرح شد

اصلاح ساختار اقتصاد با عرضه سهام شرکت‌های دولتی

خواندنی‌های سرمایه‌گذاری
۶۴ تا ۶۷

اقتصاد کلان
۵۸ تا ۶۲

بازار مسکن به عنوان بخش مهمی از اقتصاد کشور، همواره مورد توجه سرمایه‌گذاران و کارشناسان بوده، به طوری که رونق در این بازار به معنای وضعیت مناسب اقتصادی و رکود آن، حاکی از بحران انگاشته می‌شود. در حال حاضر حدود ۵۴/۶ درصد از خانواده‌ها مالک بوده، ۳۶/۸ درصد اجاره‌نشین و مابقی نیز سایر خانواده‌ها مانند عشایر هستند. افزایش هزینه‌های معیشتی باعث شده تا طی ۱۰ سال گذشته روند خانه‌دار شدن خانواده‌های ایرانی به کندی پیش برود. از سال ۱۳۸۵ تاکنون ۸ درصد از آمار مالکین کاهش یافته و به آمار مستاجران افزوده شده و در ۴۰ سال اخیر، روند افزایش قیمت املاک در کشور افسارگسیخته بوده و از سال ۱۳۵۵ تاکنون قیمت املاک و اجاره‌نشینی ۷۰ هزار برابر افزایش داشته است.

کاهش ارزش پول ملی در برابر افزایش بسیار زیاد نرخ مسکن موجب شده تا این بازار به جایگاه مطمئنی برای سرمایه‌گذاری تبدیل شود. رشد قیمت خانه و زمین در ۴۰ سال گذشته، بیش از ۲۰ برابر افزایش نرخ ارز بوده؛ با این حال بازار مسکن ایران در سه‌ماهه اول سال جاری به سرعت ملتهب شده و این در حالی است که در سراسر جهان، سرمایه‌گذاری در حوزه مسکن بیش از ۳۳ درصد کاهش داشته و این موضوع موجب رکود و کاهش قیمت مسکن گردیده است. اگرچه در کشورمان معاملات مسکن در رکود قرار دارد؛ اما قیمت آن حداقل ۳۰ درصد افزایش یافته؛ به طوری که میانگین قیمت هر مترمربع مسکن در شهر تهران حدود ۱۹ میلیون تومان می‌باشد. بخشی از نابسامانی در بازار مسکن را باید به دلیل التهاب در بازار ارز دانست. افزایش شدید نرخ ارز در دو ماه اخیر و رسیدن قیمت هر دلار آمریکا به ۲۵ هزار تومان، باعث افزایش نرخ مسکن و به تبع آن افزایش لجام‌گسیخته اجاره‌بها شد. با برقراری تعادل در این بازار، مسکن نیز تا اندازه‌ای آرام خواهد گرفت.

البته مشکلات بنیادی بسیاری در بازار مسکن وجود دارد که نخستین آن را باید کاهش عرضه و ساخت واحدهای مسکونی دانست. افزایش قیمت زمین و مصالح ساختمانی، دشواری در صدور پروانه‌های ساخت و همچنین شیوع بیماری کرونا، صنعت ساختمان را با افت و خیزهای قابل توجهی مواجه کرده است. لذا دولت تلاش می‌کند تا برای رفع این رکود، در قالب طرح مسکن ملی، اقدام به ساخت مسکن کند؛ با این حال بنا به تجربیات قبلی، ساخت و تکمیل این واحدها نیز مشکل بازار مسکن در کشور را حل نخواهد کرد. علاوه بر این دولت و مجلس کوشیده‌اند تا با تصویب قانون دریافت مالیات بر خانه‌های خالی، بخشی از نابسامانی در بازار مسکن را برطرف کنند. بر اساس آمارهای موجود، حدود ۲/۵ میلیون خانه خالی در کشور وجود دارد که نقش قابل توجهی در عدم تعادل بازار مسکن دارند؛ اما اجرای این قانون، نیازمند یک سامانه آماری قوی و همکاری تمام نهادهای مرتبط می‌باشد. گفته می‌شود که بخش عمده این خانه‌ها متعلق به بانک‌ها و دیگر نهادهای مشابه است که به منظور سرمایه‌گذاری خریداری شده‌اند که این امر اجرای این قانون را با ابهام بیشتری مواجه می‌کند. امید است، با بازگشت تعادل به بازار ارز و سکه در کشور، بازار مسکن نیز تا اندازه‌ای متعادل شود؛ اما نمی‌توان انتظار داشت که مشکلات بنیادی این بخش مهم از اقتصاد کشور به سرعت حل شود، با این حال با اجرای دقیق طرح دریافت مالیات از خانه‌های خالی، استفاده از فناوری‌های جدید در صنعت ساختمان و تسهیل صدور پروانه‌های ساختمانی و...، نویدبخش حل مشکلات فعلی در آینده خواهد بود. ■

بازار مسکن

در رکود یا جهش؟

حمید اسدی
مدیرمسئول

موج دوم کرونا بحران در اقتصاد

فرهاد امیرخانی
سردبیر

برخلاف بسیاری از گمانه‌زنی‌ها، با شروع فصل تابستان موج دوم کرونا فزونی گرفت و هر روزه بر شمار قربانیان آن افزوده می‌شود. بسیاری بر این باور بودند که با گرم شدن زمین، از شدت این ویروس کاسته شده و مجالی برای ترمیم آسیب‌های اقتصادی به وجود می‌آید؛ اما با آغاز موج دوم، این ویروس مهیب‌تر از گذشته در حال بحران‌آفرینی در منظومه اقتصادی کشور است.

برخی از دولت‌ها در مواجهه با کرونا، تمامی توجه خود را به‌سوی مسائل بهداشتی و معالجه بیماران معطوف کردند؛ ولی برخی دیگر از کشورها از جمله فرانسه، با دوراندیشی و برداشت دیگر از واقعه، مقصد اصلی این ویروس را «اخلال در نظام اقتصادی کشورها» معرفی کرده و هم‌زمان با برنامه‌ریزی‌های بهداشتی، تدابیر ویژه اقتصادی را برای اداره امور کشورشان لحاظ کردند که شعار «جلوگیری از توقف چرخ اقتصاد به هر قیمت» کلید زده شد و با اعطای وام فوری به صاحبان مشاغل و پرداخت حقوق به تمامی فعالان اقتصادی به منصفه ظهور رسید.

البته این تدابیر همچنان ادامه دارند، به‌طوری که مسئولان اروپایی در آخرین نشست مشترک خود، تصمیم به اختصاص بودجه‌ای معادل ۷۵۰ میلیارد یورو برای کمک به اقتصاد کشورهای جنوبی این قاره از جمله اسپانیا و ایتالیا گرفتند، اقدامی که می‌تواند اقتصاد این کشورها را تا مهار کامل ویروس کرونا پویا و فعال نگه‌دارد.

اما در ایران، هم‌زمانی شیوع کرونا و تعطیلات نوروزی، باعث شد تا از همان ابتدا دولت و رسانه‌ها تمامی برنامه‌ها و توجه خود را به سلامت و بهداشت افراد متمرکز کنند و در نتیجه از مهمترین بخش حیاتی کشور که همانا «اقتصاد» است، مغفول شوند. بر اساس آمارهای منتشر شده، خسارات ناشی از کرونا به اصناف کشورمان ماهانه حدود ۲۶ هزار میلیارد تومان و به صنعت گردشگری و کشاورزی طی دو ماه اول سال به ترتیب حدود ۵ هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان و ۳ هزار و ۲۵۰ میلیارد تومان در بخش مصرف برآورد شده و این در حالیست که دولت هنوز برنامه‌ای راهگشا برای ترمیم بخش‌های فروریخته اقتصاد در دست ندارد.

به‌تازگی بخش روابط اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد گزارشی را تحت عنوان «وضعیت اقتصادی جهان و احتمال‌ها در اواسط سال ۲۰۲۰» منتشر کرده است. مطابق این گزارش، اقتصاد جهان به دلیل پاندمی ویروس کرونای جدید ۳،۲ درصد کوچک‌تر شده که این میزان در کشورهای توسعه‌یافته به ۵ درصد و در کشورهای در حال توسعه به ۰،۷ درصد خواهد رسید. بر اساس این گزارش، خسارات رکود اقتصادی ناشی از بحران کرونا به اقتصاد جهان در سال ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱ میلادی به‌طور تخمینی حدود ۸،۵ تریلیون دلار برآورد می‌شود!

با توجه به گزارش‌های منتشره، چشم‌انداز روشنی از بهبود اقتصاد دیده نمی‌شود. اقتصاد کشورمان که پیش‌ازاین، در معرض شدیدترین نظام تحریمی از سوی ایالات متحده آمریکا قرار داشت، اکنون با بحرانی فراتر از تحریم روبه‌رو شده، بحرانی که می‌تواند تار و پود اقتصاد خرد و کلان را از هم بدراند. اینک با توجه به رخدادها، شاید مناسب‌ترین اقدام برای مردم و مسئولان همان تدبیری باشد که اروپاییان در پیدایش کرونا بر آن اصرار داشتند و آن «جلوگیری از توقف چرخ اقتصاد به هر قیمت» بود. البته مثل همیشه: قبل از آنکه زود، دیر شود! ■

امروزه به دلیل سرعت بسیار بالای تحولات اقتصادی؛ صنعتی و فناوری؛ دولت‌ها، سیاست‌گذاران و سازمان‌های تولیدی و صنعتی نیز ماموریت‌ها و اهداف خود را به سرعت تغییر داده و تصمیمات خود را به روزرسانی می‌کنند؛ ولی متأسفانه دولت و دستگاه‌های حاکمیتی کشورمان از سرعت لازم برای انطباق‌پذیری با تحولات اقتصادی و صنعتی برخوردار نیستند و عدم به روزرسانی تصمیمات با تحولات، عقب‌ماندگی‌های بسیاری را در زیرساخت‌های اقتصادی و توسعه صنعتی فراهم می‌آورد.

در این میان، نقش سازمان‌های توسعه‌ای، عضو محور و داوطلبانه مانند اتاق‌های بازرگانی در انطباق‌پذیری و به روزرسانی زیرساخت‌های توسعه اقتصادی و صنعتی غیر قابل انکار است.

هم‌اکنون که دولت به علت گرفتاری‌های متعدد، دچار روزمرگی شده و دائماً در حال مرتفع کردن مشکلات است، عملاً توان به‌روزرسانی سیاست‌ها و تصمیمات با تحولات اقتصادی و تغییرات پیش آمده در فضای کسب و کار را ندارد، لذا اتاق بازرگانی ایران باید با گفتمان‌سازی و البته با ایجاد دپارتمان‌هایی، در تحقق این مهم نقش و سهم به‌سزایی داشته باشد.

در کشور ما به دلیل سردرگمی‌های به وجود آمده در سیاست‌های اقتصادی و همچنین تعدد و تنوع تصمیمات مقطعی و کوتاه‌مدت دولت‌ها و سایر نهادهای حاکمیتی، اتاق‌های بازرگانی نیز دچار این آشفتگی شده‌اند و دائماً در حال مکاتبه و مذاکره با دولت برای حل مشکلات فعالان اقتصادی هستند که این موضوع آسیب‌های بسیاری را به همراه آورده است.

اتاق‌های بازرگانی به عنوان یک نهاد توسعه‌گر، باید در کنار نقش حمایتی خود برای چانه‌زنی و رفع چالش‌های اقتصادی همانند اتاق‌های بازرگانی سایر کشورها، رویکرد اصلی خود را ظرفیت‌سازی و فرصت‌آفرینی برای کسب و کارها قرار دهند. باید به این نکته اشاره داشت که پرهیز اتاق‌های بازرگانی از ایجاد پلتفرم‌های توسعه‌ای و کارآفرینی به بهانه منع اتاق‌ها از ورود به حوزه‌های کسب و کار پذیرفتنی نیست و این نوع نگاه، آسیب‌های بسیار جدی به دنبال خواهد داشت.

امروزه این اتاق‌ها می‌توانند از طریق شبکه‌سازی، توانمندی‌های اعضا، ارتباطات منطقه‌ای و بین‌المللی و همچنین ایجاد کنسرسیوم‌ها و کمک به توسعه همکاری‌های اقتصادی و تجاری، پلتفرم‌ها و بسترهای کارآفرینی را فعال نمایند و با بازارسازی و ایجاد شبکه‌سازی تجاری به منظور خلق فرصت‌های کارآفرینی، نقش راهبردی و کلیدی خود را انجام دهند.

البته این مهم در صورتی تحقق خواهد یافت که ساختار سازمانی اتاق‌های بازرگانی و منابع انسانی آن‌ها نیز دچار تحول شود و زمینه مشارکت و بهره‌مندی بیشتر از نخبگان و توسعه‌دهندگان کسب و کارها فراهم آید. ■

ضرورت تحول در اتاق‌های بازرگانی

محمد رضا راوند
عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران

گفت‌وگویی اختصاصی با محمود رضا خواجه نصیری

در این بخش می‌خوانیم:

- تداوم رشد بازار سرمایه با هدایت جریان نقدینگی
- چالش‌های تخصیص ارز دولتی
- سه ضلعی تعمیق بازار سرمایه

رییس سازمان بورس و اوراق بهادار عنوان کرد

بازار سرمایه؛ مسیر امن توسعه اقتصاد کشور

سارا نظری

این روزها تب حضور در بورس بالا رفته و سرمایه‌گذاری در آن، طرفداران بسیاری پیدا کرده و تقریباً در بیشتر محافل و جمع‌ها، صحبت از سیگنال‌های بورسی است. در واقع کسانی که تجربه بلندمدتی در سرمایه‌گذاری در این حوزه دارند و تازه‌واردهایی که برای افزایش سرمایه وارد این بازار شده‌اند، همه و همه درگیر شاخص بورس کشور هستند. با این حال، سرمایه‌گذاری در بورس و تغییر جهت نقدینگی به سمت این بازار، نگرانی‌هایی را هم ایجاد کرده؛ به طوری که بعضی از کارشناسان بازار سرمایه، نگران تازه‌واردهایی هستند که سرمایه خود را در این کار گذاشته‌اند، ولی شناختی از اصول آن ندارند. از طرف دیگر؛ برخی از صاحب‌نظران نیز، از حبابی بودن بورس ایران سخن می‌گویند و اینکه رشد شاخص‌های آن واقعی نیست. حال این سوال پیش می‌آید که «آیا رشد خیره‌کننده شاخص بورس، عادی است؟» و «آیا رشد چشمگیر بازار سرمایه ایران، منجر به شکوفایی و جهش تولید خواهد شد؟» به منظور دریافت پاسخ این سوالات، گفت‌وگویی با دکتر حسن قالیباف اصل؛ رییس سازمان بورس و اوراق بهادار انجام داده‌ایم. وی معتقد است: «در حال حاضر بخش تولید برای تامین و تکمیل مالی و نیز تامین سرمایه در گردش خود، نیازمند منابع می‌باشد؛ بنابراین ضروری است تا برنامه‌هایی در دستور کار قرار گیرد که با تسهیل تامین مالی بخش حقیقی اقتصاد، جهش تولید محقق شود که البته یکی از اقدامات اساسی در این زمینه، پذیرش شرکت‌های جدید در بازار سرمایه است.» در ادامه، مشروح این مصاحبه از نظر شما خوانندگان محترم می‌گذرد.

در بازار سرمایه با استفاده از ابزارهای تامین مالی متعدد آن می‌تواند کمتر از تامین مالی از مسیر نظام بانکی باشد. یکی دیگر از مزیت‌های تامین مالی از طریق بازار سرمایه، به کارگیری سرمایه‌های خرد مردمی است که ظرفیت سرمایه‌های بلااستفاده در اقتصاد را فعال و از هدایت به سمت بازارهای غیرمولد جلوگیری خواهد کرد.

در حال حاضر بخش تولید برای تامین و تکمیل مالی و نیز تامین سرمایه در گردش خود، نیازمند منابع مالی می‌باشد؛ بنابراین ضروری است تا برنامه‌هایی در دستور کار قرار گیرد که با تسهیل تامین مالی بخش حقیقی اقتصاد، جهش تولید محقق شود. یکی از اقدامات اساسی در این زمینه، پذیرش شرکت‌های جدید در بازار سرمایه است که این ظرفیت را در اختیار شرکت‌های خارج از بورس قرار می‌دهد که با فروش بخشی از سهام خود در بازار سرمایه و کسب منابع مالی حاصل از این اقدام، به توسعه و گسترش فعالیت‌های جدید خود بپردازد. اقدام دیگری که می‌تواند کمک فراوانی به بخش مولد اقتصاد داشته باشد، انتشار اوراق مالی اسلامی است. در همین راستا؛ بخش‌های تولیدی مختلف اقتصاد می‌توانند با انتشار انواع اوراق در بازار سرمایه، اقدام به تامین و تکمیل مالی و سرمایه در گردش مورد نیاز خود نمایند. در واقع؛ هر چه بازار سرمایه توسعه یافته‌تر و کارآمدتر باشد، قدرت جذب و تجهیز منابع بیشتر می‌شود و اقتصاد کشور را در تامین مالی پروژه‌های مورد نیاز برای جهش تولید کمک خواهد کرد. ناگفته نماند که توسعه بازار سرمایه از طریق ایجاد شبکه گسترده معاملات و تنوع ابزارهای مالی، تاثیر مفیدی بر فرآیند تجهیز منابع مالی بازار سرمایه خواهد داشت. به عبارت دیگر؛ بازار سرمایه با فراهم کردن زیرساخت‌ها، فناوری و توسعه بازار، امکان تجهیز

راهبرد اصلی بورس در سال "جهش تولید" چیست؟

بازار سرمایه کشور بعد از سیستم بانکی، یکی از مهمترین بخش‌های تامین مالی تولید است و با دو بازوی بازار سهام و بازار بدهی (مشارکت و اوراق مالی اسلامی) نقش پررنگی در تامین مالی کم‌هزینه و سریع اقتصاد خواهد داشت. به دلیل وجود سرمایه‌های لازم و سیستم منسجم معاملاتی حاکم بر آن، تامین مالی فعالیت‌ها از طریق بازار سرمایه با سرعت و سهولت بیشتری انجام می‌شود. همچنین هزینه تامین مالی

۱۲

مهاثمه دنیای سرمایه‌گذاری
مرداد ۹۹، شماره ۴۲

و هدایت و جوه را به سمت سرمایه گذاری مولد تسهیل می کند. بنابراین، با توسعه هر چه بیشتر این بازار، شرایط لازم برای تجهیز منابع داخلی از طریق بازار سرمایه فراهم می گردد.

عرضه سهام شرکت های دولتی چه تاثیری بر روند عمق بخشی بورس خواهد داشت؟

بورس به عنوان یک بازار مطمئن می تواند نقش قابل توجه و کارآمدی در خصوصی سازی کارخانه ها و شرکت های دولتی داشته باشد و در خیلی از موارد، مکانیزم عرضه سهام دولتی در بورس می تواند سالم تر از روش های مزایده و مذاکره باشد. وظیفه تجهیز منابع پس انداز به سوی سرمایه گذاری مورد نیاز نیز، توسط بازار پول و بازار سرمایه انجام می شود.

البته در نخستین مراحل توسعه، بازار پول نقش اساسی را در تجهیز منابع پس انداز به عهده دارد؛ اما به تدریج که اقتصاد توسعه می یابد، بازار سرمایه بخش فزاینده ای از پس اندازها را به سوی سرمایه گذاری هدایت می کند. با نگاهی به تجربه کشورهای توسعه یافته؛ بخش مالی و اجزای آن، از جمله بازار سرمایه در این کشورها، به گونه ای بوده که همواره سهم چشم گیری از منابع مالی مورد نیاز بنگاه های تولیدی و اقتصادی، از طریق بازار سرمایه و بورس اوراق بهادار به عنوان مهمترین نهاد بازار سرمایه تامین شده است.

مشخصه مهم بورس اوراق بهادار، حمایت قانون از صاحبان پس اندازها، سرمایه های راكد و الزامات قانونی برای متقاضیان سرمایه است. شرکت های دولتی با پیوستن به بازار سرمایه و واگذاری سهام خود به بخش خصوصی (عموم مردم) به اهدافی نظیر، بازدهی تولید، افزایش کمیت و تنوع کالا و خدمات، توسعه بازار سرمایه و گسترده شدن مالکیت سهام دست می یابند. از طرفی؛ جلب سرمایه های پراکنده و پس اندازهای کوچک مردم به وسیله بازار معاملات اوراق بهادار، ساز و کاری است که از طریق آن می توان سرمایه هایی عظیم فراهم آورد. چنین شیوه ای موجب می شود تا سرمایه های اندک، جذب سرمایه های مولد شده و به رونق اقتصادی کشور کمک شود؛ در حالی که در نبود این گونه امکانات، سرمایه های کوچک به فعالیت های غیر مولد هدایت می شوند که موجب ایجاد تورم و دیگر مشکلات اقتصادی مانند عدم اشتغال، پایین آمدن تولید ناخالص ملی و غیره خواهد شد.

آیا رشد خیره کننده شاخص کل بورس را عادی می دانید؟ به نظر شما این رشد زنگ خطری برای بازار سرمایه ایران نیست؟

سازمان بورس و اوراق بهادار به منظور حفاظت از سرمایه گذاران اقداماتی را به انجام می رساند؛ اما مسئول شاخص نیست، بلکه شاخص های بورس و فرابورس به شرایط کلی اقتصادی در کشور و نحوه فعالیت سرمایه گذاران در این بازار مربوط می شود. در حال حاضر، اقبال عمومی به بازار سرمایه زیاد شده و دولت نیز نگاه ویژه ای به این بازار دارد. نمود اصلی نگرش دولت، به صورت تقویت عرضه سهام شرکت های دولتی در بازار سرمایه و انتشار اوراق بدهی در این بازار است. دولت در این خصوص فعال است و در قالب صندوق های سرمایه گذاری قابل معامله نیز به نوعی سهام در اختیار مردم قرار می دهد.

از سوی دیگر، بازار سرمایه این روزها دیگر آن بازار معمولی گذشته نیست، بلکه به عرصه ویژه ای تبدیل شده که دلیل آن، آزادسازی سهام عدالت است. در پایان سال گذشته حدود ۱۱.۵ میلیون کد سهامداری وجود داشت و در حال حاضر نزدیک به ۴۶.۵ میلیون کد سهام عدالت نیز به آن اضافه شده و می توان گفت که تقریباً ۶۰ میلیون نفر در ایران دارای کد سهامداری شده اند که نسبت به کشورهای منطقه، کاملاً عدد خاص و متفاوتی است. بازار سرمایه همیشه بالا و پایین داشته و این جمله مشهور است که نوسان، جزو ذات بازار سرمایه است. مساله کلیدی این که؛ ورود و فعالیت در بازار سرمایه، نباید با نگاه کوتاه مدت باشد. دانش و تجربه مالی اذعان می دارد که بازار سرمایه در بازه های ۱۰ ساله، بهترین بازدهی را داشته است.

شایعات در مورد ریزش ناگهانی شاخص بورس در چند ماه آینده را چگونه ارزیابی می کنید؟

مدت هاست که چنین مسایلی مطرح می شود. برخی از تحلیلگران بازار سرمایه از اواسط سال گذشته خبر دادند که بازار به زودی ریزش خواهد کرد و بعضی ها آن قدر این سخن را در مقاطع مختلف تکرار کردند که اگر روزی هم به فرض مثال، شاهد چنین امری باشیم، می توانند بگویند که نسبت به آن هشدار داده بودند؛ اما واقعیت این است که هیچ کس قادر نیست، آینده بازار مالی را به این صورت پیش بینی کند. متغیرهای زیادی وجود دارند که شامل شرایط بین المللی، وضعیت درآمدهای کشور، سیاست های انقباضی و انبساطی بانک مرکزی و سیاست های مربوط به صنعت می شوند. نگرانی این دسته از افراد از این جهت است که به نظر آن ها در بازار مالی حباب وجود دارد؛ ولی مساله این است که بازارهای مالی توسط سرمایه گذاران ساخته می شوند. اگر معتقد باشیم که در این بازار، حباب وجود دارد، باید توجه کنیم که چنین مساله ای در بسیاری از بازارهای دیگر نظیر بازار مسکن، طلا، خودرو و غیره هم مشاهده می شود.

این ترس را همیشه می توان به جان مردم انداخت که روزی ورشکست خواهند شد؛ ولی این دلسوزی راه بهتری هم دارد و آن راه این است که به سرمایه گذاران بگوییم که به طور کلی و صرف نظر از اختلاف نظرات کارشناسی، در صورتی که خود متخصص بورس نیستند، از ابزارهای غیر مستقیم، یعنی صندوق ها و سبدگردان ها استفاده کنند. این ابزارها توسط متخصصان خیره مدیریت می شوند و از این رو، هرگونه مخاطره ای در خصوص بازدهی سرمایه به شکل مناسبی مدیریت می شود. اگر هم قصد دارند که شخصاً در این بازار فعالیت داشته باشند، حتماً توصیه های سرمایه گذاری در بازارهای مالی را مورد نظر قرار دهند که از جمله این توصیه ها می توان به یادگیری و کسب تجربه اشاره داشت. افراد کم اطلاع، باید زمانی را برای یادگیری صرف کنند.

موسسات دارای مجوز از کمیته راهبری آموزش بازار سرمایه، در سایت شرکت اطلاع رسانی و خدمات بورس معرفی شده اند و افراد می توانند از طریق تماس یا مراجعه به این موسسات، از خدمات آموزشی آن ها بیشتر مطلع شده و بهره مند شوند.

یکی دیگر از مزیت های تامین مالی از طریق بازار سرمایه، به کارگیری سرمایه های خرد مردمی است که ظرفیت سرمایه های بلااستفاده در اقتصاد را فعال و از هدایت به سمت بازارهای غیرمولد جلوگیری خواهد کرد

هزار میلیارد تومان رسانده و نقش بورس در اقتصاد ایران پر رنگ شده است. باید اقداماتی صورت گیرد تا مردم با آگاهی و شناخت کافی وارد این بازار شوند و از ظرفیت صندوق‌های سرمایه‌گذاری، شرکت‌های مشاوره و سبدگردان‌ها برای سرمایه‌گذاری استفاده کنند تا بلکه میزان ریسک‌پذیری آن‌ها کاهش یابد. تقاضای بنده از مردم این است که از خرید و فروش مستقیم در بورس پرهیز کنند و در این باره، از افراد مجوزدار و شناسنامه‌دار مشاوره بگیرند.

البته سرمایه‌گذار، مسئول تصمیمات خود است؛ بنابراین باید در این زمینه دقت کافی داشته باشد و با قبول مسئولیت، اقدام به سرمایه‌گذاری کند. اندازه بازار سرمایه در مقایسه با گذشته بسیار متفاوت شده و اکنون بهترین فرصت برای تعمیق بازار سرمایه و ارتقای جایگاه این بازار در اقتصاد ملی و تامین مالی بنگاه‌های بخش خصوصی است؛ بنابراین هلدینگ‌های بزرگ که سهام آن‌ها در بورس است، باید از این فرصت برای تامین مالی استفاده کنند. از طرفی؛ اگر این هلدینگ‌ها، طرحی دارند که در گذشته نمی‌توانستند تامین مالی کنند، اکنون به راحتی می‌توانند از بازار سرمایه این کار را انجام دهند؛ ضمن اینکه از طریق اوراق بدهی و اوراق مشارکت با قابلیت تبدیل به سهام نیز می‌توانند تامین مالی را انجام دهند.

همچنین بر معطوف شدن توجه آحاد جامعه به بورس و فرهنگ‌سازی، آموزش و ارتقای دانش مالی بیش از گذشته و همچنین همراهی رسانه‌ها با نهاد ناظر بازار سرمایه، تاکید داریم و ابراز امیدواری می‌کنیم که سازمان بورس و اوراق بهادار با کمک رسانه‌ها، شاهد افزایش آگاهی عمومی جامعه نسبت به سرمایه‌گذاری صحیح در بازار سرمایه باشد.

بازارهای مکمل بورس از قبیل بازار بدهی و موارد مشابه تا چه میزان در ایران توسعه یافته‌اند؟

این بازارها، نسبت به بازار سهام هنوز جای کار دارند. روزی فعالان بازار سرمایه از اینکه به بازار بدهی توجه شود، هراسان بودند؛ ولی به تدریج مشاهده شد که بازار بدهی و بازار سهام جایگاه‌های خود را دارند.

متخصصان بازارهای سرمایه معتقدند: «بازار بدهی می‌تواند از نظر ارزش بازار هم‌اندازه بازار سرمایه باشد.» گاهی دیده می‌شود که در برخی از کشورها، ارزش بازار بدهی، حتی دو برابر بازار سهام است، ولی در کشورمان، این میزان پایین است. البته در یک سال گذشته، رشد قابل توجهی را در این بازار شاهد بوده‌ایم؛ ولی در هر صورت، نیاز به توسعه این بازار، مشهود است. ما از پیشنهادها در این خصوص استقبال می‌کنیم و معتقدیم که شرکت‌های تامین سرمایه باید در این زمینه فعال‌تر شوند.

و سخن آخر...

از نشریه شما نهایت تشکر را دارم که فرصتی برای ارائه دیدگاه‌ها ایجاد کردید. در پایان، از همه مردم عزیز کشورمان می‌خواهم تا با دانش و آگاهی در این بازار سرمایه‌گذاری کنند و چنان‌چه به هر دلیلی فرصت یادگیری و فعالیت مستقیم را ندارند، از خدمات صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک و سبدگردان‌ها بهره‌مند شوند. ■

اصل دیگر این‌که؛ بهتر است که افراد به یک‌باره سرمایه خود را وارد بازار نکنند، بلکه به تدریج و با کسب تجربه این کار را انجام دهند. از طرف دیگر؛ افرادی که در بازار سرمایه فعالیت دارند، باید مسایل بنیادین دیگر مانند عدم فروش وسایل ضروری زندگی را نیز در نظر داشته باشند.

آیا رشد چشمگیر بازار سرمایه ایران منجر به شکوفایی صنعت و تولید خواهد شد؟

قطعا همین‌طور است. برای دستیابی به نتایج چشمگیرتر در این زمینه، باید شناوری سهام توسط شرکت‌ها افزایش یابد. به عبارت دیگر؛ باید تعداد بیشتری از سهام شرکت‌هایی که عرضه محدود داشته‌اند، در اختیار مردم قرار گیرد تا اقتصاد عمومی تر شود تا آن شرکت‌ها نیز از مزایای بازار سرمایه بهره‌مند شوند. ما انواع اوراق بدهی را داریم که برای کاربردهای مختلف توسط کمیته فقهی سازمان بررسی شده و مجوز فقهی دریافت کرده‌اند. ناگفته نماند که این ابزارها، کمک شایان توجهی به جهش تولید می‌کنند.

از طریق این ابزارها نقدینگی موجود در جامعه جمع‌آوری شده و در اختیار شرکت‌های تولیدی و خدماتی قرار می‌گیرد تا فعالیت بهتری داشته باشند. به طور کلی رونق بازار سرمایه، انگیزه بنگاه‌های اقتصادی به تامین مالی از بازار سرمایه، اجرای پروژه‌های جدید و طرح‌های توسعه‌ای در شرکت‌ها را افزایش می‌دهد.

آزادسازی سهام عدالت چه تاثیری بر بازار سرمایه خواهد داشت؟

آزادسازی سهام عدالت به مردمی شدن اقتصاد کمک می‌کند و در مجموع، موجب بزرگ‌تر شدن ابعاد بازار سرمایه می‌شود. اینکه عموم مردم کشور بتوانند از مواهب بازار سرمایه بهره‌مند شوند، بسیار جذاب است. آزادسازی سهام عدالت از نظر ارزش بازار، اتفاق مهمی است؛ اما موضوع مهم‌تر این است که فرهنگ بازار سرمایه تا اقصی نقاط کشور نفوذ می‌کند. از این‌جا به بعد، مردم می‌توانند با یادگیری نحوه فعالیت در بازار سرمایه، هم به عمق‌بخشی به این بازار کمک کنند و هم اینکه احیاناً در دارایی‌های غیرمولد مثل ارز سرمایه‌گذاری نشود، بلکه سوگیری سرمایه‌گذاری به سمت دارایی‌های مولد و اقتصاد واقعی باشد.

در واقع وقتی مردم به صورت گسترده چه به شیوه مستقیم و چه به شیوه غیرمستقیم در این بازار فعال باشند، از تولید ملی حمایت می‌شود. سرمایه‌مآزادی که ممکن است در یک واسطه‌گری غیرمفید به کار گرفته شود، می‌تواند در راستای تولید در کشور قرار گیرد. تاکنون نیز بیشتر مردم به نگرانی از سهام علاقه داشته‌اند که نکته مثبتی است. امیدواریم با اقدامات آموزشی و توسعه فرهنگ سهامداری شاهد آن باشیم که بازار سرمایه، علاوه بر رشد، به ارتقای سواد مالی جامعه کمک کند، امری که سازمان در خصوص آن مصمم است.

چه توصیه‌ای به فعالان و همچنین تازه‌واردان بازار سرمایه دارید؟

یک تحول بزرگ و تاریخی در استقبال مردم از بازار سرمایه صورت گرفته و ارزش کل این بازار را به بیش از پنج هزار

شرکت‌های دولتی با پیوستن به بازار سرمایه و واگذاری سهام خود به بخش خصوصی (عموم مردم) به اهدافی نظیر، بازدهی تولید، افزایش کمیّت و تنوع کالا و خدمات، توسعه بازار سرمایه و گسترده شدن مالکیت سهام دست می‌یابند

سه ضلعی تعمیق بازار سرمایه

دکتر یاسر فلاح

مدیرعامل شرکت اطلاع‌رسانی و خدمات بورس

بازار سرمایه در سال جاری، شاهد ثبت رکوردهای جدید و رونق بی‌سابقه‌ای بوده است. در این میان دولت، شرکت‌های فعال در بازار و سرمایه‌گذاران، به‌عنوان سه‌گانه‌های تاثیرگذار، وظایف خاصی را بر عهده دارند که رعایت هر کدام از آنها، توسعه و تعمیق هر چه بیشتر بازار سرمایه و در نهایت دستیابی به رشد اقتصادی را به دنبال دارد. بورس تهران سال ۱۳۹۹ را با رونق قابل توجهی آغاز کرد؛ به‌طوری‌که شاخص کل بورس با ثبت رشد بیش از ۲۵۰ درصد به‌عنوان برترین بازار سرمایه‌گذاری لقب گرفت. در این میان یکی از مهمترین مولفه‌های تاثیرگذار بر صعود مزبور، ورود نقدینگی به بازار سهام بود؛ پول‌های جدیدی که از دیگر بازارهای موازی به سمت بورس کوچ کرده و در رونق این بازار مؤثر بوده است. در این راستا یکی از مهم‌ترین وظایف دولت‌ها، حفاظت و حراست از ثروت مردم است که باید از آن مراقبت شود. این مساله با مدیریت دولت و همچنین با فعالیت مناسب شرکت‌های فعال در بازار سرمایه محقق خواهد شد. البته نباید نقش سرمایه‌گذاران و تاثیر رفتارهای معاملاتی آنها را نیز نادیده گرفت. در نهایت با تجمیع تمامی این موارد، نه تنها شاهد توسعه و تعمیق هر چه بیشتر بازار سرمایه خواهیم بود، بلکه دستیابی به رشد اقتصادی را شاهد خواهیم بود. ورود مردم به بخش تولید در بازار سرمایه، منجر به کاهش تورم و افزایش عرضه کالا و خدمات در جامعه می‌شود و در صورت تامین زیرساخت‌ها، رغبت مردم به حضور در پروژه‌های تولیدی افزایش می‌یابد. در این میان انتظار می‌رود، نقدینگی به سمت تولید هدایت شود تا بازی دو سر برد برای ملت و حاکمیت رقم بخورد. مشارکت مردم در پروژه‌های اقتصادی مطلوب است و این موضوع بر روند اصلاح ساختارهای اقتصادی کشور تاثیرگذار خواهد بود.

ندارند، از شیوه غیرمستقیم در بازار سرمایه استفاده نمایند. بهره‌مندی از واحدهای صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک یا خدمات شرکت‌های سب‌گردان گزینه بسیار مناسبی برای این اشخاص است. کسانی هم که تمایل دارند، خودسکانداری آورده‌هایشان را به دست گیرند، لازم است آموزش ببینند و در فضای بازار سرمایه از هیجان‌زدگی پرهیز کنند. استفاده از دانش مالی و توجه به روند سوددهی شرکت‌ها کلید موفقیت در این بازار است. قاطعانه می‌توان گفت پیروی کردن از توصیه‌های خرید و فروش در شبکه‌های اجتماعی حتی اگر در کوتاه‌مدت سودآور باشد در بلندمدت می‌تواند موجب زیان برای سرمایه‌گذاران شود. برخی از توصیه‌دهندگان حتی حاضر نیستند هویت خود را افشا کنند و بعضی‌ها هم با هویت غیر واقعی فعالیت می‌کنند. همواره باید به خاطر داشته باشیم که بازار سرمایه در بازه‌های زمانی کوتاه مدت ممکن است دچار نوسان شود؛ اما در بازه‌های میان‌مدت و خصوصاً بلندمدت بهترین بازدهی را دارد. از این رو، نگاه بلندمدت در بازار سرمایه می‌تواند بسیار راهگشا بوده و تضمین‌کننده سود فعالان خصوصاً افرادی که تازه وارد باز شده‌اند، باشد. کسانی که هنوز سرد و گرم بازار را نچشیده‌اند، با این الگو می‌توانند سود خوبی را عاید خود کنند. ■

رییس هیات مدیره بورس تهران:

افزایش معاملات دستاوردهای مهم تالار شیشه‌ای

سارا نظری

به اعتقاد بسیاری از کارشناسان، وضعیت بازار سرمایه در سال جاری مثبت و روبه رشد خواهد بود و با توجه به وضعیت اقتصادی کشور به احتمال زیاد امسال، سال حذف خوبی برای بازار سرمایه باشد. مسایل مختلفی مانند موضوعات سیاسی و اقتصادی، تأثیر زیادی بر بازارهای مالی به خصوص بورس دارند و چون نمی‌توان به صورت مستقل به این بازار نگاه کرد، این مسایل، پیش‌بینی روند شاخص بورس و شرایط بازار سرمایه در سال جاری را سخت می‌کند. با توجه به شرایط کنونی، با یک بررسی کلی می‌توان گفت: نقدینگی در سال جاری با رشد همراه خواهد بود که قسمتی از این نقدینگی جذب بازار سرمایه می‌شود؛ بر همین اساس، سیاست‌گذاران با اعمال تصمیماتی، تلاش می‌کنند تا بازار سرمایه همچنان محلی جذاب برای ورود نقدینگی باشد. به منظور ارزیابی روند رو به رشد بازار سرمایه، گفت‌وگویی با دکتر محمدابراهیم پور زرنندی؛ رییس هیات مدیره بورس تهران انجام داده‌ایم که ماحصل آن به نظر خوانندگان محترم می‌رسد.

شاخص، اصلاح شود و در قیمت‌های منفی نیز معاملات حجمی صورت گیرد که همین عامل، موجب شد تا بسیاری از انرژی‌های منفی و ترس پدید آمده بابت رشد شتابان دو ماه گذشته، تخلیه شود و شاخص مجدداً با شیب و سرعت منطقی مسیر صعودی را آغاز کند. در حال حاضر معاملاتی که انجام می‌شود، نگران‌کننده نیست و بازار به صورت روان، مناسب و فارغ از هر صف خرید و فروش سنگینی معامله می‌شود. موارد ذکر شده کمک می‌کند تا بازار سرمایه هر چه بیشتر به جایگاه اصلی خود که همان تامین مالی برای بخش‌های مختلف اقتصاد و از جمله بخش تولید است، دست یابد. در همین راستا می‌توان از ظرفیت‌های خرید و کلان موجود در سطح جامعه و نقدینگی پراکنده و سرگردان، جهت اتمام پروژه‌های نیمه‌تمام کشور که در حال حاضر به رقمی نزدیک به ۸۰۰ هزار میلیارد تومان برای تکمیل احتیاج دارد، استفاده کرد. در حال حاضر امکان استفاده از ظرفیت‌های تامین مالی از خارج کشور به دلیل شرایط تحریمی فراهم نیست و عملاً این بخش اقتصاد، مغفول باقی مانده و از سوی دیگر با تمرکز بر سیستم بانکی به صورت صرف و مطلق تنها چوله (منحنی) اقتصاد به یک سمت خواهد رفت که به هیچ وجه اتفاق مثبت و مطابق با استانداردهای جهانی نخواهد بود.

تغییرات انجام شده در ریاست سازمان، با هدف تقویت و گسترش بازار سرمایه را چگونه می‌بینید؟

طبیعتاً هر تغییری در هر سازمان یا نهادی یک اتفاق مثبت و روبه جلو تلقی می‌شود. در یک زمان و بسته به شرایط، فردی رییس سازمان شد که توانست بر تاسیس و تفکیک نهادهای نظارتی تمرکز کرده و یک اقدام و حرکت پایه‌ای را در این زمینه پایه‌گذاری کند. پس از تثبیت شرایط و همچنین با گسترش و ورود نهادهای جدید بازار، تمرکز بیشتری بر گسترش ابزارهای بدهی انجام شد و این مهم در اولویت برنامه‌های رییس وقت سازمان بورس قرار گرفت. در ادامه، در مقطعی تمرکز بر ایجاد

با عنایت به رشد سریع شاخص کل در ابتدای سال جاری روند بازار سرمایه را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

شاخص کل بازار سرمایه از ابتدای سال با رشد قابل ملاحظه‌ای روبه‌رو شد؛ به طوری که بیش از ۱۴۰ درصد بازدهی به همراه داشت. این مسیر صعودی در دو ماه ابتدای سال بسیار فزاینده بود و در اردیبهشت ماه به اوج خود رسید و شرایط به گونه‌ای بود که هر روز شاهد تشکیل صفوف خرید بر تمامی نمادهای بازار بودیم؛ اما در اواخر اردیبهشت و در خردادماه، ورق برگشت و ما حتی تشکیل صفوف فروش یا منفی‌های زیاد بر بسیاری از نمادها و از جمله نمادهای بزرگ بازار را مشاهده کردیم. عمده‌ترین دلیل این کاهش، ترس از فروش سهام موجود در پرتفوی سهام عدالت سهامداران بود که نگرانی زیادی را در بین فعالان بازار ایجاد کرد. البته در ادامه مشخص شد که این نگرانی بی‌دلیل بوده است. از طرف دیگر؛ این موضوع باعث شد تا

ابزارهای نوین ایجاد شد و در مقطعی، استفاده از پتانسیل های بازار در زمینه عرضه اولیه و تامین مالی در اولویت بود. از این رو؛ تغییرات به مرور زمان به روزرسانی می شوند و قطعاً حضور افراد با افکار و برنامه های راهبردی جدید در پیشبرد این برنامه ها مفید خواهد بود. در حال حاضر نیز با توجه به برنامه های جدید وزارت اقتصاد که عمدتاً در راستای حرکت از سیستم بانک به بازار سرمایه است، از رییس جدیدی برای سازمان بورس استفاده شد که این تغییر نیز با توجه به سابقه ایشان در مباحث مرتبط با اصل ۴۴ قانون اساسی و سهام عدالت که در دوره مدیریت ایشان بر شرکت بورس تهران به وقوع پیوست، اقدامی مثبت تلقی می شود. البته نباید از تلاش های ریاست های پیشین سازمان نیز چشم پوشی کرد و باید قدر دان این عزیزان بابت تمامی زحمات و فعالیت های توسعه ای به خصوص در زمینه تقویت ابزارهای نوین و بدهی باشیم.

اخیراً زمزمه هایی در زمینه تصویب قوانین جدید بر فعالیت بازار سرمایه به گوش می رسد. به نظر شما تصویب این قوانین چه تاثیری بر فعالیت این سرمایه خواهد داشت؟

با گذشت زمان، شرایط و نیازمندی ها و عوامل محیطی تغییر می کنند و بر این اساس، طبیعی است که زیرساخت ها نیز تغییرات اساسی داشته باشند. این اتفاقات در سیستم بانکی نیز به مرور صورت می گیرد، همچنان که در حال حاضر بسیاری از خدمات بانکداری از طریق حوزه الکترونیک و تنها با یک کلیک انجام می شود، این در حالی است که در سال های گذشته، باید ساعت ها در صف می ایستادیم تا از آن خدمات استفاده کنیم. تمامی این قوانین از جمله بحث تیک سائز که اخیراً اجرایی شد، در راستای نقدشوندگی هر چه بیشتر و حمایت درست و منطقی از بازار سرمایه خواهد بود که تمامی این موارد با جلسات کارشناسی گسترده و پیوسته با فعالان بازار و مسئولان مربوطه انجام خواهد شد و تاثیرات مثبت آن به خوبی در بازار نمایان خواهد بود.

بازار سرمایه در سال گذشته چه دستاوردهایی داشت؟

افزایش حجم و ارزش معاملات و به طبع آن، سهمی که از تولید ناخالص داخلی کشور دارد و همچنین افزایش تعداد کدهای سهامداری و ورود افراد بیشتر به بازار سرمایه و نیز تامین مالی بیشتر برای شرکت ها از طریق افزایش تعداد عرضه اولیه، از مهمترین دستاوردهای بورس می باشد که در مجموع توانسته معرف بهتری برای این بازار و تقویت و تثبیت آن در سطح جامعه باشد. این مهم باعث شده تا بسیاری از هلدینگ های بزرگ کشور در راستای تامین مالی خود، به دریافت وام از بانک ها روی نیاورند و سعی کنند تا از پتانسیل های بالقوه زیرمجموعه های خود و عرضه آن ها در بورس استفاده نمایند. دانش و فرهنگ سرمایه گذاری، رشد قابل ملاحظه ای داشته و حساسیت مسئولان نظام نیز به این بازار نوظهور افزایش یافته است.

آیا بازار سرمایه ایران را می توان با بازار سایر کشورها مقایسه کرد؟

به نظر این مقایسه صحیح نیست و بازار سرمایه هر کشور، خاص اقتصاد همان کشور است و نباید به این قضیه به صورت مطلق نگاه کرد. قطعاً بازار نوظهور ایران را نمی توان با بازار نیویورک

مقایسه کرد؛ زیرا هنوز استانداردهای شاخص های بین المللی در کشور احراز نشده، اما به این نکته باید اشاره داشت که بازار سرمایه ایران در دو سال گذشته به لحاظ حجم، ارزش و دفعات معامله، رشد قابل ملاحظه ای داشته و مشخصاً این موضوع باعث ارتقای رتبه آن نسبت به اکثر کشورهای همسایه شده، به طوری که در بسیاری از موارد به لحاظ حجم پول ورودی و حجم معامله، رشد چشمگیری داشته است. البته این افزایش، همچنان نسبت به برخی از کشورهای همسایه بسیار پایین تر است و شاید بتوان در این بین به بورس بین المللی ترکیه اشاره داشت. مشخصاً با الگوبرداری از این بورس موفق جهانی و امکان معامله سهام و شاخص دیگر کشورها در بورس تهران و نیز افزایش بورس های استانی دیگر همچون بورس تهران به بازار سرمایه و IPO شرکت های جدید در هر حوزه، حجم و اندازه بورس ایران نیز به نسبت اقتصاد ایران به صورت چشمگیری افزایش خواهد یافت.

رویکرد دولت در قبال بازار سرمایه ایران را چگونه ارزیابی می کنید؟

با توجه به اقبال عمومی که به بازار سرمایه صورت گرفته است، حضور رییس سازمان در جلسات هیات دولت و جلسات علنی مجلس، هماهنگی بیشتر بین سازمان بورس و بانک مرکزی، جلسات مشترک سازمان خصوصی سازی و سازمان بورس و شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و همچنین تسویه وجوه، گواه آن است که بورس و بازار سرمایه، جایگاه مناسبی را در تصمیمات دولت و مجلس پیدا کرده اند که به نظر راه کاملاً درستی است و این روند نه تنها در این دولت، بلکه در تمامی دولت ها باید ادامه داشته باشد.

شیوع بیماری کرونا چه تاثیری بر بازار سرمایه ایران داشته است؟

رشد اخیر بازار سرمایه ایران در ماه های گذشته به خوبی گواه آن است که این اپیدمی، تاثیری بر روند این بازار نداشته و عملاً اوج رشد شتابان شاخص در زمانی اتفاق افتاد که کرونا همه جا را به قرنطینه سخت گیرانه کشانده بود و شاید دلیل اصلی این موضوع را بتوان در فعالیت این بازار بر بستر آبی تی و استفاده از اپلیکیشن های مختلف دانست که اجازه نداد فعالیت های این بازار مختل شود. به نظر بنده، بیش از آنچه بازار سرمایه تحت تاثیر این اپیدمی مرموز باشد، تحت تاثیر دو عامل نرخ ارز و قیمت های جهانی خواهد بود که با فرض ثبات نسبی دو عامل قیمت های جهانی و نرخ ارز و همچنین عدم تشدید غیرمنتظره ریسک سیستماتیک سیاسی در بهترین حالت، مسیر آبی بورس تهران کماکان تحت تاثیر تطبیق ارزش گذاری سهام با واقعیت های اقتصادی جدید به ویژه نرخ ارز قرار خواهد داشت و مثبت ارزیابی می شود. بحث آزادسازی سهام عدالت و عرضه سه صندوق ETF دولتی نیز گواه محکم تری برای ادامه این روند مثبت خواهد بود، بنابراین باید با برنامه ریزی دقیق، از پتانسیل های بازار سرمایه هر چه بیشتر و مولدتر استفاده کرد. در این میان باید به این نکته مهم توجه داشت که تاثیر کرونا بر بسیاری از فعالیت های اقتصادی به تدریج نمایان خواهد شد؛ چراکه بسیاری از شرکت ها با بروز کرونا به مرز تعطیلی کشیده شده اند که مطمئناً اثرات آن در گزارشات دوره ای این شرکت ها ظهور خواهد کرد. ■

افزایش حجم و ارزش معاملات و به طبع آن، سهمی که از تولید ناخالص داخلی کشور دارد و همچنین افزایش تعداد کدهای سهامداری و ورود افراد بیشتر به بازار سرمایه و نیز تامین مالی بیشتر برای شرکت ها از طریق افزایش تعداد عرضه اولیه، از مهمترین دستاوردهای بورس می باشد

از سوی مدیرعامل بورس تهران مطرح شد

اصلاح ساختار اقتصاد با عرضه سهام شرکتهای دولتی

عرفان فغانی

مدتی است که ورود نقدینگی به بازار سهام رشد شتابانی به خود گرفته و برخی از کارشناسان با نگرانی از روند بازار سرمایه به لزوم استفاده بهینه از این فرصت برای تامین مالی اشاره داشته و نسبت به خطرات ریزش ناگهانی و از دست رفتن سرمایه سهامداران هشدار داده‌اند و همچنین بر ضرورت فرهنگ‌سازی و آگاهی‌بخشی به سهامداران خرد تاکید ویژه‌ای دارند. به عقیده بعضی از صاحب‌نظران این حوزه، بازار سرمایه ایران در بازار ثانویه خلاصه شده و چنانچه این دارایی‌ها به بازار اولیه منتقل شود، جهش تولید نیز رقم خواهد خورد. اگر چه شاخص بازار با رشدی شتابان در حال صعود است؛ اما در تامین مالی و جهش تولید اتفاق چشمگیری صورت نپذیرفته است. اکنون به دلیل عدم تعادل عرضه و تقاضا، افزایش در قیمت سهام رخ داده و رشد بازار سرمایه یک فرصت مناسب را در اختیار بنگاه‌های تولیدی قرار داده است. به منظور بررسی روند شتابان بازار سرمایه، به سراغ دکتر علی صحرايي؛ مدیرعامل بورس تهران رفته و با وی به گفت‌وگو پرداخته‌ایم. صحرايي معتقد است: «بازار سرمایه ایران همواره درصدد بهسازی زیرساخت‌های فنی نرم‌افزاری و سخت‌افزاری، تنوع‌بخشی به ابزارها و نهادهای مالی، اصلاح و به‌روزرسانی مقررات و بهبود شیوه‌های نظارتی بوده و با توجه به این موارد، روند رو به توسعه پایدار خود را فارغ از روند ناپایدار قیمت‌ها طی می‌کند.» ماحصل این مصاحبه از نظر خوانندگان ارجمند می‌گذرد.

کرده و دوره‌های آموزشی مداومی را به صورت حضوری و مجازی در مناطق مختلف کشور برگزار کرده و می‌کند که این عوامل، باعث ورود سرمایه‌گذاران جدید به بازار سرمایه شده است. همچنین مسئولان ارشد دولت نیز به ظرفیت‌های بازار سرمایه برای تامین مالی و اصلاح ساختار اقتصادی توجه پیدا کرده‌اند و عرضه انواع اوراق تامین مالی و همچنین سهام در اختیار دولت در بازار سرمایه، روند صعودی داشته است. از سوی دیگر؛ سایر بازارها همچون بازار ارز، طلا، مسکن و سپرده‌های بانکی نیز از بازدهی کمتری برخوردار بوده‌اند. ناگفته نماند که عواملی همچون توجه عموم مردم و ورود نقدینگی، عرضه‌های اولیه اوراق دولتی و شرکتهای متعلق به دولت و همچنین عملکرد بازارهای رقیب، موجب رونق بازار سرمایه شده است.

آیا فرآیند عرضه‌های اولیه به مانند سال گذشته ادامه خواهد داشت؟

امسال نیز افزایش تعداد پذیرش به ویژه پذیرش سهام شرکتهای بزرگ دارای شرایط پذیرش از برنامه‌های اصلی بورس تهران است. ضمن آن که؛ صندوق قابل معامله واسطه‌گری مالی یکم، شرکتهای ارزشمندی را از سوی دولت به عموم مردم عرضه کرد. در این میان باید به این موضوع مهم اشاره داشت که آزادسازی سهام عدالت، تحول بزرگی در ترکیب سهامداری شرکت و تعداد سرمایه‌گذاران بازار سرمایه به وجود خواهد آورد.

تصمیم دولت برای عرضه اولیه برخی از مهمترین شرکتهای دولتی در بورس چه تاثیری بر بازار سرمایه می‌گذارد؟

افزایش عمق بازار سرمایه، همواره یکی از اهداف مهم مسئولان این بازار بوده است. از سال‌های گذشته تاکنون، دست‌اندرکاران بازار سرمایه برای افزایش سهام‌شمار شرکتهای تلاش کرده‌اند. از سوی دیگر؛ ساختار اقتصاد ایران شاهد حضور دولت در بسیاری

روند شتابان بازار سرمایه را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

بازار سرمایه با گذشت بیش از ۵۰ سال فعالیت در ایران، از سال‌های گذشته مورد توجه مردم و مسئولان ارشد کشور قرار گرفته و این موضوع، دست‌آورد بزرگی است که با برنامه‌ریزی، اصلاح قوانین اصلی بازار سرمایه و مقررات مربوط به آن، راه‌اندازی ابزارها و نهادهای مالی جدید و گوناگون و همچنین فرهنگ‌سازی و توجه به پتانسیل بازار سرمایه برای تامین مالی دولت و بخش خصوصی به دست آمده است. راه‌اندازی نهادهایی همچون صندوق‌های سرمایه‌گذاری و توسعه امکانات معامله برخط، توان سرمایه‌گذاری در بورس به صورت مستقیم و غیرمستقیم را افزایش داده است. بورس تهران از سال‌های گذشته اقدام به تاسیس بورس‌های منطقه‌ای در سراسر کشور

از شرکت‌های بزرگ و تاثیرگذار است که برخی از آن‌ها در بازار سرمایه نیز حضور دارند. عرضه سهام دولت نیز به تعمیق بازار کمک می‌کند و سهام شناور شرکت‌ها را بهبود می‌بخشد که در واقع، گامی در راستای اصلاح ساختار اقتصادی و افزایش نقش بخش خصوصی در اقتصاد است. به طور معمول نیز عرضه‌های اولیه، بازدهی مطلوبی برای سرمایه‌گذاران داشته و با استقبال آن‌ها همراه بوده است؛ بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که عرضه سهام دولت، تاثیرات مطلوبی بر بازار سرمایه و اقتصاد ایران دارد.

آیا واگذاری سهام شرکت‌های دولتی به معنی حضور بخش خصوصی در مدیریت این شرکت‌ها است؟

تمامی شرکت‌هایی که در بازار سرمایه عرضه می‌شوند، دارای ساختار سهامی هستند و مدیریت آن‌ها در چارچوب قانون تجارت انجام می‌شود. دولت نیز به عنوان یک سهامدار در این شرکت‌ها حضور دارد و میزان حق رأی آن در مجامع شرکت، متناسب با مقدار سهام تحت تملک آن است، بنابراین عرضه سهام توسط دولت به بخش خصوصی به معنی کاهش حق رأی دولت و افزایش حق رأی سهامداران خصوصی خواهد بود. البته در مواردی همچون عرضه سهام در قالب صندوق سرمایه‌گذاری قابل معامله، حق رأی دولت به صندوق و در عمل به دارندگان واحدهای سرمایه‌گذاری ممتاز صندوق واگذار می‌شود و در نتیجه، عرضه سهام دولت، به مشارکت بخش خصوصی در مدیریت شرکت‌ها منتهی می‌شود.

با توجه به رشد نامتوازن قیمت سهام برخی از شرکت‌ها (حباب در ارزش سهام و فاصله با ارزش ذاتی) آیا این امر حاکی از بحرانی پنهان در بازار نیست؟

بازار سرمایه، بازاری پرافت و خیز است و قیمت سهام در بازار، متناسب با انتظار سرمایه‌گذاران از شرایط آتی شرکت و بازار تعیین می‌شود و همواره دست‌خوش نوسان می‌باشد. امکان دارد که سهام برخی شرکت‌ها به نظر برخی تحلیل‌گران، بیش از ارزش ذاتی و به نظر برخی دیگر، کمتر از آن باشد و این امکان همواره وجود دارد که روند قیمت سهام شرکت‌ها پس از مدتی تغییر کند. بر این اساس اگر به اعتقاد برخی تحلیل‌گران، قیمت سهام در بعضی شرکت‌ها بیش از ارزش ذاتی آن‌ها باشد، این امر را نمی‌توان به عنوان بحرانی در بازار سرمایه تلقی کرد. البته نکته‌ای که همواره باید مورد توجه سرمایه‌گذاران به ویژه

سرمایه‌گذاران کم‌تجربه قرار گیرد، سرمایه‌گذاری با تحلیل و استفاده از دانش نهادهای مالی همچون مشاوران سرمایه‌گذاری و سبده‌گردانان در صورت تمایل به سرمایه‌گذاری مستقیم در بازار است. سرمایه‌گذاری در صندوق‌های سرمایه‌گذاری در صورت تمایل به سرمایه‌گذاری غیرمستقیم در بازار می‌تواند به عنوان گزینه‌ای مطلوب مورد توجه سرمایه‌گذاران به ویژه سرمایه‌گذاران غیر حرفه‌ای باشد.

با توجه به تجربه جناب عالی، بحران در بازار سرمایه را تا چه اندازه نزدیک می‌بینید؟

بازار سرمایه روندهای صعودی و نزولی قیمت‌ها را پشت سر گذاشته و البته مسیر توسعه خود را با قوت طی کرده است. این امکان همیشه وجود دارد که روند بازار در کوتاه‌مدت یا بلندمدت تغییر کند یا از شدت آن کاسته شود. روند قیمت‌ها به طور دائمی یک طرفه نیست؛ از این رو بازار سرمایه برای سرمایه‌گذارانی که دید بلندمدت دارند و با تحلیل و مطالعه یا از طریق نهادهای مالی واسطه، سرمایه‌گذاری می‌کنند، بازاری مطلوب تر و کم‌ریسک‌تر است. به طور کلی، بروز بحران در بازار سرمایه ایران بیش از آن که ناشی از فراز و فرود قیمت‌ها باشد، متأثر از کمبودها و نقصان‌های زیرساختی است. در این راستا؛ بازار سرمایه ایران همواره در صدد بهسازی زیرساخت‌های فنی نرم‌افزاری و سخت‌افزاری، تنوع‌بخشی به ابزارها و نهادهای مالی، اصلاح و به‌روزرسانی مقررات و بهبود شیوه‌های نظارتی بوده و با توجه به این موارد، روند رو به توسعه پایدار خود را فارغ از روند ناپایدار قیمت‌ها طی می‌کند.

آیا برای مقابله با بحران احتمالی در بازار سرمایه، تمهیداتی اندیشیده شده است؟

اگر منظور از بحران، افت قیمت‌ها به دلیل بروز فشار فروش در بازار است، می‌توان از جمله تمهیدات در نظر گرفته شده برای آن به صندوق تثبیت و صندوق توسعه بازار اشاره کرد. این صندوق‌ها با اهداف خاص طراحی شده و در صورت لزوم در چارچوب مفاد اساسنامه خود به خرید و فروش اوراق بهادار می‌پردازند. همچنین بهره‌گیری و توجه بیشتر به نهادهای واسطه‌ای همچون صندوق‌های سرمایه‌گذاری و تشویق سرمایه‌گذاران به حضور در بازار از طریق آن‌ها، می‌تواند عملکرد معامله‌گران بازار را با تدبیر بیشتری همراه کند و از بار هیجانی آن بکاهد. ■

عرضه سهام دولت
به تعمیق بازار کمک
می‌کند و سهام
شناور شرکت‌ها را
بهبود می‌بخشد که
در واقع، گامی در
راستای اصلاح ساختار
اقتصادی و افزایش
نقش بخش خصوصی
در اقتصاد است

مدیرعامل شرکت تامین سرمایه تمدن:

رونق تولید و خلق ثروت در گروی رشد پایدار بازار سرمایه

مهدیه شهسواری

بازار سرمایه ایران در یک سال اخیر، رشد زیادی را تجربه کرده؛ به طوری که شاخص کل بورس در چهار ماه ابتدایی امسال، با ۱۵۰ درصد رشد به رقم یک میلیون و ۹۰۱ هزار و ۱۴۷ واحد رسید. بسیاری از کارشناسان دلیل این اتفاق را به اقبال مردم به ظرفیت‌های مغفول بازار سرمایه نسبت می‌دهند؛ اما برخی دیگر از وجود حباب در بورس سخن گفته و نسبت به تبعات زیان‌بار ناشی از ترکیب این حباب برای اقتصاد کشور هشدار می‌دهند. به منظور ارزیابی وضعیت کنونی بازار سرمایه با محمودرضا خواجه نصیری؛ مدیرعامل شرکت تامین سرمایه تمدن به گفت‌وگو نشستیم که مشروح آن ذیل از نظر خوانندگان محترم می‌گذرد.

و در نتیجه، ارتقای ارزش بازار سرمایه هستیم. در این میان، افزایش قیمت سهام برخی از شرکت‌ها کاملاً منطقی است؛ چراکه در سال‌های گذشته سهام این گروه از شرکت‌ها به دلیل کمبود تقاضا، کمتر از قیمت واقعی ارزش گذاری شده بودند؛ اما در حال حاضر با افزایش تقاضا، قیمت آن‌ها نیز به ارزش واقعی خود نزدیک‌تر شده است. از طرف دیگر، سهام برخی دیگر از شرکت‌ها نیز فراتر از ارزش ذاتی آن‌ها ارزیابی شده و در نهایت به دلیل افزایش قیمت سهام آن‌ها در بازار سرمایه، شاخص کل بورس نیز رشد چشمگیری را تجربه کرده است. با توجه به اینکه هم‌اکنون ۳۲ صنعت بزرگ و حدود یک هزار شرکت متعدد صنعتی در بورس مورد معامله قرار می‌گیرند، می‌توان گفت که بخشی از رشد شاخص، منطقی و بخشی از آن نیز به دلیل افزایش تقاضای زیاد، فراتر از ارزش ذاتی بازار است.

آیا بازار سرمایه ایران دارای حبابی بزرگ است؟

در هیچ کدام از بورس‌های جهان تا قبل از ترکیدن حباب، نمی‌توان با بررسی‌های علمی، این موضوع را پیش‌بینی کرد؛ چراکه اساساً وجود حباب به دشواری قابل تشخیص است. زمانی مادر مورد حباب بحث می‌کنیم که قیمت سهام بیش از ارزش ذاتی آن رشد داشته باشد؛ با این وجود در اغلب موارد می‌توان دلالی را یافت که با توجه به آن، رشد قیمت سهام معقول به نظر می‌رسد. به عنوان مثال؛ تورم و افزایش ارزش بازارهای دیگر، رشد قیمت سهام شرکت‌ها را به همراه خواهد داشت. با توجه به این موارد، پیش‌بینی حباب در بورس، از نظر علمی بسیار دشوار و شاید ناممکن باشد؛ اما اگر یک شرکت خاص را در نظر بگیریم، شرایط متفاوت خواهد بود؛ چراکه با بررسی صورت‌های مالی شرکت و میزان سودآوری آن، متوجه خواهیم شد که آیا ارزش فعلی سهام این شرکت با ارزش ذاتی آن تناسب دارد یا خیر. برای مثال؛ هنگامی که یک شرکت، زیان‌ده و ارزش سهام بالایی داشته باشد، به سختی قادر به حفظ ارزش سهام خود خواهد بود، بنابراین با بررسی وضعیت هر شرکت می‌توان پیش‌بینی کرد که ارزش سهام آن در آینده چه وضعیتی خواهد داشت.

روند رشد خیره‌کننده شاخص کل بورس را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

در حال حاضر روند بازار سرمایه نسبت به گذشته دگرگون شده و مهمترین عامل آن، استقبال گسترده مردم از این بازار و افزایش ضریب نفوذ بازار سرمایه در بین طیف‌های مختلف جامعه است. گزینه بورس به سید سرمایه‌گذاری افراد جامعه افزوده شده؛ در حالی که تا پیش از این، بازارهایی مانند مسکن، طلا یا ارزهای خارجی در این سبدها قرار داشتند. تا پیش از این؛ نظام بانکی، نرخ بهره و همچنین عدم معرفی مناسب بازار سرمایه، از موانع رونق سرمایه‌گذاری در این بازار بودند، اما اکنون این موانع برطرف شده و شاهد رونق بورس هستیم. بروز چنین وضعیتی در کشور ما بی‌سابقه بوده و همچنان شاهد ورود نقدینگی قابل توجهی به بازار سرمایه هستیم؛ به طوری که ارقام موجود در این زمینه با هیچ مقطع دیگری در گذشته قابل مقایسه نیست. در سال‌های نه‌چندان دور، بازار سرمایه کشور ارزش محدودی داشت و سهام بسیاری از شرکت‌ها، به رغم ارزش ذاتی، خریدار زیادی نداشت؛ اما امروزه در پی افزایش نقدینگی، شاهد رشد تقاضا برای سهام

با توجه به کاهش نرخ سود بانکی و برنامه دولت برای انتشار اوراق مشارکت، وضعیت صندوق‌های درآمد ثابت را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

کاهش نرخ سود بانکی از دو جهت قابل بررسی است. نخست؛ اگر این کاهش صرفاً به دلیل خارج شدن نقدینگی از بانک‌ها و هدایت به بازار سرمایه باشد، باید گفت که این تصمیم مناسب و منشا خیر خواهد بود. مساله دوم، ماندگاری پول در بازار سرمایه است. اگر نقدینگی از بانک‌ها خارج و به جای بازار سرمایه وارد بازارهای موازی شود، تبعات اقتصادی نامناسبی را پدید خواهد آورد. منابع نقدینگی سرگردان با تحت تاثیر قرار دادن بازارهای مختلف از قبیل مسکن، طلا، ارز و کالا، افزایش نرخ تورم مشکلاتی را برای معیشت مردم به همراه خواهد داشت.

برای جلوگیری از این پیامدها در زمینه کاهش نرخ بهره، باید تمام مسایل مختلف مانند منابع مالی، وضعیت بازارهای موازی و تامین مالی نیز مورد توجه و بررسی قرار گیرند تا کاهش نرخ بهره به هدف اصلی خود برسد، در غیر این صورت این کاهش، تاثیر منفی بر اقتصاد کشور خواهد داشت. به عنوان مثال؛ کاهش نرخ بهره باعث می‌شود که سود کمی به سپرده‌های افراد تعلق گیرد، در حالی که آن دسته از افرادی که به دلیل موقعیت خود قادر به دریافت وام از بانک‌ها هستند، این منابع را با سود کمی دریافت کرده و با سرمایه‌گذاری آن در سایر بازارها، سود قابل توجهی به دست می‌آورند، لذا توازن و توزیع عادلانه سود نیز مختل و رشد بازارها نامتعادل خواهد شد. نکته اساسی این است که ورود نقدینگی به بازار سرمایه نمی‌تواند در یک زنجیره بسته، تداوم داشته باشد و ضروری است که این نقدینگی، منجر به توسعه و خلق ثروت شود تا بتوان یک جریان پایدار خلق سود را ایجاد کرد. **به نظر شما چه میزان از نقدینگی وارد شده به بازار سرمایه، در چرخه تولید کشور قرار گرفته است؟**

ورود سرمایه به بازار اولیه؛ افزایش تولید، خلق ثروت از راه رونق تولید و افزایش اشتغال را به همراه خواهد داشت، لذا این نتیجه حاصل می‌شود که نسبت ورود نقدینگی به بازار ثانویه در مقایسه با ورود آن به بازار اولیه در حد مطلوبی نبوده است. برآورد می‌شود که ۱۰ تا ۲۰ درصد از نقدینگی وارد شده به بازار سرمایه؛ جذب بازار اولیه و حدود ۹۰ درصد آن، وارد بازار ثانویه شده باشد و این موضوع موجب شده تا قیمت سهام برخی از شرکت‌ها به شکلی نامعقول افزایش یابد. برای تداوم حضور نقدینگی در بازار سرمایه باید نسبت اصلاح و نقدینگی بیشتری به بازار اولیه وارد شود، در این صورت بازده بورس نیز در بلندمدت عدد معقولی خواهد بود، بنابراین باید پذیرفت که ورود نقدینگی، لزوماً به معنای جذب آن در بخش‌های تولیدی نیست و ضروری است تا ابزارهای جذب سرمایه در بازار اولیه نیز به اندازه ابزارهای ورود نقدینگی قوی باشند.

برای دسترسی به این هدف؛ باید دولت، صندوق‌های بازنشستگی و شرکت‌های بزرگ با استفاده از سرمایه جذب شده، در راستای رونق تولید گام بردارند. به طور کلی برای تقویت ابزارهای جذب سرمایه در راستای رونق تولید سه راهکار مختلف وجود دارد. نخست؛ افزایش سرمایه شرکت‌ها از محل آورده سهامداران و سلب حق تقدم به جای افزایش سرمایه از محل تجدید ارزیابی دارایی‌ها، دوم؛ افزایش عرضه‌های اولیه و سومین راهکار، فروش

و عرضه دارایی‌های موجود در بورس به منظور کسب نقدینگی و سرمایه‌گذاری آن در تولید می‌باشد. استفاده از این راهکارها نیازمند چابکی هلدینگ‌ها است و این موسسات باید به جای انتظار برای افزایش ارزش سهام خود در بازار ثانویه، با عرضه و فروش آن، سرمایه حاصل را در راه افزایش تولید هزینه کنند.

مدیریت سرمایه در کشور تا چه میزان به استانداردهای بین‌المللی و منطقه‌ای نزدیک است؟

از نظر خدمات مدیریت سرمایه و ابزارهای مورد نظر مانند صندوق‌های سرمایه‌گذاری، سپردان‌ها، شرکت‌های تامین سرمایه و شرکت‌های مشاور در امور سرمایه‌گذاری، وضعیت مناسبی در کشور وجود دارد و شرایط ایران از این نظر به استانداردهای بین‌المللی نزدیک است.

در حال حاضر ابزارهای متنوع و نهاد‌های مختلفی در بازار سرمایه کشور در اختیار سرمایه‌گذاران قرار دارد؛ اما با این وجود نقص عمده بازار سرمایه ایران در مقایسه با کشورهای پیشرفته، این است که حلقه واسطه میان مردم و بازار سرمایه، «کارگزاری‌ها» هستند و از آنجایی که این موسسات، تنها مجری تصمیم‌های مشتریان خود بوده و این افراد آشنایی کافی با بازار ندارند، در نتیجه بخش مهمی از بازار سرمایه متأثر از تصمیم‌های عامیانه و غیر حرفه‌ای خواهد بود.

این در حالی است که در بازارهای مهم جهان، حلقه واسطه میان مردم و بازار سرمایه، «نهادها و شرکت‌های مدیریت سرمایه» هستند و این امر سبب شده تا بازار متأثر از هیجانات کاربران غیر حرفه‌ای نباشد، بنابراین برای رونق پایدار این بازار در ایران، باید به این سو حرکت کرد.

ارتباط بنگاه‌های تولیدی و خدماتی کشور با شرکت‌های مدیریت سرمایه در کشور را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

نسبت به ۴ سال گذشته، این ارتباط بسیار بهتر شده و فعالان عرصه تولید و کارآفرینان به اهمیت بازار سرمایه پی برده‌اند. تا پیش از این، بیشتر بخش‌های تولیدی کشور بر قسمت‌های فنی و تکنیکی کار خود تاکید داشتند و ارتباط مناسبی با ابزارهای مالی و مدیریت آن در این نهادها وجود نداشت و بنگاه‌ها عمدتاً، فاقد شفافیت لازم برای استفاده از ابزارهای بازار سرمایه بودند؛ اما در سال‌های اخیر با آشنایی بیشتر شرکت‌های فعال در بخش تولید با ابزارهای تامین و مدیریت مالی از طریق بازار سرمایه، متولیان انگیزه زیادی برای استفاده از آن‌ها و همچنین افزایش شفافیت لازم پیدا کرده‌اند و اکنون شاهد ارتباط فزاینده‌ای میان بازار سرمایه و بخش‌های مختلف تولیدی هستیم، اما وضع موجود هنوز هم با شرایط مطلوب فاصله دارد.

و سخن آخر...

با توجه به حضور گسترده مردم در بازار سرمایه باید تاکید کرد که موفقیت در این بازار، مستلزم استفاده از مشاوران قانونی و دارای مجوز فعالیت در این حوزه است.

فعالیت در بازار سرمایه بر مبنای نظر و مشاوره افرادی که فاقد هر گونه دانش، تعهد و مجوز قانونی در این زمینه هستند، نتیجه‌ای جز زیان برای سرمایه‌گذاران مبتدی و افزایش قدرت سودجویان و بازیگران بازار سرمایه نخواهد داشت.

لذا ضروری است که همانند هر کسب و کاری برای فعالیت در بازار سرمایه نیز از مشاوران قانونی و دارای مجوز استفاده شود. ■

ورود نقدینگی، لزوماً به معنای جذب آن در بخش‌های تولیدی نیست و ضروری است تا ابزارهای جذب سرمایه در بازار اولیه نیز به اندازه ابزارهای ورود نقدینگی قوی باشند

مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری گروه توسعه ملی:

تداوم رشد بازار سرمایه با هدایت جریان نقدینگی

عرفان فغانی

شرکت سرمایه‌گذاری گروه توسعه ملی در تاریخ ۱۳۷۰/۱۱/۲۰ به صورت شرکت سهامی عام تاسیس و در تاریخ ۲۵ فروردین‌ماه ۱۳۷۱ در اداره ثبت شرکت‌ها و موسسات غیردولتی استان تهران به ثبت رسید. در سال ۱۳۸۹ نام شرکت از سرمایه‌گذاری بانک ملی ایران به شرکت سرمایه‌گذاری گروه توسعه ملی تغییر کرد و بانک ملی ایران به منظور بهبود عملکرد و اداره حرفه‌ای امور بخشی از شرکت‌های تملیکی و مدیریتی خود، اقدام به تاسیس این شرکت کرد. سرمایه اولیه این شرکت مبلغ یک‌صد میلیارد ریال بوده که در چندین مرحله افزایش یافته و نهایتاً در سال ۱۳۹۴ به استناد مصوبه مجمع عمومی عادی فوق‌العاده مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۱۳، سرمایه شرکت به ۱۶،۲۵۰ میلیارد ریال افزایش یافت. به منظور آشنایی بیشتر با فعالیت‌های این شرکت، گفت‌وگویی با امیر تقی‌خان تجریشی؛ مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری گروه توسعه ملی انجام داده‌ایم که در ادامه از نظر شما خوانندگان ارجمند می‌گذرد.

تخصصی زیرمجموعه نیز، فرآیند واگذاری در حال پیگیری است. از شرکت‌های زیرمجموعه شرکت سرمایه‌گذاری و توسعه صنایع سیمان می‌توان به شرکت‌های سیمان فیروزکوه، سیمان ساروج بوشهر و شرکت‌های زیرمجموعه هلدینگ توسعه صنایع بهشهر می‌توان به شرکت‌های مروارید هامون و به پخش اشاره کرد.

شرکت سرمایه‌گذاری گروه توسعه ملی چه تعداد زیرمجموعه دارد و نحوه نظارت بر عملکرد آن‌ها چگونه است؟

سبد سهام این شرکت از ۱۰۷ شرکت در ۲۳ گروه صنایع مختلف تشکیل شده و از مجموع این تعداد در ۶۶ شرکت دارای حق کنترل و نظارت (شرکت‌های فرعی) و در ۳۴ شرکت دارای نفوذ قابل ملاحظه (شرکت‌های وابسته) می‌باشد. به منظور نظارت بر عملکرد شرکت‌های تابعه، علاوه بر تشکیل هلدینگ‌های تخصصی در لایه دوم نظارتی در گروه، معاونت امور شرکت‌ها از طریق پایش فصلی، عملکرد شرکت‌های زیرمجموعه از لحاظ پوشش بودجه‌ای را مورد ارزیابی قرار می‌دهد و در خصوص دلایل انحراف از بودجه‌ها، جلسات متعددی با این شرکت‌ها برگزار می‌کند. سایر معاونت‌های گروه نیز در کمیته‌هایی مانند کمیته سرمایه‌گذاری، کمیته هم‌افزایی، کمیته حاکمیت شرکتی و ... نظارت دقیقی بر عملکرد شرکت‌های زیرمجموعه گروه دارند. علاوه بر این، تامین مالی عمده، افزایش سرمایه‌های شرکت‌های زیرمجموعه و تطابق عملکرد دوره‌ای شرکت‌ها با برنامه استراتژیک آن‌ها نیز توسط معاونت اقتصادی و برنامه‌ریزی به صورت مستمر پایش می‌شود. در نهایت؛ کمیته‌های حسابرسی شرکت‌های زیرمجموعه با نظارت و محوریت کمیته حسابرسی گروه، مسئولیت نظارت بر عملکرد شرکت‌های زیرمجموعه از حیث تطابق با قوانین و مقررات جاری بر شرکت‌ها را عهده‌دار می‌باشد.

به منظور تحقق توسعه و رشد تولید در شرکت‌های گروه چه تدابیری اتخاذ کرده‌اید؟

به منظور تداوم حضور موثر در بازار سرمایه چه برنامه‌هایی را در دستور کار دارید؟

گروه توسعه ملی در راستای رعایت ماده ۱۶ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر، ارتقای نظام مالی کشور و نیز سیاست‌های بانک ملی ایران مبنی بر واگذاری تمام شرکت‌های موجود در پرتفوی سرمایه‌گذاری «ویبانک»، استراتژی واگذاری حداکثری بر اساس قوانین و دستورالعمل‌های موجود با رعایت منافع همه سهامداران شرکت را در اولویت کاری خود قرار داده است. بر این اساس، تمام شرکت‌های فرعی و وابسته موجود در پرتفوی گروه، قیمت‌گذاری و برای واگذاری آماده می‌شوند. همچنین همه شرکت‌های غیر بورسی مستعد ویبانک، پس از آماده‌سازی و طی روند پذیرش در بازار سرمایه عرضه خواهند شد. شرکت‌های بین‌المللی ساختمان، صنعت ملی و سرمایه‌گذاری مدیریت سرمایه‌مدار که شرکت‌های ۱۰۰ درصدی ویبانک در حوزه فعالیت املاک و مستغلات و واسطه‌گری‌های مالی هستند، در جریان فرآیند آماده‌سازی جهت پذیرش می‌باشند. در هلدینگ‌های

خوشبختانه شرکت‌های زیرمجموعه گروه توسعه ملی با سرلوحه قرار دادن شعار «جهش تولید» در سال ۱۳۹۹، به‌رغم ایجاد برخی محدودیت‌ها در مقابله با ویروس کرونا، افزایش تولید و سودآوری مطلوبی را نسبت به سال گذشته داشته‌اند. در برخی صنایع مانند تولید مواد شوینده و بهداشتی و نیز صنایع غذایی، این موضوع به واسطه شیوع ویروس کووید ۱۹ قابل توجه است و پیش‌بینی می‌شود که همراه با اقبال مثبت بازار سرمایه، اکثر شرکت‌های زیرمجموعه گروه توسعه ملی، کارنامه مثبتی را در ارتباط با عملکرد نسبت به بودجه پیش‌بینی شده سال ۱۳۹۹ ثبت نمایند. همچنین شرکت‌های زیرمجموعه در ارتباط با حوزه‌های دانش‌بنیان و فناوری‌های نوین نیز اقدامات مناسبی جهت توسعه حوزه‌های کسب و کار گروه برای کمک به تحقق اقتصاد دانش‌بنیان، ارتقاء بهره‌وری شرکت‌های تابعه و افزایش بازدهی دارایی‌ها از طریق اصلاح و نیز به‌روزرسانی و بهینه‌سازی روش‌های تولید و کاهش بهای تمام‌شده محصولات انجام داده‌اند. از طرف دیگر، تنوع روش‌های فروش و ارتقای جایگاه برند در شرکت‌های تابعه، از دیگر اقدامات گروه توسعه ملی، جهت رشد و توسعه اقتصادی شرکت‌های گروه و در نهایت بهبود رشد اقتصادی کشور بوده است. ناگفته نماند که تدابیر ویژه‌ای هم برای افزایش ارزش‌آوری شرکت‌های صادراتی و نیز تامین ارزش مورد نیاز شرکت‌های واردکننده اتخاذ شده است.

در راستای گسترش مشارکت جامعه در سرمایه‌گذاری‌های مولد و همچنین مردمی کردن اقتصاد چه اقداماتی را انجام داده‌اید؟

گروه توسعه ملی در راستای گسترش مشارکت جامعه در سرمایه‌گذاری‌های مولد و همچنین مردمی کردن اقتصاد، اقدام به واگذاری سهام شرکت‌های زیرمجموعه به صورت خرد کرده است؛ به طوری که حجم این واگذاری‌ها از ابتدای سال ۱۳۹۹ تاکنون بیش از ۷۰۰۰ میلیارد ریال بوده است. در نتیجه این اقدامات، حجم سهام شناور و نقدشوندگی سهام شرکت‌های فرعی و وابسته گروه، افزایش یافته و این مساله، سرمایه‌گذاران خرد و مردم را به خرید سهام شرکت‌های مجموعه گروه توسعه ملی ترغیب کرده است. رعایت شفافیت و ارائه گزارش‌های دقیق و شفاف از عملکرد شرکت‌های گروه در سایت کدال نیز از دیگر اقداماتی می‌باشد که به اشتیاق مردم در سرمایه‌گذاری در سهام

این شرکت‌ها افزوده است.

روند رشد خیره‌کننده شاخص کل بورس را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

هر چند، محرک اصلی رشد خیره‌کننده بورس در ماه‌های انتهایی سال گذشته و ابتدای سال ۱۳۹۹؛ ورود حجم بالای نقدینگی به بازار، اشتیاق سرمایه‌گذاران و به ویژه تنوع سهامداران بوده، اما در طولانی مدت عوامل بنیادی موجب تداوم این رشد خواهد بود. افزایش نرخ تورم در کنار جهش نرخ تسعیر دلار در برابر ریال، موجب افزایش ارزش جایگزینی شرکت‌ها و تداوم این روند تا زمان تثبیت این دو شاخص خواهد شد. قابل ذکر است که سیاست‌های دولت برای ایجاد و مشارکت حداکثری مردم در توسعه و آبادانی کشور از طریق عرضه سهام شرکت‌های دولتی در بازار سرمایه و مردمی کردن بیشتر بورس و همچنین کنترل سایر بازارهای موازی مانند ارز، طلا و مسکن در بلندمدت در کنار عدم افزایش سود بانکی، رشد ملایم شاخص بورس را تداوم خواهد بخشید. از طرف دیگر؛ بورس همواره یکی از بهترین و شفاف‌ترین بازارها جهت سرمایه‌گذاری و جذب نقدینگی کشور در قیاس با بازارهای موازی خود خواهد بود. در کنار قدرت نقدشوندگی سریع آن با کاهش اثرات ناشی از محدودیت‌های بیماری کووید ۱۹ در سطح جهان و افزایش رشد اقتصادی دنیا در آینده نزدیک، موجبات تداوم رشد بازار سرمایه کشور فراهم می‌گردد و تا جایی که جریان نقدینگی به بازار هدایت شود، رشد شاخص در بلندمدت ادامه می‌یابد.

شرکت‌های زیرمجموعه سیستم بانکی کشور هم‌اکنون با چه چالش‌هایی مواجه هستند؟

با توجه به الزامات ناشی از قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، شرکت‌های زیرمجموعه بانکی ملزم به واگذاری دارایی‌های خود بوده و محدودیت‌هایی را در زمینه سرمایه‌گذاری جدید در شرکت‌های زیرمجموعه خود را دارند که این موضوع، مشکلاتی را به منظور سرمایه‌گذاری‌های جدید، تامین سرمایه در گردش، افزایش سرمایه یا تکمیل و اجرای طرح‌های ضروری برای شرکت‌ها به همراه داشته است. همچنین مشکلاتی که برخی واگذاری‌ها در گذشته ایجاد کرده، باعث شده تا مدیریت حرفه‌ای شرکت‌های زیرمجموعه بانکی بیش از پیش مورد توجه جامعه قرار گیرد. ■

با کاهش اثرات ناشی از محدودیت‌های بیماری کووید ۱۹ در سطح جهان و افزایش رشد اقتصادی دنیا در آینده نزدیک، موجبات تداوم رشد بازار سرمایه کشور فراهم می‌گردد و تا جایی که جریان نقدینگی به بازار هدایت شود، رشد شاخص در بلندمدت ادامه می‌یابد

«استارپوزال» جشنواره‌های برای تجاری سازی پژوهش‌های دانشگاهی

مصطفی حانمی

سیاست‌های نظام مقدس جمهوری اسلامی گام بردارد و در سال جهش تولید برای دومین سال متوالی، جشنواره ملی کارآفرین دانشگاهی «استارپوزال» ویژه دانشجویان و دانش‌آموختگان را برگزار کند.

مهندس ابراهیمی تصریح کرد: برای دست‌یابی به این هدف و حل معضلات موجود، در این جشنواره به برگزاری سلسله کارگاه‌ها، وبینارها و همایش‌های آموزشی پرداخته می‌شود تا مخاطبان جشنواره با شناخت صحیح از نیازهای صنعتی کشور و آموختن مفاهیم اولیه مورد نیاز برای ورود به صنعت و کسب و کار، به توانایی تبدیل پروپوزال‌های دانشجویی به طرح‌های صنعتی دست‌یابند و پروپوزال‌های ارائه شده به مرحله تجاری سازی برسند. رییس جشنواره استارپوزال به مخاطبان این جشنواره اشاره کرد و گفت: مدیران و راهبران شرکت‌ها و سازمان‌ها؛ دانشجویان کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری؛ افراد علاقه‌مند به حوزه کارآفرینی؛ افراد صاحب‌ایده یا شرکت‌هایی که به دنبال جذب تیم و منابع انسانی متخصص هستند و همچنین حامیان و سرمایه‌گذاران در حوزه کارآفرینی، شتاب‌دهنده و آکادمی‌های کسب و کار؛ کسب و کارهایی که رنج سنی مشتریان آن‌ها ۱۸ تا ۴۰ سال است و نیز، کارجویان و مشاوران کسب و کار و استارت‌آپ‌ها و صنعت‌گران به عنوان مخاطبان جشنواره استارپوزال محسوب می‌شوند. مهندس سروش اکبرزاده؛ مدیر عامل شرکت راد مشاوران امین و دبیر دومین دوره جشنواره استارپوزال به ویژگی‌های این جشنواره اشاره کرد و گفت: ایجاد همکاری‌های کارآمد با سایر دانشگاه‌ها و مراکز صنعتی جهت برگزاری رویدادهای چالش‌محور در حوزه‌های مختلف، با هدف بررسی تخصصی حوزه‌های گوناگون در رویدادهای کوچک‌تر، شکل خواهد گرفت. از طرف دیگر، تعامل با پارک‌های علم و فناوری و سایر آکادمی‌های آموزشی در جهت افزایش آگاهی افراد شرکت‌کننده و تاثیر مثبت در جهت تبلیغات فعالان این حوزه و بالا بردن بازده فعالیت‌های پارک‌ها و مراکز شتاب‌دهی، در دستور امور اجرایی تیم استارپوزال قرار گرفته است.

وی با اشاره به رویکردهای برگزاری جشنواره، گفت: یک جشنواره ملی، با رویکرد افزایش بهره‌بری از وقت و هزینه‌ای که در دانشگاه‌های کشور صرف امور پژوهشی می‌گردد، برگزار می‌شود و این موضوع، عاملی است تا با صرف حداقل هزینه ممکن به سمت انجام پژوهش‌های هدفمند گام برداریم. دبیر دومین دوره جشنواره استارپوزال در ادامه افزود: افزودن جوایز ویژه؛ همکاری بیشتر با ارگان‌ها با هدف هویت‌سازی هر چه بیشتر نوآوری در سازمان‌ها؛ مطرح شدن حامی به عنوان پیشگام بازار در عرصه نوآوری و همچنین ایجاد بستری مناسب به منظور استعدادیابی و

جشنواره استارپوزال (استارت‌آپ + پروپوزال)، برای نخستین بار در سال ۱۳۹۸ به همت پارک علم و فناوری دانشگاه تربیت مدرس با هدف تبدیل پروپوزال‌ها و تحقیقات دانشجویی انجام شده در دانشگاه‌های سطح کشور به پروژه‌های دارای قابلیت تجاری سازی و اتصال مجدد حلقه جدامانده صنعت به دانشگاه شکل گرفت. استارپوزال؛ فضای اجتماع و رشد دانشجویان، اساتید و دانش‌آموختگانی است که علاقه‌مند به کارآفرینی بوده و طرح‌های پژوهشی قابل تجاری سازی دارند. این جشنواره با هدف تعریف و هدایت پروپوزال‌های پایان‌نامه کارشناسی ارشد و رساله دکتری دانشجویان سراسر کشور با رویکرد رفع نیازهای داخل، تجاری سازی و شکل‌گیری کسب و کارهای دانش‌بنیان برگزار می‌شود.

مهندس حامد ابراهیمی؛ معاون توسعه فناوری پارک علم و فناوری دانشگاه تربیت مدرس و رییس جشنواره استارپوزال به گروه‌های شرکت‌کننده در این جشنواره اشاره کرد و گفت: شرکت‌کنندگان استارپوزال شامل دو گروه عمده تیم‌های دانشگاهی (اساتید و دانشجویان) هستند که بر روی انجام یک پایان‌نامه در حال همکاری تیمی می‌باشند یا دانش‌آموختگانی که نتیجه پایان‌نامه دانشگاهی خود را تجاری کرده و کسب و کاری فناورانه را بنا نهاده‌اند، لذا در سال ۱۳۹۹ نام فارسی «جشنواره کارآفرین دانشگاهی» بر آن نهاده شد.

وی در ادامه افزود: شرکت‌کنندگان در طول برگزاری جشنواره، ضمن شناخت اولویت‌ها و نیازهای داخل کشور، در کنار مجرب‌ترین مربیان زیست‌بوم نوآوری و استارت‌آپی، با پیش‌نیازها و مسیر کارآفرینی آشنا شده و با استفاده از تجربیات الگوهای موفق کارآفرینان دانشگاهی، به تعریف و اجرای پایان‌نامه‌های خود با رویکرد تجاری سازی خواهند پرداخت و توانایی‌های مورد نیاز جهت ورود به عرصه کارآفرینی را در زمان رویدادهای متنوع این جشنواره کسب خواهند کرد. برگزارندگان جشنواره، تیم‌ها و طرح‌هایی هستند که در حضور سرمایه‌گذاران به ارائه دستاوردها و کسب و کار خود می‌پردازند و در نهایت نسبت به تامین مالی و یا جذب سرمایه اقدام خواهد شد.

معاون توسعه فناوری پارک علم و فناوری دانشگاه تربیت مدرس با تاکید بر برقراری و پایداری ارتباط بین دانشگاه و صنعت، گفت: در این زمینه، لازم است تفاعل‌های آموزشی و پژوهشی دانشگاه‌ها بر اساس نیازهای حال و آینده جامعه، به ویژه نیازهای صنعتی، تدوین شود؛ از این رو پارک علم و فناوری دانشگاه تربیت مدرس در نظر دارد، با هدف ایجاد انگیزه و کمک به ارائه پروپوزال‌های دانشجویی با قابلیت تجاری سازی و همچنین حمایت از پروپوزال‌های فناورانه با رویکرد حل معضلات کشور، در جهت

سروش اکبرزاده:

ایجاد همکاری‌های

کارآمد با سایر

دانشگاه‌ها و مراکز

صنعتی جهت برگزاری

رویدادهای چالش‌محور

در حوزه‌های مختلف، با

هدف بررسی تخصصی

حوزه‌های گوناگون در

رویدادهای کوچک‌تر،

شکل خواهد گرفت

پارک علم و فناوری دانشگاه تربیت مدرس برگزار می‌کند:

جشنواره‌ی کارآفرین دانشگاهی

استارپوزال

بیش از ۲۰۰ میلیون تومان جایزه برای ۴۰ برگزیده

حامیان جشنواره:

- وزارت آموزش عالی
- وزارت صنعت، معدن و تجارت
- سازمان پژوهش‌های علمی و تخصصی
- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی
- سازمان اسناد و کتابخانه ملی
- سازمان تبلیغات اسلامی
- سازمان فرهنگ و ارتباطات
- سازمان صدا و سیما
- سازمان ورزش و جوانان
- سازمان اسکان و گردشگری
- سازمان اسناد و کتابخانه ملی
- سازمان تبلیغات اسلامی
- سازمان فرهنگ و ارتباطات
- سازمان صدا و سیما
- سازمان ورزش و جوانان
- سازمان اسکان و گردشگری

برای دریافت حمایت مالی از پروپوزال‌های دانشجویی خود به سایت www.starposal.com مراجعه کنید.

مجری جشنواره: **Readmin**

WWW.STARPOSAL.COM
@starposal
info@starposal.com
021-91082100-2012

فکرهای جدید، ارائه کمک عملی و پشتیبانی، نمایش یک نیاز، محیطی برای تست کردن یک ایده جدید و ... خواهد شد.

مهندس اکبرزاده با اشاره به اینکه موارد ارائه شده می‌توانند در حوزه‌های مختلفی مانند تمام رشته‌های پزشکی، فنی و مهندسی، علوم انسانی، مالی و صنایع غذایی تعریف شوند، افزود: تفکیک مرحله داور با توجه به حوزه‌های کاربری مشخص خواهد شد و صرفاً جهت سهولت در تشخیص زمینه اصلی فعالیت است و شرکت کنندگان در هر بخش، نیازمند رقابت با تمامی طرح‌ها خواهند بود.

دبیر دومین دوره جشنواره استارپوزال در ادامه افزود: ثبت پروپوزال‌ها در سایت جشنواره انجام خواهد گرفت و مواردی همچون توضیح شفاف طرح و مدل کسب و کار؛ پیامد اجتماعی، اقتصادی و محیط‌زیستی طرح؛ نحوه سنجش میزان اثرگذاری؛ قابلیت جایگزین شدن محصول خارجی و قابلیت صادرات؛ میزان خلاقیت و نوآوری طرح و همچنین ابداع و ارائه کالای جدید؛ ارائه روش جدید در فرآیند تولید و گشایش بازار جدید در ارزیابی مورد اهمیت خواهند بود که در بخش ثبت نام سایت جشنواره و با تکمیل پرسش‌نامه، مستند شده و در اختیار داوران قرار می‌گیرد. از طرفی، یافتن منابع جدید تامین مواد خام یا کالاهای نیمه ساخته؛ نزدیک بودن به بازار سرمایه و سودآوری؛ ایجاد هرگونه تشکیلات جدید در صنعت؛ دانش فنی فرد، تیم شرکت کننده، سابقه فرهنگی، آموزشی و کاری در ارتباط با ایده ارائه شده و ... از دیگر مواردی هستند که مورد ارزیابی قرار خواهند گرفت. وی با اشاره به اینکه استارپوزال یک جشنواره ۶ ماهه است و شامل رویدادهای حضوری و مجازی گوناگونی خواهد بود، اظهار کرد: وبینارهای آموزشی این جشنواره در حال برگزاری هستند و شروع فراخوان ثبت آثار از تاریخ یک شهریور الی یک مهرماه خواهد بود. مهندس اکبرزاده در پایان افزود: متقاضیان می‌توانند، جهت ثبت آثار خود به سایت جشنواره به نشانی www.starposal.com و برای کسب هرگونه اطلاعات بیشتر به اینستاگرام جشنواره به آدرس starposal یا سایر راه‌های ارتباطی مراجعه فرمایند. ■

پرورش افراد و تیم‌ها در جهت رفع نیازهای خود و انجام فعالیت‌های نوآورانه، از دیگر دستاوردهای این جشنواره خواهد بود.

مدیرعامل شرکت راد مشاوران امین گفت: برگزاری کارگاه‌های تخصصی و دوره‌های انتقال تجربه جهت آموزش و اداره استارت‌آپ‌ها و کسب و کارهای نوپا، ترویج فرهنگ کارآفرینی و توانمندسازی مخاطبان را هدف قرار می‌دهد و طبیعتاً نقش به‌سزایی در آماده کردن دانشجویان جهت ورود به بازار کار داشته است. مهندس اکبرزاده به رویکردهای اصلی برنامه‌های مورد نظر اشاره کرد و افزود: هدف از برگزاری این دوره‌ها، افزایش آگاهی و درک و بینش بیشتر نسبت به کارآفرینی به عنوان یک انتخاب شغلی برای افراد از تمامی اقشار جامعه است. از طرفی، برنامه‌های آموزشی با هدف توسعه و تاسیس شرکت‌ها صورت می‌گیرد و ارائه آموزش‌های ویژه جهت توسعه توانایی‌ها و افزایش انگیزه افراد از مهمترین ویژگی‌های آن می‌باشد.

وی در ادامه با اشاره به دوره‌های رشد و بقای کارآفرینان، گفت: این دوره‌ها، به منظور رشد شرکت‌های کوچک و بقای شرکت‌های بزرگ طرح‌ریزی شده است. برنامه‌هایی نیز در راستای توسعه آموزش کارآفرین دانشگاهی در نظر داریم که شامل شیوه‌های جدید آموزشی و پژوهش و همچنین تعیین نقش‌های نوین دانشجویان و اساتید در فرآیند کارآفرینی می‌باشد. هدف دیگر این برنامه، آموزش و گسترش اساتید جدید از میان صنعت‌گران و دست‌اندرکاران فعالیت‌های اقتصادی برای آموزش کارآفرینی است. دبیر دومین دوره جشنواره استارپوزال، ایجاد یک محیط مناسب جهت دستیابی به نوآوری‌ها و اخبار رقابتی بازار را از دیگر امتیازات استارپوزال دانست و افزود: تجربیات سال‌های گذشته تیم برگزارکننده نشان داده که بستری بسیار مناسب برای تشکیل تیم و جذب افراد جدید وجود خواهد داشت.

مدیرعامل شرکت راد مشاوران امین به ارزش شبکه‌سازی در استارپوزال اشاره کرد و افزود: عوامل مختلفی مانند تراکم، دسترس پذیری به افراد، ویژگی افراد داخل شبکه و ... از اهمیت فراوانی در شبکه‌سازی برخوردار هستند که باعث برانگیخته شدن

حامد ابراهیمی:
برگزیدگان جشنواره،
تیم‌ها و طرح‌هایی
هستند که در حضور
سرمایه‌گذاران به ارائه
دستاوردها و کسب و کار
خود می‌پردازند و در
نهایت نسبت به تامین
مالی و یا جذب سرمایه
اقدام خواهد شد

چالش‌های تخصیص ارز دولتی

دکتر مهدی کریمی تفرشی

رئیس هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان تهران

و کاغذ، با تورم قابل توجهی همراه بود، بنابراین تخصیص ارز دولتی به واردات باعث ایجاد رانت و فساد شده است. در صورت حذف ارز دولتی جهت واردات هر یک از اقلام ذکر شده، دولت باید افزایش قیمت آن کالا را بپذیرد و مسلماً این افزایش قیمت، هزینه‌های معیشتی را افزایش خواهد داد؛ اما آنچه مسلم است، اجرای این سیاست‌ها، مقطعی و با هدف گذار از شرایط فعلی است و با گذشت زمان باید به صورت هدفمند و برنامه‌ریزی شده انجام گیرد. زمانی که قرار شد ارز ۴۲۰۰ تومانی برای واردات کالاها اختصاص یابد، شبکه‌ای پیچیده از توزیع رانت گسترده در اقتصاد ایران شکل گرفت و برخی از واردکنندگان، ارز دولتی را دریافت می‌کردند، کالای وارد شده را به قیمت ارز آزاد به مردم می‌فروختند و با مابه‌التفاوتی که از جیب دولت پرداخت می‌شد، جیب‌های خودشان را پر و جیب‌های مردم را خالی کردند. به اعتقاد بنده، یارانه باید به‌طور مستقیم به دست مصرف‌کنندگان اصلی کالاها، یعنی مردم برسد. طبیعتاً واردات یک نوع کالا با دو نرخ ارز، موجب ایجاد بی‌نظمی در بازار خواهد شد و نیازمند ایجاد ساز و کارهای خاصی است که فعلاً در کشور وجود ندارد.

کشور ما پتانسیل‌های بسیار بالایی دارد که اگر به درستی مورد بهره‌برداری قرار گیرد و از توان، دانش فنی و گنجینه‌های عظیم ملی در مسیر خود کفایی استفاده شود، با اقتدار می‌توان در مقابل فشارهای خارجی ایستادگی کرد و در راستای تحول اقتصادی گام‌های بزرگی برداشت و این مهم، نیازمند عزم ملی و جهادی در همه ارکان جامعه می‌باشد. ایجاد تعادل در بازار از مهمترین اقدامات ضروری دولت در شرایط کنونی است که به شدت بر فضای تولید و مهار تورم تأثیر گذار است.

قابل ذکر است که حمایت از تولیدات داخلی موجب رونق بازار، رقابت سازنده، فعال شدن هر چه بیشتر چرخ صنعت، خود کفایی هر چه بیشتر کشور، ایجاد انگیزه در تولیدکنندگان و صنعتگران در ارائه کالا و خدمات بهتر و همچنین بهبود وضعیت اشتغال و کارآفرینی برای بخش عظیمی از جوانان و نیروهای تحصیل کرده کشورمان و در نهایت حمایت از کارگر ایرانی و بهبود وضعیت اقتصادی و معیشتی مردم خواهد شد.

ارتقای کیفیت کالاها و محصولات داخلی از مهمترین ضروریات در ایجاد جایگاه مناسب برای محصولات ایرانی در بازارهای داخلی و جهانی است و استفاده از امکانات و بستر تولید در کشورمان، ارائه کالاهایی با قیمت مناسب و کیفیت بالا و مطابق با استانداردهای جهانی، به رونق تولید داخلی در کشور کمک خواهد کرد. در نهایت، تلاش همه‌جانبه در جهت افزایش تولید ناخالص ملی و رشد اقتصاد غیر نفتی، نیاز اساسی کشور در شرایط فعلی است. ■

تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی یا همان ارز دولتی از دو سال گذشته در دستور کار دولت برای تمام کالاهای وارداتی قرار گرفت، اما مدتی بعد با مخالفت برخی نمایندگان و اقتصاددانان، دولت از این سیاست خود دست کشید و بار دیگر تخصیص این ارز را محدود به کالاهای اساسی کرد. هدف دولت از ارائه ارز ۴۲۰۰ تومانی، کنترل قیمت کالاها در بازار بود تا بتواند مقابل تورم ناشی از افزایش قیمت ارز ایستادگی کند و به همین منظور، سیاست‌های اختصاص ارز برای واردات کالا در سال ۱۳۹۷ تغییر کرد و حدود ۱۵۰۰ قلم کالای مصرفی از لیست اختصاص ارز ترجیحی خارج شد.

در سال گذشته نیز برخی کالاهای اساسی مانند چای، شکر، کره و حبوبات از لیست تخصیص ارز دولتی خارج شدند. در این میان بعضی از کارشناسان معتقدند که حذف ارز دولتی و پرداخت یارانه مستقیم به کالاها در زمان توزیع، وضعیت معیشتی مردم را بهبود خواهد بخشید.

اقتصاد ایران در مسایل ارزی باید بر اساس یک بازار آزاد کنترل شود و پرداخت ارز به قیمت پایین به برخی تجار برای واردات کالا و سپس کنترل بازار آن کالای وارداتی نتیجه‌بخش نیست. طبیعتاً، حمایت از دهک‌های پایین درآمدی و اقشار آسیب‌پذیر جامعه امری ضروری است و اعطای ارز ترجیحی به اقلام کالاهای اساسی می‌تواند فشارهای قیمتی بر برخی کالاهای مصرفی دهک‌های پایین درآمدی را کاهش دهد و البته، تخصیص ارز ترجیحی به اقلام اساسی در کنار اعمال برخی از سیاست‌های کنترلی و نظارتی در بازار با هدف کاهش فشار به معیشت خانوار در شرایط حاضر شاید بهترین گزینه ممکن باشد.

به‌عنوان مثال؛ تخصیص ارز دولتی جهت واردات برنج و سایر اقلام، از افزایش قیمت برنج جلوگیری کرده و از طرفی هر چند دلار ۴۲۰۰ تومانی به کالاهای اساسی تخصیص یافته؛ اما قیمت کالاهای مشمول این ارز، به خصوص اقلامی از قبیل گوشت

کشور ما پتانسیل‌های بسیار بالایی دارد که اگر به درستی مورد بهره‌برداری قرار گیرد و از توان، دانش فنی و گنجینه‌های عظیم ملی در مسیر خود کفایی استفاده شود، با اقتدار می‌توان در مقابل فشارهای خارجی ایستادگی کرد و در راستای تحول اقتصادی گام‌های بزرگی برداشت

پرونده ویژه

بنیاد تخصصی بانکداری و خدمات مالی

کارهای امروز، فناوری های فردا

گفت و گوی اختصاصی با محمد مراد بیات

در این بخش می خوانیم:

- پیشگامی بانک توسعه تعاون در ایجاد اشتغال پایدار
- گروه مالی پاسارگاد؛ پیشگام در تحقق بانکداری نوین
- عبور منابع بانک تجارت از ۲۰۰۰ هزار میلیارد ریال

دکتر محمد مراد بیات مطرح کرد

فابا؛ کانون پرورش معماران بانکداری نوین

محمد جعفری

نظام بانکی کشور در شرایط فعلی با چالش‌های مختلفی مانند نبود دانش لازم در حوزه فناوری‌های نوین، خلأ آموزش و عدم حضور مشاورین متخصص در نظام بانکی و مسایلی از این دست مواجه است. در این میان؛ مرکز فابا، تنها مرکز فاقد محصول سخت‌افزاری است که عملکرد مناسبی در زمینه فعالیت‌های خود داشته است. با توجه به موارد اشاره شده، تصمیم گرفتیم تا در خصوص اقدامات انجام‌شده در این مرکز، گفت‌وگویی با دکتر محمد مراد بیات؛ مدیرعامل مرکز فابا داشته باشیم. وی که استاد دانشگاه در رشته جامعه‌شناسی توسعه می‌باشد و همکاری خود با بانک‌ها در حوزه خدمات نوین فناوری را از اوایل دهه هشتاد آغاز کرده، معتقد است: «یکی از مشکلات موجود در صنعت بانکداری، مجزا بودن مدیران کسب‌وکار و مدیران فناوری از یکدیگر است؛ در حالی که نیاز است تا نسل جدید بانکداری به این دو حوزه تسلط کافی داشته باشند.» ماحصل این مصاحبه از نظر خوانندگان ارجمند می‌گذرد.

دانش فناوری‌های جدید به سیستم بانکی، ارائه آموزش‌های تخصصی در حوزه فناوری اطلاعات و فناوری‌های نوین مالی، ایجاد پل ارتباطی میان دانش و تجربه در نظام بانکی و همچنین ارتباط با نظام بانکداری مدرن و ارائه مشورت‌های لازم به نظام بانکی در حوزه توسعه و ترویج فناوری‌های نوین بانکی در کشور اشاره کرد. به‌عنوان مثال؛ در حوزه انتقال دانش فناوری‌های جدید، نشریات تخصصی را راه‌اندازی کردیم که نمونه شناخته‌شده آن «مجله بانکداری الکترونیک» است که در طول ۱۲ سال گذشته در ۱۰۰ شماره منتشر شده و تمام محتوای این مجله توسط تیم فعال مجموعه فابا تولید می‌شود. ناگفته نماند که قبل از افزایش قیمت کاغذ، این مجله ۳۰ هزار تیراژ داشت؛ اما در حال حاضر در حوزه فضای مجازی به اشتراک گذاشته می‌شود. همچنین در این حوزه، کتاب‌های متعددی منتشر و کار گروه‌ها و کمیته‌های مختلفی را راه‌اندازی کرده‌ایم که در این کمیته‌های تخصصی، کارشناسان داخلی و خارجی نیز حضور دارند. به تعبیر دیگر؛ مرکز فابا در مدت ۱۳ سال فعالیت خود توانسته تا به عنوان کانون مهمی برای تصمیم‌سازی در شبکه بانکی کشور محسوب شود؛ به طوری که اگر بانک‌ها قصد طراحی سیستمی در حوزه «Payment» برای ارائه خدمات نوین و فین‌تکی داشته باشند، می‌توانند در بسیاری از نشست‌ها، سمینارها، کارگروه‌ها و کتب تخصصی فابا، این موضوعات را دنبال کنند. همچنین دغدغه‌های خود را مطرح و با تیم کارشناسان این مجموعه مورد نقد و بررسی قرار دهند و نتیجه آن را در اختیار مدیران شبکه بانکی قرار دهند تا بر این اساس مدیران بانکی کشور بتوانند با تکیه بر نظرات کارشناسی شده که با هم همسان نیست، تصمیمات مناسبی را اتخاذ کنند.

در زمینه آموزش نیروی انسانی چه اقداماتی انجام داده‌اید؟
مرکز فابا در این خصوص آموزش‌های کوتاه‌مدت (۲۰ تا ۳۰ ساعته) و برگزاری دوره‌های DBA و MBA را در دستور کار خود قرار داده و تا پایان سال گذشته بیش از ۲۰۰ هزار نفر ساعت آموزش تخصصی به مدیران و کارشناسان ستادی بانک‌ها و شرکت‌ها ارائه داده است. قابل ذکر است که تمامی سرفصل آموزش‌های حوزه فناوری‌های نوین از دل این مرکز شکل گرفته و همچنین از سال ۱۳۹۸ با همراهی دانشگاه تربیت مدرس، دوره دکتری مهارتی با DBA بانکداری دیجیتال رانیز راه‌اندازی کرده‌ایم. به همین منظور، معماران بانکداری نوین را پرورش می‌دهیم که نخستین دوره‌ها از این مرحله آموزشی، برگزار شده و دومین

در خصوص چگونگی تاسیس مرکز فابا توضیح فرمایید؟

با تاسیس و تشکیل شورای راهبری بانکداری الکترونیک در پایان سال ۱۳۸۵، بنده به عنوان عضو شورای راهبری بانکداری الکترونیک برگزیده شدم که البته پذیرش این مسئولیت در شرایطی بود که همزمان نیز مسئولیت پیگیری کارگروه‌های فرهنگ‌سازی و آموزش را بر عهده داشتیم. به مرور زمان، تلاش‌های انجام‌شده، باعث تغییراتی در نوع نگاه و رویکرد مدیران نظام بانکی نسبت به بانکداری الکترونیک شد. همواره دیدگاه بنده نسبت به مفهوم بانکداری الکترونیک این بود که «چگونه می‌توان در یک جامعه سنتی، یک پدیده مدرن را نهادینه کرد؟» این موضوع باید در حوزه جامعه‌شناسی مورد بررسی قرار گیرد و به نحو شایسته‌ای فرهنگ‌سازی شود. از سوی دیگر، برای نهادینه کردن یک پدیده جدید مثل «بانکداری الکترونیک» در دل یک جامعه سنتی، نیازمند همکاری دو بخش بانکداری و فناوری هستیم. بر اساس این رویکردها و ضرورت انتقال دانش فنی و آموزش مهارت‌های نوین، مرکز فابا تاسیس و مدیریت آن به بنده محول شد.

این مرکز تاکنون چه دستاوردهایی داشته است؟

بزرگان نظام بانکی از ابتدا به منظور پیگیری چند هدف اساسی، تصمیم به راه‌اندازی مرکز فابا گرفتند که از جمله این اهداف می‌توان به انتقال

دوره آن نیز پانزدهم تیرماه سال جاری آغاز شده که طی این فرآیند، حدود ۲۰ نفر از مدیران ارشد در حوزه بانکداری دیجیتال، آموزش می‌بینند و پرورش این دسته از مدیران، یکی از ضرورت‌های دوره گذار از بانکداری الکترونیک به بانکداری دیجیتال است.

به منظور نوآوری در نظام بانکی چه تدابیری اتخاذ کرده‌اید؟

در این زمینه، مجموعه‌ای به نام «فابا تک» را راه‌اندازی کرده‌ایم که با عنوان «کانون فین تک»، تمام استارت‌آپ‌های این حوزه را شناسایی کرده است. در حال حاضر حدود ۱۰۰ تیم استارت‌آپی عضو این مجموعه هستند که اغلب آن‌ها به مرور زمان، تبدیل به یک کسب‌وکار مطرح شده که البته بسیاری از این استارت‌آپ‌ها توسط مرکز فابا به بانک‌ها و شرکت‌ها معرفی شده‌اند. یکی دیگر از خدمات ارائه شده به بانک‌ها توسط این مرکز، برگزاری «نمایشگاه تراکنش ایران» است که سالانه محل گرد همایی بانک‌ها، شرکت‌های پرداخت الکترونیک، استارت‌آپ‌ها و سایر فعالان این حوزه است. ناگفته نماند که تاکنون ۵ دوره از این نمایشگاه برگزار شده و سالانه حدود ۱۰ هزار بازدیدکننده تخصصی دارد. در حال حاضر این رویداد هر ساله در محیطی با وسعت ۵ هزار و ۵۰۰ مترمربع و سخنرانی بیش از یک صد نفر از مدیران و متخصصان داخلی و خارجی برگزار می‌شود. همچنین یکی دیگر از اقدامات انجام شده در راستای نوآوری در نظام بانکی، ارائه خدمات رسانه‌ای تخصصی است که این خدمات، شاید برای مردم عادی قابل استفاده نباشد؛ اما برای مخاطبان مادر نظام بانکداری، پرداخت، بیمه و اپراتورهای مخابراتی مورد توجه قرار گرفته است.

آیا مرکز فابا در کشورهای خارجی هم فعالیت دارد؟

این مرکز در حدود ۷ کشور نمایندگی فعال دارد که مهمترین فعالیت این دفاتر، ارتباط با فعالان حوزه فناوری‌های مالی و ارتباط آن‌ها با بازار ایران است. از طرفی، برای نخستین بار، با شرکت‌های «نمایشگاه تراکنش استانبول» راه‌اندازی کرده‌ایم که نمونه بارز بین‌المللی کردن فعالیت‌های مرکز فابا می‌باشد. البته برگزاری این رویداد در استانبول، امسال به دلیل شیوع کرونا به تعویق افتاد.

با توجه به شیوع ویروس کرونا و پیامدهای منفی آن در کسب و کارها و فعالیت‌های اقتصادی، چه برنامه‌هایی را برای پیشبرد اهداف فابا در نظر دارید؟

خوشبختانه در سال جاری و همزمان با شیوع کرونا، فعالیت‌هایی را در فضای مجازی آغاز کرده‌ایم که اثرات مثبتی را نیز به همراه داشته که از مهمترین این اقدامات می‌توان به خدمات علمی و رسانه‌ای، برگزاری میزگردها، گفت‌وگوها و... در بستر فضای مجازی اشاره کرد. بااطمینان کامل می‌توان گفت که مرکز فابا در مدت شیوع این بیماری نیز دست از کار نکشیده و با قوت به فعالیت خود ادامه داده است. اکنون فضای مجازی فرصت خوبی را برای فعالان شبکه بانکی ایجاد کرده و خدمات رسانه‌ای، علمی، فکری، تشکیل میزگردها و کارگروه‌های تخصصی نسبت به گذشته رشد چشمگیری داشته است. در حوزه آموزش و برگزاری نمایشگاه نیز با استفاده از فضای مجازی در حال توسعه فعالیت‌های خود هستیم تا خدمات مناسبی را در این فضا ارائه دهیم که البته با بهره‌مندی از این فضا، امکانات و زیرساخت‌های مناسبی را برای مشتریان خود فراهم آورده‌ایم. بر این اساس نه تنها اقدامات ما کم‌رنگ نشده، بلکه پررنگ‌تر هم شده است. گرچه باید اذعان کنیم که این تغییر مدل کسب و کارها، رحمت و هزینه‌های زیادی را در کوتاه‌مدت بر ما و سایر کسب و کارها تحمیل می‌کند.

دیدگاه شما نسبت به صنعت بانکداری چیست و چه چشم‌اندازی دارید؟

اقتصاد ما یک اقتصاد بانک‌محور است و وقتی از صنعت بانکداری حرف می‌زنیم، یعنی از هاب اقتصادی سخن می‌گوییم. صنعت بانکداری در حوزه فناوری‌های نوین، پیش‌تاز می‌باشد و سرمایه‌گذاری زیادی در این

صنعت صورت گرفته است. با این وجود یکی از مشکلات موجود در صنعت بانکداری، مجزا بودن مدیران کسب و کار و مدیران فناوری از یکدیگر است؛ در حالی که نیاز است تا نسلی جدید بانکداری به این دو حوزه تسلط کافی داشته باشد. براساس نظریه موسسه گاردنر، صنعت بانکداری باید نیروهای انسانی را به گونه‌ای آموزش دهد که در کنار IT man بودن، فنون کسب و کار را هم بلد باشند. از سوی دیگر، باید از بانکداری الکترونیک به سوی بانکداری دیجیتال گذر کنیم؛ در غیر این صورت، مشکلات زیادی به وجود خواهد آمد. در صنعت بانکداری، انبوهی از مسایل فرهنگی و سازمانی، مدیریتی، استراتژیک و... وجود دارد، به همین دلیل باید خدمات را به صورت پلتفرمی به مردم ارائه داد. به عنوان مثال؛ اگر توجه ویژه‌ای به الزامات بانکداری دیجیتال شود، دیگر نیازمند شعبات متعدد و ساختمان‌های عظیم نخواهیم بود، بلکه تمام خدمات را در زیرساخت‌ها و در پلتفرم‌های فناوری می‌توان ارائه کرد.

آیا امسال نمایشگاه تراکنش ایران برگزار می‌شود؟

این رویداد بزرگ در حوزه فناوری‌های مالی در ۲۷ تا ۲۹ آبان ماه سال جاری برگزار می‌شود و با اعلام ستاد کرونا، نمایشگاه‌های تخصصی با رعایت پروتکل‌های بهداشتی مجاز به برگزاری هستند. اگر به سایت نمایشگاه www.itefaba.ir مراجعه کنید، برنامه‌های ششمین نمایشگاه تراکنش ایران را مشاهده خواهید کرد. البته با توجه به شیوع کرونا امسال کمی دیرتر از سال‌های گذشته به موضوع می‌پردازیم و در انتظار هستیم تا جو روانی جامعه تا شهر یورماه برای حضور در چنین رویدادهای تخصصی فراهم شود و همچنین پروتکل‌های بهداشتی آن دقیق مشخص گردد.

تا چه اندازه وجود مرکز فابا را برای صنعت بانکداری ضروری می‌دانید؟

مشکل جامعه ما در توسعه بافتگی؛ غفلت از انتقال دانش فنی است، در مسیر رشد از تغییر نگرش و پارادایم‌ها غافل هستیم و آموزش به عنوان رکن اساسی توسعه را دست کم می‌گیریم. مرکز فابا دقیقاً به این مساله می‌پردازد و حضور پر تعداد مدیران، متخصصان و مشتریان در برنامه‌های مرکز فابا، نشان از جایگاه ویژه این مرکز دارد.

مرکز فابا در زمان تحریم به صنعت بانکداری چه کمکی می‌کند؟

بله، با استفاده از راهکارهایی که بسیاری از استارت‌آپ‌ها دارند، به راحتی می‌توان در بستر فناوری، تحریم‌ها را دور زد. البته این راهکارها را در جمع‌های محرمانه در اختیار نظام بانکداری قرار می‌دهیم و برای کشف راه‌های برون‌رفت از تحریم از آن استفاده می‌کنیم. اعتقاد ما بر این است که تاب‌آوری صنعت بانکداری و پرداخت در ایام تحریم، بدون نوآوری ممکن نیست. پرداخت به فناوری‌های نوین، بهره‌گیری از سولوشن‌های استارت‌آپی، برگزاری نمایشگاه تراکنش استانبول، ارتباطات بین‌المللی و... ما را برای تاب‌آوری در زمان تحریم‌ها و نوآوری برای یافتن راهی جدید یاری می‌رساند و همه این موضوعات روزانه در دستور کار مرکز فابا می‌باشد.

و سخن آخر...

در حال حاضر مرکز فابا به سرعت در حال پیشرفت و توسعه است و اگر خدمات این مرکز، بدون متقاضی بود، قطعاً قابلیت توسعه یافتگی در آن نیز وجود نداشت. در این مرکز به صورت حساب‌شده و دقیق، پل ارتباطی را بین صنعت بانکداری ایران و کشورهای دیگر ایجاد کرده‌ایم تا با استفاده از دستاوردها و تجربیات دنیا، این صنعت را در کشور به روز کنیم. هدف اصلی ما، تربیت نیروهای کارآزموده صنعت بانکداری و پرداخت الکترونیک کشور است و آینده این صنعت با بهره‌گیری از خدمات فابا بهتر خواهد بود. ما از دنیا و نظرات مدیران و متخصصان می‌آموزیم و همه آموخته‌های خود را در اختیار صنعت بانکداری و پرداخت قرار می‌دهیم. ■

در حال حاضر حدود ۱۰۰ تیم استارت‌آپی عضو این مجموعه هستند که اغلب آن‌ها به مرور زمان، تبدیل به یک کسب و کار مطرح شده که البته بسیاری از این استارت‌آپ‌ها توسط مرکز فابا به بانک‌ها و شرکت‌ها معرفی شده‌اند

مدیرعامل بانک سپه خبر داد

اعطای تسهیلات به کسب و کارهای آسیب‌دیده از کرونا

رضا فغانی

کسب و کارها و بنگاه‌های تولیدی شده که در چنین وضعیتی، دولت و مسئولان باید با تغییر برخی از قوانین یا وضع قوانین جدید از جمله تمدید مدت زمان بازپرداخت تسهیلات بانکی و بخشش جرایم دیرکرد، شرایط را تا حدودی برای این بخش‌ها تسهیل کنند، افزود: به همین منظور بانک سپه، اقساط دریافتی از حساب پشتیبان تسهیلات قرض‌الحسنه در اسفندماه ۱۳۹۸ تا اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۹ را به حساب مشتریان بازگردانده است.

وی در ادامه اظهار داشت: بانک سپه به منظور تعیین مشمولان امهال سه‌ماهه تسهیلات اعطایی به کسب و کارهای آسیب‌دیده ناشی از ویروس کرونا، سامانه tashilat.ebanksepah.ir را راه‌اندازی کرد تا متقاضیان اطلاعات خود را وارد آن کنند.

مدیرعامل بانک سپه افزود: در این رابطه و پس از ابلاغ رسته‌های فعالیت مشمولان امهال در چند مرحله از سوی بانک مرکزی ج.ا.ا. بررسی لازم برای استحقاق سنجی متقاضیان صورت گرفت و اقدامات اجرایی در خصوص امهال سه‌ماه تعداد قابل توجهی از تسهیلات اعطایی به کسب و کارهای آسیب‌دیده ناشی از ویروس کرونا انجام شد.

رییس هیات‌مدیره بانک سپه با اشاره به اینکه مبلغ ۱۶ هزار و ۵۰۰ میلیارد ریال اعتبار از سوی این بانک به کسب و کارهای آسیب‌دیده اختصاص داده شده، افزود: بر اساس گزارش‌ها، میزان درخواست‌های ثبت‌شده برای دریافت این تسهیلات ۱۵ هزار و ۵۳۲ درخواست است که این موضوع، نشان‌دهنده استقبال کسب و کارها از این تسهیلات حمایتی می‌باشد و متقاضیان می‌توانند از طریق سامانه «کارا» نسبت به دریافت این تسهیلات اقدام کنند.

چقازردی به چند برابر شدن نیاز بازار و متقاضیان ماسک، ژل‌های ضدعفونی و وسایل بهداشتی مشابه اشاره کرد و گفت: در مدت شیوع بیماری کرونا، فعالیت تولیدکنندگان مواد بهداشتی و ضدعفونی‌کننده در دوره کرونا دو برابر شده و تامین مالی این واحدها، یکی از اقدامات مهم بانک سپه در شرایط کنونی می‌باشد. طی چند ماه گذشته بعد از شناسایی واحدهای فعال، در مجموع مبلغ ۲ هزار و ۷۴۹ میلیون ریال تسهیلات از جانب این بانک به آن‌ها اختصاص داده شده است. وی با اشاره به اینکه پس از اجرای طرح ادغام، ادغام بانک مهر

کمیون نقدینگی همواره، یکی از مهمترین چالش‌ها در بخش‌های مختلف اقتصادی کشور بوده، از این رو بانک‌ها برای تامین مالی کسب و کارها و همچنین بنگاه‌ها در راستای حمایت از این نهادها، تسهیلاتی با نرخ سود پایین‌تر به آن‌ها ارائه می‌کنند. بانک سپه نیز طی چند سال اخیر با افزایش سهم حمایت‌های مالی خود از این بخش‌ها و به منظور تسریع فرآیند خدمات‌رسانی به مشتریان، اقداماتی انجام داده؛ به طوری که در زمینه تامین مالی تولید و رونق اقتصادی کشور پیشرو بوده است. از مهمترین اقدامات این بانک در سال جاری با توجه به شعار سال مبنی بر «جهش تولید» می‌توان به حمایت مالی از تولیدکنندگان مواد ضدعفونی با توجه به شیوع کرونا و تخصیص ۱۶ هزار و ۵۰۰ میلیارد ریال به کسب و کارهای آسیب‌دیده از این بیماری اشاره داشت.

حمایت مالی از کسب و کارهای آسیب‌دیده

دکتر محمد کاظم چقازردی؛ مدیرعامل بانک سپه با اشاره به اینکه در سال جاری شیوع ویروس کرونا باعث آسیب جدی به

اقتصاد و حکمت ایرانیان نیز در دستور کار بانک سپه قرار گرفته، افزود: تاکنون بیش از ۷۶۹ شعبه و حدود ۸ هزار و ۸۰۰ نفر پرسنل به بانک سپه افزوده شده و در چارچوب قوانین و مقررات ابلاغی بانک درآمده است. از طرفی، به کارگیری نرم افزار واسط برای ارائه خدمات مشتریان؛ نصب تابلوهای بانک سپه؛ صدور احکام تمام مسئولان و پرسنل شعب از سوی بانک سپه و همچنین ابلاغ راهبردها و دستورالعمل های اجرایی این بانک، متناسب با ساختار مصوب هیات مدیره بانک سپه از جمله اقدامات لازم به منظور ادغام بوده که توسط این بانک به انجام رسیده است.

مدیرعامل بانک سپه در ادامه تصریح کرد: بعد از ادغام بانک حکمت ایرانیان و مهر اقتصاد در بانک سپه، ۲ بانک و یک موسسه مالی وابسته به نیروهای مسلح نیز در این بانک ادغام خواهند شد تا این فرآیند، نهایی شود؛ اما مواردی مانند انجام عملیات ادغام، گسترده تر شدن دامنه فعالیت این بانک و تعداد کارمندان آن، نگرانی هایی را برای برخی از مشتریان در زمینه نحوه ارائه خدمات ایجاد کرد.

چقازردی با اطمینان دادن به مشتریان بانک سپه برای ارائه خدمات یکسان و استاندارد، گفت: مشتریان برای دریافت سایر خدمات و محصولات خاص بانک های ادغامی با راهنمایی شعب به نزدیک ترین شعبه اصلی راهنمایی خواهند شد. این بانک بعد از ادغام نیز، آماده خدمات رسانی به مشتریان بانک های ادغام شونده در چارچوب ضوابط و مقررات بانک مرکزی است. رییس هیات مدیره بانک سپه تاکید کرد: این بانک از لحاظ انضباط اداری و مالی، جزو بانک های مطرح نظام بانکی کشور می باشد و ضروری است که خدمات مطلوب و یکپارچه ای به تمام مشتریان بانک سپه و بانک های ادغام شده ارائه شود.

وی همچنین بر اهمیت شایسته سالاری، رعایت ضوابط کاری، تعیین مسیر شغلی افراد در بانک سپه و اقدامات مشابه که زمینه ساز ارتقای عملکرد کارکنان است، تاکید کرد. چقازردی با اشاره به اینکه طرح ادغام دارای مزیت های بسیار زیادی است، افزود: ساماندهی شبکه بانکی و انتفاع سیستم

پولی و نظام اقتصادی کشور از آن، ثبت یک تجربه منحصر به فرد در شبکه بانکی آن هم در شرایط سخت این روزها و همچنین استفاده از نیروهای توانمند این بانک در شبکه بانکی کشور و یکپارچه سازی بانک ها، از مهمترین مزیت های طرح ادغام می باشند.

مدیرعامل بانک سپه، اعطای تسهیلات قرض الحسنه ۱۰ میلیون ریالی به یارانه بگیران مشمول را از دیگر اقدامات بانک سپه عنوان کرد و افزود: این بانک به منظور افزایش قدرت خرید و نقدینگی متقاضیان کم درآمد و یارانه بگیر، نسبت به واریز چهار مرحله وام قرض الحسنه ۱۰ میلیون ریالی به حساب یارانه بگیران آسیب دیده ناشی از ویروس کرونا مطابق فهرست اعلامی از سوی سازمان هدفمندسازی یارانه ها به تعداد یک میلیون و ۴۷۹ هزار و ۴۵۶ نفر در مجموع به مبلغ ۱۴ هزار و ۷۹۴ میلیارد و ۵۶۰ میلیون ریال اقدام کرده است.

حضور موثر بانک سپه در بازار بین بانکی

با توجه به حضور موثر بانک سپه در بازار بین بانکی در سال ۱۳۹۸، اکبر کمیجانی؛ قائم مقام بانک مرکزی طی نامه ای از زحمات مدیرعامل بانک سپه تشکر کرد. وی در این نامه با اشاره به اینکه بالندگی نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران، مرهون تلاش های مدیران کارآمد و لایق است و در سالی که از سوی مقام معظم رهبری به نام سال «جهش تولید» نامگذاری شده، تحقق سیاست های دولت تدبیر و امید و توسعه پایدار اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی کشور با همکاری و هماهنگی تمام نهادها، سازمان ها و دستگاه ها میسر خواهد بود، افزود: با عنایت به نقش با اهمیت عملیات بازار بین بانکی ریالی در سیاست گذاری پولی بانک مرکزی و مدیریت مطلوب نرخ سود در بازار مزبور طی سال های اخیر (از سال ۱۳۹۴ تا پایان سال ۱۳۹۸)، قطعاً این کار بدون همیاری و همراهی شبکه بانکی میسر نمی گردید. گفتنی است که بانک سپه طی سال گذشته، موفق به کسب رتبه برتر در تسهیلات اعطایی به بنگاه های کوچک و متوسط شده و بیش از ۶۰ درصد تسهیلات خود را به تولید اختصاص داده است. ■

در مدت شیوع
بیماری کرونا، فعالیت
تولیدکنندگان
مواد بهداشتی و
ضد عفونی کننده
دو برابر شده و تامین
مالی این واحدها،
یکی از اقدامات مهم
بانک سپه در شرایط
کنونی می باشد

پیشگامی بانک توسعه تعاون در ایجاد اشتغال پایدار

ثمانه نادری

در استان محروم سیستان و بلوچستان یک هزار و ۲۰۰ میلیارد ریال از محل منابع بانک برای اشتغال‌زایی اختصاص یافت. وی در ادامه افزود: در سال جاری نیز بر اساس اعلام این بانک، مرحله پنجم این طرح از سوی بانک محقق می‌شود که رقم آن بالغ بر ۴۰ هزار میلیارد ریال است که این منابع همسو با نیاز مشتریان و متقاضیان تخصیص داده شده است.

بهره‌مندی سازمان‌های حمایتی از منابع بانک توسعه تعاون

هر ساله بخش زیادی از منابع سازمان‌های حمایتی به صورت تسهیلات و برای اشتغال‌زایی به مددجویان تعلق می‌گیرد. همکاری با سازمان‌های حمایتی مانند بهزیستی و کمیته حضرت امام خمینی (ره) بخش دیگری از فعالیت‌های بانک توسعه تعاون برای اشتغال‌زایی است. بر اساس آمارهای موجود، سهم سازمان‌های حمایتی از این تسهیلات در سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷، ۲۰ میلیارد تومان بوده که بیش از ۸۰ درصد آن محقق شده است. در سال جاری نیز یک هزار و ۸۰۰ میلیارد ریال تسهیلات از طریق این بانک به متقاضیان نهادهای حمایتی پرداخت شده است. همچنین در راستای افزایش اشتغال پایدار برای مددجویان سازمان‌های حمایتی، بانک توسعه تعاون، بستر مناسب آموزشی و مهارت‌آموزی را برای متقاضیان و همچنین راه‌اندازی کسب‌وکارهای کوچک و شکوفایی استعدادهای جدید در مناطق محروم ایجاد کرده است. کمک به شیرخوارگاه‌ها، مراکز نگهداری معلولین و خانه‌های سالمندان، حمایت از سیل‌زدگان و زلزله‌زدگان، کمک به ایجاد پایگاه انتقال خون و نیز کمک به مدارس و دانش‌آموزان محروم از دیگر اقدامات حمایتی این بانک است.

تخصیص ۷۰ درصدی منابع بانک به بخش تعاون

اگرچه هنوز سهم ۲۵ درصدی بخش تعاون از اقتصاد کشور محقق نشده؛ اما تلاش جهت تامین مالی این بخش، گامی بزرگ جهت توانمندسازی بنگاه‌های تعاونی و توسعه است. در همین راستا؛ حمایت از تعاونی‌ها از اولویت‌های مهم بانک توسعه تعاون بوده است. بر اساس گزارش‌های موجود، بیش از ۷۰ درصد منابع بانک توسعه تعاون در رقمی بیش از ۱۰۱ هزار میلیارد ریال تسهیلات، طی سال‌های گذشته در اختیار بخش تعاون قرار گرفته که این‌گونه اقدامات در سال جاری با هدف حمایت از تعاون‌گران و تشویق آن‌ها دنبال خواهد شد. علاوه بر تسهیلات این بانک برای کمک به مراکز مختلف؛ تامین پوشش رفاه حداکثری جامعه هدف به‌ویژه اقشار سالمند و ناتوان و... در نظر گرفته شده است. در ادامه به جزئیات

تزیق منابع مالی به مناطق و بخش‌های کم‌برخوردار در راستای توسعه و رشد اقتصادی کشور یکی از رسالت‌های مهم نظام بانکی است که در بانک توسعه تعاون با طرح‌های حمایتی نمود پیدا کرده است. یکی از عوامل مهم در جهش اقتصادی کشور، توزیع عادلانه و بهینه منابع بانک‌ها می‌باشد. در این میان؛ بانک توسعه تعاون با تغییر نگرش از بانکداری سنتی به بانکداری نوین و همچنین منطبق با الگوهای نظام بانکداری در دنیا، در تلاش است تا مسیر جدیدی برای این بخش‌ها باز کند. از جمله اقداماتی که طی سال‌های اخیر در این بانک عملیاتی شده، تخصیص منابع ویژه برای مناطق محروم و مشارکت جدی در طرح اشتغال‌زایی روستایی است.

پرداخت تسهیلات ارزان‌قیمت به مناطق روستایی و محروم

طی چند سال گذشته، تسهیلات پرداختی بانک توسعه تعاون به مناطق روستایی جهت ایجاد اشتغال پایدار با نرخ سود مصوب، افزایش داشته است. از سال ۱۳۹۶ که طرح اشتغال پایدار در مناطق محروم به تصویب رسید، بانک توسعه تعاون در زمره بانک‌های عامل و پیشگام برای تحقق این طرح، شروع به پرداخت تسهیلات آن کرد.

به گفته حجت‌الله مهدیان؛ مدیرعامل بانک توسعه تعاون، میزان تسهیلات در نظر گرفته شده برای اشتغال‌زایی حدود ۱۸ هزار میلیارد تومان بوده که بخش قابل توجهی از آن طی سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ در اختیار مناطق روستایی قرار گرفته و بیش از ۳۰ هزار فرصت شغلی جدید ایجاد کرده است. همچنین سال گذشته

بر اساس گزارش‌های موجود، بیش از ۷۰ درصد منابع بانک توسعه تعاون در رقمی بیش از ۱۰۱ هزار میلیارد ریال تسهیلات، طی سال‌های گذشته در اختیار بخش تعاون قرار گرفته که این‌گونه اقدامات در سال جاری با هدف حمایت از تعاون‌گران و تشویق آن‌ها دنبال خواهد شد

۵ طرح حمایتی ویژه این بانک در بخش‌های مختلف از جمله سلامت، آموزش و... می‌پردازیم.

همراهی با کادر درمانی با طرح همراه سلامت

با توجه به نقش فعالان حوزه بهداشت و درمان کشور که طی دوره شیوع کرونا شاهد تلاش‌های بی‌وقفه آنان بودیم، بانک توسعه تعاون با طرح «همراه سلامت» به نیاز سنجی این گروه پرداخته است. هدف از این طرح آن است که ابزار و تجهیزات لازم پزشکی و درمانی در اختیار این گروه‌ها قرار گیرد و به روند خدمات‌رسانی کادر درمانی کشور کمک کند. میزان تسهیلات در نظر گرفته شده از یک تا ۲۰ میلیون تومان است که در مدت حداکثر ۴۸ ماه در قالب اقساط مساوی ماهانه باید پرداخت شود. پزشکان متخصص، دندانپزشک عمومی و متخصص، دکتر علوم آزمایشگاهی، رادیولوژیست، سونوگرافیست و فیزیوتراپیست و... از جمله افراد مشمول این طرح به شمار می‌روند.

پرداخت ۵۰۰ تا ۱۰۰۰ میلیون ریال به اساتید دانشگاهی

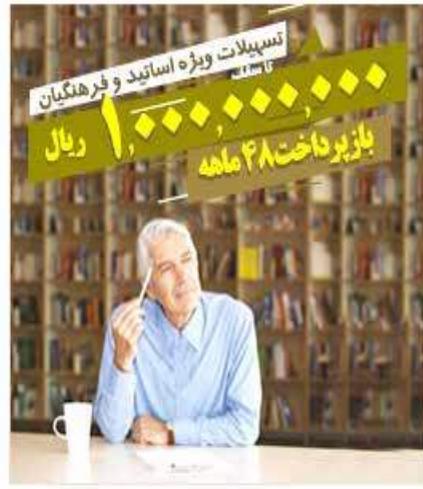
بر اساس طرح «همراه فرهیختگان» که طی دو سال اخیر در حال اجراست، برای حمایت از اساتید دانشگاه و فعالان حوزه آموزشی، مبلغی بین ۵۰۰ تا ۱۰۰۰ میلیون ریال با نرخ سود ۱۸ درصد از سوی این بانک تعیین شده که مدت بازپرداخت آن نیز مشابه طرح همراه سلامت، ۴۸ ماهه است. این طرح به اساتید دانشگاه کمک می‌کند تا مبالغ بالای مورد نیاز خود را در شرایط آسانی از این بانک دریافت کنند.

فرصتی ویژه برای مشتریان بانک با طرح فرصت

از جمله طرح‌های مهم بانک توسعه تعاون، «طرح فرصت» است. بر این اساس، تمام دریافت‌کنندگان تسهیلات این بانک اعم از اشخاص حقیقی یا حقوقی که املاک یا مستغلاتی را به عنوان تمام یا بخشی از تضامین در رهن بانک برده‌اند و هم‌اکنون به میزان تعهدات باقی مانده خود توانایی تبدیل اسناد رهنی به سپرده‌های سرمایه‌گذاری بلندمدت را داشته باشند، می‌توانند از تسهیلات ویژه این طرح بهره‌مند شوند. البته مشروط بر آن که معادل مبلغ حداقل ۳۰ درصد از اقساط آن را بازپرداخت کرده باشند.

پرداخت تسهیلات بر اساس نیاز مشتریان

از دیگر طرح‌هایی که برای افزایش رضایت مشتریان و تامین نیازهای آنان در نظر گرفته شده، «طرح مفید» است. با استفاده از

طرح همراه فرهیختگان بانک توسعه تعاون

به همراهی اساتید و فرهیختگان، ویژه فکر می‌کنیم

این طرح، مشتریان می‌توانند تسهیلات مورد نیاز خود را بر اساس نیاز و شرایطی که دارند، دریافت کنند. از جمله مزیت‌های مهم طرح مفید می‌توان به پرداخت سود به سپرده‌بیش از سود تسهیلات با در نظر گرفتن منافع مشتری، عدم نیاز به ضامن، پرداخت تسهیلات با کمترین نرخ سود و فرآیند انجام کار در کمترین بازه زمانی ممکن اشاره کرد.

پوشش هزینه‌های درمانی بیماران

تامین هزینه‌های درمانی برای خیلی از افراد خصوصاً اقشار ضعیف جامعه، میسر نیست. بانک توسعه تعاون در قالب طرح «حامی درمان» این شرایط را فراهم کرده تا بیماران هزینه‌های درمانی خود را به راحتی تامین کنند. بر این اساس، افراد و بیماران نیازمند که توانایی پرداخت هزینه‌های درمانی و کمک درمانی را نداشته و تحت پوشش نهادهای حمایتی قرار دارند و همچنین افراد و بیمارانی که توانایی پرداخت نقدی آن‌ها پایین بوده و در صورت ارائه خدمات درمانی با پرداخت کوتاه‌مدت توانایی تامین مالی را دارند، می‌توانند از تسهیلات این بانک بهره‌گیرند. طبق اعلام بانک توسعه تعاون، مراجعین و بیماران می‌توانند بر اساس تناسب تعاملات مالی بین بانک و سپرده‌گذار (پزشکان محترم)، از تسهیلات ویژه حامی درمان بهره‌مند گردند. ■

در راستای افزایش اشتغال پایدار برای مددجویان سازمان‌های حمایتی، بانک توسعه تعاون، بستر مناسب آموزشی و مهارت‌آموزی را برای متقاضیان فراهم آورده و همچنین راه‌اندازی کسب و کارهای کوچک و شکوفایی استعدادهای جدید در مناطق محروم را ایجاد کرده است

طرح همراه راه سلامت
همراه سلامتی مردم ایران
تسهیلات تا سقف ۶ میلیارد ریال
به منظور خرید ابزار و تجهیزات پزشکی و تعمیر و بسازی محل کار
بازپرداخت ۴۸ ماهه

رشد ۴۰ درصدی تسهیلات دهی بانک توسعه صادرات به تولیدکنندگان

نفیسه میرگلوی بیات

بانک توسعه صادرات نقش متمایزی در تامین ارز مورد نیاز تجارت بین‌الملل در شرایط «تحریم» و «شیوع بیماری کرونا» داشته و از اواخر سال گذشته با شیوع این بیماری و تاثیر پذیری کسب و کارها از آن، با ارائه خدماتی مانند استمهال سه‌ماهه در بازپرداخت اقساط تسهیلات اعطایی از محل قراردادهای عاملیت ارزی و ریالی و نیز پیشنهاد استفاده از بستر بانکداری باز به مشتریان بزرگ صادراتی، تلاش کرد تا ضمن اطمینان بخشی به حمایت از شرکت‌های در معرض آسیب، از اختلال در فعالیت واحدهای تولیدی صادراتی پیشگیری کند.

تداوم انعقاد قرارداد با صندوق توسعه ملی، تمرکز بر تولید صادرات محور، توجه ویژه به شرکت‌های دانش‌بنیان و نیز، صدور اوراق گام تا سقف ۱۵۰۰۰ میلیارد ریال برای تامین سرمایه در گردش واحدهای تولیدی از اقدامات موثر و نوینی است که این بانک به منظور اشتغال‌زایی و ارزآوری کشور در مسیر آن گام برمی‌دارد.

مواردی مانند کیفیت و سرعت خدمات، پایین بودن اموال مازاد، بالای بودن میزان بهره‌وری، عملکرد مناسب در بازار بین‌بانکی، انضباط مالی و همچنین عملکرد مطلوب در شرایط ارزی سال ۹۷، توجه به شرکت‌های دانش‌بنیان و کاهش مطالبات معوق و نداشتن اضافه برداشت از بانک مرکزی از نقاط قوت بانک توسعه صادرات محسوب می‌شوند.

این بانک با عنایت به نامگذاری سال ۱۳۹۸ با عنوان «رونق تولید» رویکردهای متنوعی برای تداوم ارائه تسهیلات و خدمات طراحی کرد و از طریق ارائه نرخ‌های ترجیحی و مناسب از منابع صندوق توسعه ملی و منابع داخلی، تامین سرمایه در گردش بنگاه‌های تولیدی صادرات محور و دانش‌بنیان و نیز توسعه بانکداری باز و دیجیتال، به خوبی توانست در حوزه اقتصاد مقاومتی نقش ویژه بر جسته‌ای در کشور داشته باشد.

بسته‌های حمایتی بانک توسعه صادرات در شرایط تحریم

در سال ۱۳۹۸ بانک توسعه صادرات بسته‌ای تحت عنوان «مراقبت از مشتریان در شرایط تحریم» را در پنج بخش از جمله حمایت و مراقبت‌های اعتباری، حمایت‌ها و مراقبت‌های ارزی و بین‌المللی، مراقبت از مشتری با رویکرد بانکداری شرکتی، مراقبت از مشتریان با تکمیل زنجیره خدمات مالی و بانکی و همچنین مراقبت از مشتری با رویکرد بانکداری دیجیتال و بانکداری باز، تهیه و تدوین کرده است. این بانک در سال گذشته، اقدامات قابل توجهی را در جذب سپرده، پرداخت تسهیلات به مشتریان، شرکت‌های دانش‌بنیان و شرکت‌های کوچک و

بانک توسعه صادرات با گذشت ۲۹ سال از شروع فعالیت خود، دستاوردهای مهمی را کسب کرده که از مهمترین آن‌ها می‌توان به سهم ۱۵ درصدی در حمایت از صادرات، افزایش میزان تسهیلات پرداختی به تولید، کمک به مشتریان در قالب بسته‌های حمایتی در برابر تحریم و همچنین حمایت از کسب و کارهایی که از شیوع ویروس کرونا آسیب دیده‌اند، اشاره کرد. یکی از مهمترین مأموریت‌های بانک توسعه صادرات ایران، جدا از حمایت از فرآیند صادرات و فرصت‌سازی جدید برای فعالان حوزه صادرات، در زمینه اشتغال‌زایی و ارزآوری برای کشور می‌باشد که تاکنون اقدامات مناسبی را در این خصوص انجام داده است. همچنین این بانک در نظر دارد تا علاوه بر حمایت‌های اعتباری و ارزی به گسترش خدمات بانکداری دیجیتال که با هدف تسهیل و تسریع در ارائه خدمات به صادرکنندگان انجام می‌گیرد، بپردازد. مهمترین چشم‌انداز بانک توسعه صادرات، تبدیل شدن به اگزیم‌بانک دیجیتال چابک، نوآور و برتر در منطقه منات (خاورمیانه، شمال آفریقا و ترکیه) است. در ادامه به مهمترین دستاوردهای این بانک بر اساس گزارش عملکرد آن در سال گذشته و ماه‌های نخستین سال جاری می‌پردازیم.

رتبه دوم بین ۱۶ اگزیم بانک

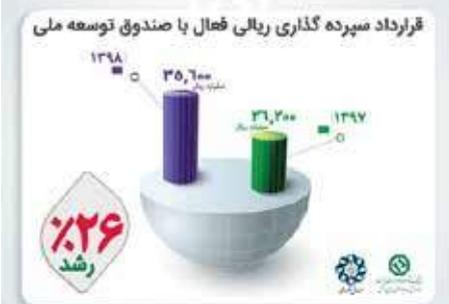
بر اساس پژوهش صورت گرفته اخیر در بانک، سهم تامین مالی بانک توسعه صادرات ایران در مقایسه با پنج اگزیم بانک معتبر جهان در سال ۲۰۱۸ میلادی در حمایت از صادرات ۱۵/۵۸ درصد است که بعد از اگزیم ترکیه در رتبه دوم قرار دارد و اگزیم بانک‌های کره جنوبی، هند، تایلند و مالزی در رتبه‌های بعدی هستند.

حمایت تسهیلاتی از کسب و کارهای آسیب‌دیده از کرونا

مقایسه بانک توسعه صادرات با برخی از بانکهای خارجی در سهم حمایت از صادرات

سهم در حمایت از صادرات (%)	سهم در حمایت از صادرات (%)	سهم در حمایت از صادرات (%)	
۲۰۱۸	۲۰۱۷	۲۰۱۶	
۲۰	۱۸٫۶۵	۱۷٫۵۵	اگزیم بانک ترکیه
۱۵٫۵۵	۱۴٫۴۷	۱۲٫۲۹	اگزیم بانک مالزی
۱۵٫۵۵	۱۴٫۴۷	۱۲٫۲۹	بانک توسعه صادرات ایران
۲۰	۱۸٫۶۵	۱۷٫۵۵	اگزیم بانک کره جنوبی
۲۰	۱۸٫۶۵	۱۷٫۵۵	اگزیم بانک تایلند
۲۰	۱۸٫۶۵	۱۷٫۵۵	اگزیم بانک هند

مهمترین چشم‌انداز بانک توسعه صادرات، تبدیل شدن به اگزیم بانک دیجیتال چابک، نوآور و برتر در منطقه منات (خاورمیانه، شمال آفریقا و ترکیه) است

بانکداری کشور است. بانکداری باز با ایجاد امکان انجام فعالیت های بانکی از طریق نرم افزار های مالی شرکت ها، بدون نیاز به مراجعه حضوری و یا استفاده از سامانه هایی چون اینترنت بانک و ... در راستای حمایت از مشتریان اقدامات مناسبی را انجام داده است. این نوع بانکداری به عنوان یکی از گرایش های جدید بانکداری پاسخگوی نیاز کارشناسانه در کوتاه ترین زمان با کمترین هزینه از طریق مشارکت بانک و مشتریان برای ارتقای خدمات بانکی است.

حمایت از تولید کنندگان در سال جهش تولید

بانک توسعه صادرات در سال ۱۳۹۹ با انعقاد تفاهم نامه با صندوق نوآوری و شکوفایی، نرخ تسهیلات ریالی سرمایه در گردش برای شرکت های دانش بنیان را به ۱۲ درصد کاهش داده که نقش مهمی در حمایت از این بخش دارد. همچنین این بانک با انعقاد تفاهم نامه های مختلف با صندوق ضمانت سرمایه گذاری صادرات صنایع کوچک و همکاری با صندوق های نوآوری و شکوفایی از جمله صندوق نوآوران شریف، پذیرش ضمانت نامه از صندوق های مذکور را به عنوان وثیقه تسهیلات شرکت های کوچک و متوسط و شرکت های دانش بنیان تسهیل کرده است. برای تسهیل شرایط بازپرداخت تسهیلات مشتریانی که به دلیل تحریم های بین المللی و یا بر اثر شیوع ویروس کرونا با بحران مالی مواجه شده اند، در چارچوب ضوابط و مقررات موجود از سوی بانک توسعه صادرات، تمهیداتی همچون تمدید قراردادهای تسهیلاتی و اعطای مهلت در بازپرداخت تسهیلات و بخشش جرائم در دستور کار قرار گرفته است. همچنین پذیرش تعهد مشتریان در قالب صدور اوراق گام به منظور تامین مالی سرمایه در گردش مشتریان واجد شرایط به عنوان یک خدمت جدید در سال ۱۳۹۹ محسوب می شود.

افزایش اختیارات شعب بانک در زمینه مشتریان بانکداری شرکتی تا سقف آخرین مصوبات هیات مدیره یا ستاد، افزایش سقف تسهیلات قابل پرداخت به مشتریان با توجه به سطح فعالیت و نیاز آن ها، تخفیف تا سقف ۳۰ درصد در کارمزدها ارائه خدمات به مشتریان با توجه به سطح عملکرد و تعامل آن ها را نیز می توان از رویکردهای جدید بانک در سال جاری برای تعامل با مشتریان برشمرد. با این حال برای نقش آفرینی بهتر بانک توسعه صادرات، راهکارهایی با حضور رییس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی مطرح شد که می توان به افزایش سرمایه، حمایت بیشتر صندوق توسعه ملی از بانک، بازنگری مقررات بانکداری داخلی (مقررات ناظر بر اگزیم بانک و سنجش عملکرد)، پوشش زبان های احتمالی در مقابل ریسک های مختلف (به خصوص ریسک نوسانات نرخ ارز) از جانب دولت و همچنین معافیت از مالیات و سود سهام دولت اشاره داشت. ■

متوسط انجام داده که از مهمترین آن ها می توان به پرداخت تسهیلات در سال ۱۳۹۷ به مبلغ ۶۲,۶۴۲ میلیارد ریال و در سال ۱۳۹۸ به مبلغ ۸۴,۳۵۹ میلیارد ریال اشاره کرد که رشد ۳۵ درصدی را به همراه داشته است. همچنین بانک توسعه صادرات در راستای حمایت از واحدهای تولیدی صادراتی در سال ۱۳۹۷ مبلغ ۵۱,۴۰۳ میلیارد ریال و در سال ۱۳۹۸ مبلغ ۷۲,۸۱۳ میلیارد ریال پرداخت کرده که در این بخش نیز رشد ۴۲ درصدی تسهیلات را تجربه کرده است.

رشد ۲۲ درصدی تسهیلات بانک توسعه صادرات به شرکت های دانش بنیان

بر اساس آمارهای موجود، میزان تسهیلات پرداختی بانک توسعه صادرات به شرکت های دانش بنیان ۲۲ درصد رشد داشته است. این مبلغ در سال ۱۳۹۷، ۵۱,۴۰۳ میلیارد ریال و در سال ۱۳۹۸ مبلغ ۷۲,۸۱۳ میلیارد ریال بوده است. همچنین این بانک طی دو سال اخیر به ترتیب در سال ۱۳۹۷ مبلغ ۷,۴۹۳ میلیارد ریال و در سال ۱۳۹۸ مبلغ ۸,۱۳۰ میلیارد ریال (رشد ۵/۸ درصدی) به شرکت های کوچک و متوسط پرداخت کرده است.

عملکرد بانک توسعه صادرات در سه ماهه اول سال ۹۹

در سال جاری بانک توسعه صادرات در مجموع ۳۳,۲۵۵ میلیارد ریال تسهیلات اعطایی پرداخت کرده که از این میزان سهم شرکت های تولیدی ۳۰,۶۴۲ میلیارد ریال، شرکت های کوچک و متوسط ۱,۴۱۲ میلیارد ریال، شرکت های دانش بنیان ۲۷۷ میلیارد ریال، قراردادهای سپرده گذاری فعال با صندوق توسعه ملی ۲۴,۰۰۰ میلیارد ریال، تعداد ۴ فقره ضمانت نامه جمعا به مبلغ دو میلیون و ۳۳۰ هزار دلار و مجموع اعتبار اسنادی صادراتی معادل ۴۹ میلیون و ۵۰۰ هزار دلار بوده است.

فعالیت های برون مرزی و بین المللی بانک توسعه صادرات در سال ۱۳۹۸

مهمترین اقدامات و عملکرد بانک در بخش بین الملل در سال گذشته، شامل دریافت خطوط اعتباری فاینانس و ریفاینانس از بانک های خارجی، تداوم آزادسازی منابع پس از برجام در قالب بازپرداخت تسهیلات اعطایی، دریافت خسارت از صندوق ضمانت صادرات ایران و همچنین تداوم اعطای تسهیلات اعتبار خریدار بوده است. در سال ۱۳۹۸ با هدف توسعه صادرات غیرنفتی و نیز استفاده از ابزار منحصر به فرد و کارآمد «اعتبار خریدار» بیش از ۱۴ میلیون دلار تسهیلات اعتبار خریدار از سوی این بانک پرداخت شد. مبلغ مذکور بابت صادرات کالاها و خدمات به کشورهای مختلف از جمله ارمنستان پرداخت شده است.

مهمترین عناوین فعالیت های بین المللی

- تدوین بسته خدمات ارزی برای ۱۵ کشور همسایه
- تعامل با مشتریان در خصوص بازپرداخت تسهیلات ارزی با توجه به نوسانات نرخ ارز
- ارائه خدمت از طریق انعقاد قرارداد عاملیت با بانک های ایرانی غیر تحریمی (۱۰ بانک)
- تقویت روابط با بانک های مستقر در کشورهای همکار
- توسعه کانال های ارتباطی جایگزین سوئیفت (تلکس، تابلو رمز، توکن رمز نگار، سیمز و ...)
- پیگیری جهت رفع انسداد حساب های این بانک نزد بانک های خارجی و انتقال مانده های مسدودی

بانک توسعه صادرات پیشگام در بانکداری باز

این بانک از پیشگامان ورود به جریان بانکداری باز در صنعت

علی‌اکبر امین تفرشی عنوان کرد

گروه مالی پاسارگاد پیشگام در تحقق بانکداری نوین

عارف فغانی

اقتصاد ایران از نگاه بسیاری از صاحب‌نظران، یک اقتصاد مبتنی بر بانک شناخته می‌شود که در آن بانک‌ها وظیفه تامین مالی و سرمایه‌گذاری عمده در صنایع و بخش‌های مختلف اقتصاد کشور را بر عهده دارند. در کشور ما که بخش عمده درآمد آن بر پایه فروش نفت خام و مواد معدنی می‌باشد، سیاست‌های بانک مرکزی نقش تعیین‌کننده‌ای در جهت‌گیری بانک‌ها و راهبردهای مالی آن‌ها دارد. این موسسات از زمان‌های دور در فقدان بخش خصوصی قدرتمند و عمدتاً در همراهی و هماهنگی با سیاست‌های دولت وقت، به شکلی گسترده، اقدام به سرمایه‌گذاری در صنایع کلیدی و زیرساخت‌های کشور کرده‌اند؛ به طوری که صنایع عمده کشور از قبیل صنعت فولاد، پتروشیمی و پالایشی با سرمایه‌گذاری این بانک‌ها تشکیل و توسعه یافته‌اند. از طرفی؛ بخش عمده اقتصاد ایران دولتی می‌باشد و بانک‌ها نیز در اختیار دولت است. با این حال از اوایل دهه ۸۰ به تدریج تغییراتی در ساختار کلی اقتصاد کشور ایجاد شد و برای نخستین بار، بخش خصوصی نیز اجازه تاسیس بانک و گروه‌های مالی را دریافت کرد. در ادامه، بخش خصوصی کشور نیز با بهره‌گیری از تجربه خود، اقدام به راه‌اندازی گروه‌های مالی با زیرمجموعه‌های مختلف کرد که در سال‌های بعد، نقش بسیار مهمی در تحول نظام بانکی و مالی کشور ایفا نمود. یکی از مهمترین این مجموعه‌ها را باید «گروه مالی پاسارگاد» دانست که در اوایل دهه ۸۰ تشکیل شد و به سرعت توانست با تحکیم جایگاه خود در پهنه اقتصاد کلان کشور به یکی از مجموعه‌های پیشرو در حوزه‌های مختلف تبدیل شود. به منظور آشنایی بیشتر با فعالیت‌های این مجموعه به سراغ علی‌اکبر امین تفرشی؛ مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری پارس آریان و عضو هیات مدیره بانک پاسارگاد رفته و با وی به گفت‌وگو نشستیم. امین تفرشی سابقه عضویت هیات‌مدیره و مدیرعاملی در شرکت سرمایه‌گذاری ملت و عضویت در هیات‌مدیره بانک کارآفرین را نیز در کارنامه خود دارد و از سال ۱۳۸۴ تاکنون به عنوان یکی از موسسان و مدیران اصلی در گروه مالی پاسارگاد فعالیت دارد. مشروح این مصاحبه از نظر شما خوانندگان محترم خواهد گذشت.

توسعه معادن و صنایع معدنی خاورمیانه - میدکو؛ هلدینگ انرژی نفت و گاز پتروشیمی تحت عنوان شرکت گسترش انرژی پاسارگاد؛ هلدینگ آی تی و آی سی تی تحت عنوان شرکت فناپ و شرکت هلدینگ ساختمانی را تشکیل داد. در ادامه و در راستای مسئولیت اجتماعی این گروه، «هلدینگ سلامت» نیز به مجموعه اضافه شد که کار احداث بیمارستان‌های ۱۰۰۰ تختخوابی و مراکز بهداشتی برای ارائه خدمات بهداشتی را بر عهده دارد. در حال حاضر پس از ۱۶ سال فعالیت، مجموعه‌ای بسیار چابک و کارآمد شکل گرفته که در بخش‌های مختلف اقتصاد کشور با حسن شهرت و کارایی مطلوب به فعالیت خود ادامه می‌دهد.

این گروه در راستای تکمیل زنجیره ارزش خود چه اقداماتی را انجام داده است؟

تشکیل هر کدام از این هلدینگ‌ها با فناوری‌های جدید، مشکلاتی را به همراه داشته؛ به‌ویژه آنکه ترجیح مجموعه این بوده که تجهیزات و ماشین‌آلات مورد نیاز این هلدینگ‌ها از بهترین نوع و حتی الامکان از طریق کشورهای پیشرفته تامین شود که البته تامین منابع ارزی مورد نیاز نیز بسیار دشوار بود؛ ولی با وجود تحریم‌های سنگین در نهایت موفق شدیم، بخش عمده منابع مالی مورد نیاز با مهندسی مالی و از طریق فاینانس‌های بین‌المللی را تامین نموده و ماشین‌آلات و تجهیزات کلیدی از بهترین سازندگان اروپایی تهیه و به محل پروژه‌ها حمل کرد. به عنوان مثال؛ هلدینگ میدکو ۳۴

گروه مالی پاسارگاد چگونه تاسیس شد و در چه حوزه‌ای فعالیت می‌کند؟

این گروه، بر اساس یک مدل کسب‌وکار از پیش طراحی شده شکل گرفته و اهداف راهبردی آن نیز از گذشته مشخص بوده است. ابتدا هیات موسس به ریاست دکتر مجید قاسمی تشکیل شد و با توجه به طرح اولیه کسب‌وکار، در ابتدا شرکت سرمایه‌گذاری پارس آریان به عنوان هلدینگ گروه مالی گروه تشکیل و سپس با اخذ مجوز از بانک مرکزی، بانک پاسارگاد توسط هلدینگ مالی و سهامداران موسس با سرمایه اولیه ۳۵۰۰ میلیارد ریال راه‌اندازی شد. در آن زمان پارس آریان به عنوان هلدینگ مالی گروه، مالکیت ۳۰ درصد از سهام بانک را در اختیار داشت. یکی از دلایل تشکیل هلدینگ این بود که اگر بانک دچار تغییرات مدیریتی یا تغییری در ترکیب سهامداران شود، روند کلی راهبرد پیش‌بینی شده برای بانک مختل نشود. در ادامه، شرکت سرمایه‌گذاری پارس آریان به عنوان شرکت مادر گروه و بانک پاسارگاد طبق برنامه‌ریزی انجام شده به صورت مشترک تکمیل و مابقی طرح مدل کسب‌وکار اولیه را بر عهده گرفتند؛ از این رو سایر حلقه‌های زنجیره کسب‌وکار این گروه نیز به تدریج و با سرعت شکل گرفت. در این میان، بانک به عنوان حلقه اصلی این زنجیره و سپس شرکت‌های لیزینگ، بیمه، کارگزاری و صرافی در حوزه هلدینگ مالی تشکیل شدند. در آن مقطع گروه مالی پاسارگاد، تعداد پنج هلدینگ تخصصی شامل هلدینگ مالی؛ هلدینگ صنایع معدنی و فولادی تحت عنوان شرکت

اقتصاد پسا کرنا
به شدت نیازمند
برنامه‌ریزی و تدبیر در
مدیریت کشور می‌باشد
و بخش عمده این تدبیر
نیز تاکید بر افزایش
سرمایه‌گذاری‌های
ثابت و تقویت
بخش‌های تولیدی
کشور است تا بلکه از
این طریق بتوان اقدام
به اشتغال‌زایی کرده و
ضررهای ناشی از کرونا
را به حداقل رساند

هنگامی که برخلاف افزایش نرخ تورم، اقدام به کاهش نرخ سود بانکی شود، نتیجه آن، خروج سپرده‌های بانکی از بانک‌ها و ورود آن‌ها به بازارهای موازی خواهد بود که این امر تغییرات بزرگی در بازار پولی کشور ایجاد می‌کند

مناقصه‌ای که برای ادغام ۶ بانک نظامی کشور به رهبری بانک سپه صورت گرفت، شرکت فناپ گوی سبقت را از رقبای خود ربود و در مدت کوتاهی، هسته بانکی تدوین شده توسط این شرکت در بانک سپه اجرایی و عملیات مهاجرت از سیستم قدیم به سیستم جدید فناپ صورت پذیرفته است که این برنامه به زودی در پنج بانک باقی‌مانده نیز اجرایی خواهد شد. با توجه به سرمایه‌گذاری انجام‌شده در این بخش و زیرساخت‌های فناوری موجود در نزد گروه مالی پاسارگاد، این بانک دارای یکی از مهم‌ترین و موفق‌ترین سیستم‌های نرم‌افزاری دیجیتال بانکی در کشور می‌باشد.

این گروه در حوزه ابزارهای نوین بانکداری چه خدماتی را به مشتریان خود ارائه کرده است؟

گروه مالی پاسارگاد از حدود ۲ سال پیش اقدام به طراحی یک پلتفرم خاص به نام «سرزمین هوشمند یاد» کرده که با استفاده از آن، به نیازهای مشتریان بانکی در بخش‌های مختلف گردشگری سلامت، بانکی، بیمه و موارد مشابه پاسخ داده می‌شود. این پلتفرم تاکنون موفقیت قابل قبولی داشته و سعی ما بر این است تا عملکرد مناسبی داشته و دسترسی به آن آسان باشد. پیش‌بینی می‌شود، با تکمیل پلتفرم سرزمین هوشمند یاد و اضافه شدن سرویس‌های جدید، بانکداری از شکل سنتی خود به طور کامل خارج و به بانکداری دیجیتال تبدیل شود که در آن مشتریان در یک پلتفرم خاص و در فضایی که از نظر دیجیتالی و سایبری امن است، تمام خدمات مورد نیاز خود را دریافت کنند. گروه مالی پاسارگاد با سرمایه‌گذاری گسترده در تلاش است تا این انتظار را عملی کند و با تکمیل و بهبود مستمر سیستم‌های موبایل بانک و اینترنت بانک، کارایی این بانک را در مقابل رقبای بانکی خود ارتقا دهد. همچنین با تشخیص و تامین نیازهای مشتریان، بهره‌وری خود را بیشتر کرده و در نهایت، سهم خود را در بازار افزایش دهد.

سیاست‌های کلی به منظور تغییر نرخ سود بانکی چه تاثیری بر عملکرد بانک‌ها داشته است؟

کارخانه و پروژه را شامل می‌شود که در حال حاضر بیش از ۹۰ درصد این پروژه‌ها تکمیل و مابقی آن نیز در حال اتمام است. ناگفته نماند که با توجه به تحریم‌های سنگین موجود، کسب این موفقیت‌ها در کوتاه‌ترین زمان ممکن، یک رکورد قابل توجه توسط بخش خصوصی به شمار می‌رود. باید توجه داشت که در زمان آغاز به کار گروه مالی پاسارگاد، بانک‌ها محدودیتی برای سرمایه‌گذاری در صنایع مختلف نداشتند و به صورت تاریخی نیز بخش عمده صنعت کشور با سرمایه‌گذاری بانک‌ها شکل گرفته بود. این گروه نیز در ابتدای کار بر مبنای همان مدل عمل کرد، اما در شرایط کنونی و با توجه به مواد ۱۶ و ۱۷ قانون رفع موانع تولید، بانک‌ها از بنگاه‌داری منع شده‌اند و بر مبنای این قانون باید تمام سرمایه‌گذاری‌های غیر مرتبط خود را بنا به تشخیص بانک مرکزی به فروش رسانده و تنها در شرکت‌های مرتبط به صنعت بانکداری و با دریافت از مجوز بانک مرکزی، سرمایه‌گذاری و فعالیت کنند. با وجود برخی از دغدغه‌های درست این قانون، به نظر می‌رسد که به دلایل متعدد در شرایط کنونی اقتصاد کلان کشور، اجرای این قانون به صرفه و به صلاح نبوده و دلیل اصلی آن را نیز باید در روند نزولی تشکیل سرمایه ثابت و نرخ منفی آن از حدود سال ۱۳۹۱ تاکنون دانست و در فقدان حرکت جدی جهت سرمایه‌گذاری توسط منابع داخلی و یا خارجی، نرخ تشکیل سرمایه ثابت همچنان منفی است. با توجه به شرایط کشور که در تحریم به سر می‌برد، امکان تامین منابع از سرمایه‌گذاری‌های خارجی نیز وجود ندارد، لذا به ناچار باید بر منابع داخلی تکیه کرد و در این شرایط بانک‌ها بهترین نهادهایی هستند که قادر به تامین این منابع می‌باشند. با منع بانک‌ها از سرمایه‌گذاری و عدم وجود بخش خصوصی قدرتمند که بتواند جای خالی بانک‌ها را پر کند، با نوعی عدم تعادل در سرمایه‌گذاری مواجه هستیم که در نتیجه منجر به کاهش توان تولیدی کشور خواهد شد. در شرایط کنونی و با وجود شیوع بیماری کرونا، نیاز به سرمایه‌گذاری در بخش صنعتی و تولید در دوران پس از کرونا بیش از پیش ضرورت یافته؛ زیرا تعداد زیادی از افراد جامعه به دلیل شیوع این بیماری شغل خود را از دست داده‌اند و اقتصاد کشور به دلیل تحریم‌های مختلف بار کود قابل توجهی مواجه است، لذا ضرورت دارد تا بندهایی از این قانون بازبینی شود و بانک‌ها مجدداً امکان سرمایه‌گذاری در صنعت را به دست آورند.

بانک پاسارگاد چه برنامه‌ای برای گسترش فعالیت خود در حوزه بانکداری و سرمایه‌گذاری دارد؟

این بانک با توجه به ممنوعیت موجود، سرمایه‌گذاری خود را در بخش‌های زیرساختی به منظور توسعه فعالیت‌های بانکی متمرکز کرده و با توجه به اهمیت بانکداری دیجیتال و لزوم ارائه خدمات بانکی به صورت برخط و از طریق اینترنت، تمام تلاش این مجموعه بر این بوده تا روش‌ها و الگوهای بانکداری سنتی را در عمل به حداقل رسانده و در مقابل، با توسعه راهکارهای هوشمند در بانکداری مدرن، سهم بانکداری دیجیتال را در فعالیت‌های خود افزایش دهد. این گروه از ابتدای فعالیت خود با تکیه بر تلاش شرکت فناپ، هسته معاملاتی بانکی مختص به خود را ایجاد کرد و در حال حاضر نیز برخلاف سایر بانک‌های مطرح کشور از هسته معاملات اختصاصی خود Core Banking استفاده می‌کند. در

مقام ناظر پولی با توجه به تغییرات اقتصاد کلان کشور از مکانیزم نرخ بهره، به عنوان ابزاری برای تعدیل و موازنه در اقتصاد کلان کشور استفاده می‌کند. به نظر می‌رسد، هدف مقام ناظر این بوده که نقدینگی فزاینده جامعه را کنترل و حداقل سرعت رشد آن را کاهش دهد، لذا پیش از این در دو مقطع، تصمیم به کاهش نرخ بهره گرفت و این موضوع باعث شد تا سپرده‌گذاران بانکی سپرده‌های خود را از بانک‌ها خارج کرده و این سرمایه‌ها را وارد بازارهای موازی از جمله بازار سرمایه کنند.

به اعتقاد بنده، این تصمیمات باید با کارشناسی بیشتری انجام شود؛ زیرا هنگامی که برخلاف افزایش نرخ تورم، اقدام به کاهش نرخ سود بانکی شود، نتیجه آن، خروج سپرده‌های بانکی از بانک‌ها و ورود آن‌ها به بازارهای موازی خواهد بود که این امر تغییرات بزرگی در بازار پولی کشور ایجاد می‌کند.

در حال حاضر تحول بزرگی در ساختار سپرده‌های بانکی ایجاد شده و سپرده‌های کوتاه‌مدت جای سپرده‌های بلندمدت را گرفته‌اند. پیش از این بخش عمده سپرده‌های بانکی را سپرده‌های بلندمدت تشکیل می‌داد و به بانک‌ها امکان اعطای تسهیلات و سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت را می‌داد؛ با این حال در شرایط کنونی بانک‌ها پرداخت تسهیلات را عمدتاً کوتاه‌مدت برنامه‌ریزی می‌کنند.

در بازاری که نرخ تورم بالای ۳۵ درصد است و بازارهای رقیب مانند بازار سرمایه، به سرعت در حال رشد هستند، تغییرات پیاپی در نرخ سود بانکی به نظام بانکی ضربه خواهد زد، لذا ضرورت دارد که تصمیمات در این راستا با یک نگاه جامع و لحاظ کردن تاثیر آن در سایر بخش‌های اقتصادی، اتخاذ شود.

قابل ذکر است که با هدف کاهش هزینه‌های تولید، نمی‌توان نرخ سود بانکی را بر خلاف نرخ تورم و بازدهی سایر بازارها کاهش داد؛ چرا که این کاهش، منجر به محدود شدن منابع بانک‌ها و اعطای تسهیلات کمتر به منظور افزایش تولید خواهد شد و اثر معکوس را به همراه خواهد داشت.

عملکرد بخش‌های مختلف این گروه را چگونه تحلیل می‌کنید؟

عملکرد این بخش‌ها بسیار مطلوب بوده؛ به طوری که در حال حاضر کارگزاری بانک پاسارگاد در حوزه کارگزاری‌های فعال کشور رتبه سوم را دارا می‌باشد. علاوه بر این شرکت فناپ در بخش آی تی، زیرساخت‌های فناوری و نیز در تکمیل زنجیره ارزش مهندسی مالی و فناوری اطلاعات، عملکرد بسیار موفقی داشته است. گروه پاسارگاد در بخش لیزینگ‌های ساختمان و ماشین‌آلات نیز فعالیت داشته و در صنعت بیمه نیز، بیمه پاسارگاد موفق‌ترین شرکت بیمه بخش خصوصی کشور می‌باشد که با معرفی بیمه عمر و تامین آتیه، حلقه گم‌شده صنعت بیمه کشور، یعنی بیمه زندگانی را به مشتریان خود ارائه کرده است. همچنین صرافی بانک پاسارگاد در راستای خدمات صرافی نیز یکی از خوش‌نام‌ترین‌ها در کشور می‌باشد.

حضور گروه مالی پاسارگاد در بازار سرمایه را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

راهبرد این گروه در خصوص بازار سرمایه این است که شرکت‌هایی از گروه را که به رشد مناسب و بهرهوری مطلوب رسیده‌اند، وارد بورس یا فرابورس کند. هم‌اکنون شرکت‌های

بیمه و بانک پاسارگاد در بورس و شرکت‌های پارس آریان، میدکو و بیمه‌اتکایی در فرابورس حضور دارند و طبق برنامه‌ریزی انجام شده، مقرر است تا در سال جاری، شرکت گسترش انرژی پاسارگاد نیز وارد فرابورس شود.

علاوه بر این گروه مالی پاسارگاد تصمیم دارد تا هلدینگ فناپ، شرکت‌های زیرگروه هلدینگ میدکو از قبیل فولاد زرنده ایرانیان، فولاد سیرجان ایرانیان و شرکت فرو سیلیس ایرانیان را نیز وارد بازار سرمایه کند. ناگفته نماند که تمام شرکت‌های گروه در بورس و فرابورس پس از حضور در بازار سرمایه، حاشیه رشد بسیار مناسبی داشته و از شرکت‌های موفق حاضر در بورس می‌باشند.

آیا می‌توان نظام بانکی کشور را مانعی برای توسعه بازار سرمایه دانست؟

به اعتقاد بنده این تصور نادرست است؛ چرا که بانک‌های ایرانی، همواره پشتیبان و ایجادکننده صنایع بوده‌اند و همین شرکت‌ها نیز در بازار سرمایه ارائه می‌شوند و داد و ستد سهام آن‌ها، باعث رونق بازار سرمایه خواهد شد. بانک‌ها با سرمایه‌گذاری در صنایع، زیرساخت‌های قابل توجهی را ایجاد کرده‌اند، برای مثال؛ هم‌اکنون شرکت‌های زیرمجموعه میدکو حدود ۲/۴ میلیون تن فولاد؛ حدود ۲۵ درصد حجم کل به ظرفیت تولید فولاد کشور اضافه کرده‌اند.

علاوه بر این، شرکت فناپ در حوزه ایجاد زیرساخت‌های بانکی و شرکت گسترش انرژی در حوزه احداث نیروگاه‌ها، خرید دکل‌های حفاری دریایی و تکمیل پروژه‌های میدان پارس جنوبی، عملکرد بسیار مناسبی داشته‌اند. این موضوع باید برای تصمیم‌گیران نظام مالی کشور روشن شود که سرمایه‌گذاران در بازار سرمایه و نظام بانکی، ریسک‌پذیری متفاوتی داشته و لذا باید امکان سرمایه‌گذاری در هر کدام از این بخش‌ها برای افراد به خوبی فراهم شود؛ علاوه بر این، بخش مهمی از تامین مالی از بازار سرمایه نیز باید از بازار پول صورت گیرد. با توجه به این موارد می‌توان گفت که بانک‌ها و بازار سرمایه، مکمل یکدیگر هستند و نباید آن‌ها را به چشم رقیب دید.

و سخن آخر...

اقتصاد پاسارگاد بنا به شدت نیازمند برنامه‌ریزی و تدبیر در مدیریت کشور می‌باشد و بخش عمده این تدبیر نیز تاکید بر افزایش سرمایه‌گذاری‌های ثابت و تقویت بخش‌های تولیدی کشور دارد تا بلکه از این طریق بتوان اقدام به اشتغال‌زایی کرده و ضررهای ناشی از کرونا را به حداقل رساند.

بر اساس آمارهای موجود، در بهار امسال حدود ۲ میلیون نفر در کشور شغل خود را از دست داده‌اند، لذا بیش از هر زمان دیگری نیازمند افزایش اشتغال در گروه هستیم. در واقع باید به سمت تشکیل هلدینگ‌های بزرگ رفت و از ظرفیت‌های موجود در راستای حل مشکلات کشور استفاده کرد.

در غیاب یک بخش خصوصی قدرتمند که ریسک حضور در بخش سرمایه‌گذاری برای تولید را بر عهده گیرد، باید از حضور بانک‌ها در این بخش استقبال کرد؛ چرا که با توجه به تجربیات ارزشمند و منابع موجود، قادر خواهند بود تا بخش مهمی از خلاء موجود در حوزه سرمایه‌گذاری ثابت را پر کرده تا از این طریق، گام مهمی در راستای حل مشکلات کشور بردارند. ■

عبور منابع بانک تجارت از ۲۰۰۰ هزار میلیارد ریال

سعید فخر واعظی

همکاری مستمر با شرکت‌های بزرگ همواره یکی از برنامه‌های استراتژیک بانک تجارت بوده و ارائه خدمات متنوعی همچون اعطای تسهیلات، صدور ضمانت‌نامه، گشایش اعتبارات اسنادی، ارائه خدمات بانکداری بین‌المللی و سرویس‌های نوین بانکی به این دسته از مشتریان در همین راستا انجام می‌شود. در گفت‌وگو با عباس اشرف‌نژاد، عضو هیات مدیره و معاون اعتباری مدیرعامل بانک تجارت، به جزئیات رویکرد این بانک در تعامل با شرکت‌های بزرگ و معتبر پرداخته شده که ماحصل این مصاحبه از نظر خوانندگان گرامی می‌گذرد.

استفاده از پتانسیل
تبصره‌های قانونی ابلاغی
و منابع صندوق توسعه
ملی و همچنین اعطای
تسهیلات ارزی و بررسی
روش‌های جدید برای
پاسخگویی به نیاز اعتباری
مشتریان بزرگ و شرکتی
با استفاده از ابزارهای نوین
تامین مالی، از مهمترین
برنامه‌های بانک تجارت
محسوب می‌شود

بهداشت اعتباری در اعطای تسهیلات، در واقع همان پیشگیری از افزایش مطالبات بوده و مهمترین نکته در این ارتباط، توجه ویژه به شخصیت و ظرفیت مشتریان در تصمیم‌گیری‌های اعتباری است. متأسفانه در شرایط فعلی و رقابتی، بعضی از تصمیم‌گیری‌های ارکان مربوطه با عدم رعایت ظرفیت‌سنجی صحیح در سیستم بانکی، عامل افزایش مطالبات بوده‌اند که لازم است همکاران به این نکته توجه داشته باشند.

به منظور تکریم مشتریان ارزنده که به عنوان نقطه قوت بانک تجارت به‌شمار می‌رود، چه برنامه‌هایی را در نظر دارید؟

با توجه به شرایط اقتصادی و افزایش رقابت در شبکه بانکی، نیاز است تا به روابط خود با مشتری توجه ویژه داشته باشیم. اگرچه تبلیغات و کانال‌های بازاریابی برای جذب مشتری موثر است، اما برای حضور موفق در بازارهای پویای امروزی با هدف نفوذ بیشتر بر مشتری و پاسخگویی به انتظارات آن‌ها، استراتژی اصلی، خود مشتری است که لازمه آن نیز، شناسایی نیازهای مشتریان، ارائه طرح‌ها و محصولات متناسب با آن نیازها و همچنین ایجاد تنوع در ارائه خدمات کامل (سوپرمارکت مالی) است که نتیجه آن، افزایش سهم از بازار را به دنبال خواهد داشت.

این بانک در آینده چه برنامه‌ای برای مشتریان بزرگ و اعتباری خود دارد؟

در برنامه‌های آتی سعی داریم تا به تمامی فرآیندهای اعتباری توجه داشته باشیم. بر این اساس، استفاده از ظرفیت کارگروه اعتباری به‌منظور تسهیل قوانین و بخشنامه‌ها، تهیه نرم‌افزارهای جدید برای سیستم شعب، بررسی چگونگی کاهش زمان تصمیم‌گیری‌ها، استفاده از پتانسیل تبصره‌های قانونی ابلاغی و منابع صندوق توسعه ملی و همچنین اعطای تسهیلات ارزی و بررسی روش‌های جدید برای پاسخگویی به نیاز اعتباری مشتریان بزرگ و شرکتی با استفاده از ابزارهای نوین تامین مالی، از مهمترین برنامه‌های بانک تجارت محسوب می‌شود. ■

بانک تجارت نسبت به مشتریان کارآفرین همواره رویکرد حمایتی داشته است. در این خصوص توضیح دهید؟

همان‌طور که می‌دانیم، ساختار اقتصادی کشور به عنوان یک ساختار بانک‌محور شناخته می‌شود و راحت‌ترین راه تامین مالی برای بنگاه‌های اقتصادی نظام بانکی است. در همین راستا، بانک تجارت نیز حمایت از تولید، کارآفرینی و رفع نیازهای کارآفرینان را با پاسخگویی صحیح و به موقع به درخواست‌های اعتباری آن‌ها، در برنامه‌ها و اولویت‌های خود قرار داده است. در سال جاری این مهم متناسب با سیاست‌های ابلاغی دولت و بانک مرکزی همواره مدنظر بوده تا با شرایط فعلی، با تامین منابع مورد نیاز بنگاه‌ها، به خصوص در مورد سرمایه در گردش واحدهای فعال و نیمه فعال، تمام تلاش خود را در راستای اقتصاد مقاومتی به کار گیریم. به همین منظور این بانک، تفاهم‌نامه‌ای با صندوق نوآوری و شکوفایی منعقد کرده و در قالب تسهیلات و تعهدات با نرخ‌های ترجیحی و کم‌بهره از شرکت‌های دانش‌بنیان حمایت می‌کند.

توصیه شما برای هر چه بهتر شدن ارتباط شعب و مناطق با مشتریان ارزنده و اعتباری چیست؟

مدیریت ارتباط با مشتریان، مهمترین عامل موفقیت یک سازمان به‌شمار می‌رود. دیدگاه ما بر این است تا بر تمام فرآیندهای ارتباط با مشتری توجه ویژه داشته باشیم؛ فرآیندی که با شناسایی، جذب، گسترش ارتباط ترضایت و وفاداری ادامه داشته باشد. مهمترین موضوع، شناسایی دقیق نیاز مشتری و اقدام به موقع قبل از بانک‌های رقیب است. از طرفی؛ توجه به مسایل از نگاه مشتری، با تفکر بُرد-بُرد و افزایش سود، موجب گسترش ارتباط شده و ضروری است تا این تفکر به عنوان یک فرهنگ سازمانی نهادینه شود.

در خصوص بهداشت اعتباری که یکی از مهمترین عوامل کاهش مطالبات معوق است، توضیحاتی ارائه فرمایید؟
همیشه پیشگیری بهتر از درمان است؛ بنابراین اصل رعایت

مدیرعامل شرکت توسعه سرمایه پیشگامان پویا بیان کرد

رونق بازار کالاهای ایرانی با کارت اعتباری

عادل ملکی

عمده متقاضیان دریافت کارت اعتباری در واقع همان اقشاری هستند که تاکنون تسهیلات خرد از بانک می‌گرفتند و این گونه می‌توان تعبیر کرد که کارت‌های اعتباری می‌تواند یک عدالتی را به جهت توزیع تسهیلات بانکی ایجاد کند

امیر طیبی؛ مدیرعامل شرکت توسعه سرمایه پیشگامان پویا متولی ارائه و توسعه خدمات کارت اعتباری بانک ملی ایران از افزایش استقبال مردم به کارت‌های اعتباری خبر داد و گفت: با توجه به شرایط عمومی کشور و فراگیر شدن ویروس کرونا، کارت‌های اعتباری راهی برای افزایش قدرت خرید مشتریان خواهند بود؛ کما اینکه در اکثر کشورهای دنیا، فرهنگ خرید با کارت اعتباری کاملاً جا افتاده است.

وی با تأکید بر اینکه بانک ملی ایران با هدف ایجاد قدرت خرید بیشتر و در راستای استانداردهای بین‌المللی و روش‌های متداول دنیا، اقدام به طراحی کارت اعتباری کرده است، افزود: امروز که کسب و کارها در کشور تحت تأثیر بیماری کرونا قرار دارند، کارت‌های اعتباری می‌توانند یک اعتبار مناسب را در جیب مردم قرار دهند و فرد به میزان مورد نیاز خود، خرید اعتباری کند.

مدیرعامل شرکت توسعه سرمایه پیشگامان پویا با بیان اینکه با دستور قاطع بانک مرکزی از مهرماه امسال صد درصد تسهیلات خرد بانک‌ها به صورت کارت اعتباری ارائه می‌شود، ادامه داد: تأثیر کارت‌های اعتباری را می‌توان در ابعاد وسیع تر و در بازارهای داخلی نیز مشاهده کرد. از آن جهت که در تسهیلات خرد، محل هزینه‌کرد مشتری چندان مشخص نیست؛ اما با کارت‌های اعتباری می‌توان اعتبار را به سمت بازار مورد نظر هدایت کرد و این بازار می‌تواند در راستای رونق بازار کالاهای ایرانی باشد؛ همانند سکوک (سامانه کشوری کسب و کار) که به عنوان اولین سامانه مبادلات اعتباری در ایران در بانک ملی ایران به راه افتاده است.

طیبی با اشاره بر افزایش استقبال عموم از کارت‌های اعتباری گفت: عمده متقاضیان دریافت کارت اعتباری در واقع همان اقشاری هستند که تاکنون تسهیلات خرد از بانک می‌گرفتند و این گونه می‌توان تعبیر کرد که کارت‌های اعتباری می‌تواند یک عدالتی را به جهت توزیع تسهیلات بانکی ایجاد کند.

وی در ادامه افزود: به عبارتی یک فرد می‌توانست اقدام به دریافت تسهیلات خرد از چندین شعبه یا چندین بانک مختلف کند و ابزار سیستمی برای کنترل این امر وجود نداشت. این در حالی است که در کارت اعتباری هر شخص می‌تواند تنها تا سقف ۵۰ میلیون تومان و صرفاً یک بار از سیستم بانکی و نه شعب و بانک‌های متعدد، اقدام به دریافت کارت اعتباری کند. بر این اساس هر فرد تنها یک کارت اعتباری تا سقف ۵۰ میلیون تومان خواهد داشت و می‌تواند انتخاب کند که اعتبار آن، گردش و قابل شارژ یا ثابت باشد.

به گفته مدیرعامل شرکت توسعه سرمایه پیشگامان پویا، از ابتدای

امسال تا نیمه تیرماه، بالغ بر ۲۸ هزار کارت اعتباری تا سقف ۵۰ میلیون تومان در شعب بانک ملی ایران صادر شده و بر اساس آخرین آمار شاپرک، سهم بانک ملی ایران در این بخش در سیستم بانکی ۱۳/۷۲ درصد است.

طیبی، سهم کارت‌های اعتباری در تراکنش‌های بانکی کشور را در مقایسه با سایر کشورها بسیار پایین عنوان کرد و گفت: به عنوان مثال در ترکیه ۵۰ درصد تراکنش‌ها از کارت‌های اعتباری صورت می‌گیرد. وی با بیان اینکه با تأکید دولت و سیاست‌های جدید بانک‌ها در این بخش، رشد سهم کارت‌های اعتباری را شاهد هستیم، تصریح کرد: کارت اعتباری، گزینه مناسب تری در مقابل گذاشتن پول نقد در جیب‌مان است و اگر فرهنگ استفاده از کارت اعتباری همانند کشورهای اروپایی و آمریکایی در کشور ما هم جایفتد، قطعاً منافع آن متوجه مردم خواهد بود.

مدیرعامل شرکت توسعه سرمایه پیشگامان پویا ادامه داد: بر اساس آخرین آمار شاپرک، سهم بانک ملی ایران در کارت‌های اعتباری صادر شده سیستم بانکی رو به افزایش است و با توجه به سیاست‌های پیش رو، قطعاً نقش این بانک در این فرهنگ‌سازی، بسیار پررنگ خواهد بود.

منظور از کارت اعتباری، ارائه کارتی از سوی بانک به متقاضی است که بر اساس آن فرد بتواند تا میزان مشخصی که به آن سقف اعتبار گفته می‌شود، از محل اعتبار ارائه شده توسط بانک، از مراکز فروش کالا یا خدمات، خرید کند. قرارداد کارت اعتباری باید بر اساس عقود اسلامی باشد که بانک مرکزی عقد مباحه را تعیین کرده است. مدت اعتبار این کارت از تاریخ صدور آن، یک سال قابل شارژ و سه سال قابل تقسیط است و عموماً اعتبار گردش خواهد بود. در صورت تسویه یا بازپرداخت تسهیلات، کارت به میزان اصل تسهیلات پرداختی مجدداً شارژ شده و قابل استفاده خواهد بود. همچنین نرخ سود کارت اعتباری مباحه بانک ملی ایران بر اساس مصوبه شورای پول و اعتبار (نرخ سود عقود مبادله‌ای) سالانه ۱۸ درصد است و بانک در بازه‌های یک ماهه، صورت حساب دارنده کارت اعتباری را صادر و به وی ارائه می‌کند. دارنده کارت بر اساس شرایط اعطای کارت اعتباری موظف می‌شود تا اعتبار مصرفی در بازه زمانی یک ماهه را تسویه یا به صورت اقساطی بازپرداخت کند. در کارت اعتباری بر خلاف تسهیلات خرد، نیازی به ارائه فاکتور نیست و این موضوع، شبه‌های احتمالی شرعی را رفع می‌کند. همچنین در تسهیلات خرد، بانک معادل ۸۰ درصد مبلغ خرید کالا را پوشش می‌داد که در کارت اعتباری، بحث ۲۰ درصد مابه‌التفاوت وجود ندارد. ■

در این بخش می خوانیم:

- تقسیم سود ۱۸۵ تومانی برای هر سهم مبین انرژی خلیج فارس
- "شلره" از بازار پایه به بازار بالاتر می رود
- جشن خودکفایی در صنعت گاز ایران

مدیرعامل انجمن جامعه ایمن کشور تاکید کرد

بهینه‌سازی مصرف انرژی با اصلاح تعرفه‌ها

مصطفی حاتمی

باید صرفه‌جویی در مصرف انرژی و سرمایه‌گذاری برای تولید انرژی‌های تجدیدپذیر، مقرون به صرفه باشد که در چنین شرایطی، شاهد استفاده از سرمایه‌گذاری در این حوزه خواهیم بود

ایران با داشتن منابع غنی انرژی‌های فسیلی و همچنین ظرفیت بسیار زیاد در زمینه انرژی‌های تجدیدپذیر مانند خورشیدی و بادی، یکی از کانون‌های مهم تولید و صادرات این نعمت خدادادی در جهان محسوب می‌شود؛ ولی مصرف بی‌رویه انرژی در کشور به همراه یارانه‌های اختصاص یافته به این کالای راهبردی در کنار نامناسب بودن شیوه مصرف، ایران را به نخستین کشور جهان از نظر اعطای یارانه‌ها و یکی از پرمصرف‌ترین کشورها در حوزه انرژی تبدیل کرده است.

دکتر جواد نوفرستی؛ مدیرعامل انجمن جامعه ایمن کشور با بیان این که کشور ما از نظر معیارهای مصرف انرژی، فاصله زیادی با استانداردهای بین‌المللی دارد، افزود: بخش زیادی از انرژی تولیدشده در ایران به بدترین شکل ممکن مورد استفاده قرار می‌گیرد و به هدر می‌رود.

متاسفانه این میراث بین‌نسلی و ثروت طبیعی در راستای خلق ارزش افزوده و تولید ثروت استفاده نمی‌شود. از طرفی، دولت نیز که وظیفه استخراج، فرآوری و انتقال حامل‌های مختلف انرژی را بر عهده دارد، نه تنها اقدامی در راستای حل این مشکل انجام نداده، بلکه بر اساس آمارهای موجود، ایران بیشترین یارانه انرژی را در سطح جهان به شهروندان خود پرداخت می‌کند.

وی در ادامه تصریح کرد: متاسفانه این یارانه از نظر درآمد و مصرف به‌طور ناعادلانه میان تمام دهک‌های جامعه توزیع می‌شود و وضعیت توزیع به گونه‌ای است که گروه‌های پرمصرف و دهک‌های بالای جامعه از نظر درآمدی، چند برابر دهک‌های پایین‌تر از این یارانه استفاده می‌کنند، لذا در مواجهه با این مساله، دولت باید دو گام مهم بردارد که نخست، توزیع عادلانه یارانه‌ها و دوم، پایان دادن به فرصت‌سوزی و مصرف بی‌رویه منابع انرژی می‌باشد.

دکتر نوفرستی با تاکید بر اینکه میزان مصرف انرژی و یارانه تخصیص داده شده به حامل‌های انرژی بسیار زیاد است، افزود: میزان یارانه اختصاص داده شده به این حامل‌ها باید به طور واقع‌گرایانه برآورد شود و برآوردهای مسئولان دولتی در این زمینه، غیر واقع‌گرایانه می‌باشد؛ زیرا برخی از این مسئولان مبلغی بیش از ۸۰۰ هزار میلیارد تومان را برای میزان یارانه

دولتی در بخش انرژی بیان کرده‌اند که بسیار دور از واقعیت است. این کارشناس حوزه انرژی افزود: برای محاسبه دقیق این مبلغ باید به دو نکته مهم توجه داشت. نخست این که؛ ارزش اقتصادی ذاتی حامل‌های انرژی تا چه میزان است و دوم آن که؛ در صورت صادرات این کالا، چه درآمدی برای کشور ایجاد خواهد شد؟ مسئولان دولتی از مبلغ یارانه انرژی تنها ارزش ذاتی حامل‌های انرژی را در نظر می‌گیرند؛ در حالی که برای برآورد واقع‌گرایانه باید در نظر داشت که اگر حامل‌های انرژی مختلف از قبیل برق، گاز و نفت در کشور به مصرف نرسد، آیا می‌توان تمام آن‌ها را صادر کرد؟ آیا زیرساخت‌های مناسبی برای انتقال و همچنین بازاریابی برای فروش وجود دارد؟ در پاسخ باید گفت خیر. به عنوان مثال؛ در این محاسبات این گونه بیان می‌شود که روزانه حدود ۸۰۰ میلیون مترمکعب گاز در کشور تولید می‌شود و بخش عمده آن در فصل زمستان توسط بخش خانگی و در فصل تابستان در نیروگاه‌ها به مصرف می‌رسد، حال اگر فرض کنیم که ۲۰ یا حتی ۵۰ درصد این حجم صرفه‌جویی شود، آیا گاز مازاد، قابل صادرات به نرخ‌های موجود و حتی با تخفیف خاص می‌باشد؟ قطعاً خیر؛ لذا رقم محاسبه شده به عنوان یارانه پنهان به نسبت امکانات موجود برای صادرات، افسانه‌ای و سراب است.

در حال حاضر عمده‌ترین بازاری صادراتی برای گاز ایران، کشور ترکیه است؛ اما فقط با صادرات گاز به این کشور نمی‌توان حجم آن را به حداکثر رساند، لذا باید در بیان اظهارات اغراق‌آمیز، احتیاط کرد.

مدیرعامل انجمن جامعه ایمن کشور تاکید کرد: با وجود اغراق در محاسبه مبلغ یارانه، این میزان به صورت واقعی نیز آن قدر زیاد است که در صورت محاسبه دقیق مشخص می‌شود که چه میزان فرصت‌سوزی و توزیع ناعادلانه وجود داشته و در صورت مدیریت صحیح، قادر خواهیم بود تا از این ثروت کلان به شکلی مناسب استفاده کنیم. حتی اگر نصف مبلغ ۸۰۰ هزار میلیارد تومان که از سوی مقامات دولتی مطرح می‌شود، واقعیت داشته باشد، باز هم این مبلغ آن قدر بزرگ است که برای استفاده درست از آن، نیازمند برنامه‌ریزی گسترده هستیم.

دکتر نوفرستی با اشاره به این که برای حل این معضل بزرگ

باید گام‌های اساسی برداشته شود، افزود: متأسفانه اقدامات وزارت نیرو در حوزه برق، وزارت نفت در حوزه گاز و تاکید بر بهینه‌سازی مصرف انرژی در سطح شعار باقی مانده و در عمل شاهد آن هستیم که بیشتر تلاش‌ها، فقط در زمینه کاهش مصرف انرژی در دوره‌های اوج مصرف می‌باشند و این کاهش نیز نه در راستای بهینه‌سازی، بلکه به خاطر محدودیت‌های تولید و شبکه توزیع است. برای مثال؛ مصرف برق در فصل تابستان به اوج خود می‌رسد و وزارت نیرو به دلیل اجتناب از کمبود برق در شبکه، وقوع خاموشی‌هایی در سطح کشور و به تبع آن، نارضایتی‌های اجتماعی و تبعات سیاسی، بر کاهش مصرف برق و استفاده بهینه از آن تاکید دارد؛ اما با گذراندن فصل تابستان به دلیل اینکه اساساً امکان ذخیره‌سازی برق وجود ندارد، اجازه صادرات به بخش خصوصی داده نمی‌شود و کاهش مصرف به دلیل عدم امکان ذخیره برق به شبکه نیز آسیب می‌رساند. از طرفی؛ وزارت نیرو در عمل، علاقه‌مند به افزایش مصرف در فصل‌های غیر از ایام اوج مصرف می‌باشد.

وی درباره مصرف گاز بیان کرد: در این بخش نیز تاکید نهادهای مربوطه، فقط بر کاهش مصرف در فصل زمستان است؛ زیرا در این فصل مصرف گاز به اوج خود می‌رسد، به طوری که در سال گذشته بخش خانگی رکورد مصرف ۵۵۰ میلیون مترمکعب گاز در روز را از خود باقی گذاشت؛ اما در سایر فصل‌ها به دلیل عدم امکان صادرات گاز، تمایلی به کاهش مصرف گاز وجود ندارد، چراکه عملاً موجب کاهش درآمد خواهد شد.

مدیرعامل انجمن جامعه ایمن کشور در ادامه گفت: تا زمانی که عزمی جدی و فزاینده برای بهینه‌سازی مصرف انرژی وجود نداشته باشد، این اقدامات راه به جایی نمی‌برد. به اعتقاد بنده، بهینه‌سازی مصرف انرژی باید در حوزه‌های مختلف دنبال شود. به عنوان مثال؛ ساختمان‌های تازه‌ساز کشور، باید با عایق مناسب پوسته خارجی، سقف، کف و تاسیسات (مطابق الزامات درست مبحث ۱۹ مقررات ملی ساختمان) ساخته شوند تا بتوانند گرما یا سرما را در خود نگهدارند و احتیاجی به روشن بودن مستمر و یا طولانی مدت با حداکثر ظرفیت سیستم‌های سرمایشی در تابستان و سیستم‌های گرمایشی در زمستان نداشته باشند. از طرفی؛ وزارت مسکن و سایر دستگاه‌های ذی‌ربط نیز باید مقررات مرتبط با بهینه‌سازی مصرف انرژی در احداث ساختمان‌ها الزامی کرده و بر اجرای صحیح آن‌ها نظارت کنند.

از سوی دیگر؛ سازندگان وسایل خانگی و صنعتی نیز باید مصرف بهینه انرژی در این وسایل را به طور جدی مورد توجه قرار دهند؛ اما متأسفانه در ساخت و خرید وسایل خانگی و صنعتی، توجهی به بهینه بودن مصرف انرژی و برچسب‌های انرژی نمی‌شود. در کنار این اقدامات، باید زیرساخت‌های لازم برای صادرات و نیز استفاده بهینه از انرژی فراهم شود و بازاربایی مناسبی نیز صورت گیرد. در این وضعیت به دلیل به صرفه بودن کاهش مصرف و مزایای فراوان تکمیل زنجیره ارزش افزوده و صادرات انرژی، تمام امکانات در راستای بهینه‌سازی مصرف به کار گرفته خواهند شد.

این کارشناس حوزه انرژی افزود: تمام مشکلات موجود، به دلیل قیمت پایین انرژی می‌باشد و افراد جامعه، به بهینه‌سازی مصرف انرژی توجهی نمی‌کنند. مردم باید ارزش حامل‌های انرژی را درک کنند که البته این موضوع به معنای افزایش قیمت حامل‌های انرژی نیست؛ اما قیمت واقعی انرژی مصرفی باید روی قبض‌ها نوشته شود تا مصرف‌کنندگان به طور دقیق بدانند که با توجه به قیمت جهانی، چه میزان انرژی مصرف کرده‌اند.

دکتر نوفرستی در ادامه با بیان این که ساختار کنونی توزیع یارانه‌های پنهان انرژی به هیچ‌عنوان عادلانه نیست، افزود: بر اساس آمارهای شرکت توانیر، ۲۰ درصد مصرف‌کنندگان مناطق عادی و گرمسیر به ترتیب بالغ بر ۴۲ و ۵۰ درصد میزان کل برق مصرفی اقلیم مربوطه را به خود اختصاص داده‌اند، اما با این وجود آن‌ها هزینه واقعی را برای مصرف بیش از اندازه خود نمی‌پردازند. این عادلانه نیست که دولت با صرف هزینه از بیت‌المال، برق را با قیمت زیاد تولید یا وارد کند یا از تولیدکننده برق تجدیدپذیر با نرخ تضمینی بالا خریداری و به مشترک پرمصرف با یک‌چهارم قیمت ارائه کند.

وی با اشاره به این که دولت می‌تواند دهک‌های پردرآمد و پرمصرف را به کاهش مصرف یا سرمایه‌گذاری در حوزه تولید انرژی‌های تجدیدپذیر تشویق کند، افزود: در واقع وضعیت باید به گونه‌ای باشد که صرفه‌جویی در مصرف انرژی و سرمایه‌گذاری برای تولید انرژی‌های تجدیدپذیر، مقرون به صرفه باشد که در چنین شرایطی، شاهد استفاده از ظرفیت‌های موجود برای سرمایه‌گذاری در این حوزه خواهیم بود.

مدیرعامل انجمن جامعه ایمن کشور با انتقاد از حذف کارت سوخت، آن را ابزاری کارآمد در مبارزه با قاچاق دانست و گفت: از سال ۱۳۸۶ که کارت سوخت وارد نظام فروش سوخت در کشور شد تا سال ۱۳۹۴، افزایش مصرف بنزین به شکلی متناسب با رشد مصرف داخلی سالانه فقط یک میلیون لیتر بود؛ اما پس از حذف کارت سوخت، مصرف بنزین در کشور در مدت کوتاهی از ۷۴ میلیون لیتر به بالای ۹۰ میلیون لیتر در روز رسید که بخش عمده‌ای از آن قاچاق شد.

با احیای کارت سوخت مصرف بنزین به سرعت کاهش و به ۷۵ میلیون لیتر در روز رسید. با این حال افزایش قیمت دلار و کاهش ارزش ریال، دوباره قاچاق سوخت را به صرفه کرده و باید در سال‌های آتی منتظر افزایش قاچاق سوخت از کشور باشیم. لذا باید تمهیدات لازم برای مقابله با این معضل پیش‌بینی شود.

دکتر نوفرستی در پایان، نخستین و ضروری‌ترین کار را اصلاح ساختار تعرفه‌های مرتبط با قیمت حامل‌های انرژی از جمله برق، گاز و افزایش جهشی و تصاعدی تعرفه‌های مازاد بر الگوی مصرف ۷۰ درصد مشترکین هر اقلیم دانست و افزود: غفلت از این گام بنیادی و حداقلی زمینه‌ساز سوزی‌های بیشتر در حوزه انرژی، مصرف بی‌رویه و بهره‌مندی ناعادلانه از یارانه پنهان را به دنبال دارد که آسیب‌های جبران‌ناپذیری برای اقتصاد و آینده کشور خواهد داشت. ■

در حال حاضر
عمده‌ترین بازار
صادراتی گاز ایران،
کشور ترکیه است؛ اما
فقط با صادرات گاز به
این کشور نمی‌توان
حجم آن را به حداکثر
رساند، لذا باید در بیان
اظهارات اغراق آمیز،
احتیاط کرد

در مجمع عمومی عادی سالانه این شرکت تصویب شد

تقسیم سود ۱۸۵ تومانی برای هر سهم مبین انرژی خلیج فارس

امیرهادی تاجبخش

کرده و پروژه‌های زیست‌محیطی موفق‌تری از جمله حمایت از لاک‌پشت‌های در معرض انقراض منقار عقابی داشته است. سعید محبی فر رییس مجمع عمومی عادی سالانه مبین انرژی خلیج فارس با اشاره به اینکه این شرکت یکی از سهم‌های خوب و سودآور هلدینگ خلیج فارس است، گفت: این هلدینگ با قدرت از سهم‌های شرکت‌های زیرمجموعه خود حمایت می‌کند.

وی ادامه داد: سهم‌های عرضه شده به بازار سرمایه از سوی هلدینگ، سهم‌های سودآوری هستند و اگر سهمی سودآور نباشد، هلدینگ خلیج فارس حمایتی از آن نخواهد داشت و طبیعتاً در بازار سرمایه نیز عرضه نخواهد شد. معاون مالی و سرمایه‌گذاری هلدینگ خلیج فارس، خاطر نشان کرد: بعد از شهادت سردار سلیمانی اکثر سهم‌های بازار سرمایه ۱۵ درصد ریزش داشتند؛ اما سهم‌های هلدینگ، فقط ۶ درصد ریزش داشت و این موضوع نشان‌دهنده حمایت هلدینگ از سهم‌های شرکت‌های زیرمجموعه است.

قابل ذکر است که در پایان این مجمع، مبلغ ۶۲ میلیارد ریال بودجه مسئولیت‌های اجتماعی تصویب شد که این بودجه، مطابق نظر شورای راهبردی هزینه می‌شود. نکته حائز اهمیت اینکه این مجمع، به صورت مستقیم از صفحه آپارات شرکت مبین انرژی، هلدینگ خلیج فارس و همچنین اینستاگرام این شرکت‌ها پخش شد. ■

مجمع عمومی عادی سالانه شرکت مبین انرژی خلیج فارس در پژوهشگاه صنعت نفت، با رعایت کامل پروتکل‌های بهداشتی، به ریاست سعید محبی فر؛ معاون مالی و سرمایه‌گذاری هلدینگ خلیج فارس و همچنین با حضور سایر ارکان مجمع، تشکیل و با تصویب صورت‌های مالی، سود ۱۸۵ تومانی معادل ۹۰ درصد سود محقق شده بین سهامداران تقسیم شد که ظرف دو هفته و از طریق سامانه سجام بین سهامداران حقیقی توزیع خواهد شد. از مهمترین اقدامات صورت گرفته در این شرکت می‌توان به خرید پتروشیمی آپادانا، شروع عملیات تعویض لوله‌های GRP انتقال آب دریا و همچنین راه‌اندازی بویلر ۳۵۰ تنی اشاره داشت.

علیرضا شمیم؛ مدیرعامل شرکت مبین انرژی خلیج فارس با اشاره به تلاش‌های صورت گرفته در این شرکت برای حمایت از ساخت داخل گفت: با توانمندی داخلی تعداد ۳ هزار و ۶۰۰ قطعه در این شرکت تولید شده است. وی درباره اهمیت شرکت مبین انرژی خلیج فارس که بزرگ‌ترین یوتیلیتی متمرکز کشور محسوب می‌شود، گفت: با هر نوسان تولید در این شرکت، ۴۳ درصد تولید صنعت پتروشیمی کشور تحت تاثیر قرار می‌گیرد؛ بنابراین این شرکت، لحظه‌ای قطعی نمی‌تواند داشته باشد.

مدیرعامل شرکت مبین انرژی خلیج فارس با اشاره به فعالیت‌های زیست‌محیطی گفت: این شرکت، گواهی عدم آلاینده‌گی را برای مدت ۱۰ سال متوالی از سازمان حفاظت محیط‌زیست دریافت

با تصویب صورت‌های مالی، سود ۱۸۵ تومانی معادل ۹۰ درصد سود محقق شده بین سهامداران تقسیم شد که ظرف دو هفته و از طریق سامانه سجام بین سهامداران حقیقی توزیع خواهد شد

در مجمع عمومی عادی سالانه مطرح شد

"شلرد" از بازار پایه به بازار بالاتر می رود

عارف فغانی

مدیرعامل پتروشیمی لردگان درباره تعهد فروش محصولات به چین نیز اظهار داشت: در قراردادهای فاینانس که شرکت کود شیمیایی اوره لردگان با چین امضا کرده، تعهدی مبنی بر انجام صادرات فقط به این کشور نداریم و امکان دارد که این شرکت بر اساس تصمیم گیری های خود، چین را نیز به عنوان یک خریدار در تعاملاتش داشته باشد.

محمودی در پاسخ به این سوال که «آیا برنامه ای برای تغییر بازار شرکت دارید؟»، گفت: همواره به دلایل متعدد، نوع بازار برای شرکت ها از اهمیت ویژه ای برخوردار است و شرکت پتروشیمی لردگان، برنامه هایی برای خروج از بازار پایه و ورود به بازار بالاتر را دارد که پس از بررسی ها و تغییرات لازم در بحث فروش، سرمایه، سود عملیاتی و فاکتورهای دیگر که لازم است انجام چنین کاری است، در اولین فرصت ممکن این کار را انجام می دهد.

مدیرعامل پتروشیمی لردگان با تاکید بر اینکه اصلاح ساختار مالی شرکت در حال انجام است، درباره افزایش سرمایه شلرد، گفت: افزایش سرمایه در مرحله اول در دستور کار هیات مدیره قرار خواهد گرفت و پس از تهیه طرح توجیهی، احتمالاً در نیمه دوم امسال پس از اخذ مصوبه مجمع عمومی محقق خواهد شد. ناگفته نماند که در این مجمع، صورت های مالی مورد تصویب قرار گرفت. ■

شرکت پتروشیمی لردگان بر اساس تصمیم هیات وزیران در شهریورماه ۱۳۸۵ و با هدف تولید کودهای شیمیایی بر پایه اوره و به منظور توسعه کشاورزی و خودکفایی، استفاده از توان بخش خصوصی در جهت ایجاد اشتغال و رفع محرومیت از استان چهارمحال و بختیاری تاسیس شد. از آن جایی که این منطقه دارای ظرفیت های بسیاری برای توسعه صنایع تولید کود شیمیایی از جمله اراضی کشاورزی حاصل خیز، نزدیکی و مجاورت با مهم ترین مناطق کشاورزی کشور و عبور ۳ خط لوله سرتاسری گاز طبیعی می باشد، این مجتمع بزرگ پتروشیمی، راه اندازی شد.

در مجمع عمومی عادی سالانه پتروشیمی لردگان که با حضور ارکان این مجمع در شهرکرد برگزار شد، محسن محمودی؛ مدیرعامل پتروشیمی لردگان با ارائه گزارش عملکرد این پروژه به مجمع از راه اندازی مجتمع بزرگ پتروشیمی جهت تولید اوره و آمونیاک در منطقه و همچنین با هدف تولید سالانه یک میلیون و ۶۷۰ هزار تن آمونیاک در آینده بسیار نزدیک خبر داد که موجب درآمدزایی و سوددهی خواهد شد.

وی با اشاره به درصد فروش داخلی و خارجی محصولات شرکت کود شیمیایی اوره لردگان، گفت: درصد سهمیه فروش داخلی و صادراتی توسط مراجع ذی ربط صورت می گیرد و پیش بینی می شود که ۸۰ درصد فروش ما از طریق صادرات باشد. همچنین در حال حاضر قیمت اوره صادراتی کشور بر اساس قیمت پایه جهانی در حدود هر تن ۲۰۰ دلار است که با توجه به قیمت حمل، امکان تغییر آن وجود دارد. از سوی دیگر، قیمت گذاری داخلی در دست بخش نظارتی دولتی است.

شرکت پتروشیمی لردگان، برنامه هایی برای خروج از بازار پایه و ورود به بازار بالاتر را دارد که پس از بررسی ها و تغییرات لازم در بحث فروش، سرمایه، سود عملیاتی و فاکتورهای دیگر که لازم است انجام چنین کاری است، در اولین فرصت ممکن این کار را انجام می دهد

جشن خودکفایی در صنعت گاز ایران

سهیلا زمانی

شرکت‌های دانش بنیان
باید با ورود به حوزه تولید
تجهیزات و فناوری‌های
نوین در این صنایع،
گامی مهم و اساسی در
مسیر کاهش وابستگی و
اثرپذیری از تحریم‌های
اقتصادی بین‌المللی
بردارند

۴۶

ماهنامه دنیای سرمایه‌گذاری
مرداد ۹۹ • شماره ۴۴

صادرات گاز کشور، افزود: همزمان با برنامه‌ریزی گسترده برای حفظ تولید گاز، برنامه‌های توسعه‌ای این صنعت نیز در شرایط تحریم‌های غیرقانونی و کرونا ادامه دارد و متوقف نشده است.

مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران با اعلام اینکه در سال جهش تولید، برنامه‌ریزی گسترده‌ای هم به منظور استفاده حداکثری از توان و ظرفیت سازندگان، پیمانکاران و صنعتگران ایرانی در دستور کار این شرکت قرار گرفته، تصریح کرد: در راستای بی‌نیازی شبکه تولید، انتقال و توزیع گاز کشور، تاکنون یک برنامه استراتژیک چهار مرحله‌ای برای بومی‌سازی دانش و تکنولوژی کالاهای پرمصرف در صنعت گاز تعریف و اجرای آن آغاز شده است.

معاون وزیر نفت در امور گاز با اشاره به شناسایی نیازهای فناوریانه، راهبردی و اقلام ۲۰ گانه مورد نیاز شرکت ملی گاز در بخش‌های پالایش، انتقال و توزیع، اظهار داشت: هم‌اکنون ۳۵ قلم پرمصرف و پرتقاضای صنعت گاز که هم از لحاظ تعداد و هم از لحاظ ارزش، منابع را به خود اختصاص داده بودند، احصاء شده‌اند.

ترتیبی با اشاره به توجه و نگاه ویژه شرکت ملی گاز ایران به فعالیت شرکت‌های دانش بنیان برای کاهش وابستگی صنعت گاز به خرید کالاهای خارجی، افزود: هم‌اکنون، ساخت تجاری ۳۵ قلم کالای پرمصرف صنعت گاز در قالب تعریف یک بانک جامع و نیازسنجی هوشمندانه با مشارکت شرکت‌های دانش بنیان و سازندگان داخلی آغاز شده است.

به این ترتیب، صنعت گاز کشور به زودی با حمایت از شرکت‌های دانش بنیان در حوزه طراحی و ساخت قطعات و ادوات مکانیکی دوار و ثابت و حوزه‌های برق و ابزار دقیق و کنترل، توربوآکسپندر، نشت‌یاب لیزری، بلوبر سانتریفیوژ و آنالایزر نقطه شبنم گاز، خودکفا خواهد شد تا زمینه تولید پایدار و مستمر گاز و سایر محصولات گازی حتی در شرایط تحریم‌های غیرقانونی فراهم شود. اکنون که ایران به عنوان یکی از کشورهای دارنده ذخایر عظیم نفت و گاز طبیعی می‌تواند نقش موثری در بازارهای جهانی داشته باشد، شرکت‌های دانش بنیان باید با ورود به حوزه تولید تجهیزات و فناوری‌های نوین در این صنایع، گامی مهم و اساسی در مسیر کاهش وابستگی و اثرپذیری از تحریم‌های اقتصادی بین‌المللی بردارند. حال با تلاش و پشتکار کارکنان صنعت نفت و گاز، خودکفایی در این صنعت و قطع وابستگی حیاتی به بیگانگان، به یکی از دستاوردهای بزرگ نظام جمهوری اسلامی ایران تبدیل شده و این روند باید همچنان ادامه داشته و سیر صعودی خود را تا قطع کامل وابستگی از دیگر کشورها، استوار و پابرجا نگه دارد. ■

از حدود سه دهه گذشته، همزمان با کاهش نقش شرکت‌های بین‌المللی نفت در توسعه فناوری در حوزه بالادستی این صنعت، شرکت‌های نفتی مسئولیت شناسایی و تامین نیازهای فناوریانه این حوزه در بالادستی را عهده‌دار شدند؛ زیرا صنعت نفت و گاز، همواره یکی از صنایع مطرح در ایران می‌باشد. البته لازمه داشتن یک صنعت پرونق، تنها وجود نفت و گاز خام نیست؛ چراکه فرآیند استخراج و فرآوری نفت و گاز، آن قدر گسترده و متنوع است که بر این اساس، می‌توان هم کارآفرینی نفتی بسیاری را در کشورمان شاهد باشیم و هم استعدادهای بی‌شماری را در این زمینه کشف کنیم.

در حال حاضر، نبض فناوری در بسیاری از حوزه‌های فناوریانه بالادستی صنعت نفت، در دستان تعداد بسیاری از شرکت‌های کوچک دانش بنیان است که بیشتر آن‌ها بر پایه استارت‌آپ‌های فناوریانه موفق شکل گرفته‌اند. استارت‌آپ‌ها به عنوان بازوی توسعه فناوری‌های بنیادی در حوزه بالادستی صنعت نفت قلمداد می‌شوند. به همین منظور وزارت نفت با همراهی شرکت‌های اصلی و فعال حوزه بالادستی صنعت نفت، توجه ویژه‌ای به این موضوع دارد. معنا و مفهوم بنیادی ظهور استارت‌آپ‌های فناوریانه در حوزه بالادستی صنعت نفت، حرکت به سوی شایستگی فناوریانه جدید و دارای نوآوری بنیادی است. این شرکت‌ها با فعالیت‌های تحقیقی متعدد کوچک و محرک‌های بستر ساز، آغاز به کار می‌کنند و نیاز به منابع محدودی دارند. باید توجه داشت که شرکت‌های خدمات نفتی و گازی در سراسر جهان، در صدد انجام پروژه‌های نوآوری فناوریانه هستند که نتایج قابل پیش‌بینی دارند. اما شاید یکی از چالش‌های بزرگ برای استارت‌آپ‌ها در بخش بالادستی صنعت نفت و گاز، دستیابی به منابع مالی برای ورود به حوزه‌های فناوریانه جدید و در حال تغییر باشد. یکی از شیوه‌های تامین منابع استارت‌آپ‌ها، سرمایه‌گذاری باز یگران اصلی (شتاب‌دهنده‌ها) در قالب سرمایه‌گذاری‌های خطرپذیر است. با این حال، شرکت ملی گاز ایران موفق شده تا در راستای خودکفایی صنعتی و کالایی برای این صنعت، با همکاری شرکت‌های دانش بنیان، ساخت چندین قلم کالای مورد نیاز خود را آغاز کند.

چندی پیش، حسن منتظر تربتی؛ مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران از آغاز ساخت ۳۵ قلم کالاهای پرمصرف و استراتژیک صنعت گاز کشور با مشارکت شرکت‌های دانش بنیان ایرانی خبر داد و گفت: صنعت گاز آماده برگزاری جشن خودکفایی از واردات کالاهای خارجی می‌شود. وی با اشاره به افزایش ظرفیت تولید گاز ایران و ثبت رکوردهای متعددی در زنجیره تولید، انتقال، توزیع، توسعه و

گفت‌و‌گویی اختصاصی با مهندس ابراهیم جمیلی

در این بخش می‌خوانیم:

- جوان‌گرایی و بومی‌سازی صنعت؛ نیاز توسعه پایدار و رونق اقتصادی
- نظارتی بر فعالیت قطعه‌سازان غیر رسمی وجود ندارد
- چشم‌انداز صنعت فولاد ایران در سال جهش تولید

مدیرعامل گروه صنعتی و معدنی زرین تاکید کرد

جوان گرایی و بومی سازی صنعت نیاز توسعه پایدار و رونق اقتصادی

محمد جعفری

ایران با برخورداری از ذخایر عظیم معدنی در سطح جهان، دارای ظرفیت‌های بسیاری برای توسعه معادن و صنایع مرتبط می‌باشد. تحقق چشم‌انداز توسعه در این صنعت، مستلزم سرمایه‌گذاری در امور پژوهشی و همکاری با بخش‌های مختلف اقتصادی است. به منظور آشنایی بیشتر با این مسایل به سراغ مهندس ابراهیم جمیلی؛ مدیرعامل گروه صنعتی و معدنی زرین رفته و با وی به گفت‌وگو نشستیم. این گروه صنعتی، بزرگ‌ترین تولیدکننده کنسانتره سرب و روی در کشور بوده و شامل دو شرکت که سهام آن‌ها در بازار بورس اوراق بهادار معامله می‌شود و دو شرکت دانش‌بنیان می‌باشد. علاوه بر این، گروه صنعتی و معدنی زرین دارای پژوهشکده‌ای معتبر بوده که تاکنون ۲۶ اختراع را به ثبت رسانده است. همچنین نخستین شتاب‌دهنده معدن در دانشگاه امیرکبیر توسط این مجموعه راه‌اندازی شده و همه ساله نیز جشنواره اندیشمندان جوان را برگزار می‌کند. مشروح این مصاحبه از نظر خوانندگان ارجمند می‌گذرد.

شمس مورد استفاده قرار می‌گیرد. این گروه اولین مجموعه‌ای در ایران است که از تمام روش‌های فرآوری از جمله روش ثقلی، فلوتاسیون، فلوتاسیون ستونی اسپیرال و موارد مشابه استفاده می‌کند. در واقع؛ زنجیره تولید این گروه، کامل‌ترین زنجیره در این صنعت است و با استفاده از روش‌های مختلف فرآوری علاوه بر سرب و روی، فلزات دیگری از قبیل مس و منگنز و مقدار بسیار کمی کنسانتره سنگ آهن نیز تولید می‌شود. شمش سرب تولید شده در این شرکت از عیار ۹۹/۹۹۶ درصد و شمش روی نیز با عیار ۹۹/۹۹ بر خوردار است که بالاترین عیار در این صنعت محسوب می‌شود. از طرف دیگر؛ علاوه بر شمش روی، گردروی نیز توسط این گروه تولید می‌شود که کیفیتی مطابق با آخرین استانداردهای جهانی دارد و محصول آن به عنوان ماده اولیه در شرکت‌های رنگ‌سازی مورد استفاده قرار می‌گیرد. به دلیل کیفیت مناسب محصولات این شرکت، تاکنون هیچ محصولی از سوی مشتریان مرجوع نشده است.

این گروه صنعتی به منظور حمایت از نخبگان و دانشجویان برتر کشور چه تدابیری اتخاذ کرده است؟

گروه صنعتی و معدنی زرین، برنامه‌های گسترده‌ای برای حمایت از نخبگان و دانشجویان برتر کشور در حوزه پژوهش دارد و پژوهشکده وابسته به این گروه، زمینه فعالیت دانشجویان و فارغ‌التحصیلانی که زمینه تحصیلی مرتبط دارند را با اعطای بورس در امور پژوهشی فراهم می‌آورد.

هم‌اکنون تعداد زیادی طرح‌های پژوهشی توسط این پژوهشگران در دست تحقیق می‌باشد که از دید مدیران این گروه، آینده اقتصادی شرکت را تضمین می‌کند. مهمترین رویکردهای این گروه را باید اعتقاد به جوان گرایی و اشتغال‌زایی، باور به توسعه پایدار و رونق اقتصاد کشور، تاکید بر بومی سازی صنعت و استفاده از نیروهای بومی در این صنعت دانست که البته تاکنون با توجه به این رویکردها، گام‌های مهمی در راستای

گروه صنعتی و معدنی زرین در چه حوزه‌ای فعالیت می‌کند؟

مهمترین ویژگی این گروه، تبدیل خاک‌های کم‌عیار اکسید روی به کنسانتره پرعیار می‌باشد که البته شرکت کیمیای زنجان گستران به عنوان یکی از زیرمجموعه‌های این گروه این ویژگی را دارا می‌باشد و خط تولید آن طوری طراحی شده که همزمان ۴ محصول روی اکسیده، مس اکسیده، روی سولفور و مس سولفور را تبدیل به کنسانتره می‌کند. شرکت مهدی آباد نیز با روش کوره ولز، فرآوری سرب و روی را انجام می‌دهد و همچنین شرکت سرب و روی ایرانیان، نخستین فلوتاسیون کنسانتره سرب و روی سولفور در استان زنجان را به انجام رسانیده که استفاده از این روش باعث می‌شود تا تمام خاک‌ها با عیارهای مختلف به کنسانتره تبدیل شود و این محصول برای تولید

تحقق توسعه پایدار و تربیت نیروهای متخصص فنی برداشته است.

به نظر شما وضعیت کشور در صنعت سرب و روی هم اکنون چگونه است؟

اگرچه جایگاه فعلی کشور نسبت به کشورهای همسایه، نسبتاً مناسب است؛ اما آن طور که باید به ظرفیت‌ها و ذخایر موجود توجه ویژه‌ای نمی‌شود. گروه صنعتی و معدنی زرین با استفاده روش‌های نوین در تلاش است تا وضعیت این صنعت را در کشور ارتقاء بخشیده و در راستای سازگاری آن با محیط زیست گام بردارد. به عنوان مثال؛ در کارخانه‌های این گروه صنعتی، با احداث استخرهای بازیافت جهت استفاده مجدد از آب، از هدر رفت آن جلوگیری شده و این آب‌ها که برای تولید کنسانتره در شرکت مورد مصرف قرار گرفته، تصفیه شده و دوباره وارد چرخه تولید می‌شود. در حال حاضر شرکت‌های زیرمجموعه این گروه از نظر رعایت معیارهای محیط زیست از استانداردهای بالایی برخوردار می‌باشند. هدف مجموعه این است که بتواند همچنان روند رو به رشد خود را حفظ کند. علاوه بر طرح‌های موجود، گروه صنعتی و معدنی زرین، هم‌اکنون استخراج و فرآوری عناصر کمیاب درون خاک را نیز در دستور کار خود قرار داده و با توجه به گران بودن این عناصر، این طرح پیامدهای مثبت بسیاری را خواهد داشت.

محصولات این گروه به چه بازارهایی ارائه می‌شود؟

هم‌اکنون محصولات این شرکت به حدود ۶۲ کارخانه داخلی ارائه می‌شود و در بخش صادرات نیز، این محصولات به ۱۷ کشور مختلف صادر شده و در ۱۴ کشور رجیستری و ثبت شده است. میزان ذخایر سرب و روی ایران در جهان قابل توجه است؛ اما تنها یک درصد از سهم تولید جهانی این محصولات به کشورمان اختصاص دارد. قابل ذکر است که ظرفیت کشور در این زمینه به شکل مناسبی تحقق نیافته؛ لذا باید توسعه این بخش را با سرعت بیشتری دنبال کرد تا بتوان به سطح مطلوبی از توسعه در صنعت سرب و روی دست یافت. در حال حاضر نیز بخش عمده تولیدات کشور در این صنعت یعنی بالغ بر ۷۵ درصد آن به خارج صادر می‌شود.

تحریم‌ها چه تاثیری بر فعالیت این گروه داشته است؟

قطعاً تحریم‌ها بر وضعیت عرضه محصولات این گروه در بازارهای جهانی تاثیر منفی داشته و قدرت مانور این شرکت و همچنین تنوع بازارهای فروش را سلب کرده است. با این حال، تحریم‌ها نکات مثبتی نیز داشته که از مهمترین آن‌ها می‌توان به تلاش برای خودکفایی و بومی‌سازی فناوری‌های خارجی و پیشرفت قابل توجه در روش‌های بهره‌برداری و فرآوری اشاره کرد. از طرفی؛ تحریم‌ها باعث شده تا پرسنل بخش‌های فنی، به خودباوری در زمینه تعمیر، ساخت و طراحی تجهیزات دست پیدا کنند که تا قبل از این بی‌سابقه بوده است.

گروه صنعتی و معدنی زرین چه طرح‌های توسعه‌ای دارد؟

این گروه، طرح‌های توسعه فراوانی را در دست اجرا دارد و در حال حاضر با همکاری شرکت صبا نور در استان کرمان در حال راه‌اندازی یکی از مهمترین مجموعه‌های سرب و روی کشور است که پس از افتتاح می‌تواند به قطب سوم سرب و روی کشور تبدیل شود. اگرچه فعالیت‌ها در خصوص راه‌اندازی این مجموعه به دلیل شیوع بیماری کرونا به تعویق افتاده، اما هیچ‌گاه تعطیل

نشده و در حال حاضر معادن در حال فعالیت می‌باشند و در ۲ سال آینده، کارخانجات فرآوری نیز آغاز به کار خواهند کرد. علاوه بر این، طرح‌های توسعه‌ای در زمینه تولید سولفات روی و سرب، سولفات منگنز و تولید فلزات دیگر نیز در دست اجرا می‌باشد. هم‌اکنون فاز اول این طرح توسعه در منطقه مهدی‌آباد کلید خورده و به زودی فاز دوم نیز به پایان رسیده و این طرح وارد چرخه تولید خواهد شد. ناگفته نماند که قسمت عمده‌ای از سود به دست آمده توسط این گروه، صرف طرح‌های پژوهشی می‌شود. برای مثال؛ تعداد ۷ طرح پژوهشی و دارویی مرتبط با کرونا توسط مراکز مختلف از جمله دانشگاه شهید بهشتی به انجام رسیده که هزینه این طرح‌ها از سوی بنیاد نیکوکاری جمیلی تامین شده که به زودی از آن‌ها رونمایی خواهد شد. این گروه صنعتی در نظر دارد تا در حوزه تولید مواد بهداشتی و دارویی و مواد غذایی نیز سرمایه‌گذاری کند.

آیا شرایط برای سرمایه‌گذاری در این صنعت فراهم است؟

فضای سرمایه‌گذاری در این صنعت، به‌ویژه در زمینه بهره‌برداری از معادن و احداث کارخانجات فرآوری بسیار مناسب است. احداث این مجموعه‌ها، باعث تکمیل زنجیره ارزش، جلوگیری از خام‌فروشی و همچنین اشتغال‌زایی و رونق اقتصاد کشور خواهد شد. اگرچه باید به این موضوع اشاره کرد که به‌رغم تاکید مسئولان در منع خام‌فروشی، تعریف کاملی در خصوص این موضوع در قانون انجام نشده؛ زیرا اگر عمل کوچکی مانند خردایش نیز روی سنگ معدن انجام شود، می‌توان از نظر فنی صادرات آن محصول را خام‌فروشی محسوب نکرد. با این حال در عرف صنعتی توافق بر این است که هرچه فرآوری محصول بعد از استخراج سنگ معدن بیشتر باشد، ارزش افزوده محصول نیز بیشتر خواهد بود. به عنوان مثال؛ کنسانتره مس و روی، در کارخانه تبدیل به شمش سرب و روی شده و سرب نیز تبدیل به پنل‌های باتری می‌شود که در صنایع مختلف از جمله خودروسازی کاربرد دارد، لذا در صنعت معدن نیز باید به سوی تولید این محصولات حرکت کنیم.

و سخن آخر...

اگرچه دولت محدودیت‌های زیادی را در تمام زمینه‌ها دارد؛ ولی ما شاهد تاخیر در تصمیم‌ها و رشد نامتوازن بخش‌های مختلف در صنعت معدن هستیم. بنیاد نیکوکاری جمیلی در حوزه فعالیت‌های اجتماعی، کارهای زیادی را انجام داده که مواردی مانند اهدای کانکس در زلزله کرمانشاه، تعمیر سرویس‌های بهداشتی مدارس، تجهیز خوابگاه‌های دانشجویی و تجهیز موزه جانورشناسی دانشگاه تهران از مهمترین اقدامات انجام شده می‌باشد. به اعتقاد بنده، با توجه به شرایط ایجاد شده در اثر بیماری کرونا و مشکلات مربوط به تحریم‌ها؛ مجموعه‌های تولیدی، صنعتی و بازرگانی باید در زمینه فعالیت‌های اجتماعی و تامین امنیت شغلی برای کارکنان خود اقدامات مناسبی انجام دهند. با توجه به وضعیت کنونی، قطعاً شرایط سخت‌تری را در زمینه تولید و اقتصاد شاهد خواهیم بود و باید برای مقابله با این مشکلات آمادگی کامل داشته باشیم. از دولت نیز انتظار می‌رود که با تاکید بر شفافیت و عدالت مالیاتی و همچنین تصمیمات در زمان مناسب، شرایط عبور از این مشکلات را فراهم سازد. ■

گروه صنعتی و معدنی زرین، هم‌اکنون استخراج و فرآوری عناصر کمیاب درون خاک را در دستور کار خود قرار داده و با توجه به گران بودن این عناصر، این طرح پیامدهای مثبت بسیاری را خواهد داشت

مدیرعامل چادرملو تاکید کرد

کشف قیمت واقعی فرآورده‌های فولادی با عرضه در بورس کالا

رضا فغانی

زنجیره فولاد تکمیل می‌شود، به عبارت دیگر؛ هدف و فلسفه اولیه تشکیل بورس کالا، خروج از قیمت گذاری دستوری بوده است. مهندس تقی زاده تصریح کرد: متأسفانه اقدامات غیر کارشناسانه در بخش معادن سنگ آهن، قیمت فولاد در گذشته و همچنین عدم کشف قیمت کلی زنجیره تولید فولاد در بورس کالا، موجب شده تا بخش‌های تولیدی به صورت مستقیم یا غیرمستقیم از غیر واقعی بودن قیمت‌ها زیان ببرند.

مدیرعامل شرکت معدنی و صنعتی چادرملو با اشاره به اینکه با پیشرفت و توسعه فعالیت بورس کالا، این بازار امروزه در جایگاهی قرار دارد که دولت و صنایع می‌توانند به آن اعتماد کنند، افزود: باید تاکید کرد که به منظور افزایش توان رقابتی صنایع ایران در محصولات استراتژیک از جمله فرآورده‌های زنجیره فولاد، راهی جز کشف قیمت واقعی از طریق بورس کالا یا موارد دیگر وجود ندارد و موکول کردن تمام قیمت محصولات مختلف زنجیره فولاد به یک محصول، قابل توجیه نیست.

وی به یکی از مهمترین پایه‌های اقتصاد در کشور، یعنی منابع معدنی و ذخایر زیرزمینی آن اشاره کرد و افزود: بخش معدن در تحقق رشد اقتصادی، نقش بسیار کلیدی دارد؛ زیرا این معادن، تامین کننده مواد اولیه بسیاری از صنایع بوده و مهمتر اینکه؛ خود کفایی صنعتی، ایجاد اشتغال مولد و افزایش تولید ناخالص ملی، در گروی استفاده درست از معادن کشور می‌باشد. از طرف دیگر؛ با توجه به استقرار معادن در نقاط دور افتاده و کمتر توسعه یافته کشورها، توسعه بخش معدن نقش عمده‌ای در توسعه و آبادانی مناطق مزبور و همچنین جلوگیری از مهاجرت و شهرنشینی و نیز تحقق توسعه پایدار خواهد داشت. بر اساس آمارهای منتشر شده توسط سازمان بین‌المللی کار، اشتغال هر نفر در معادن سنگ آهن، موجب ایجاد ۱۷ شغل در صنایع مرتبط می‌شود.

مهندس تقی زاده اظهار داشت: کشور ما به دلیل وجود منابع و ذخایر طبیعی (نفت، گاز، مواد معدنی) در ردیف کشورهای غنی منابع طبیعی قرار دارد؛ به طوری که از نظر مواد معدنی در رده بندی کشورهای جهان جزو ۱۵ کشور اول قرار گرفته است. بر اساس گزارش‌ها و اطلاعات موجود، ایران دارای ۱۸ نوع مواد معدنی مختلف، ۵۷ میلیارد تن ذخایر احتمالی و ۳۷ میلیارد تن ذخایر قطعی می‌باشد که این ذخایر، حدود ۷ درصد ذخایر کلی جهان را تشکیل می‌دهد. طبق برآوردهای اولیه، ارزش ذخایر

عرضه سنگ آهن در بورس کالا روش بسیار خوبی است؛ چراکه کشف قیمت آن به شیوه واقعی صورت می‌گیرد و در صورت وجود مشتری داخلی، این محصول در داخل به فروش می‌رسد؛ در غیر این صورت، محصول مازاد بر نیاز داخل صادر می‌شود. طی سال‌های گذشته، قیمت گذاری سنگ آهن به صورت دستوری، همواره باعث شده تا سرمایه گذاری در حوزه اکتشاف این محصول مخصوصاً توسط بخش خصوصی، به طور جدی صورت نگیرد و در حوزه‌های دیگری سرمایه گذاری کند. لذا عرضه سنگ آهن، گندله و کنسانتره در بورس کالا، علاوه بر کشف قیمت واقعی و مناسب، انگیزه سرمایه گذاران را افزایش می‌دهد.

مهندس ناصر تقی زاده؛ مدیرعامل شرکت معدنی و صنعتی چادرملو با اشاره به اینکه در سال گذشته قیمت‌های سنگ آهن کنسانتره و گندله همچنان تابعی از میانگین قیمت فروش شمش فولاد خوزستان بوده، گفت: نوسانات قیمت‌های جهانی سنگ آهن و گندله، تاثیر چندانی در قیمت فروش محصولات فوق نداشته و فقط افزایش یا کاهش قیمت شمش فولاد خوزستان، در قیمت فروش محصولات اثر گذار بوده است. وی در خصوص نظام قیمت گذاری گفت: در این مورد، اعتقاد ما بر این است که با تشکیل بورس کالا و عرضه سنگ آهن و فرآورده‌های آن در بورس، مساله مهم کشف قیمت محصولات

معدنی ایران ۸۰۰ میلیارد دلار است که با برنامه‌های اکتشافی جدید تا ۱,۴۰۰ میلیارد دلار پیش‌بینی شده، اما با وجود منابع غنی مواد معدنی، سهم بخش معدن از اقتصاد کل کشور ناچیز بوده است. مدیرعامل شرکت معدنی و صنعتی چادرملو تصریح کرد: سنگ آهن مهم‌ترین بخش معدنی ایران است که بر اساس گزارش مرکز آمار ایران، حدود ۵۰ درصد ارزش افزوده بخش معدن، متعلق به این بخش می‌باشد و از طرفی ۱۹/۶ درصد اشتغال زایی بخش معدن ایران به معدن کاری سنگ آهن تعلق دارد. وی با اشاره به اینکه توجه به منابع معدنی و پتانسیل‌های بالقوه در داخل کشور، یکی از مهم‌ترین مزیت‌های ایران برای عبور از بحران تحریم می‌باشد، افزود: با سرمایه‌گذاری در بخش معدن می‌توان ارزش افزوده ناشی از فروش و صادرات مواد معدنی را افزایش داد و از طرف دیگر، سرمایه‌گذاری در بخش فرآوری، باعث رونق اکتشاف، استخراج و بهره‌برداری خواهد شد؛ ولی با وجود ذخایر فراوان معدنی، سرمایه‌گذاری‌های انجام شده در فعالیت‌های اکتشافی، تجهیز معادن و همچنین بهره‌برداری از معادن، کافی نبوده است.

این مدیر مطرح بخش معدن در کشور یادآور شد: هم‌اکنون ۲ شرکت بزرگ معدنی و صنعتی چادرملو و گل‌گهر، حدود ۵۴ درصد کنسانتره سنگ آهن کشور را تولید و صنایع فولاد کشور را از واردات بی‌نیاز کرده‌اند و با فعالیت بخش خصوصی و بدون اتکا به دولت و بودجه‌های عمرانی و همچنین با افزایش ظرفیت خود، سالانه حدود ۲۵/۷ میلیون تن کنسانتره سنگ آهن (معادل ۵۴/۳ درصد کل تولید کشور) و ۱۵/۸ میلیون تن گندله (حدود ۳۸ درصد کل تولید کشور) مورد نیاز صنایع فولاد کشور را تامین می‌کنند؛ اما متأسفانه در سال‌های اخیر با توجه به مشکلاتی مانند پرداخت حق انتفاع، تعیین قیمت محصولات وضع حقوق دولتی و عوارض گمرکی صادرات که از سوی دولت ایجاد شده، بخش خصوصی با وجود توانمندی واقعی، رغبتی به فعالیت در بخش معدن ندارد.

مهندس تقی زاده افزود: بر اساس آخرین پایش‌های انجام شده در مورد اهداف برنامه‌های تولید فولاد در سال ۱۴۰۴، برای تحقق برنامه ۵۵ میلیون تن فولاد خام، نیازمند ۸۰ میلیون تن کنسانتره سنگ آهن می‌باشیم که به منظور تولید این مقدار محصول، باید ۱۶۲ میلیون تن سنگ آهن از معادن استخراج شود؛ اما ظرفیت ایجاد شده تا پایان سال ۱۳۹۸ حدود ۹۳ میلیون تن بوده و پیش‌بینی می‌شود که تا سال ۱۴۰۴ حداکثر تا ۱۳۰ میلیون تن سنگ آهن از معادن استخراج شود، لذا برای تحقق اهداف چشم‌انداز ۱۴۰۴ فولاد، مقدار ۳۲ میلیون تن کمبود سنگ آهن وجود دارد؛ بنابراین چنانچه عملیات اکتشافی جدید و افزایش ذخایر انجام نگردد، چشم‌انداز مورد نظر تحقق نخواهد یافت. مدیرعامل شرکت معدنی و صنعتی چادرملو افزود: به منظور حمایت از بخش خصوصی و تشویق در اجرای برنامه‌های اکتشافی، کنسرسیومی مرکب از ۱۲ شرکت بزرگ معدنی و صنایع معدنی شامل شرکت‌های معدنی و صنعتی چادرملو، گل‌گهر، گهر زمین، صابور، فولاد مبارک، فولاد خوزستان، فولاد غدیر ایرانیان، فولاد خراسان، ذوب آهن اصفهان، معادن و فلزات، پامیدکو و گروه سرمایه‌گذاری امید تشکیل شده و برای نخستین بار اجرای چنین طرح عظیمی را به عهده گرفته‌اند که در مرحله

اول حدود ۶۰ هزار کیلومتر مربع پهنه در اختیار کنسرسیوم فوق قرار گرفته و مطالعات اکتشافی در این پهنه شروع شده است. وی با اشاره به اینکه در برنامه‌های آتی توسعه صنایع فولاد، احداث کارخانه‌های فولادسازی جدید در سواحل جنوبی کشور با هدف صادرات در دستور کار شرکت‌های بزرگ معدنی و صنعتی چادرملو، گل‌گهر و فولاد مبارک قرار گرفته، افزود: تولید ۱۰ میلیون تن فولاد با تامین سنگ آهن مورد نیاز از کشور استرالیا هدف گذاری شده که این طرح در مراحل مقدماتی بوده و برای واردات این محصول، احداث تاسیسات زیربنایی و توسعه بندرها الزامی می‌باشد که این موضوع در دستور کار قرار دارد. مهندس تقی زاده ادامه داد: با توجه به منابع و ذخایر معدنی موجود، اجرای برنامه‌های اکتشافی تا دست‌یابی به ماده معدنی، باید در اولویت برنامه‌های توسعه معادن قرار گیرد.

مدیرعامل شرکت معدنی و صنعتی چادرملو عنوان کرد: بر اساس آمارهای ذکر شده، ذخایر احتمالی ایران به میزان ۵ میلیارد تن پیش‌بینی شده که با توجه به عملیات اکتشافی سال‌های اخیر در کشور، میزان ۵۰۰ میلیون تن ذخیره‌یابی جدید کشف شده که این ذخایر احتمالی در مناطق ایران مرکزی (چغارت، چادرملو، جلال آباد، میشدوان و سایر مناطق ناحیه مرکزی) به میزان یک میلیون و ۸۴۳ هزار تن، منطقه گل‌گهر سیرجان یک میلیون و ۲۳۵ هزار تن، سنگان به میزان یک میلیون و ۲۰۰ هزار تن، نواحی زنگان ۲۴۸ میلیون تن و سایر مناطق کشور ۴۷۴ میلیون تن محاسبه گردیده که عمدتاً در مناطق سنگان و ایران مرکزی می‌باشد.

این مدیر مطرح بخش معدن در کشور به ذخایر قطعی سنگ آهن ایران اشاره کرد و گفت: این ذخایر در سال ۱۳۹۵ به مقدار ۳ میلیارد و ۱۵ میلیون تن بوده و مناطق عمده آن شامل ایران مرکزی به میزان ۷۷۵ میلیون تن، گل‌گهر سیرجان ۸۷۸ میلیون تن، سنگان خراسان ۶۲۶ میلیون تن و سایر مناطق به میزان ۸۷۱ میلیون تن بوده که در عملیات اکتشافی ذخایر قطعی در سال ۱۳۹۷، مقدار ۳/۳ میلیون تن افزایش یافته است.

۱۷ میلیارد دلار صرفه‌جویی ارزی چادرملو برای صنایع فولادی

مهندس تقی زاده در دفاع از موضع تولیدکنندگان سنگ آهن کشور از منطقی شدن نرخ فروش مواد اولیه فولاد به تشریح دلایل خود پرداخت و گفت: صنایع فولاد کشور که با روش احیاء مستقیم (DIRECT REDUCTION) تولید می‌کنند، در سال ۱۳۹۸ حدود ۵ میلیون و ۱۸ هزار تن سنگ آهن کنسانتره خشک و یک میلیون و ۷۱ هزار تن گندله تولیدی چادرملو را خریداری کرده‌اند. ناگفته نماند که متوسط قیمت خرید کنسانتره سنگ آهن در محل مجتمع معدنی، هر تن ۶ میلیون و ۲۴۰ هزار و ۲۴۶ ریال و متوسط خرید گندله در محل مجتمع صنعتی، هر تن ۹ میلیون و ۲۰۲ هزار و ۳۵۴ ریال بوده است.

وی در ادامه افزود: اگر نیازمند واردات این مقدار تولیدی بودیم، قیمت خرید این محصولات به صورت CFR بنادر ایران، حداقل برای کنسانتره سنگ آهن وارداتی مشابه چادرملو، به طور متوسط هر تن ۱۲۵ دلار و گندله هر تن ۱۵۰ دلار بالغ می‌گردید. با محاسبه هزینه‌های تخلیه از کشتی و ترخیص و سایر هزینه‌ها (هر تن ۲۰۰ هزار ریال) و با محاسبه نرخ تسعیر

به منظور افزایش توان رقابتی صنایع ایران در محصولات استراتژیک از جمله فرآورده‌های زنجیره فولاد، راهی جز کشف قیمت واقعی از طریق بورس کالا یا موارد دیگر وجود ندارد

باید در هر مرحله از تولید به نسبت از سود سهم ببرند؛ به همین دلیل ما مخالف قیمت گذاری های دستوری هستیم و اعتقادمان بر این است که بهترین مکانیزم قیمت گذاری در بورس کالا است و باید فرآیند قیمت گذاری بر مبنای عرضه و تقاضا یا درصدی از قیمت های جهانی باشد. مدیر عامل شرکت معدنی و صنعتی چادرملو با اشاره به دستاوردهای معدن چادرملو برای صنعت فولاد کشور گفت: از شروع عملیات بهره برداری در سال ۱۳۷۷ تا سال ۱۳۹۸ (با محاسبه متوسط قیمت های جهانی C&F بنادر ایران طی سال های مزبور) شرکت چادرملو با عرضه سنگ آهن به تولید کنندگان فولادی، بالغ بر ۱۷ میلیارد دلار صرفه جویی ارزی برای این شرکت هاب داشته، این در حالی است که مجموع سرمایه گذاری ارزی طرح های شرکت در بخش تولیدات سنگ آهن و گندله تا کنون کمتر از یک میلیارد دلار بوده است.

تولیدات سنگ آهن در ایران

کشور جمهوری اسلامی ایران با دارا بودن ذخایر سنگ آهن که بر اساس آخرین مطالعات و بررسی های انجام شده، ذخایر زمین شناسی آن بالغ بر ۵ میلیارد تن و ذخایر قطعی آن حدود ۳/۳ میلیارد تن برآورد گردیده، یکی از مناطق بالقوه ایجاد و توسعه صنایع فولاد بوده و طی سال های اخیر، برنامه های عمده و اساسی برای افزایش تولید سنگ آهن و فولاد اجرا شده است.

اجرای برنامه های توسعه اکتشاف

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران «ایمیدرو»، در مورد سیاست های کلیدی بخش اکتشاف در معادن کشور، اعلام کرده که تا سال ۱۳۹۷، حدود ۲۵۰ هزار کیلومتر مربع توسط سازمان مزبور با هماهنگی وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی، در دست فعالیت های اکتشافی بوده و از نیمه دوم سال ۱۳۹۷، با افزودن ۴۰۰ هزار کیلومتر مربع، اکنون سطح جدید عملیات اکتشافی به ۶۵۰ هزار کیلومتر مربع در ۳۰ استان کشور رسیده است. ■

هر دلار، میانگین سالانه معادل ۱۲۵ هزار ریال، متوسط قیمت کنسانتره سنگ آهن وارداتی هر تن ۱۵ میلیون و ۸۲۵ هزار ریال و متوسط قیمت خرید گندله وارداتی هر تن ۱۹ میلیون و ۲۵ هزار ریال برای تحویل در بنادر ایران باید هزینه می شد؛ بنابراین مابه التفاوت آن در هر تن کنسانتره به مبلغ ۹ میلیون و ۵۸۴ هزار و ۷۵۴ ریال و هر تن گندله به مبلغ ۹ میلیون و ۸۲۲ هزار و ۶۴۶ ریال می باشد. مدیر عامل شرکت معدنی و صنعتی چادرملو افزود: به طور کلی تولید کنندگان فولاد در کشور طی سال گذشته، مواد اولیه خود را از تولید کنندگان سنگ آهن، کمتر از نصف قیمت جهانی آن خریداری و محصولات تولیدی خود را به قیمت جهانی صادر کردند. از طرفی؛ فاصله کم منبع تولید سنگ آهن تا واحدهای فولادی، موجب کاهش ۳ هزار و ۵۰۴ میلیارد ریالی هزینه های حمل و نقل برای فولادسازان شده که نقش عمده ای در کاهش قیمت تمام شده فولاد داشته است. بدیهی است در این شرایط، مصرف مواد اولیه داخلی از جمله سنگ آهن چادرملو، تاثیر قابل توجهی در کاهش قیمت تمام شده محصولات تولیدی شرکت های فولادی داشته است. مهندس تقی زاده به صرفه جویی ارزی کشور به دلیل استفاده فولادسازان از مواد اولیه داخلی اشاره کرد و گفت: در سال گذشته بالغ بر یک میلیارد و ۶۴۱ میلیون دلار صرفه جویی ارزی فولادسازان بابت مصرف کنسانتره و گندله چادرملو بوده که معدنی ها برای آن ها به ارمغان آوردند. میلیون دلار ۱,۰۹۶ = دلار ۱۲۵ × ۸,۷۷۱,۰۰۰ تن کنسانتره (خشک)

میلیون دلار ۵۴۵ = دلار ۱۵۰۶ × ۳,۶۲۲,۰۰۰ تن گندله وی در ادامه افزود: هم اکنون در این شرایط نابرابر، طبیعی است که تولید کنندگان سنگ آهن، خواستار تعدیل در قیمت ها باشند تا بتوانند از درآمدهای به دست آمده، به طرح های توسعه تولید خود بپردازند. این عادلانه نیست که در چرخه تولید فولاد، معادن تابع قیمت های تحمیلی از سوی فولادسازان باشند، بلکه

طبق برآوردهای اولیه، ارزش ذخایر معدنی ایران ۸۰۰ میلیارد دلار است که با برنامه های اکتشافی جدید تا ۱,۴۰۰ میلیارد دلار پیش بینی شده، اما با وجود منابع غنی مواد معدنی، سهم بخش معدن از اقتصاد کل کشور ناچیز بوده است

چشم‌انداز صنعت فولاد ایران در سال جهش تولید

سعید عدالت‌جو

در همین مدت با ۷/۶ درصد کاهش، به ۸.۲ میلیون تن و در ترکیه با ۲۵/۸ درصد کاهش، به ۲.۳ میلیون تن رسید. علاوه بر این تولید فولاد خام در آمریکای شمالی با ۳۱ درصد کاهش ۷.۱ میلیون تن، در آمریکای جنوبی با ۲۵/۸ درصد کاهش ۲.۷ میلیون تن و در آفریقا با ۴۲ درصد کاهش، ۷۰۰ هزار تن بود. برنامه تولید فولاد خام کشورمان در سال ۱۳۹۹، ۳۰ میلیون تن می‌باشد و قرار است که بیش از ۱۲ میلیون تن آن صادر شود. ناگفته نماند که به دلیل وضع تحریم‌های ظالمانه علیه ایران و کاهش درآمدهای نفتی، صادرات فولاد می‌تواند به یک منبع مهم برای تامین درآمدهای ارزی تبدیل شود. در سال گذشته، ایران از طریق صادرات فولاد ۳.۵ میلیارد دلار درآمد کسب کرد و پیش‌بینی شده که در سال جاری، درآمد حاصل از صادرات این محصول به ۵ میلیارد دلار برسد که البته در شرایط موجود، این میزان درآمد ارزی، کمک قابل توجهی به اقتصاد کشور خواهد کرد و می‌توان امیدوار بود که صنعت فولاد با شکوفایی خاصی همراه خواهد بود. رونق این صنعت از چشم تحلیل‌گران جهانی نیز پنهان نمانده و بر اساس گزارش «متال بولتن»، اگرچه میزان تقاضا برای خرید بیلت در بازارهای آسیایی روند کاهشی را نشان می‌دهد؛ اما تولیدکنندگان، قیمت این محصول را در ایران افزایش داده‌اند. در این گزارش آمده که در حال حاضر بهای هر تن بیلت صادراتی ایران در منطقه خاورمیانه حدود ۳۷۰ دلار قیمت‌گذاری شده؛ در حالی که محموله‌های بیلت ایرانی حدود ۳۸۰ دلار قیمت‌گذاری شده‌اند. قابل ذکر است که آفریقا و چین از مهمترین مشتریان این کالای ایرانی هستند. ■

در ایران تولید فولاد
بر خلاف روند جهانی
افزایش داشته و با
۸/۹ درصد رشد به
۲.۳۵ میلیون تن
رسیده است

ایران با داشتن ذخایر غنی سنگ آهن و همچنین منابع فراوان انرژی، ظرفیت‌های بسیار زیادی برای توسعه صنایع فولاد دارد و این صنایع با اهمیت روزافزون خود، نقش کلیدی را در تحقق پیشرفت کشور و همچنین تامین نیاز سایر بخش‌های صنعتی ایفا می‌کنند. با گذشت زمان و پس از جنگ تحمیلی، توسعه صنایع فولادی در دستور کار دولت قرار گرفت که در سال‌های اخیر، رشد چشمگیری داشته؛ به طوری که اکنون ایران در میان ۱۰ تولیدکننده برتر فولاد جهان قرار دارد. نقشه راه تولید فولاد در ایران، چشم‌انداز ۱۴۰۴ می‌باشد که بر اساس آن، تولید فولاد کشور به بیش از ۵۰ میلیون تن در سال خواهد رسید و ایران در رده هفتم تولیدکنندگان این کالا در جهان قرار خواهد گرفت. البته تحقق این هدف، نیازمند توسعه گسترده ظرفیت‌ها در زمینه اکتشاف و بهره‌برداری از معادن، امکان استفاده از سنگ آهن وارداتی و همچنین بازاربایی برای صادرات فولاد کشور می‌باشد.

با این حال، شیوع بیماری کرونا تولید فولاد در سراسر جهان را با مشکل مواجه کرده؛ به طوری که طبق آمار انجمن جهانی فولاد، تولید آن در ۶۴ کشور عضو این انجمن در اردیبهشت‌ماه تا اوایل خردادماه سال جاری، نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۸/۷ درصد کاهش یافته و به ۱۴۸.۸ میلیون تن رسیده است. تولید فولاد خام در خاورمیانه نیز از این روند پیروی کرده و در مدت‌زمان یاد شده نسبت به زمان مشابه در سال گذشته ۷/۳ درصد کاهش و به ۳.۱ میلیون تن رسیده است. در ایران تولید فولاد بر خلاف روند جهانی افزایش داشته و با ۸/۹ درصد رشد در مدت یاد شده نسبت به سال گذشته به ۲.۳۵ میلیون تن رسیده است. از طرفی؛ به رغم شیوع کرونا در چین که بزرگ‌ترین تولیدکننده این محصول در جهان است، این کشور در مدت یاد شده، برای دومین ماه متوالی تولید فولاد خود را به ۹۲/۳ میلیون تن افزایش داد.

تولید فولاد خام کشورهای آسیایی در بهار امسال در مجموع ۳/۳ درصد کاهش داشته و به ۱۱۳.۵ میلیون تن رسید و کشور هند که دومین تولیدکننده بزرگ آسیایی است، در اردیبهشت‌ماه ۵.۸ میلیون تن فولاد تولید کرده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۳۹/۱ درصد کاهش داشته است. از طرف دیگر؛ تولید فولاد در اتحادیه اروپا در ماه مه ۱۰.۵ میلیون تن برآورد شد که کاهش ۲۶/۸ درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته را شاهد بوده و تولید این محصول در کشورهای مشترک‌المنافع

دبیر انجمن تخصصی صنایع همگن نیرو محرکه و قطعه‌سازان خودروی کشور:

نظارتی بر فعالیت قطعه‌سازان غیر رسمی وجود ندارد

مصطفی حاتمی

طی سال‌های اخیر صنعت قطعه‌سازی متأثر از تحریم‌های خارجی، روزهای سختی را پشت سر می‌گذارد و به دلیل ارتباط مستقیم با صنعت خودروسازی از مشکلات موجود در این صنعت نیز بی‌بهره نمانده است. از مهمترین چالش‌ها در صنعت قطعه‌سازی می‌توان به مواردی مانند بحران نقدینگی، قیمت فروش خودرو و قطعات آن، دشواری تامین مواد اولیه و قطعات نیمه ساخته داخلی و خارجی و همچنین تخریب جایگاه صنعت خودرو در بین مردم و مسئولان اشاره داشت. از طرف دیگر، کاهش تیراژ تولید در سال‌های گذشته و افزایش هزینه‌های سربار، ضرر و زیان بسیاری را برای قطعه‌سازان کشور به همراه داشته و تخصیص نیاختن ارز به صنعت خودرو، مشکلات بیشتری را برای تولیدکنندگان قطعه به وجود آورده است. در این میان، هر چند که دولت تلاش فراوانی در راستای جبران کمبود قطعات و رفع مشکلات قطعه‌سازی انجام داده؛ اما بر اساس ادعای برخی از کارشناسان، صنعت خودروسازی کشورمان همچنان با کمبود قطعه روبه‌رو می‌باشد و نبود مواد اولیه و افزایش قیمت‌ها باعث شده تا قطعه‌سازان برای انجام تعهدات خود دچار مشکل شوند و با معضلات زیادی دست و پنجه نرم کنند. در گفت‌وگویی صمیمانه با مهندس آرش محبی‌نژاد، دبیر انجمن تخصصی صنایع همگن نیرو محرکه و قطعه‌سازان خودروی کشور به بررسی مشکلات موجود در این صنعت پرداخته‌ایم که ماحصل آن از نظر خوانندگان عزیز می‌گذرد.

تایید اساسنامه انجمن توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت، در تاریخ ۱۳۹۳/۰۸/۲۰ انتخابات هیات مدیره برگزار و نهایتاً این انجمن در تاریخ ۱۳۹۴/۰۲/۱۳ به صورت رسمی ثبت گردید. در واقع دو تشکل، تحت پوشش این وزارتخانه مشغول فعالیت هستند که نخست، خانه‌های صنعت و معدن استانی و کشوری و دیگری انجمن‌های تخصصی صنایع همگن استانی و کشوری است. باید به این نکته اشاره داشته باشم، در استان‌هایی که انجمن ثبت شده قطعه‌سازی نداریم، قطعه‌سازان در قالب «کمیته سایر استان‌ها» عضو انجمن می‌شوند. نکته حائز اهمیت اینکه، از بدو تاسیس این انجمن تاکنون، طرح‌های مختلفی را ارائه کرده‌ایم و در کنار نهادهای حاکمیتی و قطعه‌سازان کشور در تلاش برای اعتلای صنعت قطعه‌سازی هستیم. ساختار انجمن تخصصی صنایع همگن نیرو محرکه و قطعه‌سازان خودروی کشور به گونه‌ای است که اعمال نفوذ حاکمیتی به صورت مستقیم وجود ندارد؛ چرا که در این انجمن، انتخاباتی در یک روز خاص برگزار نمی‌شود تا افرادی با وکالت از طرف کسی در این انتخابات حضور پیدا کنند.

در حال حاضر چه تعداد قطعه‌ساز در کشور فعالیت دارند؟

هم‌اکنون حدود یک هزار و ۲۰۰ قطعه‌ساز فعال در رده‌های یک، دو و سه در کشور وجود دارند که به دلیل شرایط و مشکلات کنونی، حدود ۴۰۰ شرکت قطعه‌ساز به صورت تعطیل و نیمه تعطیل درآمده‌اند. شاغلان زنجیره تامین خودروسازی حدود ۵۵۰ هزار نفر هستند و البته با وجود مشکلات در برخی مواقع، شاهد تعدیل نیرو و استخدام این افراد هستیم. از طرف دیگر؛ خودروسازان حدود ۱۵۰ هزار نفر نیروی فعال دارند که مجموع

این انجمن در چه سالی و با چه هدفی شروع به کار کرده است؟

انجمن تخصصی صنایع همگن نیرو محرکه و قطعه‌سازان خودروی کشور، به عنوان نخستین انجمن کشوری با نظارت وزارت صنعت، معدن و تجارت شروع به فعالیت کرده است. در سال ۱۳۹۱ این انجمن در قالب شورای هماهنگی انجمن‌های تخصصی صنایع همگن تولیدکنندگان قطعات خودروی کشور شروع به کار کرد و پس از مدتی، پیشنهاد تاسیس انجمن سراسری به وزارت صنعت، معدن و تجارت ارائه و طی مراحل قانونی در تاریخ ۱۳۹۲/۰۸/۲۹ انتخابات هیات موسس آن با حضور نمایندگان انجمن‌های استانی برگزار گردید و پس از

شاغلان مستقیم صنعت خودروی کشور حدود ۷۰۰ هزار نفر می‌باشد و نیروی انسانی بسیاری هم به صورت غیر مستقیم با این صنعت در ارتباط هستند. ناگفته نماند که حدود ۸۰۰ شرکت قطعه‌ساز به صورت غیر رسمی در کشور فعالیت دارند که قطعات بی کیفیت را تولید و روانه بازار می‌کنند و متأسفانه هیچ نظارتی بر فعالیت آن‌ها وجود ندارد. مردم هم به دلیل توان خرید پایین، از قطعات متفرقه یا وارداتی قاچاق استفاده می‌کنند که قطعا به ضرر اقتصاد کشور و مصرف کننده خواهد بود.

هم‌اکنون قطعه‌سازان چه میزان از خودروسازان طلب مالی دارند؟

قطعه‌سازان کشور با مشکلات بسیاری دست و پنجه نرم می‌کنند که در همین راستا، نشست‌هایی را به صورت دوره‌ای با نمایندگان مجلس شورای اسلامی و دولت برگزار می‌کنیم تا بلکه مشکلات موجود را برطرف نماییم. در حال حاضر کل زنجیره تامین، حدود ۳۲ هزار میلیارد تومان از خودروسازان طلبکار است و مطالبات معوق ما اکنون بالغ بر ۱۴ هزار میلیارد تومان می‌باشد. بخشی از این مطالبات به نظام بانکی کشور ارتباط دارد که در قالب قراردادهای خرید دین یا تفاهم‌نامه‌های ۳ جانبه با بانک‌ها، حدود ۶ هزار میلیارد تومان آن تعیین و تکلیف شده است. در چنین شرایطی خودروساز نقدینگی مناسبی در اختیار ندارد و با ارائه چک‌های مدت‌دار، بهره آن را نیز خودش پرداخت می‌کند که ما نیز چک‌ها را با استفاده از اعتبارمان، نزد نظام بانکی خرید دین کرده‌ایم. قابل ذکر است که در حال حاضر، قطعه‌سازان حدود ۸ هزار میلیارد تومان مانده مطالبات معوق از خودروسازان دارند.

در حال حاضر با چه مشکلات عمده‌ای مواجه هستید؟

یکی از مشکلات موجود در صنعت قطعه‌سازی؛ بحران نقدینگی است که به دو دلیل عمده این معضل تشدید شده است. نخست اینکه مطالبات معوق ما، روز به روز در حال افزایش است؛ در صورتی که پرداخت‌های ما به تامین‌کنندگان به صورت نقدی یا حتی پیش‌پرداخت می‌باشد و دوم؛ افزایش شدید قیمت نهاده‌های تولید است که اگر با تیراژ مشابه سال گذشته قصد تولید داشته باشید، نیازمند نقدینگی تقریباً دو برابر خواهید بود. با وجود چنین مشکلاتی، امکان فعالیت قطعه‌سازان به راحتی امکان‌پذیر نیست. به منظور دست‌یابی به برنامه تولیدی وزارت صنعت و خودروسازان در سال جاری، حدود ۲۰ هزار میلیارد تومان کسری نقدینگی داریم که باید از روش‌های مختلفی بر این مشکل غلبه نماییم.

قیمت فروش، یکی دیگر از مشکلات قطعه‌سازان کشور می‌باشد. ما قطعات خود را عمدتاً به OEMها یا خودروسازان به فروش می‌رسانیم و قیمت فروش خودرو به صورت دستوری تعیین می‌شود. متأسفانه به دلیل اینکه قطعه‌های خودرو به عنوان یکی از اقلام عمده در سبد کالا و سبد تورم محسوب می‌شود، به صورت خاص، نظارت حاکمیتی و سرکوب قیمتی وجود دارد و همین موضوع، عدم تناسبی بین زنجیره تامین مواد اولیه خودروسازی و خود خودروساز به وجود آورده است. همیشه این انتقاد بر ما وارد است که مگر نمی‌گویید تمام تولیدات ساخت داخل است، پس چرا وقتی نرخ ارز افزایش پیدا می‌کند، قیمت خودرو و قطعه نیز گران می‌شود؟ باید به این نکته اشاره داشت

که مواد اولیه تولید داخل، عمدتاً توسط شرکت‌های دولتی تولید می‌شود، ارزی‌بری بسیار پایینی دارد و خوراک پتروشیمی‌ها و صنایع معدنی می‌باشد و دولت بابت این مواد، هزینه‌ای پرداخت نمی‌کند؛ ولی گفته شده که قیمت فروش مواد اولیه باید بر اساس نرخ ارز، آزاد و طبق نرخ خلیج فارس باشد. در واقع اگر قصد وارد کردن کالایی از کشور چین داشته باشید، باید ببینید که در خلیج فارس به چه قیمتی به شما می‌دهند و گفته شده که قیمت تولید داخل، باید بر اساس نرخ خلیج فارس و نرخ آزاد باشد. البته این قیمت‌ها، کف قیمت عرضه است که وارد بورس و در آنجا کشف قیمت می‌شود؛ بنابراین قیمت مواد اولیه تولید داخل، تناسبی با قیمت ارز ندارد. نکته حائز اهمیت اینکه، وقتی نرخ ارز افزایش پیدا کند، قیمت مواد اولیه هم بر اساس قانون افزایش پیدا می‌کند؛ در نتیجه، افزایش قیمت‌ها، وابستگی شدیدی به قیمت ارز دارد. قطعه‌سازان و خودروسازان، مواد اولیه مورد نیاز خود را به نرخ روز ارز خریداری می‌کنند؛ ولی فروش خودرو بر اساس نرخ است که در سال گذشته، شورای رقابت با یکسری فرمول‌ها و معادلاتی که البته از نظر ما نادرست است، به صورت دستوری انجام می‌شود.

به منظور جلوگیری از خرید مواد اولیه توسط واسطه‌گران چه اقداماتی باید صورت گیرد؟

قطعه‌سازان، کالاهای خود را به خودروسازان می‌فروشند و حدود ۹ ماه بعد پول آن را دریافت می‌کنند و زمان تهیه مواد تا دست‌یابی به آن، حدود ۳ ماه به طول می‌انجامد؛ در واقع قطعه‌سازان موضوع تامین سرمایه را بین ۱۰ تا ۱۲ ماه انجام می‌دهند. از طرف دیگر؛ برای شرکت در مزایده خرید موادی که در داخل کشور تولید می‌شود، باید ۱۰ درصد آن را پیش‌پرداخت کرد و در صورت برنده شدن، مابقی آن را باید واریز کنیم و بعضاً بعد از حدود ۲ ماه، به سمت کارخانه حمل شود. در این میان، برخی از قطعه‌سازان، مواد اولیه مورد نیاز خود را از دست واسطه‌خردیاری می‌کنند و برای حل این مشکل، درخواست کرده‌ایم تا بازار واسطه را در بورس راه‌اندازی کنند تا بلکه بحث خرده‌فروشی نیز توسط شرکت‌های تولیدکننده مواد انجام شود.

مدتی پیش به افزایش ۶۵ درصدی قیمت قطعات خودرو اشاره داشته‌اید، دلیل این موضوع چیست؟

در حال حاضر با توجه به افزایش قیمت نهاده‌های تولید، قیمت قطعات خودرو باید ۶۵ درصد افزایش داشته باشد تا شرکت‌های قطعه‌ساز به فعالیت خود ادامه دهند؛ چرا که بعد از گذشت مدت‌ها، قرارداد قطعه‌سازان با خودروسازان بر اساس قیمت ۱۱ هزار تومان است؛ در حالی که اکنون قیمت ارز حدود ۲۲ هزار تومان می‌باشد.

در زمینه تامین مواد اولیه و قطعات نیم ساخته داخلی و خارجی با چه مشکلاتی مواجه هستید؟

در خصوص تامین قطعات نیم ساخته داخلی، با عرضه ناکافی و همچنین شیوه قیمت‌گذاری‌ها روبه‌رو هستیم. در زمینه واردات این کالاها نیز، از ابتدای سال جاری بانک مرکزی به صورت قطره‌چکانی، به خودروسازان و قطعه‌سازان، ارز ارائه داده و با توجه به شرایط کنونی، ما محتاج این صنعت تامین نمی‌شود.

به منظور جلوگیری از قاچاق کالا چه تدابیری باید اتخاذ شود؟

به منظور دست‌یابی به برنامه تولیدی وزارت صنعت و خودروسازان در سال جاری، حدود ۲۰ هزار میلیارد تومان کسری نقدینگی داریم که باید از روش‌های مختلفی بر این مشکل غلبه نماییم

متاسفانه با توجه به درآمد بسیار پایین و شرایط حاکم بر جامعه، آن طور که باید، مردم توان خرید خود را ندارند و مسائل باید کار کنند تا بلکه خودرویی را خریداری کنند.

بانک‌ها چه نقشی می‌توانند در افزایش توان خرید مردم داشته باشند؟

متاسفانه بانک‌های کشور هنوز به صورت سنتی فعالیت دارند. به عنوان مثال؛ در اکثر کشورهای پیشرفته و در حال توسعه، افزایش درآمد نقدی مردم، تنها راه حل مناسب تقویت توان خرید مردم نیست، بلکه یکی از بهترین راه‌ها، ارائه کارت‌های اعتباری است که کشوری مانند ترکیه در این زمینه اقدامات مناسبی را انجام داده؛ به طوری که به منظور خرید کالای با دوام داخلی به اندازه حدود ۳ برابر حقوق یک نفر، کارت اعتباری ارائه داده و مردم می‌توانند با استفاده از شماره کارت ملی و شماره اقتصادی خود، مایحتاج خود را خریداری کنند. در واقع به جای نقدینگی در جریان، اعتبار در جریان وجود دارد. قطعاً ارائه چنین اعتباراتی به افراد جامعه، توری را به همراه نخواهد داشت و پایه پولی کشور را تغییر نمی‌دهد، بلکه این موضوع، تحریکات و رونق اقتصادی را به ارمغان خواهد آورد. به اعتقاد بنده، وقتی مردم توان خرید خودرو و بسیاری از وسایل مورد نیاز خود را ندارند، باید شرایطی فراهم شود تا اعتبار در جریان خود استفاده کنند. یک قطعه‌ساز خودرو، پس از حدود ۱۰ ماه پول قطعه‌های خود را دریافت می‌کند؛ به همین منظور، اگر تولیدکننده مطمئن باشد که یک اعتبار در جریان به او منتقل شده، می‌تواند به فعالیت خود بپردازد. این کار، نه‌انثر توری خواهد داشت و نه بحران نقدینگی را به وجود می‌آورد، بلکه توان خرید مردم را به شدت افزایش می‌دهد.

به عنوان مثال؛ اگر حدود ۳۰ میلیون نفر در کشور شاغل باشند و میانگین حقوق آن‌ها ماهانه حدود ۳ میلیون تومان باشد، عددی بالغ بر ۹۰ هزار میلیارد تومان خواهد شد. با این تفاسیر می‌توان اعتبار ۲ ماه را پرداخت کرد که مجموعاً ۱۸۰ هزار میلیارد تومان اعتبار در جریان خواهد بود. اگر این شرایط فراهم شود، تمام مشکلات کشور مرتفع خواهد شد و به نوعی کسری بودجه کشور را نیز کاهش خواهد داد. در این میان، بانک‌ها باید به عنوان واسطه عمل کنند و یک هماهنگی بین بانک، سازمان ثبت احوال و اسناد و دیگر سازمان‌های مربوطه وجود داشته باشد تا هر کسی که قسط معوقه داشته باشد، به او سرویس دهی انجام نشود و قطعاً این موضوع هیچ‌انثر توری نخواهد داشت، ولی متاسفانه تاکنون هیچ اقدامی در زمینه ارائه کارت‌های اعتباری صورت نگرفته است. ■

در حال حاضر مسیر واردات بدون انتقال ارز و بدون نیاز به اعلام منشأ بسته است و به همین دلیل قاچاقچیان به راحتی، کالاهای قاچاق وارد می‌کنند که مبلغ آن حدود یک میلیارد دلار در سال می‌باشد. به اعتقاد بنده، اعلام منشأ بدون انتقال ارز، مشکلاتی را به وجود خواهد آورد و در همین راستا اگر بانک مرکزی به صورت علنی، منشأ ارز را کشف کند، طبیعتاً تحریم کنندگان نیز از همان مسیر این منشأ را کشف خواهند کرد و افرادی هم که ارز در اختیار دارند، تمایلی به اعلام منشأ نخواهند داشت، چرا که تحریم خواهند شد. متاسفانه با تصمیمات اشتباهی که گرفته می‌شود، ارزهای موجود در داخل یا خارج کشور، به سمت قاچاق سوق پیدا می‌کند و کار به جایی رسیده که رییس کل بانک مرکزی نیز اعتراف کرده، به اسم ته‌لنجی، کالاهای قاچاق وارد می‌شود که البته این موضوع، بخش کوچکی از حقایق است. هم‌اکنون واردات برای یک قاچاقچی، به مراتب راحت‌تر از واردات برای واردکننده است. طبق برآوردها، حدود ۲۰۰ میلیارد دلار ارز در دست مردم در داخل و خارج کشور وجود دارد که باید تدابیری اتخاذ شود تا این مبلغ وارد چرخه تولید شود.

در خصوص نهضت عمق ساخت داخل توضیحاتی ارائه فرمایید؟

این نهضت در زمینه تامین مواد اولیه مورد نیاز تولید کنندگان می‌باشد که در همین راستا یک بسته پیشنهادی مشوق ساخت داخل در قالب ۱۰ آیتام ارائه داده‌ایم. صنعت خودروسازی سالانه حدود ۴ میلیارد دلار ارز نیاز دارد که بر اساس برآوردها، حدود ۳/۵ میلیارد دلار آن برای تولید خودرو و حدود ۵۰۰ میلیون دلار نیز برای تولید لوازم یدکی بازار مورد استفاده قرار می‌گیرد. این نهضت ساخت داخل، ارزشی صنعت خودرو را سالانه به کمتر از یک و نیم میلیارد دلار کاهش خواهد داد.

آیا انتقادات وارد شده بر عملکرد صنعت خودروسازی را قبول دارید؟

به اعتقاد بنده؛ فضای جامعه، علیه صنعت خودروسازی است و انتقادات بسیاری هم بر نوع فعالیت این صنعت وارد می‌شود، ولی حرف ما این است که با توجه به شرایط و محدودیت‌های موجود، صنعت خودرو آن طور که باید نمی‌تواند به فعالیت خود ادامه دهد. در حال حاضر حدود ۹۰ هزار خودرو در کف پارکینگ خودروسازان وجود دارد که دلیل آن هم مشکلات تامین ارز می‌باشد. موضوع دیگری که باید به آن اشاره داشته باشم، تخریب جایگاه صنعت خودرو در نزد مردم و مسئولان است. این صنعت در بین کالاهای مصرفی مردم، بعد از مسکن، خوراک و پوشاک، چهارمین جزء اساسی افراد جامعه محسوب می‌شود.

قطعه‌سازان و خودروسازان، مواد اولیه مورد نیاز خود را به نرخ روز ارز خریداری می‌کنند؛ ولی فروش خودرو بر اساس نرخ است که در سال گذشته، شورای رقابت با یکسری فرمول‌ها و معادلات به صورت دستوری قیمت گذاری کرده که البته از نظر ما نادرست است

در این بخش می خوانیم:

- روند صعودی قیمت سهام باید با نرخ بازدهی هم خوانی داشته باشد
- توسعه روابط ایران و عمان با تلاش " آقای سفیر "
- التهاب در بازار ارز؛ آشفتنی در اقتصاد کشور

بررسی روابط اقتصادی و بازرگانی ایران و جمهوری آذربایجان

سعید عدالت‌جو

(CIS) می‌باشد. این کشور یکی از امضاکنندگان توافقنامه تعرفه و تجارت است و در حال بررسی پیوستن به سازمان تجارت جهانی می‌باشد.

بعد از استقلال این کشور از شوروی، اقتصاد جمهوری آذربایجان از یک نظام بسته و تحت مدیریت دولت به یک اقتصاد باز و مبتنی بر بازار آزاد تبدیل شده و پس از دوره کوتاهی از ناآرامی‌های حاصل از جنگ باارمنستان و اختلافات سیاسی با روی کار آمدن حیدر علی‌اف به سرعت اصلاحات اقتصادی را در پیش گرفت؛ به طوری که در سال ۲۰۰۸ میلادی جمهوری آذربایجان بنا به گزارش بانک جهانی، از نظر اجرای برنامه‌های اصلاحات اقتصادی، در بین ۱۱ کشور منتخب، رتبه نخست را از آن خود کرده است. اقتصاد این کشور مبتنی بر فروش نفت خام و گاز طبیعی می‌باشد. اگرچه آذربایجان از ظرفیت‌های اقتصادی زیادی از جمله صنایع پایین دست نفت، کشاورزی و صنایع وابسته، فرآورده‌های دامی، ماهیگیری و همچنین صنایع سنگین و توسعه حمل‌ونقل به دلیل جایگاه استراتژیک بر خوردار می‌باشد، اما تاکنون توسعه چندانی در این بخش‌ها صورت نگرفته است. جمهوری آذربایجان برنامه‌های زیادی را با حمایت اتحادیه اروپا در راستای تنوع بخشیدن به اقتصاد خود به اجرا درآورده و از این رو توسعه صنایع ماشین‌سازی و پتروشیمی در دستور کار این کشور قرار دارد که چنین شرایطی، ظرفیت‌های بسیاری را برای حضور شرکت‌های ایرانی به منظور توسعه این صنایع فراهم می‌آورد.

بر اساس آمارهای گمرک آذربایجان در سال ۲۰۱۹ میلادی، بالغ بر ۸/۶ میلیارد دلار کالا از این کشور به سایر نقاط جهان صادر شده که در این میان، بیشترین سهم از صادرات آذربایجان مربوط به نفت خام با ۷۸/۰۲ درصد و گاز طبیعی با ۱۰/۲ درصد بوده است. از طرفی بیشترین سهم از واردات این کشور نیز به ماشین‌آلات با ۱۱/۱ درصد و مبلغ حدود یک میلیارد دلار اختصاص یافته است. مهمترین مقاصد صادراتی آذربایجان را کشورهای ایتالیا، ترکیه، چین، هندوستان، آلمان، اسرائیل، اسپانیا، جمهوری چک، کرواسی و روسیه تشکیل می‌دهند و در بخش واردات بیشترین کالاها به ترتیب از کشورهای سوئیس، روسیه، ترکیه، چین، آمریکا، آلمان و ایران وارد این کشور شده است. بر اساس آمارهای گمرک جمهوری آذربایجان، سهم ایران از صادرات به همسایه شمالی خود بالغ بر ۴/۶۰ درصد از کل واردات و معادل ۲۱۱ میلیون و ۹۶۰ هزار دلار بوده است.

روابط رسمی ایران و جمهوری آذربایجان بعد از استقلال این کشور از اتحاد جماهیر شوروی و با به رسمیت شناخته شدن استقلال جمهوری تازه تاسیس آذربایجان توسط ایران در اوایل دهه نود میلادی در قرن بیستم آغاز شد. با این حال روابط تاریخی این دو کشور بسیار قدیمی می‌باشد. جمهوری آذربایجان و بخش‌های عمده‌ای از کشورهای حوزه قفقاز تا اوایل دوره قاجار، همواره بخشی از خاک ایران محسوب می‌شدند و در حال حاضر نیز اشتراکات فراوان مذهبی، فرهنگی و زبانی نیز نشان‌دهنده نزدیکی زیاد دو کشور به یکدیگر است. وجود بیش از ۷۶۰ کیلومتر مرز مشترک و قرار گرفتن منطقه خودمختار نخجوان که جدا از خاک اصلی این جمهوری و محدود به مرزهای ایران است، موقعیت منحصر به فردی را در زمینه روابط میان دو کشور ایجاد کرده است.

بر اساس آخرین آمارها، جمعیت جمهوری آذربایجان در پایان سال ۲۰۱۹ میلادی، کمی بیش از ۱۰ میلیون نفر بوده و از نظر آمارهای اقتصادی، تولید ناخالص داخلی این کشور در همین سال بالغ بر ۴۷/۲ میلیارد دلار و تولید ناخالص سرانه آن حدود ۴ هزار و ۶۸۹ دلار بوده است. متوسط رشد اقتصادی این کشور سالانه ۲ درصد برآورد شده، اما جمهوری آذربایجان از وابستگی زیاد به فروش نفت خام و نوسانات بازار این کالای راهبردی رنج می‌برد. اگرچه این کشور کارنامه قابل قبولی در زمینه کاهش فقر داشته؛ اما تورم زیاد و کاهش شدید ارزش پول ملی در سال ۲۰۱۵ میلادی، آسیب‌های زیادی را بر جای گذاشته است.

اقتصاد جمهوری آذربایجان از نظر نرخ تورم و بیکاری از وضعیت مناسبی برخوردار می‌باشد؛ به طوری که این کشور با نرخ تورم ۳/۳ درصد و نرخ بیکاری ۵ درصد، بهترین کشور حوزه قفقاز به شمار می‌رود. کشاورزی، صنعت و خدمات، بخش‌های عمده اقتصاد جمهوری آذربایجان را تشکیل می‌دهد که در این میان بخش صنعت با ۵۳/۵ درصد و بخش‌های خدمات با ۴۰/۴ درصد و کشاورزی ۶/۱ درصد بخش‌های اقتصاد جمهوری آذربایجان را تشکیل می‌دهد. این کشور از نظر وسعت اراضی کشاورزی به نسبت مساحت خود، برترین کشور منطقه قفقاز محسوب می‌شود؛ به طوری که ۵۴/۹ درصد از وسعت این کشور را زمین‌های کشاورزی تشکیل می‌دهد.

جمهوری آذربایجان در نهادهای بین‌المللی بسیاری عضویت دارد که شامل سازمان ملل متحد، صندوق بین‌المللی پول، بانک توسعه اروپایی و همچنین مجموعه کشورهای مشترک‌المنافع

ایران ظرفیت تبدیل شدن به یکی از سه کشور عمده صادرکننده کالا به آذربایجان را دارد، اما مواردی مانند عدم توجه به مدیریت و بازاریابی صادرات، سیاست‌های خصمانه ایالات متحده به منظور محدود کردن روابط میان دو کشور، باعث شده تا روابط اقتصادی و بازرگانی میان ایران و آذربایجان به شکل مطلوبی توسعه نیابد

سویس با ۱۴/۲۰ درصد، روسیه با ۱۴ و ترکیه با ۹/۷۲ درصد بیشترین سهم را از صادرات به آذربایجان داشته‌اند. در سال‌های گذشته صادرات ایران به جمهوری آذربایجان رشد زیادی داشته؛ به طوری که در سال ۲۰۱۱ میلادی، ایران بیستمین شریک جمهوری آذربایجان از نظر صادرات به این کشور بوده، اما در سال ۲۰۱۹ میلادی، به‌رغم وجود تحریم‌های اقتصادی، ایران به هفتمین صادرکننده کالا به این کشور تبدیل شده که عمده‌ترین کالاهای صادراتی ایران به این کشور، گاز طبیعی مایع، فلزات و لوله‌های فولادی بوده است. با وجود گسترش روابط اقتصادی دو کشور و با توجه به ظرفیت تولید بسیاری از کالاها در ایران، امکان توسعه صادرات فراهم می‌باشد. با توجه به آمارهای گمرک آذربایجان و تعرفه کالاهای وارد شده به این کشور؛ محصولاتی مانند کشاورزی، مصالح ساختمانی، کالاهای صنعتی از قبیل خودرو و قطعات آن، سرامیک، لوازم خانگی، پوشاک، محصولات چرمی، فرش، فولاد، دارو، محصولات پتروشیمی و تجهیزات پزشکی از مهمترین کالاهایی می‌باشند که امکان گسترش صادرات آن از ایران به این کشور وجود دارد. با این حال تحریم‌های یک‌جانبه آمریکا میزان تجارت خارجی ایران با این کشور را کاهش داده است. جمهوری آذربایجان روابط نزدیکی با اسرائیل و ایالات متحده داشته و این مساله باعث شده تا چشم‌انداز روابط دو کشور تا اندازه‌ای تیره باشد. با این حال مسئولان این کشور تاکید کرده‌اند که روابط با ایران اهمیت فراوانی برای آن‌ها داشته و اجازه نخواهند داد تا این روابط مهم تحت تاثیر حاشیه‌ها قرار گیرد.

مهمترین رویداد اقتصادی بین دو کشور را باید کمیسیون مشترک همکاری‌های اقتصادی ایران و آذربایجان دانست که تاکنون ۱۳ دوره آن برگزار شده و آخرین دوره این کمیسیون نیز در اسفندماه سال ۱۳۹۷ با حضور وزیر امور اقتصاد و دارایی ایران و وزیر اقتصاد جمهوری آذربایجان در باکو برگزار شد. در این کمیسیون، گسترش همکاری تهران و باکو در حوزه‌های سرمایه‌گذاری، تجاری، مالی و بانکی، گمرک و مسایل مرزی، ارتباطات، انرژی و محیط زیست، کشاورزی، امنیت غذایی و بهداشت و همچنین علمی، آموزشی و فرهنگ و گردشگری در قالب هشت کمیته تخصصی مورد بررسی قرار گرفت. از طرفی، تفاهم‌نامه ساخت کارخانه قطعات خودرو و نیز ساخت کارخانه تولید اتوبوس توسط شرکت‌های ایرانی و آذربایجانی به امضا رسید.

باید به این نکته اشاره داشت که این دو کشور از ظرفیت‌های بسیاری برای توسعه صنعت گردشگری برخوردار هستند و بر اساس آمارهای رسمی جمهوری آذربایجان در ۱۰ ماهه نخست سال ۲۰۱۹ میلادی حدود یک میلیون و ۷۰۰ هزار نفر از اتباع این کشور به ایران سفر کرده‌اند. فراهم بودن زیرساخت‌های درمانی و پزشکی در ایران و همچنین نزدیکی‌های فرهنگی و زبانی، کشورمان را به مقصد محبوبی در نزد گردشگران آذربایجانی تبدیل کرده است. با توجه به وجود ۷۵۹ کیلومتر مرز مشترک میان ایران و آذربایجان و همچنین چهار گذرگاه مرزی فعال میان دو کشور، وزیر امور اقتصاد و دارایی ایران و رییس راه‌آهن جمهوری آذربایجان، راهکارهای تقویت همکاری ریلی دو کشور در چارچوب طرح تکمیل دالان بین‌المللی حمل‌ونقل

شمال - جنوب و ترانزیت کالاها از طریق خاک دو کشور را نیز مورد بررسی قرار داده‌اند. با در نظر گرفتن طرح ژئوپلیتیک کریدور حمل‌ونقل بین‌المللی شمال - جنوب که موجب تحکیم و تقویت موقعیت جمهوری آذربایجان در منطقه قفقاز جنوبی و حوزه خزر خواهد شد، توسعه این مسیر، شرایط مناسبی را برای حمل کالا از هندوستان و جنوب شرق آسیا از طریق بندر عباس به جمهوری آذربایجان فراهم خواهد آورد. توسعه هر چه بیشتر روابط حمل‌ونقلی و گمرکی بین دو کشور، وضعیت حمل‌ونقل جاده‌ای و همچنین عوارض دریافتی از ناوگان باری و مسافری نیز در دیدارهایی میان مسئولان عالی‌رتبه ایرانی و آذربایجانی مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. در این میان، با توجه به موافقت‌نامه حمل‌ونقل بین‌المللی جاده‌ای کالا و مسافر بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری آذربایجان، برگزاری جلسات مستمر و منظم بین نمایندگان پایانه‌ها و گمرکات مرزی مشترک برای توسعه مناسبات در دستور کار مسئولان دو کشور قرار گرفته است. ایران و آذربایجان علاوه بر حمل‌ونقل هوایی و ریلی در حمل‌ونقل جاده‌ای و ترانزیت نیز همکاری‌های مناسبی دارند؛ به طوری که تنها ارتباط جاده‌ای میان جمهوری آذربایجان و جمهوری خودمختار نخجوان از طریق خاک ایران انجام می‌شود. همچنین ناوگان باری کشورمان از خاک جمهوری آذربایجان به عنوان مسیر ترانزیتی برای مقاصد روسیه، گرجستان، اوکراین و بلاروس استفاده می‌کنند. با وجود رشد روابط اقتصادی و بازرگانی دو کشور در سال‌های اخیر و روابط گسترده در حوزه حمل‌ونقل و گردشگری، متأسفانه ظرفیت‌های موجود به اندازه کافی توسعه پیدا نکرده‌اند. ایران ظرفیت تبدیل شدن به یکی از سه کشور عمده صادرکننده کالا به آذربایجان را دارد، اما مواردی مانند عدم توجه به مدیریت و بازاریابی صادرات، مغفول ماندن زمینه‌های مشترک فرهنگی و تاریخی در زمینه توسعه گردشگری و همچنین سیاست‌های خصمانه ایالات متحده به منظور محدود کردن روابط میان دو کشور، باعث شده تا روابط اقتصادی و بازرگانی میان ایران و آذربایجان به شکل مطلوبی توسعه نیابد. استفاده از دیپلماسی اقتصاد، توجه به مدیریت و برنامه‌ریزی صادرات و همچنین تجهیز و توسعه زیرساخت‌های گردشگری در کشور به همراه معرفی مناسب آن در جمهوری آذربایجان، وضعیت موجود در این روابط را به شکل قابل توجهی بهبود خواهد داد. ■

اقتصاد جمهوری

آذربایجان از نظر

نرخ تورم و بیکاری

از وضعیت مناسبی

برخوردار می‌باشد؛ به

طوری که این کشور با

نرخ تورم ۳/۳ درصد و

نرخ بیکاری ۵ درصد،

بهترین کشور حوزه

قفقاز به شمار می‌رود

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی:

روند صعودی قیمت سهام باید با نرخ بازدهی هم‌خوانی داشته باشد

سید قاسم قاری

حجم قابل توجهی از نقدینگی موجود در کشور، فرصت بسیار مناسبی را برای فعالان بخش خصوصی، نهادهای عمومی غیردولتی و دولت به منظور سرمایه‌گذاری در حوزه اقتصادی کشور و پروژه‌های جدید ایجاد می‌کند

مواجه با فرصت‌های بورس و استفاده بیشتر از ظرفیت‌های بازار سرمایه در روزهای آینده به کمیسیون اقتصادی ارائه شود. این نماینده مجلس یازدهم اضافه کرد: اگر روند افزایشی در بازار بورس، تناسبی با شاخص‌های سودآوری، عملکردی و اقتصادی کشور نداشته باشد، نگرانی‌هایی را به وجود خواهد آورد. پورا بر اهی می‌بایان اینکه در هفته‌های اخیر، روزانه حدود ۱۰۰۰ تا ۱۵۰۰ میلیارد تومان منابع نقدی جذب بازار سرمایه شده، ادامه داد: این حجم از نقدینگی در صورت عدم جذب در بازار سرمایه می‌توانست اثرات منفی بر حوزه اقتصاد کشور داشته باشد، اما به سمت بازار سرمایه هدایت شد.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس تصریح کرد: اگر منابع مذکور با واقعیت‌های اقتصادی مبنی بر تشکیل شرکت‌ها، ایجاد فرصت‌های سرمایه‌گذاری و سودآوری هم‌خوانی داشته باشد، بزرگ‌ترین موفقیت کشور و بازار سرمایه به دست می‌آید، در غیر این صورت تهدید جدی محسوب خواهد شد.

وی در ادامه افزود: به دلیل دغدغه نمایندگان مجلس درباره بازار سرمایه به واسطه روند صعودی قیمت سهام شرکت‌های بورسی و افزایش شاخص در هفته‌های اخیر، بررسی وضعیت بازار سهام در دستور کار کمیسیون اقتصادی قرار دارد.

نماینده مردم کرمان و راور در مجلس افزود: به عقیده نمایندگان مجلس شورای اسلامی، روند صعودی قیمت سهام شرکت‌های بورسی بانرخ‌های بازدهی، عملیات واقعی شرکت‌ها و وضعیت شاخص‌های کلان اقتصادی منطقه‌ای و بین‌المللی، هم‌خوانی ندارد. پورا بر اهی می‌بایان اینکه فرصت‌های بازار سرمایه از جمله تأمین مالی دولت و بخش خصوصی در مرحله پیگیری قرار دارد، اظهار داشت: عرضه‌هایی که دولت از آن نام می‌برد، عمدتاً سهام شرکت‌هایی است که پیش از این عرضه شده‌اند. به عنوان مثال؛ سهام شرکت‌هایی که پیش از این از طریق هلدینگ‌ها عرضه شدند، مجدداً از طریق ساختار بالادستی عرضه می‌شوند، به این معنا که سهام یک شرکت، دو یا سه بار در لایه‌های مختلف عرضه خواهد شد.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس ادامه داد: اطلاع‌رسانی به مردم درباره سرمایه‌گذاری در بورس باید در دستور کار وزارت اقتصاد و دارایی، سازمان بورس و شورای عالی بورس قرار گیرد؛ چرا که در حال حاضر مردم صرفاً می‌دانند ورود به بورس مناسب است، اما از محتوای آن اطلاع کافی ندارند. ■

شاخص کل بورس همچنان در حال رشد است و هجوم نقدینگی سرگردان، باعث افزایش قیمت‌ها می‌شود. در این میان، شرکت‌های پذیرفته شده در بورس باید با ارائه برنامه افزایش سرمایه، نقدینگی بورس را به سمت بازار سهام هدایت کرده تا در نهایت، رشد پایدارتری را رقم بزنند. به عقیده برخی از کارشناسان در شرایط فعلی، عمق بازار سرمایه در حال افزایش بوده و تا پایان سال جاری، وجود برخی از عوامل، بورس را با نوساناتی رو به بالا، همراه خواهد کرد.

محمدرضا پورا بر اهی می‌دآورانی؛ رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی درباره حجم نقدینگی موجود در کشور گفت: حجم قابل توجهی از نقدینگی موجود در کشور، فرصت بسیار مناسبی را برای فعالان بخش خصوصی، نهادهای عمومی غیردولتی و دولت به منظور سرمایه‌گذاری در حوزه اقتصادی کشور و پروژه‌های جدید ایجاد می‌کند.

نماینده مردم کرمان و راور در مجلس بایان اینکه در جلسه کمیسیون اقتصادی، تهدیدات بازار سرمایه مورد بررسی قرار گرفته، افزود: تفاوت معنادار قیمت بازار و ارزش ذاتی سهام شرکت‌های بورسی، نگرانی‌هایی را برای اعضای کمیسیون اقتصادی به وجود آورده است.

وی اظهار کرد: بر اساس مصوبه کمیسیون اقتصادی، مقرر شد تا برنامه پیشنهادی سازمان بورس و اوراق بهادار درباره راهکارهای

توسعه روابط ایران و عمان با تلاش «آقای سفیر»

رضا فغانی

حضور هنرمندان ایرانی، رایزنی مستمر مقامات عالی دو کشور و نیز برگزاری کمیسیون‌های مشترک اقتصادی، سیاسی و راهبردی بین دو کشور اشاره کرد.

گفتنی است، حجت‌الاسلام والمسلمین نوری شاهرودی در سال ۱۳۶۱ به‌عنوان نماینده امام خمینی (ره) اولین مسئولیت اجرایی خود را در کویت آغاز کرد، پس از آن به‌عنوان سفیر جمهوری اسلامی ایران در جماهیر عربی لیبی و سپس در کشور عربستان سعودی مشغول به کار شد. نوری شاهرودی همچنین به‌عنوان مشاور امور بین‌الملل ریاست قوه قضاییه، ریاست قوه مقننه و مجمع تشخیص مصلحت نظام نیز فعالیت کرده است.

تجربه ارزنده‌ی در مناصب مهمی از قبیل سفارت ایران در لیبی و به‌ویژه عربستان سعودی در برهه‌ای بسیار حساس، باعث شد تا حجت‌الاسلام نوری شاهرودی با توجه به این سابقه به مسقط اعزام شود تا زمینه را برای تحکیم و گسترش روابط ایران با این دوست دیرینه خود در منطقه فراهم آورد که با عنایت به اقدامات مهم انجام‌شده در مدت ماموریت وی، به نظر می‌رسد، به‌خوبی ماموریت خود را به انجام رسانده است. ماهنامه دنیای سرمایه‌گذاری نوری شاهرودی در جهت گسترش روابط فرهنگی و مطبوعاتی، برای ایشان آرزوی توفیق روزافزون می‌نماید. ■

با پایان یافتن ماموریت حجت‌الاسلام والمسلمین محمدرضا نوری شاهرودی؛ سفیر جمهوری اسلامی ایران در عمان، شهاب بن طارق آل سعید، معاون سلطان عمان در امور دفاعی به نمایندگی از سلطان این کشور در دیداری از تلاش‌های وی در جهت پیشبرد روابط دو کشور ایران و عمان قدردانی کرد.

شهاب بن طارق آل سعید در این دیدار با ابلاغ پیام تقدیر و تشکر سلطان عمان از تلاش‌های آقای نوری شاهرودی در عمان در جهت تقویت و پیشبرد روابط مابین، خاطر نشان کرد: امروزه روابط دو کشور در سطح بسیار خوب و راهبردی قرار دارد و این مناسبات در سال‌های اخیر در زمینه‌های مختلف از جمله سیاسی، اقتصادی و بازرگانی رشد داشته است.

وی با اشاره به همسایگی و مشترکات فرهنگی و تاریخی حاکم بر دو کشور و دو ملت، بر ضرورت تعمیق و توسعه همکاری‌های مشترک تاکید و ابراز امیدواری کرد: حرکت روابط ایران و عمان در مسیر رو به رشدی که ترسیم شده، ادامه یابد.

سفیر جمهوری اسلامی ایران نیز در این دیدار با ابراز خرسندی از حمایت سلطان عمان و مسئولان بلند پایه این کشور، جهت تحکیم و تعمیق مناسبات دو جانبه، آمادگی کشورمان را برای استفاده از ظرفیت‌های موجود و تقویت هر چه بیشتر روابط تهران و مسقط اعلام کرد. همچنین در این دیدار، دو طرف درباره روابط دو جانبه و آخرین تحولات بین‌المللی رایزنی کردند.

محمدرضا نوری شاهرودی، بیش از سه سال قبل در اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۶ به‌عنوان سفیر ایران وارد مسقط شد. وی در پایان ماموریتش نیز درباره سفیر جدید کشورمان گفت: از آنجا که سفیر آینده جمهوری اسلامی ایران نیز به توسعه و گسترش روابط دو کشور بسیار علاقه‌مند است، امید می‌رود که این مسیر تداوم یافته و اقداماتی که به دلیل شیوع و پروس جهانی کرونا به تاخیر افتاده یا متوقف شده، ادامه پیدا کند.

وی همچنین تصریح کرد: در چند سال اخیر با همت مسئولان دو کشور، اقدامات مهمی در جهت توسعه مناسبات اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و گردشگری به انجام رسیده که از مهمترین آن‌ها می‌توان به لغو ویزا برای اتباع عمانی، تسهیلات ویزا برای هموطنان ایرانی، برقراری چندین خط پروازی بین شهرهای دو کشور، ایجاد تسهیلات برای ثبت شرکت و اقامت در عمان، برقراری خطوط منظم کشتیرانی بین بنادر ایران و عمان و همچنین تبادل هیات‌های بازرگانی، فرهنگی و علمی، تقویت

التهاب در بازار ارز آشفته‌گی در اقتصاد کشور

مرتضی فغانی
عضو اتاق بازرگانی تهران

بلندمرتبه ایران و عراق، هنوز حل نشده است. به همین دلیل پیش‌بینی می‌شود که بخشی از درآمدهای دولت که در بودجه امسال ذکر شده، محقق نشود. در این میان، برخی از کارشناسان این میزان کسری را حدود ۲۰۰ هزار میلیارد تومان برآورد کرده‌اند و برخی دیگر نیز معتقدند که حداقل ۱۴۰ هزار میلیارد تومان از درآمدهای دولت در سال جاری تحقق نیابد. در این وضعیت به نظر می‌رسد که دولت در نخستین گام برای جبران بخشی از کسری بودجه خود، اقدام به گران فروختن ارز در بازار کند؛ اما این موضوع از سوی مسئولان مربوطه تکذیب شده و ریاست بانک مرکزی نیز تأکید کرده که ذخایر ارزی کشور به صورت اسکناس در بالاترین حالت خود قرار دارد و این امر سبب شده که با اتکا بر این منابع، نابسامانی بازار ارز را که تا اندازه‌های ناشی از رشد حواله در هم در بازار امارات بود، تا حدی کنترل کنند تا از رشد افسار گسیخته نرخ ارز جلوگیری شود. در کنار این دو، نباید رشد سریع نقدینگی را نیز از قلم انداخت. این رشد در ایران در سال‌های اخیر سرعت فزاینده‌تری گرفته، به طوری که در ۸ سال گذشته نقدینگی کشور ۴/۶ برابر شده است. با این حال تزریق ارز به بازار به منظور تصدی‌گری در تعیین نرخ آن نیز راهکار مناسبی برای کاهش قیمت ارز نیست و رانت بزرگ‌تری ایجاد می‌کند که پیامدهای آن، سال‌ها بر دوش اقتصاد سنگینی خواهد کرد، چنان‌که هنوز تبعات اختصاص ارز دولتی با قیمت ۴۲۰۰ تومان در اقتصاد کشور نمایان است. افزایش نرخ ارز و به تبع آن گرانی قیمت مواد اولیه و کالاهای وارداتی منجر به رشد تورم خواهد شد؛ به شکلی که شاخص کل نرخ تورم ماهانه تیرماه سال جاری به ۶/۴ درصد، خردادماه معادل ۲ درصد و همچنین نرخ تورم نقطه‌ای در تیرماه امسال به ۲۶/۹ درصد و در خردادماه نیز معادل ۲۲/۵ درصد رسید که افزایش قابل توجهی می‌باشد. همچنین بالا رفتن نرخ ارز در کشور منجر به کاهش قیمت نسبی سوخت در مقایسه با کشورهای همسایه شده که در نتیجه، قاچاق سوخت بیشتر خواهد شد. به عنوان مثال؛ تا قبل از افزایش قیمت بنزین در آبان‌ماه، سود هر لیتر قاچاق بنزین به ترکیه حدود ۱۶ هزار تومان بود که با افزایش قیمت بنزین، این میزان کاهش یافت؛ اما اکنون بارش قیمت دلار این مبلغ دوباره افزایش یافته و به نزدیک ۲۲ هزار تومان رسیده است، لذا به زودی شاهد گسترش قاچاق بنزین و سایر سوخت‌ها به کشورهای همسایه خواهیم بود. بهره‌گیری از دیپلماسی اقتصادی به منظور آزاد کردن منابع ارزی بلو که شده در خارج از کشور، اختصاص هدفمند و با نظارت ارز دولتی به تولید و همچنین تأمین کالاهای اساسی و تلاش برای افزایش صادرات کالا، از مهمترین راهکارهایی است که می‌توان از آن‌ها برای مقابله با التهاب در بازار ارز بهره برد.

بازار ارز در ایران همواره یکی از شاخص‌های مهم اقتصاد کشور و به نوعی نماد وضعیت کلی آن به‌ویژه از نظر تورم و رونق است. ارزش دلار در اواخر تیرماه سال جاری به رکورد تاریخی حدود ۲۶ هزار تومان در بازار آزاد رسید. ریزش ارزش پول ملی، تبعات فراوانی را برای اقتصاد کشور به همراه دارد که از مهمترین آن‌ها می‌توان به بی‌اعتباری، کاهش تقاضا برای واردات و افزایش قیمت کالاهایی که مواد اولیه آن‌ها از خارج تأمین می‌شود، اشاره داشت. با این حال، کاهش ارزش پول، پیامدهای مثبتی را نیز برای اقتصاد کشور خواهد داشت که مهمترین آن، افزایش توان رقابتی در زمینه صادرات به دلیل کاهش قیمت تولید در داخل کشور می‌باشد؛ اما این موازنه تا جایی معتبر است که توان اقتصاد کشور در زمینه تولید بالا باشد و وابستگی کمی به مواد اولیه، ماشین‌آلات خارجی و همچنین تقاضای زیاد برای کالاهای صادراتی داشته باشیم. عمده‌ترین دلیل افزایش نرخ ارز را باید کاهش درآمدهای ارزی کشور دانست. این کاهش، تابع دو عامل اصلی است که نخستین آن، کاهش قیمت نفت در بازارهای جهانی می‌باشد که بر اساس آمارهای موجود، ۴۳ درصد ریزش داشته است. علاوه بر این به سبب شیوع بیماری کرونا و همچنین وضع تحریم‌های گسترده علیه فروش نفت ایران، تقاضا برای خرید این محصول بسیار کاهش یافت و از طرفی، برخی از درآمدهای ارزی کشور نیز بلو که شده است. به عنوان مثال؛ کره جنوبی، تحت فشار تحریم‌های ایالات متحده، بیش از ۶ میلیارد دلار از منابع ارزی ایران را بلو که کرده و همچنین بیش از ۵ میلیارد دلار از مطالبات ایران از عراق نیز در بانک مرکزی این کشور رسوب کرده و در عمل، امکان استفاده از آن وجود ندارد. این مشکل به‌رغم رایزنی با مقامات کره جنوبی و همچنین چندین سفر از سوی مقامات

کاهش ارزش پول
پیامدهای مثبتی را برای
اقتصاد کشور خواهد
داشت که مهمترین آن
افزایش توان رقابتی در
زمینه صادرات به دلیل
کاهش قیمت تولید در
داخل کشور می‌باشد؛ اما
این موازنه تا جایی معتبر
است که توان اقتصاد
کشور در زمینه تولید
بالا باشد

پُر رونق‌ترین کالاهای صادراتی ایران

سیداحمد نبوی

محصولات مختلفی مانند خاویار، عسل، خرما، زعفران، مواد معدنی، صنایع دستی، محصولات شیمیایی، سنگ‌های زینتی و ... در صدر پرسودترین کالاهای صادراتی کشور به شمار می‌روند. در این مطلب سعی داریم تا با استناد به آمارهای صادرات این محصولات طی سال‌های اخیر، پرده از ارزش صادراتی آن‌ها برداریم.

خاویار

برای خود به دست آورده است. به‌طور کلی ارزش صادرات خرما می‌افزاید. مضافتی نیز در این مدت بیش از ۱۵۷ میلیون دلار بوده است.

فرش دستباف

یکی از پدیده‌های قابل توجه در سال‌های اخیر، روند رو به رشد جهانی شدن است. کشور ما نیز به منظور گسترش صادرات غیرنفتی و حضور در بازارهای جهانی، درصدد پیوستن به سازمان تجارت جهانی یا WTO برآمده و در حال حاضر عضو ناظر این سازمان است. یکی از صنایع مهمی که بدین منظور باید مورد مطالعه قرار گیرد، صنعت فرش دستباف است. به‌طور کلی صادرات فرش ایران در سال‌های گذشته به حدود ۵۰۰ میلیون دلار رسیده بود، اما تحریم فرش دستباف باعث شد از میزان صادرات این محصول کاسته شود، به طوری که میزان آن به ۵۰ میلیون دلار در سال کاهش پیدا کرد.

زعفران

ایران با داشتن بیش از ۹۵ درصد تولید زعفران، محصولش را به ۴۵ کشور جهان صادر می‌کند. کشور اسپانیا با اختصاص حدود یک‌چهارم واردات این محصول ایرانی یکی از کشورهای است که بیشترین سهم را در تجارت خارجی زعفران کشورمان دارد. اسپانیا زعفران ایران را به ۱۴۰ کشور دنیا به نام خود صادر می‌کند و بر اساس آمارها، میزان صادرات این محصول در پنج‌ماهه نخست

ایران عمده‌ترین تولیدکننده خاویار محسوب می‌شود و از مزیت نسبی در صادرات این محصول برخوردار بوده است. ماهی خاویار کشور یکی از باکیفیت‌ترین خاویارهای دنیا است و در حال حاضر قیمت هر کیلوگرم از این ماهی، برابر با ۱۲ بشکه نفت است. در سال ۱۳۹۸ صنعت خاویار کشور با تجارت ۴ تن محصول، درآمد ۴ میلیون دلاری برای کشور داشته که معادل فروش ۵۷ هزار بشکه نفت در کشور می‌باشد. در این میان، کشورهای ژاپن، سوئد، کره جنوبی، آلمان، عمان، انگلستان، فرانسه، نروژ و قبرس را می‌توان به عنوان تعدادی از گزینه‌های صادرات خاویار ایران معرفی کرد.

خرما

کشورمان از دیرباز تاکنون، یکی از تولیدکنندگان و صادرکنندگان بزرگ خرما می‌باشد. مقادیر شاخص‌ها در اکثر سال‌ها، نشان از مزیت نسبی خرما ایران دارد و اتخاذ راهبردهای سیاستی به منظور حفظ ثبات شاخص‌های مزیت خرما ایران می‌تواند جایگاه این محصول را در صادرات بهبود دهد. بر اساس آخرین آمار، این محصول به بیش از ۸۵ کشور دنیا صادر شده و این نشان می‌دهد که خرما ایران در خارج از مرزها، بازار خوبی

کارشناسان به افق
پیش روی صادرات
این محصولات به
مشوق‌هایی که دولت
در سال جاری داده،
خوش‌بین هستند. بر
اساس مصوبه کمیسیون
تلفیق لایحه بودجه سال
۱۳۹۹، صادرکنندگان
محصولات کشاورزی
از بازگشت ارز صادراتی
معاف می‌باشند

سال ۹۸ نزدیک به ۷۴ تن به ارزش ۷۸ میلیون دلار بوده است. همچنین بیش از ۲۰ درصد ارزش صادرات بخش باغبانی کشور، ناشی از صادرات زعفران بوده؛ به طوری که در سال‌های گذشته با وجود تحریم‌ها حدود ۲۸۰ تن زعفران به ارزش ۳۵۱ میلیون دلار صادر شده است.

عسل

عسل یکی از ارزشمندترین مواد غذایی است و در بازارهای صادراتی دنیا نیز نقش مهمی را ایفا می‌کند. آمارها نشان می‌دهد که در سال ۲۰۱۹ میلادی ارزش صادرات عسل طبیعی در دنیا به مرز ۱/۹۹ میلیارد دلار رسیده است. در کشور ما نیز عسل در شمار کالای پرسود صادراتی قرار دارد و کشورهای حوزه خلیج فارس، ترکیه و چین از متقاضیان دریافت عسل ایرانی هستند. تنوع گل و گیاه در کشور، مهمترین عامل تولید عسل‌های متنوع و با خاصیت دارویی است و میزان تولید این محصول در کشور حدود ۸۵ هزار تن است و سالانه بیش از ۱۰ هزار تن عسل از کشور صادر می‌شود.

مواد معدنی

یکی دیگر از محصولات قابل توجه کشور برای صادرات، مواد معدنی است. بر اساس آمار صادرات غیر نفتی، سهم بخش معدن و صنایع معدنی به ۲۱ درصد یعنی بیش از یک‌پنجم سهم کل صادرات غیر نفتی رسیده است. همچنین تولیدات صنایع معدنی ایران در سال گذشته با رشد همراه بوده است.

سنگ‌های زینتی

ایران از لحاظ دارا بودن معادن سنگ‌های زینتی و استفاده از آن‌ها، جزو کشورهای مطرح در جهان است و ظرفیت معادن ایران در بهره‌بری و برخورداری از سنگ‌های زینتی، به‌خصوص در تجارت خارجی، بسیار بیشتر از حدی است که هم‌اکنون از آن استفاده می‌شود. کشورهای سوئیس، تایلند، هند، هنگ‌کنگ، میانمار و آمریکا بزرگ‌ترین صادرکنندگان سنگ‌های زینتی در جهان هستند و سالانه ۶۷ درصد از صادرات این محصولات به این کشورها تعلق دارد. ایران نیز هم‌اکنون رتبه ۴۹ را در صادرات این نوع از سنگ‌ها در دنیا دارد، با این حال این رتبه با توجه به ظرفیت‌های تولید داخلی، بسیار ضعیف است.

محصولات کشاورزی

محصولات کشاورزی از دیگر کالاهای پرسود صادراتی می‌باشد که البته میزان سودآوری آن طی سال‌های مختلف متغیر بوده است. بر اساس آمارها، رقم صادرات محصولات کشاورزی و صنایع غذایی طی چند سال گذشته رکوردی بی‌سابقه از خود به جای گذاشته و معادل ۱۴/۳ درصد ارزش صادرات غیر نفتی کشور بوده است. با این حال میزان صادرات این محصول در سال گذشته با کاهش ۲۶ درصدی مواجه شد و این در حالی است که کارشناسان به افق پیش روی صادرات این محصولات به مشوق‌هایی که دولت در سال جاری داده، خوش‌بین هستند. بر اساس مصوبه کمیسیون تلفیق لایحه بودجه سال ۱۳۹۹، صادرکنندگان محصولات کشاورزی از بازگشت ارز صادراتی معاف می‌باشند.

کود

کودهای شیمیایی نیز از دیگر محصولات پرسود صادراتی به شمار می‌روند. سهم صادرات این محصول با کد تعرفه ۳۱ در بازار جهانی، بیش از ۵۹ میلیارد دلار است که بزرگ‌ترین کشورهای صادرکننده آن روسیه، چین، کانادا، آمریکا و بلاروس هستند. رشد صادرات کود در ۲ سال اخیر بیش از ۱۹ درصد بوده و ایران جایگاه ۲۱ در جهان را دارا است. ■

ایران عمده‌ترین تولیدکننده خاویار محسوب می‌شود و از مزیت نسبی در صادرات این محصول برخوردار بوده است. ماهی خاویار کشور یکی از باکیفیت‌ترین خاویارهای دنیا است و در حال حاضر قیمت هر کیلوگرم از این ماهی، برابر با ۱۲ بشکه نفت است

معرفی ۴ ملک گران قیمت جهان

مهدیه شهسواری

از دیرباز تاکنون، خانه و املاک از مهمترین نشانه‌های ثروت بوده و معمولاً ثروتمندترین افراد در گران قیمت‌ترین خانه‌ها زندگی می‌کردند و با ارزش‌ترین املاک نیز متعلق به آن‌ها بوده است. این موضوع با وجود تغییرات زیاد در زندگی بشر، هنوز هم تا اندازه زیادی به قوت خود باقی مانده است. امروزه هرگونه اختلال در بازار مسکن، باعث ایجاد بحران در اقتصاد دنیا خواهد شد. در ادامه گران قیمت‌ترین خانه‌های جهان همراه با مشخصات و قیمت‌های آن‌ها معرفی شده است.

کاخ حباب‌ها

این خانه رویایی در سال ۱۹۷۵ میلادی توسط «آنتینی لواگ» معمار مجارستانی ساخته شد و در نزدیکی شهر مشهور کن قرار دارد و ارزشی به مبلغ ۳۹۰ میلیون دلار دارد. پیر کاردین صاحب نخست این خانه که اکنون ۹۷ سال دارد، آن را در سال ۱۹۹۲ خریداری کرد و پس از ۵ سال تعمیرات آن را از سال ۲۰۱۷ میلادی در لیست فروش قرار داده و تاکنون فروخته نشده است. این خانه دارای ۱۳ هزار مترمربع فضای داخلی، ۱۰ اتاق خواب، چندین استخر شنا و یک آمفی تئاتر با ۵۰۰ صندلی می‌باشد.

گیت وی کانپون

این خانه متعلق به «جان هندریکس» بنیان گذار کانال دیسکاوری است و در واقع یک مجموعه بزرگ در شهر گیت وی کلرادو در ۱۸۰ مایلی غرب اسپین در آمریکا می‌باشد. این میلیاردی آمریکایی نخستین قطعه زمین این خانه را در اوایل دهه ۹۰ میلادی و سایر قطعات را به تدریج در سال‌های بعد خریداری کرد. این ملک بزرگ بیش از ۲۲ هزار فوت مربع وسعت دارد و دارای ۷۲ اتاق با امکانات کامل و موزه‌ای از ماشین‌های کلاسیک می‌باشد که ۵۵ ماشین از کلکسیون شخصی هندریکس را در خود جای داده است. قیمت فروش این خانه ۲۷۹ میلیون دلار در نظر گرفته شده که از این نظر چهارمین خانه گران جهان محسوب می‌شود. ■

بل ایر

گران ترین خانه جهان که برای فروش گذاشته شده، در ایالت کالیفرنیا آمریکا و بر فراز تپه‌های بل ایر قرار گرفته است. این خانه نیم میلیون دلاری، دارای بیش از ۱۰۰ هزار فوت مربع مساحت، ۲ اتاق خواب و نمای ۳۶۰ درجه می‌باشد. این خانه را «نیل نیامی» فیلم‌ساز مشهور آمریکایی با معماری پل مک کلین ساخته و حدود ۷ سال طول کشید تا بنای آن کامل شود. این خانه دارای امکاناتی خیره‌کننده از قبیل نشیمن ۵۵۰۰ فوت مربعی، ۳۰ سرویس حمام و دستشویی، ۳۰ گالری ماشین، ۵ استخر شنا و سالن تئاتری با ظرفیت ۳۶ نفر می‌باشد.

میدل گپ زود

این خانه ۵۷۰۰ فوت مربعی، ۴۴۵ میلیون دلار قیمت دارد و در یکی از گران قیمت‌ترین مناطق جهان از نظر قیمت املاک یعنی منطقه گپ زود هنگ کنگ واقع شده است. این خانه که به سبک مستعمراتی در سال ۱۹۹۱ میلادی بنا شده، دارای ۴ اتاق خواب می‌باشد و با مرکز تجاری جزیره هنگ کنگ، فقط ۱۰ دقیقه فاصله دارد.

خانه‌های بل ایر، میدل گپ زود، کاخ حباب‌ها و گیت وی کانپون جزء چهار ملک گران قیمت در جهان به شمار می‌روند

آشنایی با پُر در آمدترین مشاغل آینده

ابوالفضل علیزاده

انتخاب یک شغل مناسب و پردرآمد، چالش خیلی از جویندگان کار است. تحلیل‌گران بازار پیش‌بینی می‌کنند که برخی مشاغل در چند سال آینده به درآمدهای آن‌چنانی دست پیدا کنند. در این مطلب با پردرآمدترین کسب‌وکارها در سال‌های آینده آشنا خواهید شد.

دستیار پزشک

بر اساس آمارهای موجود، این حرفه در دهه آینده بیش از ۲۸ درصد رشد خواهد داشت و حقوق میانگین سالانه آن ۹۸ هزار دلار تخمین زده می‌شود.

توسعه دهنده اپلیکیشن‌ها

پیش‌بینی می‌شود که این کسب‌وکار تا ۱۰ سال آینده بیش از ۲۱ درصد رشد داشته باشد. همچنین تخمین زده می‌شود که حقوق سالانه در این حوزه به بیش از ۹۷ هزار دلار در سال برسد.

افراد متخصص در حوزه بهداشت دهان و دندان

فعالیت در این کسب‌وکار تا ۱۰ سال آینده، ۱۹ درصد رشد خواهد داشت و حقوق میانگین سالانه آن کمی بیش از ۷۳ هزار دلار خواهد بود. با توجه به افزایش تقاضا

برای دریافت خدمات مربوط به بهداشت دهان و دندان، انتظار می‌رود تا تعداد دندانپزشک‌ها و دستیاران دندانپزشکی نیز به ترتیب با رشد ۱۲/۴ و ۱۹/۶ درصدی همراه باشد.

تحلیلگر سیستم‌های کامپیوتری

طبق بررسی‌های صورت گرفته، این شغل تا در یک دهه آینده رشد ۲۲ درصدی خواهد داشت و میانگین حقوق سالانه آن ۸۵ هزار دلار خواهد بود.

پرستاری

درخواست کار برای این حرفه در ۱۰ سال آینده با رشدی بالای ۳۲ درصد روبه‌رو خواهد شد و میانگین حقوق سالانه آن ۹۸ هزار دلار در سال تخمین زده می‌شود.

تحلیلگر بازار

این شغل تا ۱۰ سال آینده با رشدی نزدیک به ۲۱ درصد روبه‌رو می‌شود و حقوق میانگین سالانه آن نزدیک به ۶۲ هزار دلار خواهد بود.

مشاور شخصی مالی

این حرفه نیز تا ۱۰ سال آینده نزدیک به ۲۴ درصد رشد خواهد داشت و میانگین حقوق سالانه آن بیش از ۸۶ هزار دلار خواهد بود. برای فعالیت در این کسب‌وکار، باید مدرک لیسانس داشت.

فیزیوتراپیست

این کسب‌وکار تا دهه آینده ۳۰ درصد رشد خواهد داشت و میانگین حقوق سالانه آن تا ۸۳ هزار دلار ارزیابی می‌شود.

گفتار درمانی

این حرفه تا ۱۰ سال آینده با ۲۱ درصد رشد مواجه می‌شود و حقوق میانگین سالانه آن به کمی بیش از ۷۳ هزار دلار می‌رسد. برای فعالیت در این شغل، باید مدرک کارشناسی ارشد داشت. ■

مدیر خدمات بهداشتی

این شغل تا ۱۰ سال آینده با رشدی معادل ۱۷ درصد روبه‌رو خواهد شد و حقوق سالانه آن به‌طور میانگین ۹۳ هزار دلار خواهد بود.

تحلیل‌گران بازار پیش‌بینی می‌کنند که برخی مشاغل در چند سال آینده به درآمدهای آن‌چنانی دست پیدا کنند

«عالم الاستثمار»؛ تجربة مشروع تجاري ناجح

إيران هي دولة ذات حضارة آلاف السنين، لديها ثاني أكبر احتياطي من الغاز في العالم، والمعادن المتنوعة و الموارد الهيدروكربونية الغنية والتنوع المناخي الغني وتبلغ مساحتها ١٦٤٨٠٠٠ كيلومتر مربع ويبلغ عدد سكانها أكثر من ٨٠ مليون شخص ودية ومضيف، انها سوق الاستراتيجي الرئيسي في الشرق الأوسط، وقد جذبت اهتمام العديد من الشركات الصناعية والتجارية والخدمية. في غضون ذلك ، تسببت علاقات إيران القديمة والحارة والمستقرة مع جيرانها ، وخاصة الدول العربية ، في الحاجة إلى الاعتراف وخلق سياق للتواصل المتبادل بين الشركات الإيرانية والشركات النشطة في البلدان المجاورة التي قررت أن يكون لها وجود فعال في هذه السوق الهامة. لقد جعلتنا هذه الحاجة ، باستخدام المعلومات والقدرات الإعلامية، مع أدواق جمهور الصحافة، جسراً بين رجال الأعمال والحرفيين من إيران وجيرانها.

عالم الاستثمار هو واحد من أكثر المنشورات تأثيراً في مجال الاقتصاد الإيراني الذي يسعى للاستفادة من الرأي الجماعي لكبار التنفيذيين والمديرين وأساتذة الجامعات والخبراء لتقديم فرص الاستثمار في مختلف قطاعات التصنيع والصناعة ، السياحة ، التجارة و الخدمات. تنشر هذه المجلة الشهرية في ستة أقسام منفصلة على النحو التالي و ستنشر هذه المجلة مرة في الشهر وفي اليوم الاول من الشهر.

١- قطاع الطاقة ، ويشمل مجالات النفط والغاز والبتروكيمياويات ومحطة الطاقة والصناعات المنبع والمصب.

٢- قطاع الصناعة ، ويغطي مواضيع التصنيع والشركات الصناعية في مختلف المجالات. ٣- يقوم قطاع سوق رأس المال بتقييم آخر التطورات والتطورات في مجال سوق الأوراق المالية والبنك والتأمين والسياسة النقدية.

٤ - وفي الوقت الذي يعكس فيه قطاع الاقتصاد الكلي آراء الشخصيات البارزة ، فإنه ينتقد قرارات وإجراءات كبار المسؤولين التنفيذيين الإيرانيين بشأن تنفيذ سياسات الاقتصاد الكلي للبلاد.

٥- قسم القضايا الخاصة ؛ يبحث على وجه التحديد في فرص وتحديات الاستثمار في الأعمال التجارية في كل قضية.

٦- قسم القراءة ؛ يتضمن محتوى داخلياً وخارجياً مثيراً للاهتمام حول الأفراد الذين حققوا نجاحاً خاصاً في أعمالهم أو إبتاعهم.

جمهورنا الأعزاء ؛ الآن "عالم الاستثمار" أمامك بثلاث لغات: الفارسية والعربية والإنجليزية. إن عهدنا معك هو احترام التوقعات ، بكل القدرة على النجاح ، والعمل معاً لبناء مستقبل أفضل. نحن على يقين من أن دعمكم هو لرعائنا.

نحن نغورون بدعوتك للاتصال بالناشر من خلال تقديم معلومات أو إدراج إعلانك.

صاحب الامتياز: مرتضى فغانى

الرئيس التنفيذي: حميد اسدى

رئيس التحرير: فرهاد اميرخانى

المدير التجارى: سارة نظرى

المترجم: سعيد عدالتجو

اتصل بنا:

شارع شهيد مفتح، زقاقى مرزبان نامه ، لوحة رقم ٢٧، الوحدة الثامنة

رقم الهاتف: +٩٨٢١ ٨٨٨٦٤٨٤٢ رقم الفاكس: +٩٨٢١ ٨٨٨٦٤٧٨٦

الرمز البريدي: ١٥٨٧٥-٨٩١٥ رقم الهاتف المحمول: +٩٨ ٩١٢٧٧٠٧٧٤٥

البريد الإلكتروني: d.sarmayeh@gmail.com

موقع الكتروني: http://dsg-m.ir

الاختبار

صرح رئيس منظمة بورصة و الأوراق المالية

سوق رأس المال؛ الطريق الآمن للتنمية الاقتصادية للبلاد

الرئيس التنفيذي لبورصة طهران:

الاثار الإيجابية لعرض أسهم الشركات المملوكة للدولة في سوق رأس المال

أعلن عضو مجلس إدارة بنك «تجارت»

تتجاوز موارد بنك التجارة ٢،٠٠٠،٠٠٠ مليار ريال

قال علي أكبر أمين تفرشي:

مجموعة باسارجاد المالية؛ رائد في تحقيق المصرفية الحديثة

تم عقد الجمعية العمومية السنوية لشركة «مين» للبتروكيمياويات

تم توزيع ١٨٥ تومان عن كل سهم في الشركة

رئيس اللجنة الاقتصادية للبرلمان:

يجب أن يكون الاتجاه الصعودي في أسعار الأسهم متنسقاً مع معدلات العائد

ياسر فلاح؛ العضو المنتدب لشركة تبادل المعلومات والخدمات

الركائز الثلاث لتطوير سوق رأس المال

مرتضى فغانى؛ عضو غرفة تجارة طهران

اختلال سوق العملات الاضطراب في اقتصاد البلاد

سوق الإسكان في ركود أم قفزة!؟

الدكتور
فواز أمير الحادي
رئيس التحرير

لطالما أخذ المستثمرون والخبراء بعين الاعتبار سوق الإسكان، باعتباره جزءاً مهماً من اقتصاد البلاد، بحيث يعتبر الازدهار في هذا السوق، الذي يعني الوضع الاقتصادي المناسب وركوده، أزمة حالياً،

حوالي ٥٤,٦٪ من الأسر مالكون، ٣٦,٨٪ هم مستأجرون والباقي مصنفون كآخرين. أدى ارتفاع تكاليف المعيشة إلى إبطاء عملية أن تصبح الأسر الإيرانية مالكة منازل على مدى السنوات العشر الماضية. منذ عام ٢٠٠٦، انخفض عدد الملاك بنسبة ٨٪ وزاد إلى عدد المستأجرين. في السنوات الأربعين الماضية، كان اتجاه زيادة أسعار العقارات في البلاد جافاً، ومنذ عام ١٩٧٦، زادت أسعار العقارات والإيجارات ٧٠٠٠٠ مرة.

إن تخفيض قيمة العملة الوطنية في مواجهة ارتفاع أسعار المساكن جعل هذا السوق ملاذاً آمناً للاستثمار. ارتفعت أسعار المنازل والأراضي أكثر من ٢٠ مرة خلال الأربعين سنة الماضية؛ ومع ذلك، فقد أصيب سوق الإسكان الإيراني بالتهاب سريع في الربع الأول من هذا العام، بينما انخفض الاستثمار العالمي في الإسكان بأكثر من ٣٢٪، مما أدى إلى انخفاض أسعار المساكن. على الرغم من أن معاملات الإسكان في بلدنا في حالة ركود؛ لكن سعره ارتفع بنسبة ٣٠ بالمائة على الأقل. بحيث يبلغ متوسط سعر المتر المربع من المساكن في طهران حوالي ١٩ مليون تومان. يرجع جزء من الاضطراب في سوق الإسكان إلى التهاب في سوق الصرف الأجنبي. أدى الارتفاع الحاد في سعر الصرف في الشهرين الماضيين وسعر كل دولار أمريكي يصل إلى ٢٥٠٠٠ تومان، إلى زيادة في أسعار المساكن، وبالتالي زيادة غير مقيدة في الإيجارات. مع التوازن في هذا السوق، سوف محمد الإسكان أيضاً إلى حد ما.

بطبيعة الحال، هناك العديد من المشاكل الأساسية في سوق الإسكان، أولها يجب أن يكون الحد من العرض وبناء الوحدات السكنية. تسبب ارتفاع أسعار الأراضي ومواد البناء، وصعوبة إصدار تصاريح البناء، وتشفي أمراض القلب الناتجة في تقلبات كبيرة في صناعة البناء. لذلك، تحاول الحكومة بناء مساكن للتغلب على هذا الركود، في شكل خطة إسكان وطنية، ومع ذلك، ووفقاً للتجربة السابقة، فإن بناء وإكمال هذه الوحدات لن يحل مشكلة سوق الإسكان في البلاد. بالإضافة إلى ذلك، سعت الحكومة والبرلمان إلى معالجة بعض الاضطرابات في سوق الإسكان من خلال تمرير قانون الضرائب على المنازل الشاغرة. ووفقاً للإحصاءات المتاحة، هناك حوالي ٢,٥ مليون منزل شاغر في الدولة، والتي تلعب دوراً هاماً في اختلال التوازن في سوق الإسكان. لكن تنفيذ هذا القانون يتطلب نظاماً إحصائياً قوياً وتعاوناً من جميع المؤسسات ذات الصلة. ويقال إن معظم هذه المنازل تعود للبنوك والمؤسسات المائة الأخرى التي تم شراؤها لاغراض الاستثمار، مما يجعل تنفيذ هذا القانون أكثر غموضاً. ومن المؤمل أنه مع عودة التوازن إلى سوق العملات والعملات في الدولة، سيكون سوق الإسكان متوازناً إلى حد ما؛ ومع ذلك، لا يمكن توقع أن المشاكل الأساسية لهذا الجزء الهام من اقتصاد البلاد سيتم حلها بسرعة.

الموجة الثانية من كورونا؛ أزمة في الاقتصاد

الدكتور
فواز أمير الحادي
رئيس التحرير

على عكس معتقدات العديد من الناس، زادت الموجة الثانية من كورونا مع بداية فصل الصيف، وعدد الضحايا يتزايد كل يوم. يعتقد الكثيرون أن ارتفاع درجة حرارة الأرض

قلل من شدة الفيروس وأتاح فرصة لإصلاح الأضرار الاقتصادية؛ ولكن مع بداية الموجة الثانية، يخلق الفيروس أزمة أكثر خطورة في النظام الاقتصادي للبلاد من أي وقت مضى. في مواجهة كورونا، وجهت بعض الحكومات اهتمامها التكميل إلى القضايا الصحية وعلاج المرضى؛ ومع ذلك، أدخلت بعض البلدان الأخرى، بما في ذلك فرنسا، ذات الرؤية البعيدة وتصورات أخرى للحدث، الوجهة الرئيسية للفيروس على أنها «تعطل النظام الاقتصادي للبلاد» واتخذت، إلى جانب التخطيط الصحي، تدابير اقتصادية خاصة لإدارة شؤون بلادهم. تم رفع شعار «منع الاقتصاد من التوقف بأي ثمن» من خلال منح قروض فورية لأصحاب الأعمال ودفع رواتب لجميع الفاعلين الاقتصاديين.

بالطبع، تستمر هذه الإجراءات، حيث قرر المسؤولون الأوروبيون في اجتماعهم المشترك الأخير تخصيص ٧٥٠ مليار يورو لمساعدة اقتصادات القارة الجنوبية، بما في ذلك إسبانيا وإيطاليا. يمكن لهذه الخطوة أن تحافظ على اقتصاداتها نشطة طالما أن كورونا تحت السيطرة. لكن في إيران، أدى اندلاع كورونا المتزامن وعطلة نوروز إلى جعل الحكومة ووسائل الإعلام تركز جميع برامجها واهتمامها على صحة الناس منذ البداية، ونتيجة لذلك، أهملت الجزء الأكثر أهمية في البلاد، وهو «الاقتصاد». ووفقاً للإحصاءات المنشورة، فإن الأضرار التي تسببها كورونا لاقتصاد بلادنا تبلغ حوالي ٢٦ ألف مليار تومان شهرياً، وصناعة السياحة والزراعة خلال الشهرين الأولين من العام تقدر بـ ٥٣٠٠ مليار تومان و ٣٢٥٠ مليار تومان، على التوالي. وفي الوقت نفسه،

ليس لدى الحكومة حتى الآن خطة لإصلاح قطاعات الاقتصاد المنهارة. أصدرت إدارة الشؤون الاقتصادية والاجتماعية التابعة للأمم المتحدة مؤخراً تقريراً بعنوان «الحالة والاحتمالات الاقتصادية العالمية في منتصف عام ٢٠٢٠». وبحسب التقرير، فقد تقلص الاقتصاد العالمي بنسبة ٣,٢ في المائة بسبب جائحة كورونا الجديد الذي سيصل إلى ٥ في المائة في البلدان المتقدمة و ٠,٧ في المائة في البلدان النامية. وبحسب التقرير، فإن الأضرار التي لحقت بالاقتصاد العالمي من الركود الناجم عن أزمة كورونا في ٢٠٢٠ و ٢٠٢١ تقدر بـ ٨,٥ تريليون دولار!

وفقاً للتقارير المنشورة، لا يوجد احتمال واضح للتعافى الاقتصادي. إن اقتصادنا، الذي كان يخضع في السابق لأقسى نظام عقوبات من قبل الولايات المتحدة، يواجه الآن أزمة تتجاوز العقوبات، وهي أزمة يمكن أن تؤدي إلى انهيار اقتصاد البلاد. الآن، في ضوء ما يحدث، ربما يكون الإجراء الأكثر ملاءمة للشعب والسلطات هو نفس الإجراء الذي أصر عليه الأوروبيون، وكان ذلك «منع الاقتصاد من التوقف بأي ثمن». بالطبع، من الضروري التصرف بسرعة قبل فوات الأوان.

صرح رئيس منظمة بورصة و الأوراق المالية سوق رأس المال؛ الطريق الآمن للتنمية الاقتصادية للبلاد

في هذه الأيام، سوق الأوراق المالية في البلاد مزدهر للغاية واكتسب الاستثمار فيها الكثير من المعجبين، وتقريباً في معظم الدوائر والمجتمعات، هناك حديث عن سوق الأسهم. في الواقع، كل من لديه خبرة طويلة المدى في الاستثمار في هذا المجال والوافدين الجدد الذين دخلوا هذا السوق لزيادة رأس المال، جميعهم يشركون في مؤشر بورصة إيران. ومع ذلك، فإن الاستثمار في سوق الأسهم الإيرانية وتحويل اتجاه السيولة إلى هذا السوق أثار مخاوف أيضاً؛ كثير من خبراء سوق رأس المال قلقون من الوافدين الجدد الذين استثمروا في هذا العمل، لكنهم لا يعرفون الأساسيات. من جهة أخرى؛ ويتحدث بعض الخبراء أيضاً عن فقاعة سوق الأسهم الإيرانية وأن نمو مؤشراتهما ليس حقيقياً. المزيد من التحقيق في هذه المسألة، تحدثنا مع حسن قاليباف أصل؛ رئيس البورصة وتنظيم الأوراق المالية. في ما يلي نقرأ أجزاء من هذه المقابلة.

• نظراً لوجود رأس المال اللازم والنظام التجاري المتأسس الذي يحكمه، تتم أنشطة التمويل من خلال سوق رأس المال بشكل أسرع وأسهل. أيضاً، يمكن أن تكون تكلفة التمويل في سوق رأس المال باستخدام أدوات التمويل المختلفة أقل من التمويل من خلال النظام المصرفي.

• أحد الإجراءات التي يمكن أن تساعد القطاع الإنتاجي للاقتصاد هو إصدار الأوراق المالية الإسلامية. في هذا الصدد؛ يمكن للقطاعات الإنتاجية المختلفة للاقتصاد توفير وإكمال رأس المال المالي والعملية المطلوب من خلال إصدار أوراق مالية مختلفة في سوق رأس المال.

• النظر في تجربة البلدان المتقدمة؛ كان القطاع المالي ومكوناته، بما في ذلك سوق رأس المال في هذه البلدان، بحيث تم توفير حصة كبيرة من الموارد المالية التي تتطلبها الصناعات التحويلية والمشاريع الاقتصادية من خلال سوق رأس المال والبورصة كأهم مؤسسة لسوق رأس المال.

• في الوقت الحاضر، ازداد الاهتمام العام بسوق رأس المال ولدى الحكومة رؤية خاصة لهذا السوق. يتمثل المظهر الرئيسي لموقف الحكومة في تعزيز المعروض من أسهم الشركات المملوكة للدولة في سوق رأس المال وإصدار السندات في هذا السوق.

• تحرير الأسهم العدالة حدث هام من حيث القيمة السوقية؛ لكن الشيء المهم هو أن ثقافة سوق رأس المال تخترق جميع أنحاء البلاد. من الآن فصاعداً، يمكن للناس أن يتعلموا كيفية العمل في سوق رأس المال، من أجل تعميق السوق وعدم الاستثمار في الأصول غير المنتجة مثل العملة.

• يجب اتخاذ إجراءات لدخول السوق بوعي ومعرفة كفيين واستخدام قدرات صناديق الاستثمار والشركات الاستشارية والمحافظ الاستثمارية للاستثمار لتقليل المخاطرة. كما، طلبي إلى الناس هو تجنب الشراء والبيع مباشرة في البورصة، وطلب المشورة من الأشخاص المرخصين والمعتمدين في هذا الصدد.

ضرورة التغيير في الغرفة التجارية

اليوم، بسبب السرعة العالية للتطورات الاقتصادية؛ الصناعة والتكنولوجيا؛ كما تقوم الحكومات، وصناعات السياسات، والمنظمات الصناعية والصناعية بتغيير

محمد رضا رافند

مهمهم وأهدافهم بسرعة وتحديث قراراتهم؛ لسوء الحظ، لا تمتلك

الحكومة والهيئات الإدارية في بلدنا السرعة اللازمة للتكيف مع التطورات الاقتصادية والصناعية، كما أن عدم تحديث القرارات مع التطورات يوفر العديد من الأعمال المتراكمة في البنية التحتية الاقتصادية والتنمية الصناعية. وفي الوقت نفسه، لا يمكن إنبكار دور منظمات التنمية التطوعية التي تركز على الأعضاء مثل الغرفة التجارية في تكيف وتحديث البنية التحتية للتنمية الاقتصادية والصناعية.

الآن بعد أن عانت الحكومة من مشاكل مختلفة بسبب مشاكل مختلفة وهي تعمل باستمرار على حل المشكلات، فهي غير قادرة عملياً على تحديث السياسات والقرارات بالتطورات الاقتصادية والتغيرات في بيئة الأعمال، لذلك يجب أن تكون غرفة التجارة الإيرانية خطاًية وبالطبع من خلال إنشاء الإدارات، لعب دور مهم ومساهمة في تحقيق هذا المهم.

في بلدنا، بسبب الارتباك في السياسات الاقتصادية، فضلاً عن تعدد وتنوع القرارات الحكومية قصيرة الأجل، عانت غرفة التجارة أيضاً من هذا الاضطراب وهي في مراسلات ومفاوضات مع الحكومة باستقرار حل مشاكل الفاعلون الاقتصاديون. هذا تسبب في الكثير من الضرر. يجب على غرفة التجارة، كمؤسسة إيمانية، بالإضافة إلى دورها الداعم في التفويض وحل التحديات الاقتصادية، مثل غرف

التجارة في البلدان الأخرى، أن تضع نهجها الرئيسي لخلق القدرة على خلق الفرص للشركات. وتجدر الإشارة إلى أن تجنب الغرفة التجارية من إنشاء منصات التنمية وزيادة الأعمال تحت ذريعة منع الغرف من دخول مناطق الأعمال أمر غير مقبول، وهذا النوع من الآراء سيؤدي إلى ضرر بالغ. اليوم، يمكن لهذه الغرف تفعيل منصات وشبكات زيادة الأعمال من خلال التواصل، وقدرات الأعضاء، والاتصالات الإقليمية والدولية، وكذلك إنشاء التحادات ومساعدة في تطوير التعاون الاقتصادي والتجاري. وبالطبع، سيتم تحقيق ذلك إذا تم أيضاً تغيير الهيكل التنظيمي للغرفة التجارية ومواردها البشرية وتم توفير أرضية للمشاركة والمزيد من الاستفادة من النخب ومطوري الأعمال.

صرح رئيس مجلس إدارة بورصة طهران

زيادة حجم وقيمة المعاملات أهم إنجاز لسوق الأسهم

وفقاً للكثير من الخبراء، فإن وضع سوق رأس المال سيكون إيجابياً ونمو هذا العام. وبالنظر إلى الوضع الاقتصادي للبلاد، من المرجح أن يكون هذا العام عامًا رائعًا لسوق رأس المال. هناك قضايا مختلفة، مثل القضايا السياسية والاقتصادية، لها تأثير كبير على الأسواق المالية، وخاصة سوق الأسهم، ولأنه من غير الممكن النظر إلى هذا السوق بشكل مستقل، فإنه يجعل من الصعب التنبؤ باتجاه سوق الأسهم وظروف سوق رأس المال هذا العام. بالنظر إلى الوضع الحالي، يمكن أن تتوقع دراسة عامة أن السيولة ستتم هذا العام. من أجل تقييم الاتجاه المتناهي لسوق رأس المال، ذهبنا إلى محمد إبراهيم بورزرائني، رئيس مجلس إدارة بورصة طهران وتحدث معه في ما يلي فقرة أجزاء من هذه المقابلة.

• نما مؤشر سوق رأس المال الإجمالي بشكل ملحوظ منذ بداية العام. بحيث تبنج أكثر من ١٤٠٪. كان هذا الاتجاه الصعودي مرتفعًا جدًا في الشهرين الأولين من العام ووصل إلى ذروته في مايو، وكان الوضع بحيث شهدنا كل يوم تشكيل طواير لشراء أسهم الشركات الموجودة في سوق الأسهم. ولكن في أواخر مايو ويونيو، تغير الوضع حتى شهدنا ازدهارًا لسوق الأسهم، بما في ذلك أسهم شركات السوق الكبيرة.

• ستكون جميع القوانين في اتجاه أقصى قدر من السيولة والدعم المناسب والعقلاني لسوق رأس المال، وكل ذلك سبب من خلال اجتماعات خبراء موسعة ومستمرة مع المشاركين في السوق والمسؤولين المعنيين، وستكون آثاره الإيجابية واضحة في السوق.

• لا يمكن مقارنة السوق الإيرانية الناشئة بسوق نيويورك؛ ولأن معايير المؤشرات الدولية في البلاد لم يتم الوفاء بها بعد، ولكن تجدر الإشارة إلى أن سوق رأس المال الإيراني في العامين الماضيين من حيث حجم المعاملات وقيمتها وتواترها، مما يشكل ملحوظ، وقد أدى ذلك إلى تحسن كبير في ترتيبها مقارنة بمعظم البلدان المجاورة.

• أكثر من تأثر سوق رأس المال بهذا الوباء الغامض، سوف يتأثر بعاملين من أسعار الصرف والأسعار العالمية، على افتراض الاستقرار النسبي لعالمي الأسعار العالمية وسعر الصرف وكذلك التكثيف غير المتوقع للمخاطر السياسية المنهجية في أفضل الأحوال، المسار المستقبلي. ستظل بورصة طهران متأثرة بتكثيف تقييم الأسهم مع الحقائق الاقتصادية الجديدة، وخاصة سعر الصرف، وسيتم تقييمها بشكل إيجابي.

ياسر فلاح؛ العضو المنتدب لشركة تبادل المعلومات والخدمات

الركائز الثلاث لتطوير سوق رأس المال

يشهد سوق رأس المال هذه الأيام سجلات جديدة وازدهارًا غير مسبوق، حيث تقوم الحكومة والشركات النشطة في السوق والمستثمرون، باعتبارها أهم ثلاثة قطاعات مؤثرة، بمهام معينة تؤدي، إذا تم تنفيذها، إلى مزيد من التطوير لسوق رأس المال وفي النهاية تحقيق النمو الاقتصادي. بدأت بورصة طهران عام ٢٠٢٠ بانتعاش ملحوظ. كما تم تسمية إجمالي مؤشر سوق الأوراق المالية مع نمو أكثر من ٢٥٠ في المئة كأفضل سوق استثماري. من بين هذه العوامل، كان دخول السيولة إلى سوق الأسهم أحد أهم المكونات التي أثرت في الصعود. رؤوس الأموال الجديدة التي هاجرت إلى أسواق الأسهم من أسواق أخرى موازية وكانت فعالة في ازدهار هذه السوق. وفي هذا الصدد، فإن من أهم واجبات الحكومات حماية وصون ثروة الناس، التي يجب الاهتمام بها. وسيتم تحقيق ذلك من خلال الإدارة الحكومية وكذلك من خلال التشغيل السليم للشركات العاملة في سوق رأس المال. بالطبع، لا ينبغي تجاهل دور المستثمرين وتأثير سلوكياتهم التجارية. وأخيرًا، مع تكامل كل هذه الحالات، لن نشهد فقط تطور سوق رأس المال قدر الإمكان، ولكن أيضًا سيؤدي إلى النمو الاقتصادي. يؤدي دخول الأشخاص إلى قطاع الإنتاج في سوق رأس المال إلى انخفاض التضخم وزيادة المعروض من السلع والخدمات في المجتمع، وإذا تم توفير البنية التحتية، فستزداد رغبة الناس في المشاركة في مشاريع الإنتاج. في غضون ذلك، من المتوقع أن يتم تحويل السيولة إلى إنتاج بحيث تكون اللعبة مكسبًا للامة والحكومة. مشاركة الناس في المشاريع الاقتصادية أمر مرغوب فيه، مما سيؤثر على عملية إصلاح الهياكل الاقتصادية للبلاد. على الحكومة أن تعرض حصتها في الشركات العاملة في البورصة من أجل زيادة الأسهم القائمة لهذه الشركات في السوق. لذلك، يتم إعطاء استجابة مناسبة للطلب الشعبي في هذه الأسهم، والتي بالطبع، من خلال عدم تلبية احتياجات المساهمين، ستتبع أسعار أسهم الشركات عن قيمتها الجوهرية وستدخل مرحلة الفقاعة. لدى العديد من هذه الشركات حاليًا أسهم صغيرة عاتقة في السوق، ويمكن أن تلي الزيادة في ذلك طلب المساهمين. إن الوضع الحالي لسوق رأس المال هو الوقت المناسب للشركات العاملة في سوق الأوراق المالية لارتداء «ملابس الشفافية» وبالتالي مساعدة السوق على النمو. يجب أن يكون لدى الناس في هذا السوق أصول قوية، ويجب على الشركات والمساهمين الرئيسيين دعم صغار المساهمين. إن امتلاك مجموعة متنوعة من الأسهم بالإضافة إلى تجنب الإثارة هي أمور أخرى يجب أن تولي اهتمامًا خاصًا للمساهمين، وخاصة الوافدين الجدد إلى سوق الأسهم، يجب أن يكون لديهم رؤية طويلة الأجل للسوق. نقطة أخرى مهمة؛ إن فحص ربحية الشركات واهتمام المساهمين والمستثمرين بهذه المسألة له أهمية كبيرة. يعد الجهل بالأخبار والشائعات قضية مهمة أخرى، وفي الوقت نفسه، لا ينبغي تضليل المستثمرين من خلال إعلانات الغش الإلكتروني التي لا تعرف حتى سجلات مشغليها. إن الاهتمام بدور الحكومة والشركات المدرجة والمستثمرين سيؤدي إلى الحفاظ على السيولة في سوق رأس المال وتحقيق الإنتاج الحقيقي، وهذا سيمهد الطريق لتطوير سوق الأسهم وتحقيق النمو الاقتصادي في نهاية المطاف.

أكد الرئيس التنفيذي لشركة «تمدن» لتمويل رأس المال يعتمد النمو المستدام لسوق رأس المال على ازدهار الإنتاج وتكوين الثروة

الرئيس التنفيذي لبورصة طهران:

الآثار الإيجابية لعرض أسهم الشركات المملوكة للدولة في سوق رأس المال

في العام الماضي ، وخاصة في الأشهر القليلة الماضية ، نما تدفق السيولة في سوق الأسهم بسرعة ، وأشار بعض الخبراء المهتمين باتجاه سوق رأس المال إلى الحاجة إلى الاستخدام الأمثل لهذه الفرصة التمويلية. وحذروا المساهمين من خسارة رأس المال ، كما أكدوا على الحاجة إلى بناء الثقافة وزيادة الوعي لصغار المساهمين. وفقاً لبعض الخبراء في هذا المجال ، يتم تلخيص سوق رأس المال الإيراني في السوق الثانوية ، وإذا تم نقل هذه الأصول إلى السوق الأولية ، فسيكون هناك قفزة في الإنتاج. على الرغم من أن مؤشر السوق يرتفع بشكل حاد وبالطبع بشكل خطير ؛ لكن التمويل من هنا السوق هو أفضل طريقة. من أجل دراسة الاتجاه المتسارع لسوق رأس المال ، ذهبنا إلى الدكتور علي صحرائي الرئيس التنفيذي لبورصة طهران و تحدثنا معه. في ما يلي نقرأ أجزاء من هذه المقابلة.

• قامت بورصة طهران بتأسيس البورصات الإقليمية في جميع أنحاء البلاد على مدى السنوات الماضية وعقدت دورات تدريبية مستمرة شخصياً عبر الإنترنت في مناطق مختلفة من البلاد ، وقد تسببت هذه العوامل في دخول مستثمرين جدد إلى سوق رأس المال. كما اهتم كبار المسؤولين الحكوميين بقدرة سوق رأس المال على تمويل وإصلاح الهيكل الاقتصادي ، كما أن المعروض من أنواع مختلفة من الأوراق المالية التمويلية وكذلك الأسهم المملوكة للحكومة في سوق رأس المال في ارتفاع.

• كانت زيادة عمق سوق رأس المال دائماً أحد الأهداف الهامة لمديري السوق. على مر السنين ، سعى المشاركون في سوق رأس المال إلى زيادة المخزون العائم للشركات. من ناحية أخرى ؛ يشهد هيكل الاقتصاد الإيراني وجود الحكومة في العديد من الشركات الكبيرة والمؤثرة ، وبعضها موجود أيضاً في سوق رأس المال. • مر سوق رأس المال باتجاهات صعود وهبوط للأسعار وبالطبع تطور بقوة. من الممكن دائماً أن يتغير اتجاه السوق أو ينخفض على المدى القصير أو الطويل. اتجاه السعر ليس دائماً من جانب واحد ؛ ولذلك ، فإن سوق رأس المال هو سوق أكثر ملاءمة وأقل خطورة للمستثمرين الذين لديهم رؤية طويلة الأجل ويستثمرون من خلال التحليل والدراسة أو من خلال الوسطاء الماليين.

شهد سوق رأس المال الإيراني نمواً كبيراً في العام الماضي. في الأشهر الثلاثة الأولى من هذا العام ، نما مؤشر الأسهم الإجمالي بنسبة ١٥٠٪. يعزو العديد من الخبراء ذلك إلى الشعبية العامة للسوق الرأسمالية التي تم تجاهلها ؛ لكن آخرين حذروا من وجود فقاعة في سوق الأسهم ، وحذروا من الآثار الضارة للفقاعات التي تنفجر على اقتصاد البلاد. من أجل تقييم الوضع الحالي لسوق رأس المال ، تحدثنا مع محمود رضا خواجه نصيري. الرئيس التنفيذي لشركة «تمدن» لتمويل رأس المال. في ما يلي نقرأ أجزاء من هذه المقابلة.

• في السنوات الأخيرة ، كان لسوق رأس المال في البلاد قيمة محدودة وأسهم العديد من الشركات ، على الرغم من قيمتها الجوهرية ، لم يكن لديها الكثير من المشترين ؛ ولكن اليوم ، بعد زيادة السيولة ، نشهد زيادة في الطلب على الأسهم ، وبالتالي زيادة في قيمة سوق رأس المال. وفي الوقت نفسه ، فإن ارتفاع أسعار أسهم بعض الشركات أمر معقول للغاية. لأنه في السنوات السابقة تم تقييم أسهم هذه المجموعة من الشركات بأقل من السعر الحقيقي بسبب نقص الطلب ؛ ولكن الآن ، مع زيادة الطلب ، تقترب أسعارها من قيمتها الحقيقية.

• عندما تتعرض الشركة لخسارة وتكون أسهمها ذات قيمة عالية ، سيكون من الصعب الحفاظ على قيمة أسهمها ، لذلك من خلال فحص حالة كل شركة ، يمكن للمرء أن يتنبأ بقيمة أسهمها في المستقبل.

• سيؤثر تراجع موارد السيولة على أسواق الناس ، مثل الإسكان والذهب والعملات والسلع ، مما يزيد من التضخم ويسبب مشاكل في سبل العيش. لتجنب هذه العواقب المترتبة على تخفيضات أسعار الفائدة ، يجب أيضاً النظر في جميع القضايا المختلفة مثل الموارد المالية ، وحالة الأسواق الموازية والتمويل حتى تصل تخفيضات أسعار الفائدة إلى هدفها الرئيسي.

تشير التقديرات إلى أن ١٠ إلى ٢٠ في المائة من السيولة تدخل سوق رأس المال ؛ اجتذاب السوق الأساسي ودخل حوالي ٩٠٪ منه إلى السوق الثانوي ، مما أدى إلى ارتفاع أسعار أسهم بعض الشركات بشكل غير معقول.

• هناك ثلاث استراتيجيات مختلفة لتعزيز أدوات زيادة رأس المال من أجل تعزيز الإنتاج. أول؛ زيادة رأس مال الشركات من مكان جلب المساهمين وحرمان الحق الوقائي بدلاً من زيادة رأس المال من مكان إعادة تقييم الأصول ، ثانياً ؛ الزيادة في العرض العام الأولي والاستراتيجية الثالثة هي بيع وبيع الأصول في البورصة من أجل الحصول على السيولة والاستثمار في الإنتاج.

• في الوقت الحاضر ، تتوفر أدوات ومؤسسات مختلفة في سوق رأس المال في البلاد للمستثمرين. ومع ذلك ، فإن العيب الرئيسي لسوق رأس المال الإيراني مقارنة بالبلد المتقدمة هو أن الوسيط بين الناس وسوق رأس المال «مسمرة».

العضو المنتدب لشركة مجموعة «ملي» للتنمية الاستثمارية:

استمرار نمو سوق رأس المال في البلاد من خلال توجيه تدفق السيولة

تأسست شركة الاستثمار التابعة لمجموعة «ملي» للتنمية، كشركة مساهمة عامة وتم تسجيلها عام ١٩٩٢ في مكتب تسجيل الشركات والمؤسسات غير الحكومية في محافظة طهران. في عام ٢٠١٠، تم تغيير اسم الشركة من بنك ملي إيران للاستثمار إلى شركة مجموعة التنمية «ملي» للاستثمار. أسس بنك ملي إيران هذه الشركة من أجل تحسين الأداء والإدارة المهنية لبعض شركات التملك والإدارة. بلغ رأس المال الأولي للشركة مائة مليار ريال، وقد تمت زيادته على عدة مراحل، وأخيراً في عام ٢٠١٥، وفقاً لقرار الجمعية العامة غير العادية بتاريخ ٢٠١٥، ارتفع رأس مال الشركة إلى ١٦٢٥٠ مليار ريال. من أجل التعرف أكثر على أنشطة هذه الشركة، تحدثنا إلى الرئيس التنفيذي لمجموعة «ملي» للتنمية. في ما يلي نقرأ أجزاء من هذه المقابلة.

• مجموعة «ملي» للتنمية من أجل الامتثال للمادة ١٦ من قانون إزالة الحواجز أمام الإنتاج التنافسي، وتحسين النظام المالي للبلاد وسياسات بنك ملي إيران بشأن نقل جميع الشركات في المحفظة الاستثمارية لـ «فبانك»، واستراتيجية التحويل التصوي على أساس القوانين واللوائح القائمة يعطي الأولوية لجميع المساهمين في الشركة. وبناءً على ذلك، يتم تسعير جميع الشركات التابعة والشركات التابعة في محفظة المجموعة وإعدادها للتصفية.

• شركات الإنشاءات البولية والشركات الرأسمالية الصناعية وإدارة الاستثمار، وهي شركات عقارية وبنوك بنسبة ١٠٠٪ في مجال العقارات والوساطة المالية، بصدد التحضير للقبول. كما يتم متابعة عملية التحويل في الحيازات المتخصصة للشركة التابعة.

• من أجل مراقبة أداء الشركات التابعة، بالإضافة إلى تكوين شركات قابضة متخصصة في الطبقة الثانية من الإشراف في المجموعة، يقوم نائب شؤون الشركات من خلال المراقبة الموسمية بتقييم أداء الشركات التابعة من حيث تغطية الميزانية والاجتماعات حول أسباب الانحرافات عن الميزانيات. حاصل على العديد من هذه الشركات.

• الشركات التابعة فيما يتعلق بمجالات المعرفة المستندة إلى التقنيات الحديثة تتخذ أيضاً التناوب المناسبة لتطوير مجالات الأعمال للمجموعة للمساعدة في تحقيق الإقتصاد القائم على المعرفة وتحسين إنتاجية الشركات التابعة وزيادة العائد على الاصول من خلال تعديل وتحديث وتحسين أساليب الإنتاج وخفض التكاليف المنتجة.

• بسبب متطلبات القانون بشأن إزالة الحواجز أمام الإنتاج التنافسي وتحسين النظام المالي للبلاد، يطلب من الشركات التابعة المصرفية نقل أصولها ولديها قيود على الاستثمار الجديد في شركاتها التابعة.

رئيس مجلس إدارة دار شباب الصناعة والتعدين والتجارة في طهران:

تحديات تخصيص العملة بالأسعار الحكومية

كان الدولار بسعر ٢٤٠٠ تومان، أو الدولار بسعر الحكومة، على جدول أعمال الحكومة للسنتين الماضيتين ليتم تخصيصه لجميع السلع المستوردة، ولكن في وقت لاحق، مع معارضة بعض المثاليين والاقتصاديين، تخلت الحكومة هذه السياسة وقصرت على السلع الأساسية. كان هدف الحكومة في عرض الدولار عند ٢٤٠٠ تومان هو السيطرة على أسعار السلع في السوق من أجل أن تكون قادرة على الصمود أمام التضخم الناتج عن زيادة سعر العملة. وتحقيقاً لهذه الغاية، تغيرت سياسات تخصيص الدولار الحكومي لواردات السلع في عام ٢٠١٨، وتمت إزالة حوالي ١٥٠٠ سلعة استهلاكية من قائمة تخصيص العملات المفضلة. في العام الماضي، تم حذف بعض السلع الأساسية مثل الشاي والسكر والزبدة والحبوب من قائمة تخصيص العملات الأجنبية الحكومية. وفي الوقت نفسه، يعتقد بعض الخبراء أن إلغاء العملة الحكومية ودفع الإعانات المباشرة للسلع أثناء التوزيع سيحسن الظروف المعيشية للناس، ويجب التحكم في اقتصاد إيران في مسائل النقد الأجنبي على أساس السوق الحرة، ودفع النقد الأجنبي بسعر منخفض بالنسبة لبعض المستوردين لاستيراد السلع ومن ثم السيطرة على سوق تلك السلع المستوردة ليست فعالة. ما هو مؤكد هو أن دعم الشرائح الضعيفة من المجتمع أمر ضروري، وإعطاء العملة التفضيلية للسلع الأساسية يمكن أن يقلل من ضغوط الأسعار على بعض السلع الاستهلاكية من العشرية ذات الدخل المنخفض.

وقد أدى تخصيص العملة الحكومية لاستيراد الأرز والمواد الأخرى إلى منع ارتفاع أسعار الأرز، ومن ناحية أخرى، على الرغم من تخصيص ٤،٢٠٠ دولار أمريكي للسلع الأساسية؛ لكن أسعار السلع الخاضعة لهذه العملة، ولا سيما سلع مثل اللحوم والورق، قد صاحبها تضخم كبير، لذلك أدى تخصيص العملة الحكومية للواردات إلى الإيجارات والفساد.

يتمتع بلدنا بإمكانات عالية جداً إذا تم استخدامه بشكل صحيح وتم استخدام كل القوة والمعرفة التقنية والكنوز الوطنية الضخمة في طريق الاكتفاء الذاتي، مع السلطة يمكننا تحمل جميع الضغوط العالمية، واتخاذ خطوات كبيرة نحو التحول الاقتصادي وهذا يتطلب تصميماً قومياً وجهادياً في جميع شرائح المجتمع. إن موازنة السوق هي أحد أهم الإجراءات الضرورية للحكومة في ظل الوضع الراهن والتي لها تأثير قوي على بيئة الإنتاج وتحد من التضخم.

أعلن الرئيس التنفيذي لبنك سبه

الإقراض للشركات المتضررة من كورونا

لطالما كان الافتقار إلى السيولة هو التحدي الأكثر أهمية في مختلف قطاعات اقتصاد البلاد ، وبالتالي تقدم البنوك قروضاً منخفضة الفائدة للشركات والمؤسسات لتمويل هذه المؤسسات من أجل دعمها. كما اتخذ بنك سبه إجراءات في السنوات الأخيرة لزيادة حصة دعمه المالي لهذه القطاعات وتسريع عملية خدمة العملاء. وبهذه الطريقة كانت رائدة في تمويل الإنتاج والازدهار الاقتصادي للبلاد. ومن أهم الإجراءات التي قام بها هذا البنك هذا العام ، وفقاً لشعار العام القائم على «قوة الإنتاج» ، تقديم الدعم المالي للمنتجين المطهرين بسبب انتشار كورونا وتخصيص ١٦.٥٠٠ مليار ريال للشركات المتضررة من المرض.

محمد كاظم شقارزدي ؛ وأشار الرئيس التنفيذي لبنك سبه إلى أن تفشي فيروس كورونا هذا العام تسبب في أضرار جسيمة للشركات والمؤسسات الصناعية ، وفي هذه الحالة ، يتعين على الحكومة والمسؤولين تغيير بعض القوانين أو إدخال قوانين جديدة ، بما في ذلك تمديد فترة سداد القروض المصرفية والتسامح. وأشار شقارزدي إلى تكاثر الطلب في السوق ومقدمي الطلبات للأقنعة والمواد الهلامية المطهرة والأدوات الصحية المائلة ، وقال: «أثناء تفشي أمراض القلب التاجية ، تضاعف نشاط مصنعي الأدوات الصحية والمطهرات خلال فترة الإكليل وتمويل هذه الوحدات هو أحد التنايير المهمة». مصرف سبه في الوضع الحالي.

وأضاف: استخدام برمجيات الواجحة لتقديم خدمة العملاء ؛ تركيب مجالس بنك سبه ؛ إن إصدار الأحكام من قبل جميع المسؤولين والعاملين في الفروع من قبل بنك سبه ، وكذلك إبلاغ الاستراتيجيات والتعليمات التنفيذية لهذا البنك ، وفقاً للهيكل المعتمد من قبل مجلس إدارة بنك سبه ، هي من بين الإجراءات اللازمة التي يجب دمجها من قبل هذا البنك.

بعد الاندماج ، يكون البنك على استعداد لتقديم الخدمات لعملاء البنوك المندمجة في إطار قواعد ولوائح البنك المركزي.

وأشار شقارزدي إلى تكاثر الطلب في السوق ومقدمي الطلبات للأقنعة والمواد المطهرة والأدوات الصحية المائلة ، وقال: «أثناء تفشي كورونا ، تضاعف نشاط مصنعي الأدوات الصحية والمطهرات خلال فترة كورونا وتمويل هذه الوحدات هو أحد التنايير المهمة». مصرف سبه في الوضع الحالي.

وأضاف: استخدام برمجيات الواجحة لتقديم خدمة العملاء ؛ إصدار الأحكام من قبل جميع المسؤولين والعاملين في الفروع من قبل بنك سبه ، وكذلك إبلاغ الاستراتيجيات والتعليمات التنفيذية لهذا البنك ، وفقاً للهيكل المعتمد من قبل مجلس إدارة بنك سبه ، هي من بين الإجراءات اللازمة التي يجب دمجها من قبل هذا البنك. مؤكداً عملاء بنك سبه على تقديم نفس الخدمات القياسية، قال شقارزدي: «سيتم إرشاد العملاء إلى أقرب فرع رئيسي لتلقي الخدمات الأخرى والمنتجات الخاصة للبنوك المندمجة بتوجيه من الفروع». بعد الاندماج ، يكون البنك على استعداد لتقديم الخدمات لعملاء البنوك المندمجة في إطار قواعد ولوائح البنك المركزي.

الرئيس التنفيذي لمركز فابا

فابا مركز تدريب مديري البنوك الجدد

في ظل الوضع الراهن ، يواجه النظام المصرفي في البلاد تحديات مختلفة مثل الافتقار إلى المعرفة اللازمة في مجال التكنولوجيا المصرفية الجديدة ، ونقص التدريب وغياب المتخصصين الاستشاريين في الجهاز المصرفي وقضايا مماثلة. في هذه الأثناء؛ مركز فابا هو المركز الوحيد الحالي من الأجهزة التي يعمل بشكل مستقل عن توليد الإيرادات واستشارات الأعمال. في ضوء ما سبق ، قررنا التحدث مع د. محمد مراد بيبي عن الأنشطة والإجراءات المتخذة في هذا المركز.

الرئيس التنفيذي لمركز فابا. في ما يلي قرا أجزاء من هذه المقابلة.

• مع إنشاء مجلس الخدمات المصرفية الإلكترونية في نهاية عام ٢٠٠٦ ، تم انتخابي كعضو في المجلس التوجيهي للخدمات المصرفية الإلكترونية ، والذي تم قبوله بالطبع في موقف كنت فيه مسؤولاً أيضاً عن متابعة مجموعات العمل التعليمية مع مرور الوقت ، تسببت الجهود ، في إحداث تغييرات في وجهة نظر ونهج مديري النظام المصرفي تجاه الخدمات المصرفية الإلكترونية.

• لطالما كانت وجهة نظري حول مفهوم الخدمات المصرفية الإلكترونية «كيف يمكن تعزيز مؤسسة حديثة في مجتمع تقليدي؟» هذه المسألة تحتاج إلى معالجة في مجال علم الاجتماع وثقافتها بشكل صحيح. من ناحية أخرى؛ لتعزيز مؤسسة جديدة مثل «الخدمات المصرفية الإلكترونية» في تلك السنوات وفي قلب المجتمع التقليدي ، نحن بحاجة إلى التعاون بين قطاعي البنوك والتكنولوجيا.

• تم تشكيل جميع مواضيع التدريب في مجال التقنيات الجديدة من قبل هذا المركز ، ومنذ عام ٢٠١٩ ، بالتعاون مع جامعة تريت ميس ، أطلقنا دورة دكتوراه في الخدمات المصرفية الرقمية أو DBA. تحقيقاً لهذه الغاية ، تقوم بتطوير مهندسي البنوك الحديثة ، التي عقدت البورة الأولى منها ، وبدأت البورة الثانية في ١٥ يوليو من هذا العام.

• إحدى الخدمات التي يقدمها هذا المركز للبنوك هي إقامة «معرض المعاملات الإيرانية» ، وهو مكان التقاء سنوي للبنوك وشركات الدفع الإلكترونية والشركات الناشئة والناشطين الآخرين في هذا المجال.

• لحسن الحظ ، في هذا العام ، وفي نفس الوقت الذي بدأ فيه انتشار الهالة ، بدأنا أنشطة على الإنترنت كان لها أيضاً آثار إيجابية ، وأهمها الخدمات العلمية والإعلامية ، وعقد اجتماعات المائدة المستديرة ، والمحادثات ، وما إلى ذلك على الإنترنت.

• مركز فابا يتطور حالياً ويتطور بسرعة ، وإذا كانت خدمات هذا المركز بدون مقدم طلب ، فإنه بالتأكيد لن يكون قادراً على التطور. في هذا المركز ، قمنا بإنشاء جسر محسوب ودقيق بين الصناعة المصرفية في إيران ودول أخرى من أجل تحديث هذه الصناعة في البلاد باستخدام إنجازات وتجارب العالم.

بنك التنمية التعاون من رواد التوظيف المستدام

يعد منح الموارد المالية للمناطق والقطاعات ذات الدخل المنخفض من أجل التنمية والنمو الاقتصادي للبلاد واحدة من المهام المهمة للنظام المصرفي، والتي انعكست في بنك التنمية التعاوني بمشاريع داعمة. يعتبر التوزيع العادل والإمثلة لمصادر البنوك أحد العوامل المهمة في الفقرة الاقتصادية للبلاد. في هذه الأثناء، يحاول بنك التنمية التعاونية فتح مسار جديد لهذه القطاعات من خلال تغيير موقفه من الخدمات المصرفية التقليدية إلى الخدمات المصرفية الحديثة وكذلك وفقاً لأنماط النظام المصرفي العالمي. ومن بين الإجراءات التي تم تنفيذها في هذا البنك في السنوات الأخيرة تخصيص موارد خاصة للمناطق المحرومة والمشاركة الجادة في خطة التوظيف الريفية.

• على مدى السنوات القليلة الماضية، زادت تسهيلات الدفع التي يقدمها بنك التنمية التعاوني إلى المناطق الريفية لخلق فرص عمل مستدامة بأسعار فائدة معتمدة. منذ عام ٢٠١٧، عندما تمت الموافقة على خطة العمل المستدام في المناطق المحرومة، بدأ بنك التنمية التعاوني، وهو أحد البنوك الرائدة والرائدة لتحقيق هذه الخطة، في دفع قروضه.

• حسب حجة الله محمدان، العضو المنتدب لبنك التنمية التعاونية، يبلغ حجم التسهيلات المخصصة لخلق فرص العمل حوالي ١٨ ألف مليار تومان، تم توفير جزء كبير منها للمناطق الريفية خلال ٢٠١٨ و ٢٠١٩ وخلق أكثر من ٣٠ ألف وظيفة جديدة.

• وفقاً للإحصاءات المتاحة، فإن حصة المنظمات الداعمة لهذه المرافق في عامي ٢٠١٦ و ٢٠١٧ بلغت ٢٠ مليار تومان، تم تحقيق أكثر من ٨٠٪ منها. هذا العام، تم دفع ١٨٠٠ مليار ريال من التسهيلات لمقدي طلبات الدعم من خلال هذا البنك.

• وبحسب التقارير المتوفرة فقد تم توفير أكثر من ٧٠٪ من موارد بنك التنمية التعاوني بما يزيد عن ١٠١ ألف مليار ريال تسهيلات للقطاع التعاوني في السنوات الأخيرة.

• الغرض من الخطة الصحية هو توفير الأدوات والمعدات الطبية اللازمة لهذه المجموعات والمساعدة في عملية خدمة الطاقم الطبي في البلاد. يعتبر مبلغ التسهيلات من مليون إلى ٢٠ مليون تومان، ويجب دفعه على أقساط شهرية متساوية لمدة أقصاها ٤٨ شهراً.

• وفق مشروع "همراه فرهيختجان" الذي تم تنفيذه على مدى العامين الماضيين لدعم أساتذة الجامعات والناشطين في مجال التعليم تم تحديد مبلغ يتراوح بين ٥٠٠ و ١٠٠٠ مليون ريال بفائدة ١٨٪. من قبل هذا البنك، والذي سيتم تسديده. كما أنها تشبه الخطة الصحية التي مدتها ٤٨ شهراً.

• خطة أخرى تهدف إلى زيادة رضا العملاء وتلبية احتياجاتهم هي "الخطة المفيدة". مع هذه الخطة، يمكن للعملاء الحصول على التسهيلات التي يحتاجونها بناءً على احتياجاتهم وظروفهم.

نمو بنسبة ٤٠٪ في الإقراض من قبل بنك تنمية الصادرات لقطاع التصنيع

بعد مرور ٢٩ عاماً على إنشائه، حقق بنك تنمية الصادرات إنجازات مهمة، أهمها حصة بنسبة ١٥٪ في دعم الصادرات، وزيادة الإقراض لقطاع التصنيع، ومساعدة العملاء في شكل حزم دعم ضد العقوبات، وكذلك دعم الشركات. وأشار إلى أن المتضررين من تفشي فيروس الهالة. إحدى أهم مهام بنك تنمية الصادرات الإيراني، إلى جانب دعم عملية التصدير وخلق فرص جديدة لنشطاء التصدير، هي في مجال خلق فرص العمل، والتي اتخذت التدابير المناسبة في هذا الصدد.

• وفقاً للدراسة حديثة في البنك، فإن حصة تمويل بنك تنمية الصادرات الإيراني مقارنة مع بنك أكسيم البولي الخمسة في عام ٢٠١٨ دعم الصادرات هي ١٥,٥٨٪، وهو في المرتبة الثانية بعد الأكسيم التركي. وأكسيم بنوك كوريا الجنوبية والهندوتالاندوماليزيا في الرتب التالية

• يلعب بنك تنمية الصادرات دوراً بارزاً في توفير العملة التي تحتاجها التجارة البولية في ظروف "العقوبات" و"تفشي الفيروس التاجي" ومنذ نهاية العام الماضي مع تفشي هذا المرض والشركات المتأثرة به، من خلال توفير حلول خدمات مثل السداد الفصلي للاقساط الممنوحة من صرف العملات الاجنبية وعقود التشغيل بالريال، بالإضافة إلى عرض استخدام منصة مصرفية مفتوحة لكبار عملاء التصدير، منع تعطل أنشطة وحدات إنتاج الصادرات مع ضمان دعم الشركات المعرضة للخطر.

• عناصر مثل جودة الخدمات وسرعتها، وانخفاض الملكية الفائضة، والإنتاجية العالية، والأداء الجيد في سوق ما بين البنوك، والالتزام المالي، فضلاً عن الأداء الجيد في ظروف العملة في البلاد، في عام ٢٠١٨، والاهتمام بالشركات القائمة على المعرفة وتقليل المستحقات المتأخرة ولا يوجد سحب على المكشوف للبنك المركزي من نقاط قوة بنك تنمية الصادرات.

• في عام ٢٠١٩، أطلق بنك تنمية الصادرات حزمة بعنوان "رعاية العملاء في حالة العقوبات" في خمسة مجالات، بما في ذلك الائتمان والدعم البولي، رعاية العملاء من خلال نصح الخدمات المصرفية للشركات، رعاية العملاء من خلال استكمال سلسلة الخدمات المالية والمصرفية للخدمات، فضلاً عن خدمة العملاء مع الخدمات المصرفية الرقمية والنهج المصرفي المفتوح، تم إعدادها وتجميعها.

• خلال العامين الماضيين، دفع البنك ٧٤٩٣ مليار ريال في ٢٠١٨ و ٨١٣٠ مليار ريال (نحو ٨,٥٪) للشركات الصغيرة والمتوسطة على التوالي.

• أهم الإجراءات التي اتخذها البنك في القطاع البولي العام الماضي، بما في ذلك تلقي التمويل وإعادة تمويل خطوط الائتمان من البنوك الأجنبية، ومواصلة الإفراج عن الموارد بعد الصفقة النووية في شكل سداد التسهيلات الممنوحة، والحصول على تعويضات من ضمان التصدير صندوق إيران واستمرار منح القروض.

قال علي أكبر أمين تفرشي:

مجموعة باسارجاد المالية؛ رائد في تحقيق المصرفية الحديثة

إنشاء بنك باسارجاد من قبل المساهمين الماليين والمؤسسين برأس مال أولي يبلغ ٣٥٠٠ مليار ريال.

• بسبب الحظر الحالي، ركز البنك استثماراته في قطاعات البنية التحتية لتطوير الأنشطة المصرفية، وبسبب أهمية الخدمات المصرفية الرقمية والحاجة إلى توفير الخدمات المصرفية عبر الإنترنت من خلال الإنترنت، كانت كل جهود هذه المجموعة لتقليل الأساليب والأنماط المصرفية التقليدية في الممارسة، وعلى العكس من ذلك، زيادة حصة الخدمات المصرفية الرقمية في أنشطتها من خلال تطوير حلول ذكية في الأعمال المصرفية الحديثة.

منذ حوالي عامين، صممت المجموعة منصة خاصة تسمى «اسارت لند اف باد»، والتي تستخدمها لتلبية احتياجات عملاء البنوك في مختلف القطاعات مثل السياحة الصحية والمصارف والتأمين وما شابه ذلك. لقد حققت هذه المنصة نجاحًا مقبولًا حتى الآن ونحاول الحصول على أداء جيد وسهولة الوصول إليها.

• يستخدم المنظم النقدي آلية سعر الفائدة كأداة للتكيف والتوازن في الاقتصاد الكلي للبلاد. يبدو أن هدف المشرف كان السيطرة على السيولة المتزايدة للمجتمع وخفض معدل نموه إلى الحد الأدنى، لذلك فقد قرر بالفعل تخفيض سعر الفائدة على مرحلتين، مما تسبب في سحب ودائع البنوك من ودائعهم من البنوك واستثمار هذه الأموال في أسواق موازية، بما في ذلك سوق راس المال.

• إستراتيجية هذه المجموعة فيما يتعلق بسوق رأس المال هي جلب شركات المجموعة التي حققت نموًا مناسبًا وإنتاجية مرغوبة إلى سوق الأسهم. تتواجد حاليًا شركات التأمين وبنك باسارجاد في سوق الأسهم، كما أن شركات بارس أريان وميدكو وشركات إعادة التأمين موجودة في سوق فارا بورس، ووفقًا للخطة، من المقرر أن تدخل شركة باسارجاد للطاقة إلى سوق فارا بورس هذا العام.

• قامت البنوك ببناء بنية تحتية كبيرة من خلال الاستثمار في الصناعات، على سبيل المثال؛ حاليًا، الشركات التابعة لشركة ميدكو حوالي ٤,٢ مليون طن من الصلب. تمت إضافة حوالي ٢٥٪ من الحجم الإجمالي إلى الطاقة الإنتاجية للصلب في البلاد. بالإضافة إلى ذلك، حققت شركة فناناب في مجال البنية التحتية المصرفية وشركة تنمية الطاقة في مجال بناء محطات توليد الطاقة، وشراء منصات الحفر البحرية وإنجاز المشاريع الغاز في حقل فارس الجنوبي، أداءً جيدًا للغاية. يجب أن يكون واضحًا لصانع القرار في النظام المالي للدولة أن المستثمرين في سوق رأس المال والنظام المصرفي ليسهم مخاطر مختلفة، وبالتالي يجب أن يكون من الممكن للأفراد الاستثمار بشكل جيد في كل من هذه القطاعات.

وفقًا لكثير من الخبراء، يُعرف الاقتصاد الإيراني باسم الاقتصاد القائم على البنوك حيث تكون البنوك مسؤولة عن التمويل والاستثمارات الرئيسية في مختلف الصناعات والقطاعات في البلاد. في بلدنا، حيث يعتمد معظم إيراداتها على بيع النفط الخام والمعادن، لعبت سياسات البنك المركزي دورًا حاسمًا في توجيه البنوك واستراتيجياتها المالية. استثمرت هذه المؤسسات منذ فترة طويلة في الصناعات الأساسية والبنية التحتية للبلاد في غياب قطاع خاص قوي وبشكل رئيسي بالتنسيق مع سياسات الحكومة في ذلك الوقت؛ كما تم تشكيل وتطوير الصناعات الرئيسية في البلاد مثل الصلب والبتروكيماويات وصناعات التكرير باستثمار هذه البنوك. منذ بداية الثمانينيات، تم إجراء تغييرات تدريجية في الهيكل العام لاقتصاد البلاد، وللمرة الأولى، حصل القطاع الخاص أيضًا على إذن لإنشاء البنوك والعقد المالية. في وقت لاحق، قام القطاع الخاص في النولة، باستخدام خبرته الكبيرة، بإنشاء مجموعات مالية مع قطاعات فرعية مختلفة وفي السنوات التالية، لعب دورًا مهمًا جدًا في تطور النظام المصرفي والمالي للبلاد. واحدة من أهم هذه المجموعات هي مجموعة باسارجاد المالية، التي تشكلت في أوائل الثمانينيات. من أجل التعرف على أنشطة هذه المجموعة، ذهبنا إلى علي أكبر أمين تفرشي؛ تحدث الرئيس التنفيذي لشركة بارس أريان للاستثمار وعضو مجلس إدارة بنك باسارجاد وتحدث معه. في ما يلي نقرأ أجزاء من هذه المقابلة.

• تعتمد هذه المجموعة على نموذج أعمال مصمم مسبقًا وكانت أهدافها الاستراتيجية واضحة في الماضي. أولاً، تم تشكيل المجلس التأسيسي برئاسة الدكتور مجيد القاسمي. بعد ذلك، وبإذن من البنك المركزي، تم

الرئيس التنفيذي لشركة «بيشجامان بوي» لتطوير الرأس المال:

ازدهار سوق السلع الإيرانية بطاقات الائتمان

أعلن أمير طيبي الرئيس التنفيذي لشركة «بيشجامان بوي» لتطوير الرأس المال، المسؤولة عن توفير وتطوير خدمات بطاقات ائتمان بنك ملي إيران، عن زيادة قبول الناس لبطاقات الائتمان وقال: «بالنظر إلى الظروف العامة للبلاد وانتشار فيروس كورونا، ستكون بطاقات الائتمان وسيلة لزيادة القوة الشرائية للعملاء.» كما هو الحال في معظم دول العالم، فإن ثقافة التسوق ببطاقة ائتمان راسخة.

مؤكد أن بنك ملي إيران صمم بطاقات ائتمان بهدف خلق المزيد من القوة الشرائية على مستوى المعايير الدولية والاساليب الشائعة: «اليوم، عندما تتأثر الشركات في البلاد بمرض كورونا، يمكن أن تكون بطاقات الائتمان ائتمان.» وضع الحق في جيب الناس والشخص يشتري بقدر ما يحتاجه عن طريق بطاقات الائتمان.

صرح الرئيس التنفيذي لشركة «بيشجامان بوي» لتطوير الرأس المال أنه مع الطلب الحاسم من البنك المركزي، سيتم تقديم ١٠٠٪ من القروض الصغيرة للبنوك كبطاقات ائتمانية من سبتمبر من هذا العام. لأنه في القروض الصغيرة، موقع إيفاق العميل ليس واضحاً جداً؛ ولكن مع بطاقات الائتمان، يمكن توجيه الائتمان إلى السوق المستهدف.

وفي إشارة إلى تزايد شعبية بطاقات الائتمان، قال الطيبي: «إن المتقدمين الرئيسيين لبطاقات الائتمان هم نفس الذين حصلوا على قروض صغيرة من البنك حتى الآن، ويمكن تفسير أن بطاقات الائتمان يمكن أن تنصف توزيع البنوك مرافق.»

وأضاف: «بمعنى آخر، يمكن لشخص واحد أن يحصل على قروض صغيرة من عدة فروع أو عدة بنوك، ولا توجد أداة نظامية للسيطرة على ذلك.» ومع ذلك، في بطاقة الائتمان، يمكن لكل شخص الحصول على بطاقة ائتمان تصل إلى ٥٠ مليون تومان فقط ومرة واحدة فقط من النظام المصرفي وليس من الفروع والبنوك المتعددة. وبناءً على ذلك، سيكون لكل شخص بطاقة ائتمان واحدة فقط بمقد أقصى يصل إلى ٥٠ مليون تومان ويمكنه اختيار أي رصيد يتم تقريبه ويمكن تحصيله أو إصلاحه.

وتابع طيبي: «بحسب آخر إحصائيات «شايرك»، فإن حصة بنك ملي إيران في بطاقات الائتمان التي يصدرها الجهاز المصرفي أخذت في الازدياد، وبالنظر إلى السياسات المقبلة، فإن دور هذا البنك في تطوير هذه الثقافة سيكون بالتأكيد كبيراً جداً.»

أعلن عضو مجلس إدارة بنك «تجارت»

تتجاوز موارد بنك التجارة ٢,٠٠٠,٠٠٠ مليار ريال

لطالما كان التعاون المستمر مع الشركات الكبيرة والائتمانية من الخطط الإستراتيجية لبنك تجاري ويقدم خدمات متنوعة مثل القروض المصرفية وإصدار الضمانات وفتح الاعتمادات المستندية وتوفير الخدمات المصرفية الدولية والخدمات المصرفية الجديدة لهذه المجموعة من العملاء هي جزء من هذا التعاون. في مقابلة مع عباس أشرف نجاد، عضو مجلس الإدارة ونائب العضو المنتدب للائتمان لبنك تجارت، ناقشنا تفاصيل نهج تجارات بنك في التعامل مع الشركات الكبيرة والائتمانية. نقرأ أجزاء من هذه المقابلة.

• يُعرف الهيكل الاقتصادي للبلاد بهيكل موجه نحو البنوك، وأسهل طريقة لتمويل المشاريع الاقتصادية هي من خلال النظام المصرفي. وهكذا؛ كما جعل بنك التجارة أولوية لدعم الإنتاج وزيادة الأعمال وتلبية احتياجات رواد الأعمال من خلال الاستجابة بشكل صحيح وفي الوقت المناسب لطلبات الائتمان الخاصة بهم.

• إدارة علاقات العملاء هي أهم عامل في نجاح المؤسسة. وجهة نظرنا هي إيلاء اهتمام خاص للعملية الكاملة لعلاقة العملاء؛ عملية تستمر من خلال تحديد وجذب وتوسيع التواصل إلى الرضا والولاء. القضية الأكثر أهمية هي تحديد احتياجات العملاء بدقة والعمل في الوقت المناسب قبل البنوك المنافسة. من ناحية أخرى؛ إن الاهتمام بالقضايا من وجهة نظر العميل، مع تفكير مرشح للجانبين وزيادة الأرباح، قد وسع العلاقة، ومن الضروري إضفاء الطابع المؤسسي على هذا التفكير باعتباره ثقافة تنظيمية.

• الوقاية دائماً خير من العلاج؛ لذلك، فإن مبدأ مراقبة صحة الائتمان في الإفراض هو في الواقع نفسه الذي يمنع البنك من زيادة مطالبه، وأهم نقطة في هذا الصدد هي إيلاء اهتمام خاص لشخصية وقدرة العملاء في قرارات الائتمان.

• نظراً للظروف الاقتصادية وزيادة المنافسة في الشبكة المصرفية، نحتاج إلى إيلاء اهتمام خاص لعلاقتنا مع العميل. على الرغم من أن قنوات الإعلان والتسويق فعالة لجذب العملاء، ولكن من أجل حضور ناجح في الأسواق الديناميكية اليوم بهدف التأثير على العميل وتلبية توقعاتهم، فإن الاستراتيجية الرئيسية هي العميل نفسه، والذي يتطلب أيضاً تحديد احتياجات العملاء وتقديم التصميمات ومنتجات. يتناسب مع تلك الاحتياجات، بالإضافة إلى تنوع تقديم الخدمات الكاملة (محلات السوبر ماركت المالية)، مما سيؤدي إلى زيادة في حصة السوق.

الرئيس التنفيذي للجمعية الخيرية الآمن في إيران:

تحسين استهلاك الطاقة في الدولة من خلال إصلاح هيكل التسعير

تعد إيران واحدة من أهم مراكز إنتاج وتصدير الطاقة في العالم بمصادرها الغنية للطاقة الأحفورية وكذلك قدرتها الكبيرة في مجال الطاقة المتجددة مثل الطاقة الشمسية وطاقة الرياح. ومع ذلك، فإن الاستهلاك غير المنضبط للطاقة في الدولة إلى جانب الإعانات المخصصة لهذه السلعة الاستراتيجية بطريقة الاستهلاك غير المناسبة، جعل إيران الدولة الأولى في العالم من حيث الإعانات وواحدة من أكثر الدول استهلاكاً في العالم في مجال الطاقة.

الدكتور جواد نوفاريستي؛ وأستاذ الرئيس التنفيذي للجمعية الخيرية الآمن في إيران، مشيراً إلى أن بلادنا بعيدة عن المعايير الدولية من حيث معايير استهلاك الطاقة، وأضاف: «يتم استخدام جزء كبير من الطاقة المنتجة في إيران بأسوأ طريقة ممكنة ويتم إهدارها. لسوء الحظ، لا يتم استخدام هذا التراث بين الأجيال والثروة الطبيعية خلق قيمة وثروة إضافية».

وأضاف: «لسوء الحظ، يتم توزيع الإعانات بشكل غير منصف بين جميع قطاعات المجتمع من حيث الدخل والاستهلاك، وحالة التوزيع بحيث أن المجموعات ذات الاستهلاك المرتفع وشعوب المجتمع الغنية تستخدم هذه الإعانة مرات عديدة أكثر من الفقراء ومن أجل حل هذه المشكلة، يجب على الحكومة اتخاذ خطوات هامتين: الأولى، التوزيع العادل للدعم، والثانية، إنهاء هدر الطاقة والاستخدام المهدر للموارد الطاقة. حالياً، سوق التصدير الرئيسية للغاز الإيراني هي تركيا، لكن تصدير الغاز إلى هذا البلد وحده لا يمكن أن يزيد دخل الدولة إلى أقصى حد، لذلك يجب توخي الحذر عند الأدلاء ببيانات مبالغ فيها».

وأشار د. نوفاريستي إلى ضرورة اتخاذ خطوات أساسية لحل هذه المشكلة العظيمة: «لسوء الحظ، تصرفات وزارة الطاقة في مجال الكهرباء ووزارة النفط في مجال الغاز والتكرير على تحسين الطاقة. يبقى الاستهلاك على مستوى الشعيرات. معظم الجهود تهدف فقط إلى تقليل استهلاك الطاقة خلال فترات الذروة، وهذا التخفيض ليس في اتجاه التحسين، ولكن بسبب قيود شبكة الإنتاج والتوزيع».

وقال عن استهلاك الغاز: في هذا القسم تركز المؤسسات المعنية فقط على خفض الاستهلاك في الشتاء. وذلك لأن استهلاك الغاز بلغ ذروته هذا الموسم، بحيث ترك القطاع المحلي العام الماضي استهلاكاً قياسياً قدره ٥٥٠ مليون متر مكعب من الغاز يومياً. ولكن في مواسم أخرى، بسبب استحالة تصدير الغاز، لا توجد رغبة في تقليل استهلاك الغاز، لأنه سيقال بالفعل بالإيرادات».

وذكر د. نوفاريستي أن الهيكل الحالي لتوزيع دعم الطاقة الخفية ليس عادلاً على الإطلاق، مضيفاً: «وفقاً لإحصاءات شركة تانيز، فإن ٢٠٪ من المستهلكين في المناطق العادية والاستوائية يمثلون ٤٢٪ و ٥٠٪ من إجمالي استهلاك الكهرباء في المناخ ذي الصلة، على التوالي». ومع ذلك، فإنهم لا يدفعون السعر الحقيقي لاستهلاكهم المفرط».

تم عقد الجمعية العمومية السنوية لشركة «مبين» للبتروكيماويات

تم توزيع ١٨٥ تومان عن كل سهم في الشركة

الجمعية العامة السنوية لشركة «مبين إنرجي الخليج الفارسي» في معهد بحوث صناعة البترول، بالامتثال الكامل للبروتوكولات الصحية، برئاسة سعيد محييفر؛ المدير المالي والاستراتيجي لشركة الخليج الفارسي القابضة، وكذلك بحضور أعضاء آخرين في الجمعية، تم تشكيلهم والموافقة على البيانات المالية، تم توزيع أرباح بقيمة ١٨٥ تومان، أي ما يعادل ٩٠٪ من الربح المحقق. بين المساهمين. من بين أهم التدابير المتخذة في هذه الشركة شراء شركة «آبادانا للبتروكيماويات»، وبدء عملية استبدال أنابيب GRP لنقل مياه البحر، بالإضافة إلى تشغيل غلاية ٣٥٠ طن. قال علي رضا شميم؛ الرئيس التنفيذي لشركة «مبين» للبتروكيماويات، مشيراً إلى الجهود المبذولة في هذه الشركة لدعم الإنتاج المحلي: تم إنتاج ٣٦٠٠ قطعة في هذه الشركة بالقدرة المحلية».

وعن أهمية هذه الشركة، التي تعد أكبر مرفق مركزي في الدولة، قال: «مع كل تقلبات الإنتاج في شركة «مبين» للبتروكيماويات، يتأثر ٤٣٪ من إنتاج صناعة البتروكيماويات بالبلاد، وبالتالي لا يمكن للشركة أن تقاطع انشطتها حتى اللحظة».

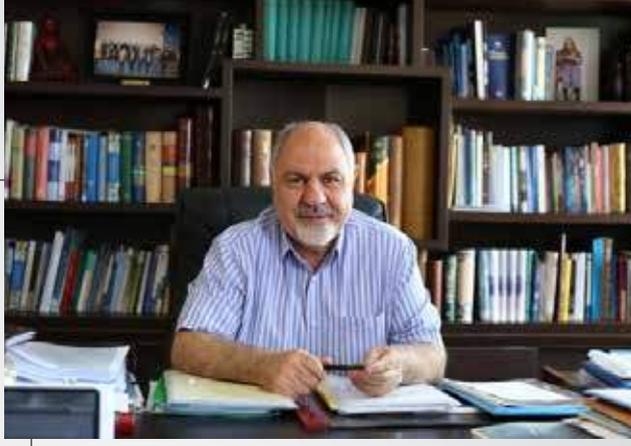
وفي إشارة إلى الأنشطة البيئية لشركة «مبين» للبتروكيماويات، قال الرئيس التنفيذي للشركة: «حصلت الشركة على شهادة تولد لمدة ١٠ سنوات متتالية من منظمة حماية البيئة ولديها مشروعات بيئية ناجحة، بما في ذلك دعم السلاحف المهددة بالانقراض».

من جانبه، قال سعيد محي فر، رئيس الاجتماع العام السنوي لشركة «مبين» للبتروكيماويات، مشيراً إلى أن شركة «مبين إنرجي الخليج الفارسي» هي إحدى الشركات الجيدة والمرجحة لشركة الخليج الفارسي القابضة: «تدعم هذه الشركة القابضة بقوة أسهم الشركات التابعة لها».

وتابع: «إن الأسهم المعروضة على سوق رأس المال من قبل القابضة هي أسهم مرجحة وإذا لم يكن السهم مرجحاً، فلن تدعمها هذه الشركة، ومن الطبيعي أنها لن تعرض في سوق رأس المال».

وأشار المدير المالي والاستراتيجي لشركة الخليج الفارسي القابضة إلى أنه بعد استشهد شهد سلاجاني، تراجع معظم حصص سوق رأس المال بنسبة ١٥٪. ومع ذلك، انخفضت الأسهم القابضة بنسبة ٦٪ فقط، مما يشير إلى دعم القابضة لأسهم الشركات التابعة».

وفي نهاية هذا الاجتماع تمت الموافقة على مبلغ ٦٢ مليار ريال من ميزانية المسؤولية الاجتماعية، وسيتم إنفاقها حسب رأي المجلس الاستراتيجي. من الجدير بالذكر أن هذا المنتدى تم بثه مباشرة على صفحة شركة مابين للبتروكيماويات، الخليج الفارسي القابضة، وكذلك إنستغرام لهذه الشركات».

أكد الرئيس التنفيذي لمجموعة «زرين» للتعدين

إن المديرين الشباب وتوطين الصناعة من متطلبات التنمية المستدامة والازدهار الاقتصادي

مع احتياطياتها المعدنية الضخمة في جميع أنحاء العالم، تمتلك إيران إمكانات كبيرة لتطوير صناعة التعدين والصناعات ذات الصلة. يتطلب تحقيق رؤية التنمية في هذه الصناعة الاستثمار في البحث والتعاون مع مختلف القطاعات الاقتصادية. من أجل التعرف على هذه الصناعة، ذهبنا إلى المهندس إبراهيم جميلي، وتحدثنا معه الرئيس التنفيذي لمجموعة زرين الصناعية والتعدين. تعد هذه المجموعة الصناعية أكبر منتج لمركبات الرصاص والزنك في البلاد، وتضم شركتين يتم تداول أسهمهما في البورصة وشركتين قائمتين على المعرفة. في ما يلي نقرأ أجزاء من هذه المقابلة.

• هذه المجموعة هي الأولى في إيران التي تستخدم جميع طرق المعالجة، بما في ذلك الجاذبية، التعويم، تعويم العمود اللولبي، وما شابه. فعلاً؛ سلسلة الإنتاج لهذه المجموعة هي السلسلة الأكثر اكتمالاً في هذه الصناعة وباستخدام طرق معالجة مختلفة، بالإضافة إلى الرصاص والزنك، يتم أيضاً إنتاج معادن أخرى مثل النحاس والمنغنيز وكمية صغيرة جداً من خام الحديد المركز.

• بالإضافة إلى سبائك الزنك، يتم إنتاج مسحوق الزنك من قبل هذه المجموعة، والتي تتمتع بجودة وفقاً لأحدث المعايير العالمية، ويستخدم منتجها كإحدى خام شركات الطلاء.

• أهم سمات هذه المجموعة المعدنية هي استخدام الشباب وخلق فرص العمل، والإيمان بالتنمية المستدامة والازدهار لاقتصاد البلاد، والتركيز على توطين الصناعة واستخدام القوى الأصلية في هذه الصناعة. وبالنظر إلى هذه الأساليب، فقد اتخذت خطوات مهمة نحو تحقيق التنمية المستدامة وتدريب الخبراء التقنيين.

• تحاول مجموعة زرين للصناعة والتعدين تحسين وضع هذه الصناعة في البلاد باستخدام طرق جديدة واتخاذ خطوات لتكييفها مع البيئة.

• للعقوبات أيضاً نقاط إيجابية، وأهمها جهود الاكتفاء الذاتي وتوطين التقنيات الأجنبية والتقدم الكبير في طرق الاستغلال والمعالجة. من ناحية أخرى؛ لقد أدت الجزاءات إلى حصول الفنيين على الثقة بالنفس في إصلاح وبناء وتصميم المعدات التي لم يسبق لها مثيل.

• على الرغم من تأجيل العمل في المجمع بسبب انتشار كورونا، إلا أنه لم يعلق أبداً، وتعمل المناجم حالياً، وستعمل مصانع التجهيز في العام المقبلين.

• في الوقت الحالي، تم إطلاق المرحلة الأولى من خطة التطوير هذه في منطقة محدي آباد، وسيتم الانتهاء من المرحلة الثانية قريباً، وسيبدأ هذا المشروع في دورة الإنتاج. وغني عن القول أن معظم الأرباح التي حققتها هذه المجموعة تنفق على المشاريع البحثية.

• تم تنفيذ 7 مشاريع بحثية وصيدلانية متعلقة بكورونا من قبل مراكز مختلفة، بما في ذلك جامعة شهيد بهشتي، بتحويل من مؤسسة جميلي الخيرية، والتي سيتم الكشف عنها قريباً.

تم طرحه في الجمعية العامة لشركة «شلرد»

ستتجاوز شركة شلرد من سوق فرا بورس

تأسست شركة لردغان للبتروكيماويات بناءً على قرار مجلس الوزراء في سبتمبر ٢٠٠٦ بهدف إنتاج الاسمدة الكيماوية المعتمدة على اليوريا لتطوير الزراعة والاكتفاء الذاتي، باستخدام قوة القطاع الخاص لخلق فرص العمل والقضاء على الحرمان في محافظة شاهرمارمال واختياري. نظراً لأن هذه المنطقة لديها العديد من القدرات لتطوير صناعات إنتاج الاسمدة الكيماوية، بما في ذلك الأراضي الزراعية الخصبة، والقرب من أهم المناطق الزراعية في البلاد ومرور ثلاثة خطوط أنابيب غاز طبيعي وطنية، فقد تم إنشاء هذا المجمع البتروكيماويات الكبير.

محسن محمودي في الجمعية العمومية السنوية لشركة لوردغان للبتروكيماويات التي عقدت في شهر كرد بحضور أعضائها. قدم الرئيس التنفيذي لشركة لوردغان للبتروكيماويات تقرير أداء المشروع إلى الجمعية وأعلن عن إطلاق مجمع كبير للبتروكيماويات لإنتاج اليوريا والامونيا في المنطقة، بالإضافة إلى الإنتاج السنوي لـ 1,٦ مليون طن من الامونيا في المستقبل القريب جداً، والذي سيولد الإيرادات والربحية.

وبالإشارة إلى النسبة المتوية للمبيعات المحلية والأجنبية لمنتجات شركة «اوره لردغان» للاسمدة الكيماوية، قال: «إن النسبة المتوية لخصص المبيعات المحلية والتصدير تتم من قبل السلطات المختصة ومن المتوقع أن ٨٠٪ من مبيعاتنا ستكون من خلال صادرات». أيضاً، في الوقت الحالي، يبلغ سعر تصدير اليوريا في البلاد بناءً على السعر الأساسي العالمي حوالي ٢٠٠ دولار للطن، والذي يمكن تغييره وفقاً لسعر الشحن. التسعير المحلي، من ناحية أخرى، في يد المخطط الحكومي.

كما قال الرئيس التنفيذي لشركة لردغان للبتروكيماويات عن الالتزام ببيع المنتجات إلى الصين: «في اتفاقيات التمويل الموقعة من قبل شركة «اوره لردغان» للاسمدة الكيماوية مع الصين، ليس لدينا أي التزام بالتصدير إلى هذا البلد فقط، ومن المحتمل أنه بناءً على قراراتها، يجب على الشركة أيضاً أن تنظر إلى الصين كمشترى لمنتجاتها. ورداً على سؤال «هل لديك أية خطط لتغيير سوق الشركة؟» بعد الفحوصات والتغييرات اللازمة في مناقشة المبيعات ورأس المال والأرباح التشغيلية والعوامل الأخرى اللازمة للقيام بذلك، فإنها تفعل ذلك في أقرب فرصة ممكنة.

قال الرئيس التنفيذي لشركة لوردغان للبتروكيماويات، مؤكداً أن تصحيح الهيكل المالي للشركة قيد التنفيذ، قال عن زيادة رأس مال شركة شلرد: «ستكون الزيادة في رأس المال بترتيب من مجلس الإدارة في المرحلة الأولى وبعد إعداد خطة التبرير. ربما في النصف الثاني من هذا العام». ستعقد الجمعية العامة. تمت الموافقة على البيانات المالية في هذا الاجتماع.

أكد الرئيس التنفيذي لشركة تشادرمو

تحديد السعر الحقيقي لمنتجات الصلب من خلال عرضها في بورصة السلع

النتائج المحلي الإجمالي على الاستخدام السليم لمناجم البلاد. وأضاف: «خام الحديد هو أهم قطاع المعادن في إيران ، والذي وفقاً لتقرير مركز الإحصاء الإيراني ، ينتمي حوالي ٥٠٪ من القيمة المضافة لقطاع التعدين إلى هذا القطاع ومن ناحية أخرى فإن ٩١,٦٪ من العمالة في قطاع التعدين الإيراني ينتمي إلى تعدين خام الحديد.

وأشار الرئيس التنفيذي لشركة تشادرمو لصناعة و التعدين إلى أن الاهتمام بالموارد المعدنية والإمكانات داخل البلاد يعد من أهم مزايا إيران للتغلب على أزمة العقوبات ، مضيفاً: «من خلال الاستثمار في قطاع التعدين ، يمكن زيادة القيمة المضافة لبيع وتصدير المعادن». زيادة ومن ناحية أخرى ؛ الاستثمار في قطاع التجهيز سيعزز الاستكشاف والاستخراج والاستغلال.

وذكر هذا المدير البارز لقطاع التعدين في الدولة: في الوقت الحالي ، أنتجت شركتان كبيرتان للتعدين والصناعة ، تشادرمو و جل سهر ، حوالي ٥٤٪ من تركيز خام الحديد في البلاد وجعلت صناعة الصلب في البلاد غير ضرورية من واردات القطاع الخاص دون الاعتماد على الحكومة و توفر ميزانيات البناء وكذلك من خلال زيادة طاقتها سنوياً حوالي ٢٥,٧ مليون طن من خام الحديد المركز (ما يعادل ٥٤,٣٪ من إجمالي الإنتاج) و ١٥,٨ مليون طن من الكريات (حوالي ٣٨٪ من إجمالي الإنتاج) المطلوبة من قبل صناعة الصلب في البلاد إنهم يفعلون.

قال السيد تقي زاده: «وفقاً للإحصاءات المذكورة ، تقدر احتياطات إيران المحتملة بـ ٥ مليارات طن ، والتي وفقاً لعمليات الاستكشاف في السنوات الأخيرة في البلاد ، تم اكتشاف كمية ٥٠٠ مليون طن من الاحتياطات الجديدة ، وهي احتياطات محتملة في وسط إيران (تشغارت وتشادرمو و جلال آباد وميشدوان ومناطق أخرى في المنطقة الوسطى (تصل إلى مليون و ١٨٤٣ ألف طن) ، ومنطقة جلجهر سيرجان (تبلغ ٢٣٥ ألف طن ، وسنغان تبلغ مليون و ٢٠٠ ألف طن ، ومناطق زنجان ٢٤٨ مليون طن ومناطق أخرى تقدر الدولة بنحو ٤٧٤ مليون طن ، معظمها في سنغان ووسط إيران.

وأضاف الرئيس التنفيذي لشركة تشادرمو لصناعة و التعدين: «بشكل عام ، اشترى منتج الصلب في البلاد العام الماضي ، موادهم الخام من منتجي خام الحديد ، أقل من نصف السعر العالمي وتصدير منتجاتهم بالأسعار العالمية». من ناحية أخرى؛ خفضت المسافة القصيرة بين مصدر إنتاج خام الحديد ووحدات الصلب تكاليف النقل البالغة ٣٥٠٤ مليار ريال لصانعي الصلب ، والتي لعبت دوراً رئيسياً في تقليل تكلفة إنتاج الصلب.

وأضاف: «في الوقت ، في ظل هذه الظروف غير المتكافئة ، من الطبيعي أن يطلب منتج خام الحديد تعديلات الأسعار حتى يتمكنوا من استخدام دخلهم لتطوير خططهم الإنتاجية». ليس من العدل أن تخضع المناجم في دورة إنتاج الصلب للأسعار التي تفرضها شركات صناعة الصلب ، ولكن يجب أن تحقق ربحاً متناسباً في كل مرحلة من مراحل الإنتاج ؛ لهذا السبب ، نعارض التسعير الإلزامي ونعتقد أن أفضل آلية تسعير في بورصة السلع يجب أن تستند إلى العرض والطلب أو نسبة مئوية من الأسعار العالمية.

يعد توريد خام الحديد في بورصة السلع طريقة جيدة للغاية ؛ لأنه يتم اكتشاف سعره بطريقة حقيقية وإذا كان هناك عميل محلي ، فإن هذا المنتج يباع في الداخل ، وإلا يتم تصدير المنتج بما يفوق الطلب المحلي. في السنوات الأخيرة ، كان تسعير خام الحديد على أساس إلزامي يمنع دائماً الاستثمار في مجال استكشاف هذا المنتج ، خاصة من قبل القطاع الخاص ، والاستثمار

في مجالات أخرى. في غضون ذلك ، من أجل حل المشاكل المثارة ؛ سيؤدي توريد خام الحديد والكريات والمركبات في بورصة السلع إلى اكتشاف سعر حقيقي ومناسب لهذا المنتج ومنتجاته الأخرى.

المهندس ناصر تقي زاده ؛ قال الرئيس التنفيذي لشركة تشادرمو لصناعة و التعدين ، مشيراً إلى أن أسعار الحديد المركز والحبيبات في العام الماضي كانت لا تزال من وظائف متوسط سعر بيع سبائك الصلب خوزستان: اثر انخفاض أسعار سبائك الصلب خوزستان على سعر بيع المنتجات.

وفيما يتعلق بنظام التسعير ، قال: «في هذه الحالة ، نعتقد أنه مع تشكيل بورصة السلع وتوريد خام الحديد ومنتجاته في التبادل ، سيتم الانتهاء من قضية مهمة لمعرفة سعر منتجات سلسلة الصلب». بعبارة أخرى؛ كان الهدف الأولي من البورصة السلع هو الخروج من الأسعار المنظمة.

صرح الرئيس التنفيذي لشركة تشادرمو لصناعة و التعدين: «لسوء الحظ ، أدت الإجراءات غير المهنية في قطاع تعدين خام الحديد ، وأسعار الصلب في الماضي ، وكذلك الفشل في اكتشاف السعر الإجمالي لسلسلة إنتاج الصلب في بورصة السلع ، إلى خسارة قطاعات الإنتاج بشكل مباشر أو غير مباشر».

وأشار تقي زاده إلى أحد أهم ركائز الاقتصاد في البلاد وهي مواردها المعدنية واحتياطياتها الجوفية ، وأضاف: إن قطاع التعدين له دور رئيسي في تحقيق النمو الاقتصادي. لأن هذه المناجم توفر المواد الخام للعديد من الصناعات والأهم من ذلك ؛ يعتمد الاكتفاء الذاتي الصناعي وخلق فرص عمل منتجة وزيادة

أمين رابطة مصنعي قطع غيار السيارات في البلاد:

لا يوجد إشراف مناسب على أنشطة صانعي المكونات غير الرسمية

في السنوات الأخيرة ، تمر صناعة قطع غيار السيارات ، التي تأثرت بالعقوبات الأجنبية ، بأوقات عصيبة ، وبسبب علاقتها المباشرة مع صناعة السيارات ، أثرت عليها أيضًا مشكلات في هذه الصناعة. تشمل أهم المشكلات في صناعة قطع الغيار أزمة السيولة ، وسعر بيع السيارات وأجزائها ، وصعوبة توريد المواد الخام المحلية والأجنبية والأجزاء شبه المصنعة ، فضلًا عن تدمير صناعة السيارات بين الناس والمسؤولين . من جهة أخرى؛ أدى الانخفاض في الإنتاج في السنوات الأخيرة إلى زيادة في التكاليف العامة وخسائر كثيرة لمصنعي قطع غيار السيارات في البلاد ، وخلق عدم تخصيص العملة لصناعة السيارات المزيد من المشاكل لمصنعي قطع غيار السيارات. في محادثة مع المهندس آرشد محيبيجاد. سكرتير الرابطة المتخصصة لصناعات توليد القوة المتجانسة ومصنعي قطع غيار السيارات في البلاد لقد درسنا المشاكل الحالية في صناعة تصنيع الأجزاء. في ما يلي نقرأ أجزاء من هذه المقابلة.

• بدأت الجمعية المتخصصة للصناعات المتجانسة ومصنعي قطع غيار السيارات في البلاد نشاطها كإحدى جمعيات وطنية تحت إشراف وزارة الصناعة والمناجم والتجارة. في عام ٢٠١٢ ، بدأت هذه الجمعية العمل في شكل مجلس تنسيق الجمعيات المتخصصة للصناعات المتجانسة لمصنعي قطع غيار السيارات في البلاد ، وبعد مرور بعض الوقت ، تم تقديم اقتراح لإنشاء جمعية وطنية إلى وزارة الصناعة والمناجم والتجارة. وعقد مجلسها التأسيسي بحضور ممثلين عن جمعيات المقاطعات ، وبعد موافقة وزارة الصناعة والمناجم والتجارة على النظام الأساسي للجمعية ، في عام ٢٠١٣ ، أجريت انتخابات مجلس الإدارة وأخيرًا تم تسجيل هذه الرابطة رسميًا في عام ٢٠١٥.

• يوجد حاليًا حوالي ١٢٠٠ شركة مصنعة نشطة للأجزاء في الفئات الأولى والثانية والثالثة في البوابة ، بسبب الظروف والمشكلات الحالية ، تم إغلاق حوالي ٥٠٤ شركة قطع غيار وشبه مغلقة. يبلغ عدد العاملين في سلسلة توريد السيارات حوالي ٥٥٠,٠٠٠ شخص ، وبالطبع ، على الرغم من المشاكل في بعض الحالات ، فإننا نشهد انخفاضًا في القوى العاملة وتوظيف هؤلاء الأشخاص.

• في الوقت الحاضر ، تدين سلسلة التوريد بالكامل لحوالي ٣٢٠٠٠ مليار تومان لشركات صناعة السيارات ، وبلغت المبالغ المستحقة لدينا المتأخرة الآن ١٤٠٠٠ مليار تومان. ترتبط بعض هذه المطالبات بالنظام المصرفي في البلاد ، والذي تم تحديده وتخصيصه على شكل اتفاقيات شراء ديون أو اتفاقيات ثلاثية مع البنوك.

• إحدى المشاكل في صناعة قطع الغيار. إن أزمة السيولة هي التي تفاقمت بسبب سببين رئيسيين. أولاً ، تزداد مطالباتنا غير المدفوعة يوميًا بعد يوم ؛ إذا كانت مدفوعتنا للموردين نقدًا أو حتى مقدمًا ، وثانيًا ؛ إن الارتفاع الحاد في أسعار مدخلات الإنتاج يعني أنه إذا كنت تخطط للإنتاج بنفس دورة التداول في العام الماضي ، فستحتاج إلى ضعف السيولة تقريبًا.

• في الوقت الحاضر ، بسبب الزيادة في أسعار مستلزمات الإنتاج ، يجب

أن يرتفع سعر قطع غيار السيارات بنسبة ٦٥٪ حتى تتمكن شركات قطع الغيار من الاستقرار في العمل ؛ لأنه بعد فترة طويلة ، يعتمد عقد مصنعي قطع الغيار مع شركات تصنيع السيارات على سعر ١١ ألف تومان لكل دولار واحد ؛ بينما يبلغ سعر دولار واحد الآن حوالي ٢٢ ألف تومان.

• فيما يتعلق بتوريد قطع الغيار شبه المصنعة ، فإننا نواجه نقصًا في الإمداد وكذلك طرق التسعير. في مجال استيراد هذه السلع ، منذ بداية هذا العام ، يقوم البنك المركزي بتوفير العملات الأجنبية لشركات صناعة السيارات ومصنعي قطع الغيار بالتقسيط ، ووفقًا للوضع الحالي ، لا يتم تلبية احتياجات هذه الصناعة.

• تحتاج صناعة السيارات سنويًا إلى حوالي ٤ مليارات دولار من النقد الأجنبي ، منها ٣,٥ مليار دولار تستخدم لصنع السيارات وحوالي ٥٠٠ مليون دولار لإنتاج قطع غيار للسوق. ستقلل هذه الحركة الداخلية من قيمة صناعة السيارات إلى أقل من ١,٥ مليار دولار سنويًا.

• في معظم البلدان المتقدمة والنامية ، لا تعد زيادة الدخل النقدي للناس الحل الصحيح الوحيد لتعزيز القدرة الشرائية للناس ، ولكن من أفضل الطرق توفير بطاقات الائتمان التي اتخذتها دولة مثل تركيا التدابير المناسبة في هذا الصدد ؛ من أجل شراء السلع المعمرة التي تبلغ حوالي ٣ أضعاف راتب الشخص ، قم بتوفير بطاقة ائتمان ويمكن للأشخاص استخدام رقم بطاقتهم الوطنية ورقمهم الاقتصادي لشراء احتياجاتهم. في الواقع ، بدلا من التدقيق النقدي ، هناك تدفق الائتمان. من المؤكد أن توفير مثل هذه الائتمانات لأفراد المجتمع لن يؤدي إلى التضخم ولن يغير القاعدة النقدية للبلاد ، ولكنه سيخلق التبعث والازدهار الاقتصادي.

العلاقات الاقتصادية والتجارية بين إيران وجمهورية أذربيجان

بدأت العلاقات الرسمية بين إيران وجمهورية أذربيجان بعد استقلال البلاد عن الاتحاد السوفيتي ومع الاعتراف باستقلال جمهورية أذربيجان التي تأسست حديثاً من قبل إيران في أوائل التسعينات في القرن العشرين. ومع ذلك، فإن العلاقات التاريخية بين البلدين أقدم بكثير. لطالما كانت جمهورية أذربيجان وأجزاء رئيسية من منطقة القوقاز حتى أوائل فترة قاجار جزءاً من إيران، والآن تظهر العديد من القواسم المشتركة الدينية والثقافية واللغوية أن البلدين قريبان جداً من بعضهما البعض. إن وجود أكثر من ٧٦٠ كيلومتراً من الحدود المشتركة وموقع منطقة ناخشفان ذات الحكم الذاتي، المنفصلة عن الإقليم الرئيسي لهذه الجمهورية والمحدودة بمحدود إيران، قد أوجد موقعاً فريداً في مجال العلاقات بين البلدين.

• وفقاً لأحدث الإحصاءات، كان عدد سكان جمهورية أذربيجان في نهاية عام ٢٠١٩ أكثر بقليل من ١٠ ملايين نسمة، ووفقاً للإحصاءات الاقتصادية، بلغ الناتج المحلي الإجمالي لهذا البلد في نفس العام ٧٤,٢ مليار دولار ونصيب الفرد منه كان الناتج المحلي الإجمالي حوالي ٤٦٨٩ دولار.

• إن اقتصاد جمهورية أذربيجان في حالة جيدة من حيث التضخم والبطالة؛ وهي أفضل دولة في القوقاز بمعدل تضخم ٣,٣ بالمائة ومعدل بطالة ٥ بالمائة.

• جمهورية أذربيجان عضو في العديد من المؤسسات الدولية، بما في ذلك الأمم المتحدة، وصندوق النقد الدولي، ومصرف التنمية الأوروبي، وكذلك رابطة الدول المستقلة.

بعد استقلال البلاد عن الاتحاد السوفيتي، تغير اقتصاد جمهورية أذربيجان من نظام مغلق تحت إدارة الحكومة إلى اقتصاد مفتوح قائم على السوق الحرة، وبعد فترة قصيرة من الاضطرابات الناجمة عن الحرب مع أرمينيا مع بداية حكم حيدر علييف، قام بسرعة بإصلاحات اقتصادية.

• وفقاً للإحصاءات الجمركية لأذربيجان في عام ٢٠١٩، تم تصدير أكثر من ٨,٦ مليار دولار من البضائع من هذا البلد إلى أجزاء أخرى من العالم، من بينها، كانت أكبر حصة من صادرات أذربيجان تتعلق بالنفط الخام بنسبة ٧٨,٠٢٪ والغاز الطبيعي ١٠,٢٪.

• أهم حدث اقتصادي بين البلدين يجب اعتباره اللجنة المشتركة للتعاون الاقتصادي بين إيران وأذربيجان، التي عقدت ١٣ جلسة حتى الآن، وعقدت البورة الأخيرة لهذه اللجنة في مارس ٢٠١٦ في باكو بحضور وزير الشؤون الاقتصادية والمالية ووزير الاقتصاد الأذربيجاني.

رئيس اللجنة الاقتصادية للبرلمان:

يجب أن يكون الاتجاه السعودي في أسعار الأسهم متنسقاً مع معدلات العائد

المؤشر العام لسوق الأسهم لا يزال ينمو، وتدفع السيولة الضالة يدفع الأسعار إلى الأعلى. في هذه الأثناء، يجب على الشركات المدرجة توجيه سيولة سوق الأسهم إلى سوق الأسهم من خلال تقديم برنامج زيادة رأس المال من أجل تحقيق نمو أكثر استدامة. وفقاً لبعض الخبراء، في الوضع الحالي، فإن نطاق سوق رأس المال أخذ في الازدياد وبحلول نهاية هذا العام، فإن وجود بعض العوامل سيؤدي إلى تقلب سوق الأسهم صعونا.

محمد رضا بور ابراهيمي دافاراني رئيس اللجنة الاقتصادية البرلمانية. وعن كمية السيولة في البلاد، قال: «إن وجود كمية كبيرة من السيولة في البورصة يخلق فرصة جيدة للغاية لنشطاء القطاع الخاص والمنظمات غير الحكومية العامة والحكومة للاستثمار في اقتصاد البلاد والمشاريع الجديدة».

وقال ممثل شعب كرمان ورافار في البرلمان إن التهديدات التي يتعرض لها سوق رأس المال تم فحصها في اجتماع اللجنة الاقتصادية، مضيفاً: «إن الاختلاف الكبير بين سعر السوق والقيمة الجوهرية لشركات الأسهم قد أثار مخاوف لاعضاء اللجنة الاقتصادية».

وقال: «بناءً على قرار اللجنة الاقتصادية، تقرر رفع البرنامج المقترح لمنظمة البورصة والاوراق المالية إلى اللجنة الاقتصادية في الأيام القادمة بشأن سبل التفاعل مع فرص البورصة والاستفادة من سوق رأس المال بشكل أكبر. القدرات».

مشيراً إلى أنه في الأسابيع الأخيرة، تم جذب حوالي ١٠٠٠ إلى ١٥٠٠ مليار تومان إلى سوق رأس المال يوميا، تابع هذا المبلغ من السيولة إذا لم يتم استيعابه في سوق رأس المال يمكن أن يكون له آثار سلبية على اقتصاد البلاد، لكنه أدى إلى رأس المال سوق.

وقال رئيس اللجنة الاقتصادية في البرلمان: إذا كانت الموارد المذكورة تتماشى مع الواقع الاقتصادي لتشكيل الشركات، وخلق فرص الاستثمار والربحية، فإن أكبر نجاح للبلاد وسوق رأس المال سيتحقق، والافسيكون يعتبر تهديداً خطيراً.

وأضاف ممثل أهل كرمان ورافار في البرلمان: في رأي أعضاء مجلس الشورى الإسلامي. لا يتماشى الاتجاه التصاعدي في أسعار أسهم الشركات المدرجة مع معدلات العائد والعمليات الفعلية للشركات وحالة مؤشرات الاقتصاد الكلي الإقليمية والدولية.

وذكر بور ابراهيمي أن فرص سوق رأس المال، بما في ذلك تمويل الحكومة والقطاع الخاص، تتم متابعتها: «إن العروض التي تقدمها الحكومة هي حصص الشركات التي تم عرضها بالفعل». «مثلاً؛ يتم عرض أسهم الشركات التي تم عرضها سابقاً من خلال الحيازات مرة أخرى من خلال هيكل المنبع، مما يعني أنه سيتم عرض أسهم الشركة مرتين أو ثلاث مرات على مستويات مختلفة».

اختلال سوق العملات؛ الاضطراب في اقتصاد البلاد

مرتضى فغانى
عضو غرفة تجارة طهران

لا ينبغي تجاهل النمو السريع للسيولة. وقد تسارع هذا النمو في إيران في السنوات الأخيرة، بحيث زادت السيولة في البلاد ٦,٤ مرة خلال السنوات الثماني الماضية. ومع ذلك، فإن ضخ العملة في السوق من أجل تحديد سعرها ليس طريقة جيدة لحفض سعر العملة وخلق إيجار أكبر، وستكون عواقبه ثقيلة على الاقتصاد لسنوات، مثل عواقب تخصيص العملة الحكومية في ٤٢٠٠ تومان في اقتصاد البلاد مرئي.

زيادة سعر الدولار، وبالتالي ارتفاع أسعار المواد الخام والسلع المستوردة سيؤدي إلى ارتفاع التضخم؛ وبهذه الطريقة وصل إجمالي مؤشر معدل التضخم الشهري في يوليو من هذا العام إلى ٤,٦ في المائة، وفي يونيو يساوي ٢ في المائة، كما وصل معدل التضخم في يوليو من هذا العام إلى ٩,٢٦ في المائة وفي يونيو يساوي ٥,٢٢ في المائة وهو زيادة كبيرة. كما أدت الزيادة في سعر الصرف في البلاد إلى انخفاض في السعر النسبي للوقود مقارنة بالدول المجاورة، مما سيؤدي بدوره إلى زيادة تهريب الوقود. فمثلاً؛ قبل الزيادة في أسعار البنزين في نوفمبر، كان ربح اللتر الواحد من تهريب البنزين إلى تركيا حوالي ١٦٠٠٠ تومان، والذي انخفض مع الزيادة في أسعار البنزين. ولكن الآن، مع نمو سعر الدولار، ازداد هذا المبلغ مرة أخرى ووصل إلى ما يقرب من ٢٢ ألف تومان، لذلك سرعان ما سنشهد توسعاً في تهريب البنزين وأنواع الوقود الأخرى إلى الدول المجاورة. يعد استخدام الدبلوماسية الاقتصادية من أجل تحرير موارد العملات الأجنبية المحظورة في الخارج، وتخصيص العملة الحكومية للإنتاج تحت الإشراف عن قصد، بالإضافة إلى توفير السلع الأساسية ومحاولة زيادة تصدير السلع، واحدة من أهم الطرق للتعامل مع اضطراب سوق العملات.

لطالما كان سوق الصرف الأجنبي في إيران أحد أهم المؤشرات لاقتصاد البلاد ورمزاً لحالتها العامة، خاصة من حيث التضخم والازدهار. في نهاية شهر يوليو من هذا العام، وصلت قيمة الدولار إلى رقم قياسي تاريخي بنحو ٢٦ ألف تومان في السوق المفتوحة. تترتب على تخفيض قيمة العملة الوطنية عواقب عديدة على اقتصاد البلاد، وأهمها عدم الثقة، وانخفاض الطلب على الواردات وارتفاع أسعار السلع التي يتم توريد المواد الخام من الخارج. ومع ذلك، فإن تخفيض قيمة العملة سيكون له أيضاً عواقب إيجابية على اقتصاد البلد، وأهمها زيادة القدرة التنافسية للصادرات بسبب انخفاض أسعار الإنتاج في البلاد؛ لكن هذا التوازن صالح إلى حد أن القدرة الاقتصادية للبلاد عالية من حيث الإنتاج ولدينا اعتماد قليل على المواد الخام، والآلات الأجنبية، فضلاً عن ارتفاع الطلب على سلع التصدير.

السبب الرئيسي للزيادة في سعر الصرف يجب أن يؤخذ في الاعتبار انخفاض عائدات النقد الأجنبي للبلاد. ويرجع هذا الانخفاض إلى عاملين رئيسيين، أولهما انخفاض أسعار النفط في الأسواق العالمية، والتي انخفضت وفقاً للإحصاءات المتاحة بنسبة ٤٣٪. بالإضافة إلى ذلك، بسبب تفشي أمراض القلب التاجية وفرض عقوبات واسعة النطاق على بيع النفط الإيراني، انخفض الطلب على هذا المنتج بشكل كبير، ومن ناحية أخرى، تم حظر بعض عائدات النقد الأجنبي للبلاد. فمثلاً؛ وتحت ضغط العقوبات الأمريكية، حظرت كوريا الجنوبية أكثر من ٦ مليارات دولار من احتياطات النقد الأجنبي الإيرانية، بالإضافة إلى أكثر من ٥ مليارات دولار من المطالبات الإيرانية بشأن العراق في البنك المركزي للبلاد، وهو أمر عديم الفائدة عملياً. لم يتم حل هذه المشكلة حتى الآن على الرغم من المشاورات مع المسؤولين الكوريين الجنوبيين، وكذلك عدة رحلات لمسؤولين إيرانيين وعراقيين رفيعي المستوى. ولهذا السبب، من المتوقع ألا يتم تحقيق جزء من الإيرادات الحكومية المذكورة في ميزانية هذا العام. وقدر بعض الخبراء هذا العجز بحوالي ٢٠٠,٠٠٠ مليار تومان، بينما يعتقد البعض الآخر أن ما لا يقل عن ١٤٠,٠٠٠ مليار تومان من الإيرادات الحكومية سنوياً. التيار لا يتحقق. في هذه الحالة، يبدو أن الحكومة، في الخطوة الأولى لتعويض جزء من عجز ميزانيتها، ستحاول بيع العملات الأجنبية في السوق. ومع ذلك، تم رفض هذه المسألة من قبل المسؤولين المعنيين، وأكد رئيس البنك المركزي أيضاً أن احتياطات النقد الأجنبي للبلاد في شكل أوراق نقدية هي في أعلى مستوياتها، مما أدى إلى اضطراب سوق العملات، والذي يعد جزئياً بسبب النمو. كان التحويل في سوق الإمارات العربية المتحدة، ليتم التحكم فيه إلى حد ما لمنع النمو غير المقيد لسعر الصرف. بالإضافة إلى هذين،

Economic and trade relations between Iran and the Republic of Azerbaijan

Official relations between Iran and the Republic of Azerbaijan began after the country's independence from the Soviet Union and with the recognition of the independence of the newly established Republic of Azerbaijan by Iran in the early 1990s in the twentieth century. However, the historical relations between the two countries are much older. The Republic of Azerbaijan and major parts of the Caucasus region until the early Qajar period have always been part of Iran, and now the many religious, cultural and linguistic commonalities show the two countries are very close to each other. The existence of more than 760 km of common border and the location of the Nakhchivan Autonomous Region, which is separate from the main territory of this republic and limited to the borders of Iran, has created a unique position in the field of relations between the two countries.

According to the latest statistics, the population of the Republic of Azerbaijan at the end of 2019 was slightly more than 10 million people, and according to economic statistics, the GDP of this country in the same year amounted to 47.2 billion dollars and its per capita GDP was about 4689. It has been a dollar.

- The economy of the Republic of Azerbaijan is in a good condition in terms of inflation and unemployment; it is the best country in the Caucasus with an inflation rate of 3.3 percent and an unemployment rate of 5 percent.
- After the independence of the country from the Soviet Union, the economy of the Republic of Azerbaijan changed from a closed system under government management to an open economy based on the free market, and after a short period of unrest resulting from the war with Armenia. With the beginning of Heydar Aliyev's rule, he quickly undertook economic reforms.
- According to the customs statistics of Azerbaijan in 2019, over \$ 8.6 billion worth of goods were exported from this country to other parts of the world, among which, the largest share of Azerbaijan's exports was related to crude oil with 78.02% and natural gas. It was 10.2%.
- In recent years, Iran's exports to the Republic of Azerbaijan have grown significantly; In 2011, Iran was the twentieth partner of the Republic of Azerbaijan in terms of exports to this country, but in 2019, despite economic sanctions, Iran became the seventh largest exporter of goods to this country, whose main exports to this country, Liquid natural gas, and steel pipes.
- The most important economic event between the two countries should be considered the Joint Commission for Economic Cooperation between Iran and Azerbaijan, which has held 13 sessions so far, and the last session of this commission was held in March 2016 in Baku with the presence of the Minister of Economic Affairs and Finance and the Minister of Economy of Azerbaijan.

The most profitable export goods of Iran

Various products such as caviar, honey, dates, saffron, minerals, handicrafts, chemical products, ornamental stones, etc. are among the most profitable exports of the country. In this article, we try to reveal the export value of these products based on the available statistics on the export of these products in recent years.

Caviar

Iran is the main producer of caviar and has had a comparative advantage in exporting this product. The caviar of the country is one of the highest quality caviar in the world

and currently the price of each kilogram of this fish is equal to 12 barrels of oil. In 1398, the country's caviar industry, with a trade of 4 tons of products, had a revenue of 4 million dollars for the country, which is equivalent to the sale of 57,000 barrels of oil in the country.

Iranian saffron

With more than 95% saffron production, Iran exports its products to 45 countries. Spain exports Iranian saffron to 140 countries in its name, and according to statistics,

the amount of exports of this product in the first five months of 1998 was about 74 tons worth \$ 78 million.

Honey

Honey is one of the most valuable foods and plays an important role in the world's export markets. Statistics show that in 2019, the value of natural honey exports in the world has reached \$ 1.99 billion. In our country, honey is one of the profitable export goods and the countries of the Persian Gulf, Turkey and China are among the applicants for Iranian honey.

minerals

Another notable product of the country for export is minerals. According to non-oil exports, the share of the mining sector and the mining industry has reached 21

percent, which is more than one-fifth of the total share of non-oil exports.

Decorative stones

Iran is one of the leading countries in the world in terms of having ornamental stone mines and using them, and the capacity of Iran's mines to exploit and enjoy ornamental stones, especially in foreign

trade, is much higher than it is currently used.

Fertilizer

Chemical fertilizers are another profitable export product. The share of exports of this product with tariff code 31 in the world market is more than 59 billion dollars, the largest exporters of which

are Russia, China, Canada, USA and Belarus.

Currency market imbalance; Turmoil in the country's economy

The foreign exchange market in Iran has always been one of the most important indicators of the country's economy and a symbol of its general condition, especially in terms of inflation and prosperity. At the end of July of this year, the value of the dollar reached a historical record of about 26 thousand tomans in the open market. The devaluation of the national currency has many consequences for the country's economy, the most important of which are discredit, reduced demand for imports and rising prices for goods whose raw materials are supplied from abroad. However, the devaluation of the currency will also have positive consequences for the country's economy, the most important of which is to increase the competitiveness of exports due to lower production prices in the country; But this balance is valid to the extent that the country's economic capacity is high in terms of production and we have little dependence on raw materials, foreign machinery, as well as high demand for export goods.

The main reason for the increase in the exchange rate should be considered the decrease in the country's foreign exchange earnings. This decrease is due to two main factors, the first of which is the decrease in oil prices in world markets, which according to available statistics, has fallen by 43%. In addition, due to the outbreak of coronary heart disease and the imposition of extensive sanctions against the sale of Iranian oil, the demand for this product has decreased significantly, and on the other hand, some of the country's foreign exchange earnings have been blocked. For example; Under pressure from US sanctions, South Korea has blocked more than \$ 6 billion in Iranian foreign exchange reserves, as well as more than \$ 5 billion in Iranian claims on Iraq at the country's central bank, which is virtually useless. This problem has not yet been resolved despite consultations with South Korean officials, as well as several trips by high-ranking Iranian and Iraqi officials. For this reason, it is predicted that part of the government revenues mentioned in this year's budget will not be realized. Some experts have estimated this deficit at about 200,000 billion tomans, while others believe that at least 140,000 billion tomans of government revenues per year. The current does not materialize. In this situation, it seems that the government, in the first step to compensate part of its budget deficit, will try to sell foreign currency in the market; However, this issue has been denied by the relevant officials and the head of the Central Bank has also emphasized that the country's foreign exchange reserves in the form of banknotes are at their highest, and this has led to the currency market turmoil, which is partly due to growth. The remittance was in the UAE market, to be controlled

Morteza Faghani
Member of Tehran
Chamber of Commerce

to some extent to prevent the unbridled growth of the exchange rate. In addition to these two, the rapid growth of liquidity should not be overlooked. This growth in Iran has accelerated in recent years, so that in the last 8 years the country's liquidity has increased 6.4 times. However, injecting currency into the market in order to determine its rate is not a good way to reduce the price of currency and creates a larger rent, the consequences of which will be heavy on the economy for years, as the consequences of allocating government currency at 4200 Tomans in the country's economy is visible.

An increase in the price of the dollar and, consequently, higher prices for raw materials and imported goods will lead to higher inflation; In such a way that the total monthly inflation rate index in July of this year reached 4.6 percent, in June equal to 2 percent and also the point inflation rate in July of this year reached 9.26 percent and in June equal to 5.22 percent which is a significant increase. Also, the increase in the exchange rate in the country has led to a decrease in the relative price of fuel compared to neighboring countries, which in turn, will increase fuel smuggling. For example; Before the increase in gasoline prices in November, the profit per liter of gasoline smuggling to Turkey was about 16,000 tomans, which decreased with the increase in gasoline prices; But now, with the growth of the dollar price, this amount has increased again and has reached nearly 22 thousand tomans, so soon we will see the expansion of smuggling of gasoline and other fuels to neighboring countries. Utilizing economic diplomacy in order to release blocked foreign exchange resources abroad, purposefully allocating government currency to production under supervision, as well as providing basic goods and trying to increase the export of goods, is one of the most important ways to deal with currency market turmoil.

Chairman of the Economic Commission of the Parliament:

The uptrend in stock prices should be consistent with rates of return

The overall stock market index is still growing, and the influx of stray liquidity is pushing up prices. In the meantime, listed companies should direct the stock market liquidity to the stock market by presenting a capital increase program in order to achieve more sustainable growth. According to some experts, in the current situation, the scope of the capital market is increasing and by the end of this year, the existence of some factors will cause the stock market to fluctuate upwards.

Mohammad Reza Poorabrahimi Davarani Chairman of the Parliamentary Economic Commission; Regarding the amount of liquidity in the country, he said: "A considerable amount of liquidity in the country creates a very good opportunity for private sector activists, public non-governmental organizations and the government to invest in the country's economy and new projects."

The representative of the people of Kerman and Ravar in the parliament said that the threats of the capital market were examined in the meeting of the economic commission, adding: "The significant difference between the market price and the intrinsic value of stock companies has caused concerns for the members of the economic commission

He said: "According to the decision of the Economic Commission, it was decided to submit the proposed program of the Exchange and Securities Organization to the Economic Commission in the coming days on ways to interact with stock exchange opportunities and make more use of capital market capacities."

Poorabrahimi, stating that in recent weeks, about 1000 to 1500 billion tomans have been attracted to the capital market daily, continued: This amount of liquidity if not absorbed in the capital market could have negative effects on the country's economy, but led to the capital market.

The head of the economic commission of the parliament stated: if the mentioned resources are in line with the economic realities of forming companies, creating investment opportunities and profitability, the greatest success of the country and the capital market will be achieved, otherwise it will be considered a serious threat.

The representative of the people of Kerman and Ravar in the parliament added: in the opinion of the members of the Islamic Consultative Assembly; The upward trend in the stock prices of listed companies is not consistent with the rates of return, the actual operations of companies and the state of regional and international macroeconomic indicators.

Strengthening Iran-Oman relations during Nouri Shahroudi's mission

At the end of the mission of Mohammad Reza Nouri Shahroudi, Ambassador of the Islamic Republic of Iran to Oman, Shahab bin Tariq Al-Saeed, Deputy Sultan of Oman for Defense Affairs, on behalf of the Sultan of Oman, thanked him for his efforts to advance relations between Iran and Oman.

In this meeting, Shahab bin Tariq Al-Saeed conveyed the message of appreciation and gratitude of the Sultan of Oman for Mr. Nouri Shahroudi's efforts in Oman to strengthen and advance relations between the two countries, noting: "Today, relations between the two countries are at a very good and strategic level. In recent years it has grown in various fields, including political, economic and commercial. Referring to the neighborhood and cultural and historical commonalities of the two countries and two nations, he stressed the need to deepen and develop joint cooperation and expressed hope that the relations between Iran and Oman will continue to move in the growing direction.

The Ambassador of the Islamic Republic of Iran also expressed his satisfaction with the support of the Sultan of Oman and high-ranking officials of this country to strengthen and deepen bilateral relations, and announced our country's readiness to use existing capacities and strengthen relations between Tehran and Muscat. During the meeting, the two sides also discussed bilateral relations and the latest international developments.

Mohammad Reza Nouri Shahroudi arrived in Muscat a little over three years ago in May 2017 as Iran's ambassador. At the end of his mission, he said about the new ambassador of our country: "Since the future ambassador of the Islamic Republic of Iran is very interested in the development and expansion of relations between the two countries, it is hoped that this path will continue and actions delayed or stopped due to the global corona virus." , Continue.

It is worth mentioning that Nouri Shahroudi started his first executive responsibility in Kuwait in 1982 as a representative of Imam Khomeini, after which he first worked as the Ambassador of the Islamic Republic of Iran to the Libyan Arab Republic and then to Saudi Arabia. Nouri Shahroudi has also served as an international affairs adviser to the Judiciary, the Legislature, and the Expediency Council. His valuable experience in important positions such as the Iranian embassy in Libya, and especially Saudi Arabia at very critical times, led him to be sent to Muscat to strengthen and expand Iran's relations with this longtime friend. Provided in the area; Considering the important steps taken during Mr. Nouri Shahroudi's tenure, it seems that he has performed his mission well. The World of Investment Magazine, while appreciating Mr. Nouri Shahroudi's efforts to expand cultural and media relations, wishes him every success.

Secretary of the Association of Automobile Parts Manufacturers of the country:

There is no proper oversight of the activities of informal parts makers

In recent years, auto parts industry, which is affected by foreign sanctions, is going through difficult times, and due to its direct relationship with the automotive industry, problems in this industry have also affected it. The most important problems in the parts industry include liquidity crisis, the selling price of cars and their parts, the difficulty of supplying domestic and foreign raw materials and semi-finished parts, as well as the destruction of the automotive industry among the people and officials. On the other; The reduction in production in recent years has led to an increase in overhead costs and many losses for the country's auto parts manufacturers, and the non-allocation of currency to the automotive industry has created more problems for auto parts manufacturers. In a conversation with Engineer Arash Mohebnejad; Secretary of the Specialized Association of Homogeneous Powertrain Industries and Auto Parts Manufacturers of the country We have studied the existing problems in the parts manufacturing industry. We reads parts of this Interview.

- The specialized association of homogeneous industries and auto parts manufacturers of the country has started its activities as the first national association under the supervision of the Ministry of Industry, Mines and Trade. In 2012, this association started working in the form of the Coordination Council of specialized associations of homogeneous industries of auto parts manufacturers in the country, and after some time, a proposal to establish a national association was submitted to the Ministry of Industry, Mines and Trade. Its founding board was held in the presence of representatives of provincial associations and after the approval of the association's statute by the Ministry of Industry, Mines and Trade, in 2013 board elections were held and finally this association was officially registered in 2015.
- Currently, there are about 1,200 active parts manufacturers in categories one, two and three in the country, which due to the current conditions and problems, about 400 parts companies have been closed and semi-closed. The employees of the automotive supply chain are about 550,000 people, and of course, despite the problems in some cases, we see the reduction of manpower and the employment of these people.
- At present, the entire supply chain owes about 32,000 billion tomans to car manufacturers, and our overdue receivables now amount to 14,000 billion tomans. Some of these claims are related to the country's banking system, which in the form of debt purchase agreements or tripartite agreements with banks, about 6 thousand billion tomans has been determined and assigned.

- At present, due to the increase in the price of production inputs, the price of auto parts should increase by 65% so that parts companies can continue to operate; Because after a long time, the contract of parts manufacturers with car manufacturers is based on the price of 11 thousand Tomans per \$ 1; While now the price of \$ 1 is about 22 thousand tomans.
- Regarding the supply of semi-finished domestic parts, we are faced with insufficient supply as well as pricing methods. In the field of importing these goods, since the beginning of this year, the Central Bank has been providing foreign currency to automakers and parts manufacturers in a drip, and according to the current situation, the needs of this industry are not being met.
- The automotive industry needs about \$ 4 billion in foreign exchange annually, of which an estimated \$ 3.5 billion is used to make cars and about \$ 500 million to produce spare parts for the market. This in-house movement will reduce the value of the automotive industry to less than \$ 1.5 billion a year.
- In most developed and developing countries, increasing people's cash income is not the only right solution to strengthen people's purchasing power, but one of the best ways is to provide credit cards that a country like Turkey has taken appropriate measures in this regard; In order to buy durable goods that are about 3 times the salary of a person, provide a credit card and people can use their national card number and economic number to buy their necessities. In fact, instead of cash flow, there is credit flow. Certainly, providing such credits to the people of the society will not bring about inflation and will not change the monetary base of the country, but it will bring mobilization and economic prosperity.

The CEO of "Chadormelo" Company emphasized

Determining the real price of steel products by offering them on the commodity exchange

Supplying iron ore in the commodity exchange is a very good method; Because its price is discovered in a real way and if there is a domestic customer, this product is sold inside and otherwise, the product is exported in excess of domestic demand. In recent years, the pricing of iron ore on a mandatory basis has always prevented investment in the field of exploration of this product, especially by the private sector, is not taken seriously and invests in other areas. In the meantime, in order to solve the problems raised; The supply of iron ore, pellets and concentrates in the commodity exchange will lead to the discovery of a real and appropriate price for this product and its other products.

Engineer Nasser Taghizadeh; The CEO of Chadormelo Mining and Industrial Company, pointing out that last year the prices of concentrate and pellet iron were still a function of the average selling price of Khuzestan steel ingots, said: "Fluctuations in world prices of iron ore and pellets have little effect on the selling price of these products and only increase or reduction in the price of Khuzestan steel ingots has affected the selling price of products.

Regarding the pricing system, he said: "In this case, we believe that with the formation of the commodity exchange and the supply of iron ore and its products in the exchange, the important issue of discovering the price of steel chain products will be completed." in other words; The initial goal and philosophy of the Commodity Exchange was to get out of order pricing.

Engineer Taghizadeh stated: Our country is among the countries rich in natural resources due to the existence of natural resources and reserves (oil, gas, minerals); So that in terms of minerals in the ranking of countries in the world is among the top 15 countries. According to available reports and information, Iran has 18 different types of minerals, 57 billion tons of potential reserves

and 37 billion tons of definite reserves, which constitute about 7% of the world's total reserves.

He added: "According to the latest monitoring of the goals of steel production plans in 2025, to achieve the plan of 55 million tons of crude steel, we need 80 million tons of iron ore concentrate. In order to produce this amount of product, 162 million tons of iron ore must be extracted from mines." Be; But the capacity created by the end of 1398 is about 93 million tons and it is predicted that by 1404 up to 130 million tons of iron ore will be extracted from the mines.

This prominent manager of the mining sector in the country pointed to the definite reserves of Iranian iron ore and said: these reserves in 2016 amounted to 3 billion and 15 million tons and its main areas include Central Iran amounted to 775 million tons, Gol Gohar Sirjan amounted to 878 million tons, Sangan Khorasan - 626 million tons and other areas - 871 million tons, which in the exploration of definite reserves in 1397, the amount of 3.3 million tons has increased.

Defending the position of the country's iron ore producers from rationalizing the sales rate of steel raw materials, Mr. Taghizadeh explained his reasons and said: The country's steel industries, which produce by direct reduction method (DIRECT REDUCTION), in 1398 about 5 million and 18 thousand They have bought one ton of dry concentrate iron ore and one million and 71 thousand tons of pellets produced by Chadormelo.

He pointed to the country's foreign exchange savings due to the use of domestic raw materials by steelmakers and said: "Last year, the steelmakers' foreign exchange savings amounted to 1 billion and 641 million dollars for the consumption of chadormelo concentrate and pellets that minerals brought to them."

The CEO of Chadormelo Mining and Industrial Company added: "Currently, in these unequal conditions, it is natural that iron ore producers want to adjust prices so that they can use their income to develop their production plans." It is not fair that in the steel production cycle, the mines are subject to the prices imposed by the steelmakers, but must make a proportionate profit at each stage of production; That is why we are against grammatical pricing.

Referring to the achievements of Chadormelo mine for the country's steel industry, Taghizadeh said: "From the beginning of exploitation operations in 1998 to 1398 (by calculating the average world prices of C&F in Iranian ports during those years) Chadormelo Company supplied iron ore to steel producers, amounting to 17 It has resulted in billions of dollars in foreign exchange savings for these companies.

It was raised in the general assembly of Shelerd Company

Shelerd goes higher than Fara Bourse market

Lordegan Petrochemical Company was established based on the decision of the Council of Ministers in September 2006 with the aim of producing urea-based chemical fertilizers for the development of agriculture and self-sufficiency, using the power of the private sector to create employment and eliminate deprivation in Chaharmahal and Bakhtiari province. Since this region has many capacities for the development of chemical fertilizer production industries, including fertile agricultural lands, proximity to the most important agricultural areas of the country and the passage of three national natural gas pipelines, this large petrochemical complex was set up.

Mohsen Mahmoudi at the Annual General Assembly of Lordegan Petrochemical, which was held in Shahrekord with the presence of its members; The CEO of Lordegan Petrochemical presented the project performance report to the assembly and announced the launch of a large petrochemical complex to produce urea and ammonia in the region, as well as the annual production of 1.6 million tons of ammonia in the very near future, which will generate revenue and profitability.

Referring to the percentage of domestic and foreign sales of the products of Ure Lordegan Chemical Fertilizer Company, he said: "The percentage of domestic and export sales quotas is done by the relevant authorities and it is predicted that 80% of our sales will be through exports." Also, at present, the price of the country's urea export based on the world base price is about \$ 200 per ton, which can be changed according to the shipping price. Domestic pricing, on the other hand, is in the hands of the government regulator.

The CEO of Lordegan Petrochemical also said about the commitment to sell products to China: "In the financing agreements signed by Lordegan Urea Chemical Fertilizer Company with China, we have no obligation to export only to this country and it is possible that based on its decisions, the company should also consider China as a buyer of its products.

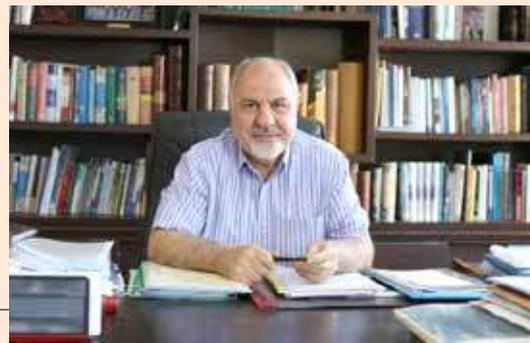
In response to the question, "Do you have any plans to change the company's market?" After the necessary examinations and changes in the discussion of sales, capital, operating profit and other factors that are necessary to do so, it does so at the earliest possible opportunity.

The CEO of Lordegan Petrochemical, emphasizing that the correction of the company's financial structure is underway, said about the increase of Shelerd's capital: "The capital increase will be in the order of the board of directors in the first stage and after preparing a justification plan, probably in the second half of this year." The General Assembly will be held. The financial statements were approved at this meeting.

The CEO of "Zarrin" Mining Industrial Group emphasized Young managers and localization of the industry are requirements for sustainable development and economic prosperity

With its vast mineral reserves worldwide, Iran has great potential for the development of the mining industry and related industries. Achieving the vision of development in this industry requires investment in research and cooperation with various economic sectors. In order to get more acquainted with this industry, we went to Engineer Ebrahim Jamili; The CEO of Zarrin Industrial and Mining Group and talked to him. This industrial group is the largest producer of lead and zinc concentrates in the country, and includes two companies whose shares are traded on the stock exchange and two knowledge-based companies. We read parts of this interview.

- The most important feature of this group is the conversion of low-grade zinc oxide soils into high-concentrate concentrates and sulfur and copper sulfate into concentrate.
- Zarrin Industrial and Mining Group has extensive programs to support the country's top elites and students in the field of research, and the research institute affiliated with this group provides the ground for the activities of students and graduates who have a relevant field of study by awarding scholarships in research.
- In addition to the existing projects of Zarrin Industrial and Mining Group, it has also put the extraction and processing of rare elements in the soil on its agenda, and considering the high cost of these elements, this project will have many positive consequences.
- Currently, the company's products are offered to about 62 domestic factories, and in the export sector, these products have been exported to 17 different countries and registered in 14 countries.
- Sanctions also have positive points, the most important of which are efforts to self-sufficiency and localization of foreign technologies and significant progress in exploitation and processing methods. On the other hand; Sanctions have led technicians to gain self-confidence in repairing, building and designing equipment that has been unprecedented.
- Copper and zinc concentrates are converted to lead and zinc ingots in the factory, and lead is converted into battery panels that are used in various industries, including automotive, so in the mining industry, we must move towards the production of these products.

The CEO of the Association for Safe Society of Iran:
Optimizing energy consumption in the country by reforming the pricing system

Iran is one of the most important centers of energy production and export in the world with its rich sources of fossil energy and also its great capacity in the field of renewable energy such as solar energy and wind energy; However, the uncontrolled consumption of energy in the country along with the subsidies allocated to this strategic commodity with the inappropriate method of consumption, has made Iran the first country in the world in terms of subsidies and one of the most consumed countries in the world in the field of energy.

Dr. Javad Novfaresti; The CEO of the Association for Safe Society of Iran, stating that our country is far from international standards in terms of energy consumption standards, added: "A large part of the energy produced in Iran is used in the worst possible way and is wasted." Unfortunately, this intergenerational heritage and natural wealth are not used to create added value and wealth.

He added: "Unfortunately, subsidies is unfairly distributed among all sectors of the society in terms of income and consumption, and the distribution situation is such that high-consumption groups and rich peoples of the society use this subsidy many times more than the poor peoples, so to solve this problem, the government must take two important steps: first, the fair distribution of subsidies, and second, an end to the waste of energy and wasteful use of energy resources.

Currently, the main export market for Iranian gas is Turkey; But exporting gas to this country alone cannot maximize country's income, so caution should be exercised in making exaggerated statements.

Dr. Novfaresti further stated that the current structure of the distribution of hidden energy subsidies is not fair at all, adding: "According to the statistics of Tavanir Company, 20% of consumers in normal and tropical regions account for 42% and 50% of the total electricity consumption of the relevant climate, respectively." However, they do not pay the real price for their excessive consumption.

The annual general assembly of Mobin Petrochemical Company was held

Dividend of 185 Tomans for each share of the company

Annual General Assembly of Mobin Energy Persian Gulf Company in the Petroleum Industry Research Institute, in full compliance with health protocols, chaired by Saeed Mohebifar; The financial and investment manager of Persian Gulf Holding, as well as with the presence of other members of the assembly, formed and with the approval of the financial statements, a profit of 185 Tomans, equivalent to 90% of the realized profit, was distributed among the shareholders. Among the most important measures taken in this company are the purchase of Apadana Petrochemical Company, the start of the operation of replacing GRP pipes for seawater transmission, as well as the commissioning of a 350 ton boiler.

Alireza Shamim; The CEO of Mobin Petrochemical Company, referring to the efforts made in this company to support domestic production, said: 3,600 pieces have been produced in this company by domestic capacity.

Regarding the importance of this company, which is the largest centralized utility in the country, he said: "With each production fluctuation in Mobin Petrochemical Company, 43% of the production of the country's petrochemical industry is affected; Therefore, the company can not interrupt its activities even for a moment.

Referring to the environmental activities of the Mobin Petrochemical Company, the CEO of the company said: "The company has received a pollution certificate for 10 consecutive years from the Environmental Protection Organization and has had successful environmental projects, including supporting endangered turtles.

He continued: "The shares offered to the capital market by the holding are profitable shares and if the share is not profitable, the Persian Gulf Holding will not support it and naturally it will not be offered in the capital market."

The financial and investment manager of Persian Gulf Holding pointed out: After the martyrdom of Sardar Soleimani, most of the capital market shares fell by 15%; However, the holding shares fell by only 6%, which indicates the holding's support for the shares of the subsidiaries.

At the end of this meeting, the amount of 62 billion Rials of social responsibility budget was approved, which will be spent according to the opinion of the Strategic Council. It is important to note that this forum was broadcast live on the apparatus page of Mobin Petrochemical Company, Persian Gulf Holding, as well as the Instagram of these companies.

A member of the board of directors of Tejarat Bank:

Tejarat Bank's resources exceed 2,000,000 billion rials

Continuous cooperation with large and credit companies has always been one of the strategic plans of Tejarat Bank and providing various services such as bank loans, issuance of guarantees, opening of documentary credits, provision of international banking services and new banking services to this group of customers are part of this cooperation. . In an interview with Abbas Ashrafnejad, a member of the Board of Directors and Deputy Credit Managing Director of Tejarat Bank, we discussed the details of Tejarat Bank's approach in dealing with large and credit companies. We read parts from this interview.

- The economic structure of the country is known as a bank-oriented structure and the easiest way to finance economic enterprises is through the banking system. Thus; Tejarat Bank has also made it a priority to support production, entrepreneurship and meet the needs of entrepreneurs by responding correctly and in a timely manner to their credit requests.
- Customer relationship management is the most important factor in the success of an organization. Our view is to pay special attention to the whole process of customer relationship; A process that continues through identification, attraction, and expansion of communication to satisfaction and loyalty. The most important issue is to accurately identify customer needs and act in a timely manner before competing banks. On the other hand; Paying attention to issues from the customer's point of view, with win-win thinking and increasing profits, has expanded the relationship and it is necessary to institutionalize this thinking as an organizational culture.
- Given the economic conditions and increasing competition in the banking network, we need to pay special attention to our relationship with the customer. Although advertising and marketing channels are effective for customer attraction, but for a successful presence in today's dynamic markets with the aim of influencing the customer and meeting their expectations, the main strategy is the customer himself, which also requires identifying customer needs, presenting designs and products. It is commensurate with those needs, as well as diversifying the provision of full services (financial supermarkets), which will result in an increase in market share.
- In future plans, we try to pay attention to the whole credit process. Accordingly, using the capacity of the credit working group to facilitate laws and directives, provide new software for the branch system, study how to reduce decision-making time, use the potential of legal notices and resources of the National Development Fund, as well as grant foreign currency loans and review new methods. Meeting the credit needs of large customers and companies using new financing tools is one of the most important programs of Tejarat Bank.

The CEO of the "Pishgaman Pouya" Capital Development Company:

The boom of the Iranian commodity market with credit cards

Amir Taybi; The CEO of "Pishgaman Pouya" Capital Development Company, in charge of providing and developing Bank Melli Iran credit card services, announced the increase in people's acceptance of credit cards and said: "Considering the general conditions of the country and the spread of Corona virus, credit cards will be a way to increase customers' purchasing power." ; As in most countries of the world, the culture of shopping with a credit card is well established.

Emphasizing that Bank Melli Iran has designed credit cards with the aim of creating more purchasing power at the level of international standards and common methods, he added: "Today, when businesses in the country are affected by corona disease, credit cards can be a credit." Put the right one in people's pockets and the person buys as much as he needs by credit cards.

The CEO of Pishgaman Pouya Capital Development Company stated that with the decisive order of the Central Bank, 100% of small loans of banks will be presented as credit cards from September of this year. Because in small loans, the customer's spending location is not very clear; But with credit cards, credit can be directed to the target market.

Pointing to the growing popularity of credit cards, Taybi said: "The main applicants for credit cards are the same ones who have taken small loans from the bank so far, and it can be interpreted that credit cards can do justice to the distribution of bank facilities."

He added: "In other words, one person could receive small loans from several branches or several banks and there was no system tool to control this." However, in a credit card, each person can receive a credit card only up to 50 million Tomans and only once from the banking system and not from multiple branches and banks. Based on this, each person will have only one credit card up to a limit of 50 million Tomans and can choose which credit is rounded and can be charged or fixed.

According to the CEO of "Pishgaman Pouya" Capital Development Company, from the beginning of this year to mid-July, over 28,000 credit cards up to 50 million Tomans were issued in the branches of Bank Melli Iran and according to the latest Shaparak statistics, Bank Melli Iran's share in this sector in the system Banking is 13.72%.

Taybi continued: "According to the latest statistics of Shaparak, the share of Bank Melli Iran in the credit cards issued by the banking system is increasing and considering the forthcoming policies, the role of this bank in this culture will definitely be very colorful."

Ali Akbar Amin Tafreshi :

Pasargad Financial Group; Pioneer in the realization of modern banking

According to many experts, Iran's economy is known as a bank-based economy in which banks are responsible for financing and major investments in various industries and sectors of the country's economy. In our country, where the bulk of its revenue is based on the sale of crude oil and minerals, the policies of the central bank have played a decisive role in orienting banks and their financial strategies. These institutions have long invested in the key industries and infrastructure of the country in the absence of a strong private sector and mainly in coordination with the policies of the government of the time; As the country's major industries such as steel, petrochemical and refining industries have been formed and developed with the investment of these banks. From the beginning of the eighties, gradual changes were made in the general structure of the country's economy, and for the first time, the private sector also received permission to establish banks and financial nodes. Subsequently, the private sector of the country, using its considerable experience, set up financial groups with different sub-sectors and in the following years, played a very important role in the evolution of the country's banking and financial system. One of the most important of these collections is the Pasargad Financial Group, which was formed in the early 1980s. In order to get more acquainted with the activities of this collection, We went to Ali Akbar Amin Tafreshi; The CEO of Pars Arian Investment Company and a member of the Board of Directors of Pasargad Bank and talked to him. We read parts of this Interview.

- This group is based on a pre-designed business model and its strategic goals have been clear in the past. First, the founding board was formed under the chairmanship

of Dr. Majid Ghasemi. Then, with the permission of the Central Bank, Pasargad Bank was set up by the financial holding and founding shareholders with an initial capital of 3,500 billion rials.

- Due to the existing ban, the bank has concentrated its investment in infrastructure sectors to develop banking activities, and due to the importance of digital banking and the need to provide online banking services through the Internet, all efforts of this group have been to Minimize traditional banking methods and patterns in practice and, conversely, increase the share of digital banking in its activities by developing smart solutions in modern banking.

About 2 years ago, the group designed a special platform called "Smart Land of Pods", which uses it to meet the needs of banking customers in various sectors such as health tourism, banking, insurance and the like. This platform has been an acceptable success so far and we try to have good performance and easy access to it.

- The monetary regulator uses the interest rate mechanism as a tool for adjustment and balance in the country's macro-economy. It seems that the supervisor's goal was to control the growing liquidity of the society and reduce its growth rate to a minimum, so it had already decided to reduce the interest rate in two stages, and this caused bank depositors to withdraw their deposits from Banks withdraw and invest these funds in parallel markets, including the capital market.

- The strategy of this group regarding the capital market is to bring the companies of the group that have achieved appropriate growth and desirable productivity to the stock market. Currently, insurance companies and Pasargad Bank are present in the stock market and Pars Arian, Midco and reinsurance companies are present in the Fara Bourse Market, and according to the plan, Pasargad Energy Development Company is scheduled to enter the Fara Bourse Market this year.

- Banks have built significant infrastructure by investing in industries, for example; Currently, Midco's subsidiaries are about 4.2 million tons of steel; About 25% of the total volume has been added to the country's steel production capacity. In addition, Fenap Company in the field of banking infrastructure and Energy Development Company in the field of construction of power plants, purchase of offshore drilling rigs and completion of projects in the South Pars field, have had very good performance. It should be clear to the decision makers of the country's financial system that investors in the capital market and the banking system have different risk-taking, and therefore it should be possible for individuals to invest well in each of these sectors.

Cooperative Development Bank pioneers in sustainable employment

Granting financial resources to low-income areas and sectors for the development and economic growth of the country is one of the important missions of the banking system, which has been reflected in the Cooperative Development Bank with supportive projects. One of the important factors in the country's economic leap is the fair and optimal distribution of banks' resources. In the meantime; The Cooperative Development Bank is trying to open a new path for these sectors by changing its attitude from traditional banking to modern banking and also in accordance with the patterns of the world banking system. Among the measures that have been implemented in this bank in recent years is the allocation of special resources for deprived areas and serious participation in the rural employment plan.

- Over the past few years, the Cooperative Development Bank's payment facilities to rural areas have increased to create sustainable employment at approved interest rates. Since 2017, when the plan for sustainable employment in deprived areas was approved, the Cooperative Development Bank, one of the leading and leading banks for the realization of this plan, began to pay its loans.
- According to Hojjatullah Mahdian; Managing Director of Cooperative Development Bank, the amount of facilities intended for job creation is about 18 thousand billion tomans, a significant part of which was provided to rural areas during 2018 and 2019 and has created more than 30 thousand new jobs.
- According to available statistics, the share of organizations supporting these facilities in 2016 and 2017 was 20 billion tomans, of which more than 80% has been achieved. This year, 1,800 billion rials of facilities have been paid to the applicants of support institutions through this bank.
- According to the available reports, more than 70% of the resources of the Cooperative Development Bank in the amount of more than 101 thousand billion Rials in facilities have been provided to the cooperative sector in recent years.
- According to the "Hamrahrah Farhikhtegan" project, which has been implemented for the last two years, to support university professors and activists in the field of education, an amount between 500 and 1000 million Rials with an interest rate of 18% has been set by this bank, which will be repaid. It is also similar to the 48-month health plan.
- Another plan that is intended to increase customer satisfaction and meet their needs is the "Useful Plan". With this plan, customers can get the facilities they need based on their needs and conditions.

40% growth in lending by the Export Development Bank to the manufacturing sector

29 years after its establishment, the Export Development Bank has achieved important achievements, the most important of which are a 15% share in supporting exports, increasing in the lending to the manufacturing sector, helping customers in the form of support packages against sanctions, as well as supporting businesses. Who were affected by the outbreak of the corona virus, he noted. One of the most important missions of the Export Development Bank of Iran, apart from supporting the export process and creating new opportunities for export activists, is in the field of job creation, which has taken appropriate measures in this regard.

- According to a recent study in the bank, the share of financing of the Export Development Bank of Iran in comparison with the five Exim Bank of the world in 2018 in support of exports is 15.58%, which is in second place after the Turkish Exim and Exim The banks of South Korea, India, Thailand and Malaysia are in the next ranks.
- Export Development Bank has a prominent role in providing the currency needed by international trade in the conditions of "sanctions" and "outbreak of coronavirus" and since the end of last year with the outbreak of this disease and businesses affected by it, by providing services such as quarterly repayment of installments awarding from foreign exchange and rial operating contracts, as well as offering the use of an open banking platform to large export customers, tried to prevent disruption in the activities of export production units while ensuring support for companies at risk.
- Items such as quality and speed of services, low surplus property, high productivity, good performance in the interbank market, financial discipline as well as good performance in the currency conditions of the country 2018, attention to knowledge-based companies and reducing overdue receivables and no overdrafts of The Central Bank is one of the strengths of the Export Development Bank.
- In 2019, the Export Development Bank launched a package entitled "Customer Care in the Condition of Sanctions" in five areas, including credit and international support and support, customer care with corporate banking approach, customer care by completing the chain of financial and banking services, as well as customer care with digital banking and open banking approach, has been prepared and compiled.
- During the last two years, the bank has paid 7.493 billion Rials in 2018 and 8.130 billion Rials (growth of 8.5%) to small and medium companies, respectively.

The CEO of the Faba Center raised
Faba; New Banking
Managers Training Center

In the current situation, the country's banking system faces various challenges such as the lack of necessary knowledge in the field of new banking technology, the lack of training and the absence of consulting specialists in the banking system and similar issues. In the meantime; The Faba Center is the only hardware-free center that operates independently of revenue generation and business consulting. In view of the above, we decided to talk to Dr. Mohammad Morad Bayat about the activities and actions taken in this center; the CEO of the Faba Center. We reads parts of this interview. We reds parts of this interview.

- With the establishment of the Electronic Banking Council at the end of 2006, I was elected as a member of the Electronic Banking Steering Council, which of course was accepted in a situation where I was also responsible for following education working groups. Over time, the efforts made, caused changes in the view and approach of the managers of the banking system towards electronic banking.
- From the beginning, the officials of the banking system decided to set up the Faba Center in order to pursue several basic goals, such as transferring knowledge of new technologies to the banking system, providing specialized training in information technology and new financial technologies, and creating a bridge between Knowledge and experience in the banking system, as well as familiarity with the modern banking system and providing the necessary advice to the banking system in the field of development and promotion of new banking technologies in the country.
- Faba Center has put short-term training (20 to 30 hours) and holding DBA and MBA courses on its agenda in the field of training its human resources, and by the end of last year, more than 200,000 hours of specialized training for managers and headquarters experts of banks And companies have provided.
- In the field of banking system innovation, we have launched a collection called "Fabatek", which has identified all the startups in this field under the title of "FinTech Center". There are currently about 100 startup teams in the group, and most of them have grown into a business over time.
- The center has active representatives in about 7 countries, the most important activity of these offices is communication with financial technology activists and their relationship with the Iranian market. On the other hand; For the first time, we have launched the "Istanbul Transaction Fair" with Turkish partners, which is a clear example of the internationalization of the Faba Center's activities.

The CEO of Sepah Bank announced

Lending to businesses
affected by the Corona

Lack of liquidity has always been the most important challenge in various sectors of the country's economy, and therefore banks provide facilities with lower interest rates to finance businesses and enterprises in order to support these institutions. Sepah Bank has also taken measures in recent years to increase the share of its financial support to these sectors and to accelerate the process of customer service; In such a way that it has been a leader in financing the production and economic prosperity of the country. One of the most important actions of this bank this year, according to the slogan of the year based on «production leap», is to provide financial support to disinfectant producers due to the prevalence of corona and allocating ۱۶,۰۰۰ billion rials to businesses affected by the disease.

Mohammad Kazem Chaghazardi; The CEO of Sepah Bank pointed out that the outbreak of Corona virus this year has caused serious damage to businesses and manufacturing enterprises, in which case, the government and officials should change some laws or introduce new laws, including extending the repayment period of bank facilities and forgiving crimes. Delay, to facilitate the conditions to some extent for these departments, added: For this purpose, Sepah Bank has returned the installments received from the Qarz al-Hasna facility support account in March ۲۰۱۷ to May ۲۰۱۶ to the customers' accounts.

The Chairman of the Board of Directors of Sepah Bank, pointing out that the amount of ۱۶ thousand and ۰۰۰ billion Rials of credit has been allocated by this bank to the affected businesses, added: «According to reports, the number of registered applications to receive these facilities is ۱۵ thousand ۵۳۲ applications. Indicates the acceptance of businesses by these support facilities, and applicants can apply for these facilities through the «Kara» system.

He pointed out that after the implementation of the merger plan, the merger of Bank Mehr Eghtesad and Hekmat Iranian is also on the agenda of Sepah Bank, adding: so far, more than ۷۶۹ branches and about ۸,۸۰۰ staff have been added to Sepah Bank and within the framework The rules and regulations of the bank have been announced.

The Chairman of the Board of Directors of Sepah Bank emphasized: In terms of administrative and financial discipline, this bank is one of the prominent banks in the country's banking system and it is necessary to provide desirable and integrated services to all customers of Sepah Bank and merged banks.

Chaghazardi also stressed the importance of meritocracy, compliance with work criteria, determining the career path of individuals in Sepah Bank and similar measures that pave the way for improving the performance of employees.

The CEO of Tamadon Capital Financing Company emphasized

Sustainable growth of the capital market depends on the prosperity of production and wealth creation

Iran's capital market has experienced great growth in the last year; In the first three months of this year, the total stock index has grown by 150% to 1,270,602 units. Many experts attribute this to the general popularity of the capital market overlooked capacities; But others have warned of a bubble on the stock market, warning of the harmful effects of the bubble bursting on the country's economy. In order to assess the current situation of the capital market, we talked to Mahmoud Reza Khajeh Nasiri; The CEO of Tamadon Capital Financing Company. We Read parts of this interview.

- At present, the trend of the capital market has changed compared to the past, and the most important factor is the widespread acceptance of this market by the people and the increase of the capital market penetration among different sections of society. The stock exchange option has been added to the investment portfolio in the community; Until then, markets such as housing, gold or foreign currencies were in this basket. Prior to this banking system, interest rates and the lack of proper introduction of the capital market were obstacles to the prosperity of investment in this market, but now these obstacles have been removed and we are witnessing the prosperity of the stock market.
- In none of the world's stock exchanges can this be predicted by scientific studies until the bubble bursts; Because the existence of bubbles is basically difficult to detect. When we talk about a bubble when the stock price rises above its intrinsic value; However, in most cases, there are reasons why the stock price may seem reasonable.
- Regarding the bubble, it should be noted that in none of the world's stock exchanges can this be predicted by scientific studies until the bubble bursts; Because the presence of bubbles is basically difficult to detect. We are talking about the bubble when stock prices rise above their intrinsic value; However, in most cases, there are reasons why the stock price may seem reasonable.
- The reduction of bank interest rates can be examined in two ways. First; If this decrease is only due to the outflow of liquidity from the banks and the direction to the capital market, it must be said that this decision will be appropriate and a good source. The second issue is the persistence of money in the capital market.
- In terms of capital management services and tools such as mutual funds, portfolios, investment companies and investment consulting companies, there is a good situation in the country and the situation in Iran in this regard is close to international standards.

Dr. Mehdi Karimi Tafreshi Challenges of allocating currency at government prices

The dollar at 4,200 tomans, or the dollar at the government price, has been on the government's agenda for the past two years to be allocated to all imported goods, but some time later, with the opposition of some representatives and economists, the government abandoned this policy and restricted it to basic commodities. The government's goal in offering the dollar at 4,200 tomans was to control the price of goods in the market in order to be able to withstand inflation caused by the increase in the price of currency. To that end, government dollar allocation policies for imports of goods changed in 2018, and about 1,500 consumer goods were removed from the preferred currency allocation list. Last year, some basic commodities such as tea, sugar, butter and cereals were removed from the government's foreign exchange allocation list. Meanwhile, some experts believe that eliminating government currency and paying direct subsidies to goods during distribution will improve people's living conditions. Iran's economy in foreign exchange matters must be controlled on the basis of a free market, and the payment of foreign exchange at a low price to some importers to import goods and then control the market of those imported goods is not effective. What is certain is that support for vulnerable sections of society is essential, and giving preferential currency to commodity items can reduce the price pressures on some consumer goods of lower-income deciles. The allocation of government currency for the import of rice and other items has prevented the increase in the price of rice, and on the other hand, although USD 4,200 has been allocated to basic goods; But the prices of commodities subject to this currency, especially items such as meat and paper, have been accompanied by significant inflation, so the allocation of government currency to imports has led to rents and corruption. Our country has a very high potential that if it is used properly and all the power, technical knowledge and huge national treasures are used in the path of self-sufficiency, with authority we can withstand all world pressures, take great steps towards economic transformation and This requires national and jihadist determination in all parts of society. Balancing the market is one of the most important necessary measures of the government in the current situation, which has a strong impact on the production environment and curb inflation. Improving the quality of domestic goods and products is one of the most important necessities in creating a suitable position for Iranian products in domestic and global markets. Will help in the country. Finally, comprehensive efforts to increase GDP and the growth of the non-oil economy are the basic needs of the country in the current situation.

**The CEO of Tehran Stock Exchange:
Favorable effects of the
offering of shares of
state-owned companies in the
capital market**

In the last one year, and especially in the last few months, the inflow of liquidity into the stock market has grown rapidly, and some experts, concerned about the capital market trend, have pointed to the need to make optimal use of this opportunity for financing. They have warned shareholders of capital loss and also emphasize the need for culture-building and awareness-raising for small shareholders. According to some experts in this field, Iran's capital market is summarized in the secondary market, and if these assets are transferred to the primary market, there will be a jump in production. Although the market index is rising steeply and of course dangerously; But financing from this market is the best way. In order to study the accelerating trend of the capital market, we went to Dr. Ali Sahraei; The CEO of the Tehran Stock Exchange and talked to him. We read parts of this interview.

- After more than 50 years of activity in Iran, the capital market has been considered by the people and senior officials of the country for many years, and this issue is a great achievement that have been acquired by planning, amending the main capital market laws and regulations, launching tools and New and diverse financial institutions, as well as culture-building and consideration of the potential of the capital market for government and private sector financing.

- All companies listed on the capital market have a joint stock structure and are managed within the framework of commercial law. The government is also present as a shareholder in these companies and the amount of its voting rights in the company's assemblies is proportional to the amount of shares it owns, so the government's offering of shares to the private sector will mean reducing the government's voting rights and increasing the private shareholders' voting rights.

Managing Director of Melli Development Group Investment Company:

**Continuation of the growth
of the country's capital
market by directing the flow
of liquidity**

The investment company of Melli Development Group was established on as a public joint stock company and was registered on 1992 in the Registry Office of Companies and Non-Governmental Institutions of Tehran Province. In 2010, the company name was changed from Bank Melli Iran Investment to National Development Group Investment Company. Bank Melli Iran has established this company in order to improve the performance and professional management of some of its ownership and management companies. The initial capital of the company was one hundred billion Rials, which was increased in several stages, and finally in 2015, according to the resolution of the Extraordinary General Assembly dated 2015, the capital of the company increased to 16250 billion Rials. In order to get more acquainted with the activities of this company, we talked to the CEO of the Melli Development Investment Group Company. We read parts of this interview.

- Melli Development Group in order to comply with Article 16 of the Law on Elimination of Barriers to Competitive Production, Improvement of the Country's Financial System and Bank Melli Iran's policies on transfer of all companies in the investment portfolio of "Vebank", maximum transfer strategy based on existing laws and regulations Prioritizes all shareholders of the company.

- The company's portfolio consists of 107 companies in 23 different industry groups, of which 66 companies have the right of control and supervision (subsidiaries) and 34 companies have significant influence (affiliates).

- Fortunately, the companies under the National Development Group, with the slogan "Production Leap" in 2020, despite some restrictions on the corona virus, have had an increase in production and favorable profitability compared to last year. In some industries, such as the production of detergents and hygiene, as well as the food industry, this is significant due to the prevalence of Covid virus 19 and it is predicted that along with the positive luck of the capital market, most companies under the National Development Group have a positive track record in performance.

Although the main driver of the stunning growth of the stock market in the last months of last year and the beginning of 2020, the entry of high volume of liquidity into the market, the desire of investors and especially the diversity of shareholders, but in the long run fundamental factors will continue this growth.

Yasser Fallah
Managing Director of Exchange Information and Services Company

The three pillars of capital market development

These days, the capital market is witnessing new records and unprecedented prosperity, in which the government, companies active in the market and investors, As the three most important influential sectors, they have certain tasks that, if performed, will lead to the further development of the capital market and ultimately the achievement of economic growth. Tehran Stock Exchange started the year 2020 with a remarkable boom; As the total stock market index with a growth of more than 250 percent was named as the top investment market. Among these, one of the most important components influencing the ascent was the entry of liquidity into the stock market; New capitals that have migrated to the stock market from other parallel markets and have been effective in the prosperity of this market. In this regard, one of the most important duties of governments is to protect and safeguard the wealth of the people, which must be taken care of. This will be achieved through government management as well as through the proper operation of companies operating in the capital market. People's participation in economic projects is desirable, and this will affect the process of reforming the country's economic structures.

The government should offer its share in public companies operating in the stock exchange in order to increase the floating shares of these companies in the market; Therefore, an appropriate response is given to the popular demand in these stocks, which, of course, by not meeting the needs of shareholders, the stock prices of companies will move away from their intrinsic value and will enter a bubble phase. The current state of the capital market is a good time for companies operating in the stock market to wear "transparency clothing" and thus help the market grow. People in this market must have a solid asset, and companies and major shareholders must support small shareholders.

One of the most basic rules of the capital market is that people who do not have enough knowledge, experience or time to operate directly in this market, use the indirect method in the capital market. Those who want to take the helm of their own earnings need to be educated and avoid excitement in the capital market environment. Some counselors are not even willing to reveal their identities, and some work with unrealistic identities.

We must always keep in mind that the capital market may fluctuate in the short term; But it has the best performance in the medium and especially long term. Therefore, a long-term view of the capital market can be very instructive and guarantee the profits of activists, especially those who have just opened. Those who have not yet tasted the hot and cold market can make a good profit with this model.

The chairman of the board of directors of the Tehran Stock Exchange:

Increase the volume and value of transactions; The most important achievement of the stock market

According to many experts, the capital market situation will be positive and growing this year. Given the country's economic situation, it is likely that this year will be a great year for the capital market. Various issues, such as political and economic issues, have a major impact on financial markets, especially the stock market, and because it is not possible to look at this market independently, it makes it difficult to predict the stock market trend and capital market conditions this year. Given the current situation, a general study can predict that liquidity will grow this year. In order to evaluate the growing trend of the capital market, we went to Mohammad Ibrahim Pourzarandi; the chairman of the board of directors of the Tehran Stock Exchange and talked to him. We read parts of this interview.

- The total index of Tehran Stock Exchange has grown significantly since the beginning of the year; It grew by more than 140%. This upward trend was very increasing in the first two months of the year and peaked in May, and the situation was such that every day we saw the formation of buying queues for the shares of listed companies; But in late May and in June, the situation changed and we were even forming sales queues or falling stock prices even for big companies.
- The small and large capacities available in the community and the scattered and stray liquidity can be used to complete the semi-finished projects of the country, which currently needs a figure of nearly 800 thousand billion Tomans to complete.
- Over time, environmental conditions, needs, and factors change, and it is natural for infrastructure to undergo fundamental changes. This is also happening in the banking system over time, as many banking services are now done over the Internet.
- The recent growth of the Iranian capital market in recent months is good evidence that this epidemic has not affected the trend of this market, and in fact the peak of rapid growth of the index occurred at a time when the corona was quarantined everywhere and perhaps the main reason for this can be considered in the activity of this market on the basis of IT and the use of various applications.

The need for change in chambers of commerce

Mohammad Reza Rayvand
Member of the Iranian Chamber of Commerce

Today, due to the very high speed of economic developments; Industrial and technology; Governments, policymakers, and manufacturing and industrial organizations also rapidly change their missions and goals and update their decisions; Unfortunately, the government and governing bodies of our country do not have the necessary speed to adapt to economic and industrial developments, and the lack of updating decisions with developments provides many backlogs in economic infrastructure and industrial development. Meanwhile, the role of member-centered and voluntary development organizations such as chambers of commerce in adapting and updating economic and industrial development infrastructure is undeniable.

Now that the government is suffering from various problems it is practically unable to update policies and decisions with economic developments and changes in the business environment, so the Iranian Chamber of Commerce should be discursive and of course By creating departments, to play an important role and contribution in the realization of this important.

In our country, due to the confusion in economic policies, as well as the multiplicity and variety of short-term government decisions, chambers of commerce have also suffered from this turmoil and are constantly in correspondence and negotiations with the government to solve the problems of economic actors. This has caused a lot of damage.

Chambers of Commerce, as a development institution, should, in addition to their supportive role in negotiating and resolving economic challenges, like the chambers of commerce of other countries, make their main approach to creating opportunity-creating capacity for businesses. It should be noted that the avoidance of chambers of commerce from creating development and entrepreneurship platforms under the pretext of barring chambers from entering business areas is unacceptable, and this kind of view will lead to very serious harm. Today, these chambers can activate entrepreneurial platforms and networks through networking, member capabilities, regional and international communications, as well as the creation of consortia and assistance in the development of economic and trade cooperation.

Of course, this will be achieved if the organizational structure of the chambers of commerce and their human resources are also changed and the ground for participation and more benefit from the elites and business developers is provided.

The head of the Stock Exchange and Securities Organization stated

Capital Market; The safe path of economic development of the country

These days, the stock market in the country is very prosperous and investing in it has gained a lot of fans, and almost in most circles and communities, there is talk of the stock market. In fact, those who have long-term experience in investing in this field and newcomers who have entered this market to increase capital, are all involved in the Iran Stock Exchange index. However, investing in the Iranian stock market and shifting the direction of liquidity to this market has also raised concerns; So many capital market experts are worried about newcomers who have invested in this business, but do not know the basics. On the other; Some experts also talk about the bubble of the Iranian stock market and that the growth of its indicators is not real. To further investigate this issue, we talked to Hassan Qalibaf Asl; the head of the stock exchange and securities organization. We reads parts of this interview.

- The country's capital market, after the banking system, is one of the most important sectors of financing production and with two arms, stock market and debt market (partnership and Islamic financial securities) will play a full role in low-cost and fast financing of the economy.
- Currently, the production sector needs financial resources to finance and supplement as well as working capital; Therefore, it is necessary to put on the agenda programs that achieve the leap in production by facilitating the financing of the real sector of the economy. One of the basic measures in this field is the acceptance of new companies in the capital market.
- The stock market, as a secure market, can play a significant and efficient role in the privatization of state-owned factories and companies, and in many cases, the mechanism for offering public shares on the stock exchange can be healthier than auction and negotiation methods.
- The Exchange and Securities Organization takes measures to protect investors; But it is not responsible for the index, but the stock market and OTC indexes are related to the general economic conditions in the country and the way investors operate in this market.
- At the end of last year, there were about 11.5 million stock codes, now about 46.5 million justice stock codes have been added to it, and it can be said that almost 60 million people in Iran have stock codes, which is quite higher than the countries in the region.

Housing market in recession or jump ?!

Hamid Asadi

The housing market, as an important part of the country's economy, has always been considered by investors and experts, so that the prosperity in this market, which means the appropriate economic situation and its recession, is considered a crisis. Currently, about 54.6% of households are owners, 36.8% are tenants and the rest are classified as others. Rising living costs have slowed the process of Iranian households becoming homeowners over the past 10 years. Since 2006, the number of landlords has decreased by 8% and increased to the number of tenants. In the last 40 years, the trend of increasing property prices in the country has been unbridled and since 1976, property and rental prices have increased 70,000 times.

The devaluation of the national currency in the face of soaring housing prices has made this market a safe haven for investment. House and land prices have risen more than 20 times in the last 40 years; However, the Iranian housing market has been inflamed rapidly in the first quarter of this year, while worldwide investment in housing has fallen by more than 32%, leading to a slump in house prices. Although in our country, housing transactions are in recession; But its price has risen by at least 30 percent; So that the average price per square meter of housing in Tehran is about 19 million tomans.

Of course, there are many fundamental problems in the housing market, the first of which should be the reduction of supply and construction of housing units. Rising land and building material prices, the difficulty of issuing building permits, and the outbreak of coronary heart disease have caused significant fluctuations in the construction industry. Therefore, the government is trying to build housing to overcome this recession, in the form of a national housing plan, however, according to previous experience, the construction and completion of these units will not solve the housing market problem in the country. In addition, the government and parliament have sought to address some of the housing market turmoil by passing a tax law on vacant homes. According to available statistics, there are about 2.5 million vacant houses in the country, which play a significant role in the imbalance of the housing market; But the implementation of this law requires a strong statistical system and the cooperation of all relevant institutions. It is said that most of these houses belong to banks and other similar institutions that have been purchased for investment purposes, which makes the implementation of this law more ambiguous. It is hoped that with the return of balance to the currency and coin market in the country, the housing market will also be somewhat balanced; However, it can not be expected that the fundamental problems of this important part of the country's economy will be solved quickly.

Tax reform; The first step of the 11th parliament

Farhad Amirkhani

Contrary to many people's beliefs, the second wave of the corona increased with the onset of summer, and the number of victims is increasing every day. Many believed that the warming of the earth reduced the severity of the virus and

provided an opportunity to repair economic damage; But with the onset of the second wave, the virus is creating a more formidable crisis in the country's economic system than ever before.

In the face of the corona, some governments have turned their full attention to health issues and the treatment of patients; However, some other countries, including France, with far-sightedness and other perceptions of the incident, introduced the main destination of the virus as "disruption of the economic system of countries" and, along with health planning, took special economic measures to manage their country's affairs. The slogan "preventing the economy from stopping at any cost" was raised and implemented by granting immediate loans to business owners and paying salaries to all economic actors. Of course, these measures continue, as European officials at their last joint meeting decided to allocate € 750 billion to help the economies of the southern continents, including Spain and Italy.

But in Iran, the simultaneous outbreak of the corona and the Nowruz holiday caused the government and the media to focus all their programs and attention on people's health from the very beginning, and as a result, neglected the most important vital part of the country, which is the "economy". According to the published statistics, the damages caused by Corona to our country's economy is about 26 thousand billion Tomans per month and to the tourism and agricultural industry during the first two months of the year are estimated at 5300 billion Tomans and 3250 billion Tomans, respectively. Meanwhile, the government does not yet have a plan for repairing the collapsed sectors of the economy.

The United Nations Department of Economic and Social Affairs recently released a report entitled "The World Economic Situation and Probability in Mid-2020". According to the report, the world economy has shrunk by 3.2 percent due to the new coronavirus pandemic, which will reach 5 percent in developed countries and 0.7 percent in developing countries. According to the report, the damage to the world economy from the recession caused by the Corona crisis in 2020 and 2021 is estimated at \$ 8.5 trillion!

According to published reports, there is no clear prospect of economic recovery. Our economy, which was previously subject to the most severe sanctions system by the United States, is now facing a crisis beyond sanctions, A crisis that could lead to the collapse of the country's economy. Now, in the light of what is happening, perhaps the most appropriate action for the people and the authorities is the same measure that the Europeans insisted on in the creation of the corona, and that was to "prevent the economy from stopping at any cost." Of course, it is necessary to act quickly before it is too late.

World of Investment Experience of an Original Opportunity

Iran, with its long history of early civilization; having the world's second biggest gas reserves, diverse mines, rich hydrocarbon resources, a four season country, 1.7 million square kilometers in area, population of more than 80 million, and kind and hospitality people has always considered as a strategic and big market in the middle east by different manufacturing, industrial, and service companies. In the meantime, companies have succeeded to attend in this important market whose have used the notification and advertising capacities in the proper manner with the style of Iranian audiences as well.

"World of Investment" magazine is one of the most effective magazines in Iran's economy field which has tried to introduce investment opportunities in various sectors of manufacturing, industry, tourism, trading, services and etc. by utilization viewpoint of senior executives, managers, university professors and experts according to a new attitude. This approach is considered by the business owners, chambers of commerce and foreign embassies thankfully.

Currently, this monthly magazine is published in six separate sections and on the first of every month included:

1 Energy sector includes oil, gas, petrochemical, power plant and upstream and downstream industries.

2 Industry sector covers the subjects of all manufacturing and industrial companies in different fields.

3 Capital market sector evaluates the latest developments in the field of securities, the bank, insurance and macroeconomic policies of the monetary and financial markets.

4 Macroeconomic economy sector reflects the viewpoints of experts in addition to decisions and actions of Iranian executives about the implementation of microeconomic and macroeconomic policies of the country.

5 Opportunities and challenges of the investment around a business is evaluated exclusively in the special records section in each issue.

6 In the readings section of the magazine, interesting domestic and foreign content is also published on those individuals who have gained special success in their business or production. Hence we are proud to invite you cooperating us by providing information or insert advertising.

Concessioner

Morteza Faghani

Chief Executive Officer

Hamid Asadi

Editor In Chief

Farhad Amirkhani

Commercial Manager

Sara Nazari

Translator:

Said Edalatjoo

Contact Us

Add: Unit 3 , No 27, Marzban Nameh Alley, Shahid Mofatteh Ave. Tehran, Iran

Zip Code: 15875-8915

Tel: +9821 -88864842 Fax: +9821 -88864786

Web Site: <http://dsg-m.ir> E-mail: d.sarmayeh@gmail.com

Selected Topics In This Number

The head of the Stock Exchange and Securities Organization stated

Continuation of the growth of the country's capital market by directing the flow of liquidity

The chairman of the board of directors of the Tehran Stock Exchange stated

Increase the volume and value of transactions; The most important achievement of the stock market

The CEO of the Faba Center raised

Faba; New Banking Managers Training Center

The CEO of Sepah Bank announced

Lending to businesses affected by the Corona

The CEO of "Zarrin" Mining Industrial Group emphasized

Young managers and localization of the industry are requirements for sustainable development and economic prosperity

The CEO of "Chadormelo" Company emphasized

Determining the real price of steel products by offering them on the commodity exchange

Secretary of the Association of Automobile Parts Manufacturers of the country:

There is no proper oversight of the activities of informal component makers

Morteza Faghani, member of Tehran Chamber of Commerce

Currency market imbalance; Turmoil in the country's economy

مجتمع صنایع غذایی

تاسیس ۱۳۴۵

گلها®

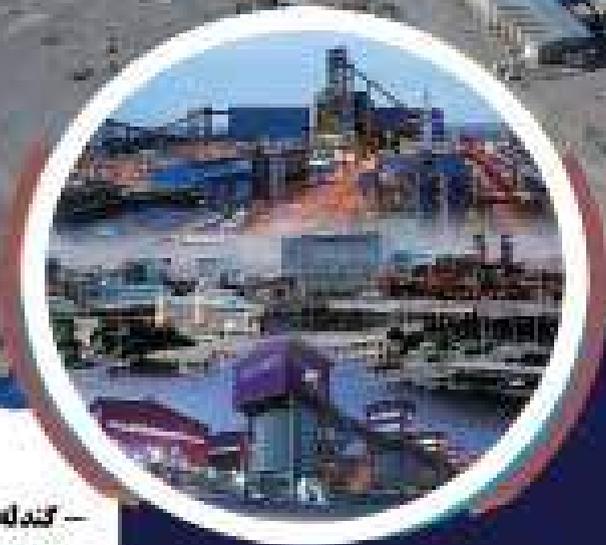
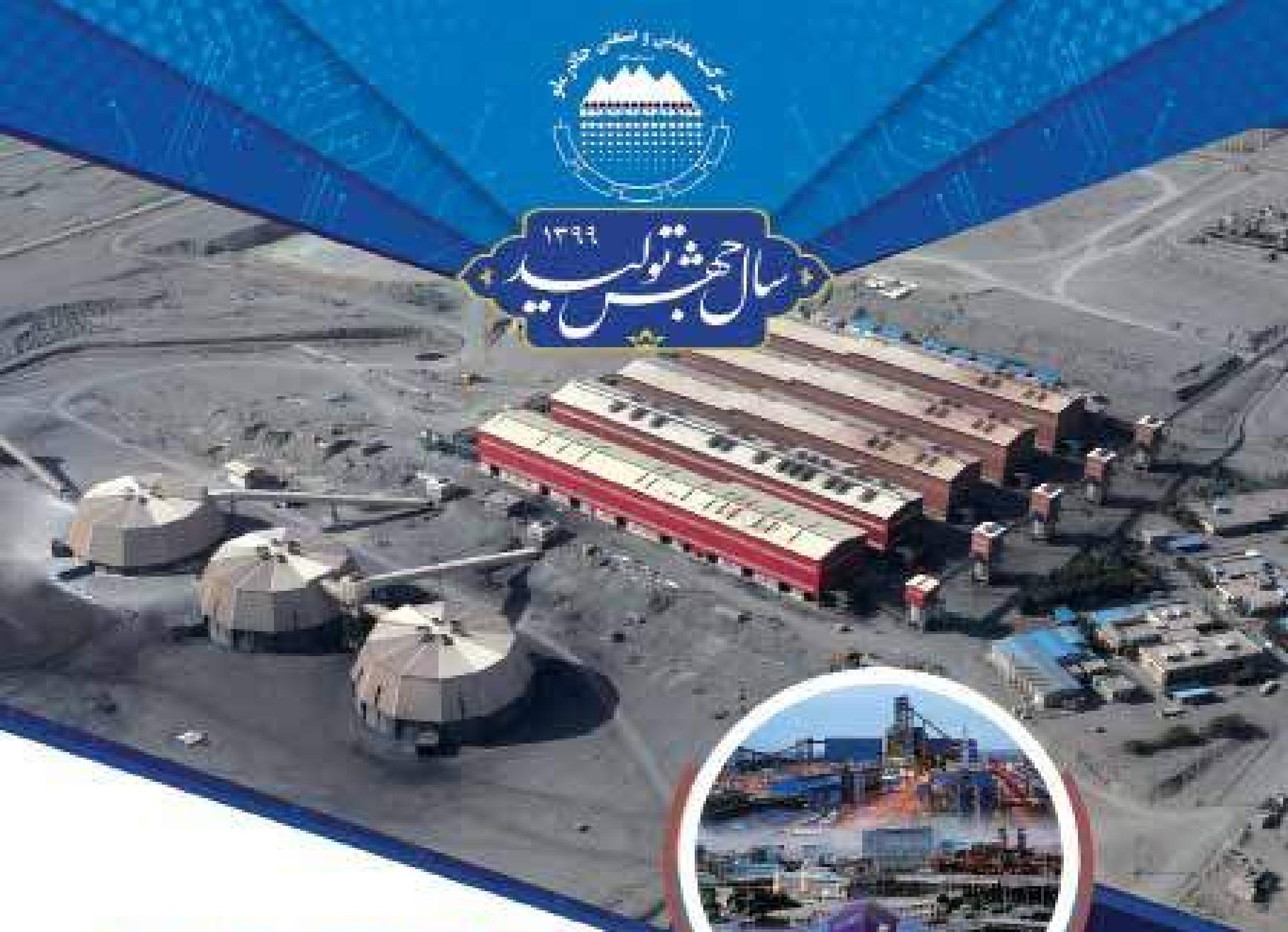
با عشق و مهربانی
کنید

Golha Food Industries

سال هجدهم تولد ۱۳۹۹

۱۰ طرح توسعه بخشی چادرملو

- گندله سازی شماره ۲ با ظرفیت (۵ میلیون تن)
- واحد ذوب و ریخته گری فولاد شاهرود با ظرفیت (۱۰۰ هزارتن)
- ادامه ساخت واحد ذوب و ریخته گری فولاد سرمد ابرکوه با ظرفیت (۶۵۰ هزارتن)
- راه اندازی خط تولید کلاف فولادی سرمد ابرکوه با ظرفیت (۲۵۰ هزارتن)
- افزایش ظرفیت تولید واحد (ذوب و ریخته گری شمش فولادی)
- آهن و فولاد ارفع به میزان (۲۰۰ هزارتن)
- افزایش ظرفیت تولید واحد (احیای مستقیم) آهن و فولاد ارفع به میزان (۲۵۰ هزارتن)
- تداوم عملیات اجرایی طرح شیرین سازی و انتقال آب خلیج فارس
- تداوم اکتشاف و بهره برداری از معدن ۵۱۹ و شروع عملیات اجرایی آن و احداث کارخانه فروسیلیکو منگنز با ظرفیت (۵۰ هزار تن)

۱۰/۵ میلیون تن گنساتره سنگ آهن

۱/۵ میلیون تن سنگ آهن دانه بندی

۴ میلیون تن گندله آهن

۱/۵۵ میلیون تن آهن اسفنجی

۱/۳ میلیون تن شمش فولاد

۵۰۰ هزار تن انواع میلگرد

Info@chadormalu.com
www.chadormalu.com

دفتر مرکزی: تهران خیابان ولیعصر
بالاتر از میرداماد - بلوار اسفندیار - پلاک ۵۶
۰۲۱-۸۸۸۸۳۱۰۲
۰۲۱-۸۸۸۸۵۹۳۵

پیمه حکمت

HEKMAT SABA INSURANCE

پیمه زندگی حکمت

ارتباط با مشتریان: ۴۱۳۹۵۰۰۰ | www.hsinsur.com